

Trib. Suprem
Col. Militar ✓
Dos 215/954

Vol 9. -

40005

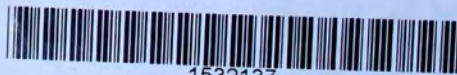
DOSAR

Ancheta

Declarațiile

marilor în legătură cu

Luca Vasile

P 000148, Vol. 9

Data

Urmează Vol. Nr. 10

INDEX ALFABETIC

=====

cuprinzînd declarațiile martorilor în legătură cu
LUCA VASILE.

1. NAGY TIBOR	pag. 3-8
2. NAGY VICTOR	pag. 9-14
3. OLAH JORSEF	pag. 15-19
4. PERECRESTOV BORIS	pag. 20
5. PASARE TEODOR	pag. 21
6. PANTAZOPOL VICTOR	pag. 22-33
7. PARIZIANU VASILE	pag. 34-40
8. PASCU VASILE	pag. 41-43
9. PATILENIT IOAN	pag. 44-48
10. PETER IULIU	pag. 49-52
11. POPA MARIN	pag. 53-61
12. PETRESCU ANGHEL	pag. 62-68
13. ROMAN ANDREI	pag. 69-73
14. RUIAN TRIFU	pag. 74-79
15. RUSU ICHIM	pag. 80-85
16. SANDRU ROZALIA	pag. 86-
17. SCHVEIGER EUGEN	pag. 87-90
18. SCHULZBERGER VIIMA	pag. 91-94
19. SERBAN MARGARETA	pag. 95-108
20. SION ION	pag. 109-114
21. SIPOS EMERIC	pag. 115-123
22. SISMAN AFANASE	pag. 124-127
23. SOLYMOS IVAN	pag. 128-130
24. STOICA GRIGORE	pag. 131
25. STIRCEA GHEORGHE	pag. 132-140
26. STERN ZOLTAN	pag. 141-145

- 2 -

27. STERS GHEORGHE	pag. 216-229
28. SZABO ADALBERT	pag. 230-255
29. TAFIARU ION	pag. 256-268
30. TAUTU VASILE	pag. 269-275
31. TRANBAFIRESCU DUMITRU "	276-285
32. TOTH GEZA	pag. 286
33. TOTH ANTON	pag. 287-294
34. TURCU NICOLAE	pag. 295-370
35. ULICI LAZAR	pag. 371-379
36. VARGA ILONA.	pag. 380-386
37. VOINEA SEPTIMIU	pag. 387-392

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Martorul NAGY TIBOR, născut în anul 1909, în comuna Tr. Secușe, fiul lui Dionisie și Rozalia, de profesie avocat, cu domiciliul în Cluj str. Pușkin nr. 4.-

19 august 1954, orașul Cluj.-

Interogatoriul a început la ora 21,15

" s-a terminat " 23,40

Intrebare:

Când ai intrat în U.P.M. și ce funcții ai deținut d-ta?

Răspuns:

M-am încadrat în U.P.M. în luna octombrie 1945. În vara anului 1946 am fost ales președinte al organizației orășenești Cluj, funcție pe care am deținut-o până în ianuarie 1947.-

Între timp am fost ales deputat al orașului Cluj din partea U.P.M., activând în această calitate până în februarie 1948. După februarie 1948, am deținut diferite responsabilități în cadrul sectorului I U.P.M. Cluj până la autodizolvarea organizației în anul 1952.-

Intrebare:

Care era linia politică a U.P.M. în timpul în care d-ta te-ai încadrat în această organizație?

Răspuns:

Linia care în 1945 era în cadrul U.P.M. era aceea de încadrare a tuturor elementelor în sinul U.P.M. fără diferențiere de clasă, linie ce era susținută și imprimată de KURKO GYARFAS ca președinte al U.P.M.-

Intrebare:

Pe ce bază susținea KURKO GYARFAS această linie?

Răspuns:

Nu pot preciza pe ce bază și sub influența cui, KURKO GYARFAS susținea această linie, însă după câte se discutau atunci, se spunea că se menține această linie în scopul democratizării maselor populare maghiare.-

Intrebare:

Ai arătat mai sus că ai fost ales deputat din partea U.P.M. al orașului Cluj.

Arată împrejurările în care ai fost propus și ales?

Răspuns:

Am fost propus ca deputat de BALOG EDGAR, ca reprezentant al elementelor burgheze, deoarece alegerea deputaților avea la bază principiul ca din fiecare pătură socială încadrată în U.P.M. să fie ales câte un deputat.-

Întrebare:

La ce ședințe cu deputații U.P.M-ului ai participat d-ta când, unde și de către cine au fost conduse?

Răspuns:

În perioada cât am fost deputat, am participat aproape la toate ședințele grupului parlamentar U.P.M. care se țineau aproximativ în fiecare săptămână la București și erau conduse întotdeauna de președintele KURKO.-

Tot în cadrul activității mele ca deputat, împreună cu întregul grup parlamentar U.P.M. am fost invitat la o ședință care s-a ținut cam în luna decembrie 1946, în cartierul Jianu din București. Cred că în locuința lui LUCA VASILE, ședință la care a participat și el.-

Această ședință a fost condusă de către LUCA VASILE, cu care ocazie ne-a vorbit despre rolul și activitatea U.P.M-ului și despre obligațiunile deputaților, însă concret nu îmi aduc aminte ce anume a arătat el cu această ocazie.-

În urma celor arătate de LUCA nu s-au creat nici un fel de discuții.-

Nu cunosc faptul ca LUCA VASILE să fi participat la vre-o ședință a U.P.M-ului.-

Întrebare:

Cu ce persoane din conducerea U.P.M-ului ai discutat d-ta despre LUCA VASILE când și în legătură cu ce probleme?

Răspuns:

Îmi aduc aminte că din conducerea U.P.M-ului am discutat despre LUCA VASILE cu KURKO GYARFAS, frații CZIKO, CSAKANY BELLA și TAKACS LUDOVIC, însă nu pot preciza când anume și în legătură cu ce probleme.-

Totuși pot să arăt că atunci când era vorba de vre-o neînțelegere sau când existau diferite păreri în sinul grupului parlamentar asupra unor probleme principale, cei arătați mai sus, s-au exprimat față de mine în câteva rânduri că trebuie să fie întrebate bătrînul referindu-se la LUCA VASILE.-

Deci, presupun că între conducătorii U.P.M. și LUCA, există o legătură mai strânsă.--

Intrebare:

Ce cunoști d-ta despre menținerea sistemului vechi al cooperativelor maghiare și române în Ardeal, cine susținea acest lucru și care era linia Partidului în această privință?

Răspuns:

În cadrul grupului parlamentar s-a discutat în cursul anului 1947, problema unificării cooperativelor românești și maghiare, pe baza liniei Partidului.--

Împotriva unificării acestor cooperative s-a ridicat KURKO GYARFAS și câțiva din membrii grupului parlamentar. Totuși până la urmă cu toată rezistența lui KURKO s-a făcut unificarea.--

Intrebare:

Cum explici d-ta faptul că KURKO GYARFAS a avut curajul să se ridice contra liniei Partidului în această privință?

Răspuns:

Nu pot explica ce anume a stat la baza acestei atitudini contrare liniei Partidului a lui KURKO, în afară de poziția sa naționalistă.--

Intrebare:

Ce legături a existat între KURKO GYARFAS și MARTON ARON și de către cine anume au fost susținute aceste legături?

Răspuns:

Stiu că între KURKO și MARTON ARON existau ceva legături de rudenie. A existat o perioadă când KURKO a căutat ca să stragă biserica catolică de partea U.P.M. ca, cu ajutorul acesteia să îndruma masele maghiare spre U.P.M.--

Nu am nici o cunoștință cine anume i-a dat lui KURKO această linie, însă fiind o problemă destul de importantă, cred că ea a fost discutată de KURKO cu LUCA VASILIE.--

După ce am citit prezentul proces verbal și am constatat că el corespunde întru totul cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.--

ss. Nagy Tibor

ANCHESTATOR
LOCOTENENT

Gh. Pușcoci

Proces-Verbal de interogator

~~_____~~ Martorul NAGY TIBOR născut în anul 1909 în
Oav. în Secreș, fiul lui Diornis și Rozalia de profesie
avocat cu domiciliu în Cluj Str. Puskin nr. 4-
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

19 august 1954

Orașul

Cluj

Interogatoriul a început la ora 21 și 15 min.

„ s'a terminat la ora 23 și 40 min.

Intrebare: Când ai intrat în URM și ce funcții ai
deținut de-a ?

Răspuns:

M-am încadrat în URM în luna octombrie 1945.
În vara anului 1946 am fost ales președinte al organi-
zației orășenești Cluj funcție pe care am deținut-o
până în ianuarie 1947.

Între timp am fost ales deputat al orașului
Cluj din partea URM, activând în această calitate
până în februarie 1948. După februarie 1948
am deținut diferite răspundabilități în cadrul secțiilor
și URM Cluj până la autodizolvarea organizației
în anul 1952.

detalieri

Care era linia politică a URM în timpul
în care de-a ai încadrat în această organizație?

Răspuns:

Linia care în 1945 era în cadrul URM.

Semnătura,

Tibor Nagy

Urmare: era neia de incadrare a tuturor elementelor
in sinul U.P.M. fara diferentiere de clase - linie
ce era sustinuta si imprimata de Shurka Ghiorfas,
ca preedinte al U.P.M.

Intrebare:

De ce baza sustinea Shurka Ghiorfas
aceasta linie?

Raspuns:

= Nu pot prezenta pe ce baza si sub influenta
cui, Shurka Ghiorfas sustinea aceasta linie, insa
dupa cate se discuta atunci, se spunea ca se merge
aceasta linie in scopul demarcatiei maselor
populare maghiare.

Intrebare:

Di aratati mai sus ca ai fost ales deputat
din Partea U.P.M. al orasului Cluj -

Arata imprejurarile in care ai fost propus si ales?

Raspuns:

Am fost propus ca deputat de Boland
Edgar ca reprezentant al elementelor burgheze,
deoarece alegerea deputatilor avea la baza
principiul ca din fiecare parte sa fie incadrata
in U.P.M. sa fie ales cate un deputat.

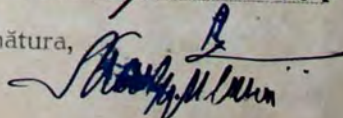
Intrebare:

La ce sedinte cu deputatii U.P.M. ai
participat si cand, unde si de cate ori au
fost conduse - ?

Raspuns:

- In perioada cat am fost deputat, am
participat aproape la toate sedintele a grupului
parlamentar U.P.M. care se tineau aproximativ

Semnatura,

Urmare: in fiecare saptamana la Bucuresti si erau conduse intaldecuasa de presedintele Hurka

Tot in cadrul activitatii mele ca deputat, impreuna cu intregul grup parlamentar U.P.M. am fost invitat la o sedinta care s-a tinut cam in luna decembrie 1946 in cortiul fieru din Bucuresti cred ca in locuinta lui Luca Vasile, sedinta la care a participat si el.

Deasta sedinta a fost condusa de catre Luca Vasile, cu care ocazie ne-a vorbit despre rolul si activitatea U.P.M. ubi si despre obligatiunile deputatilor, insa conset nu imi aduc aminte de anume a aratat al ce ocazie ocazie.

Du urma celor aritate de Luca nu s-a mai aiat nici un fel de discutii.

Itu unose faptul ca Luca Vasile s-a fi participat la srea sedinta a U.P.M. ubi.

Intebare:

- Cu ce persoane din conducerea U.P.M. ubi ai discutat de despre Luca Vasile, cind si in legatura cu ce probleme?

Raspuns:

- Imi aduc aminte ca din conducerea U.P.M. ubi am discutat despre Luca Vasile cu Hurka Ghiorgh, Foti Tita, Osakany Bella si Iocaci Ludovic, insa nu pot preciza cind anume si in legatura cu ce probleme.

Itolusi pot sa arat ca atunci cind era vorba de vrea neintelegere, sau cind existau diferite pareri in sãurul grupului parlamentar asupra unor probleme principiale, cei aritate

Semnatura.

Maritan

Urmare: mai sus s-au exprimat fete de mize in
cetera rânduiri că trebuie să fie întebat botăisul
referindu se la luca Satile.

Deci, presupun că între conducătorii
ulm și luca există a legătură mai strânsă.

Intebare:

Ce cunoști de despre menținerea
sistemului vechi al cooperativelor maghiare
și române în ardial, cine sustinea rest luca
și care era linia Partidului în această privință?

Răspuns

- În cadrul grupului parlamentar s-a discutat
în cursul anului 1947, problema unificării coopera-
tivelor românești și maghiare, pe baza liniei
Partidului -

după aceea unificării restelor coopera-
tive s-a ridicat Kurka Ghiorfas și câțiva din
membrii grupului parlamentar. Totuși până la
urmea cu toate rezistența lui Kurka s-a făcut
unificarea -

Intebare:

Cum explici de faptul că Kurka
Ghiorfas a avut curajul să se ridice
contra liniei Partidului în această privință?

Răspuns:

Eu pot explica ce anume a stă la baza
restei atitudinii către linia Partidului a
lui Kurka, în afara de poftă să nașterea
listă -

Intebare:

Ce legături a existat între Kurka
Ghiorfas și Marlon Dron și de câte cise

Semnătura,

Marlon Dron

- 5 -

8

Urmare: anume au fost sustinute aceste legaturi?

Răspuns:

= știu că între Thurka și Marlon Dixon existau ceva legături de rudenie - și existat o perioadă când Thurka a căutat ca să obțină bișnița catalică de partea URM ca cu ajutorul restică să iastrume masile maghiare ale U.P.M.

Nu am nicio cunoștință cipe anume ia dat lui Thurka rezistență linie, însă fiind o problemă destul de importantă, cred că ea a fost discutată de Thurka cu Luca Sorbă.

Știu ce am citit prezentul proces verbal și am constatat că el corespunde într-un fel cu cele declarate de mine și sustin și semnez

Semnătură -
Mara Titescu

Semnătura,

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul NAGY VICTOR, născut în București la 15 Iunie 1901, fost lăcătuș, în ultima vreme consilier la Centrocoop, cu ultimul domiciliu în str. Intr. Biserica Albă nr. 3 București.-

24 Iulie 1952, București.

Interogatoriul a început la ora 21,00

" s'a terminat " 24,00

Intrebare:

Când și prin cine ai cunoscut pe VASILE LUCA?

Răspuns:

În Decembrie 1946 sau Ianuarie 1947, în vreme când dețineam funcția de prefect al județului Trei Scaune, am fost anunțat de comandantul poliției din localitate VARGA GAVRIL, fratele lui VASILE LUCA despre venirea în Sf. Gheorghe pentru vânătoare a unui grup de miniștrii conduși de VASILE LUCA de la București. VARGA m'a însărcinat să iau legătură cu primarul din comuna Zagan și să-i comunic că vine oaspeți din București pentru vânătoare. Pentru hrana vânătorilor i-am dat dispoziții să taie un porc de 50-60 kgr. și să-l prepare în hrană rece și caldă pentru ziua în care avea loc vânătoarea.-

VASILE LUCA a venit în Sf. Gheorghe împreună cu VIJOLI AUREL, VASILE MODORAN și alții. După toate pregătirile vânătoarea a avut loc în apropierea comunei Zagan, masa a fost servită în familia unui chiabur.-

Intrebare:

VASILE LUCA a fost de acord să ia masa în locuința chiaburului Ai cunoscut și alte manifestări de prietenie și dragoste pentru elementele chiaburești?

Răspuns:

Da, a fost de acord și a luat masa în locuința chiaburului, n'a protestat în nici un fel și-a dat seama unde ne găseam.-

Cu o altă ocazie la vânătoare tot prin 1947, luna Decembrie, vânătoarea s'a ținut în comuna Dalnic. Această vânătoare a fost organizată de VARGA împreună cu moșierul BETOS din comună. După ce s'a terminat vânătoarea am fost invitați de către moșierul BETOS în locuința sa unde a fost pregătită mâncarea și unde s'a servit

ss. Nagy Victor

masa. In timpul mesei într'un moment când lipseau gazdele am auzit pe soția lui V.LUCA făcându-i observație prin aceea că nu este de acord și nu este just că suntem acolo și luăm masa (la moșieri în casă). VASILE LUCA i-a răspuns că nu este nimica și n'are motiv să fie supărată "că dacă VASILE LUCA ia masa la BETOS nu este o crimă".-

Intrebare:

Din cele arătate mai sus rezultă că VARGA GAVRILA se sprijinea pe moșieri și chiaburi; este adevărat și puteți dovedi acest lucru?

Răspuns:

Eu dovedesc o serie de fapte în urma discuțiilor avute cu VARGA, din care voi arăta problemele mai importante:

1.- Într'o discuție avută el s'a exprimat că noi adică prin asta se referea la regimul din R.P.R. spunând că cotele de predare impuse de autorități sunt exagerate și duc la distrugerea chiaburimii, arătând că prin această politică vom speria și totodată impune chiaburimea împingându-i la acțiuni de sabotaj.-

2.- M'am plâns într'o discuție că chiaburii sabotează însămnântările, obiectând aceasta că pământul este tare și nu poate să-l însămnânteze. La aceasta VARGA răspunde că nu putem noi să învățăm chiaburii și pe țărani când este timpul de însămnântat.-

3.- Din discuțiile avute cu VARGA GAVRIL în problema țărănească se vedea susținătorul chiaburilor și era împotriva măsurilor și hotărârilor date de Partid și Guvern. El spunea că cu chiaburul să ne purtăm bine, să nu-l speriem. Deasemenea susținea că rolul de conducător al proletariatului îi revine țărănimii și nu muncitorilor, fără țărani muncitorii vor muri de foame.-

Intrebare:

VASILE LUCA cunoștea atitudinea fratelui său în problema țărănească, el era pentru punerea în practică a directivelor Partidului în problema îngrădirii chiaburilor?

Răspuns:

VASILE LUCA era în cunoștință de atitudine dușmănoasă pe care și-o manifesta fratele său VARGA GAVRIL în legătură cu elementele chiaburești.-

În anul 1948, cantitățile de cereale ce trebuiau predate de către producători Statului ca drept cotă obligatorie, au fost sta-

ss. Nagy Victor

bilite pe baza rezultatelor obținute la batoză cu ocazia treeratu-
lui după fiecare hectar însămânțat în această privință M.Agricul-
turii a trimis tabele fixând la fiecare județ cantitățile de cerea-
le ce trebuiesc colectate.-

În urma unui calcul făcut de mine împreună cu pretorii din
județ, am constatat că majoritatea gospodăriilor din județ fiind
de 6 hectare, luând la bază și rezultatul medie la treerat nu ne
dădea cantitatea ce trebuia s'o colectăm. Pentru asta am hotărât
să impunem gospodăriile chiaburești dela 15 hectare în sus să dea
cotele mai mari. În timpul treeratului VASILE LUCA într'o zi aflân-
du-se prin județ m'a chemat la fratele lui TOTH GEZA și m'a între-
bat dacă am fost prin județ și dacă știu cum merge treeratul. Eu
i-am răspuns că am controlat și că merge bine. La răspunsul meu
VASILE LUCA m'a înjurat spunându-mi că se fac mari abuzuri luându-
se aproape tot grâul dela chiaburi și dela țărani înstăriți.-

În urma discuției avute cu VASILE LUCA m'am dus la Prefectu-
ră, a doua zi sau a treia zi dela M.de Interne, s'a prezentat la
Prefectură în Sf.Gheorghe inspectorul general CHESLER care m'a
întrebat ce abuzuri s'au făcut la colectări. I-am răspuns că n'am
nici o cunoștință.- Împreună cu el am mers în câteva comune, unde
s'a constatat că făcuse unele abuzuri, însă cu elemente chiabure
și cu moșierii.-

În urma acestor constatări CHESLER a dat dispoziții să
restituim tot grâul ce se lua în plus dela moșieri și chiaburi. Eu
am luat măsuri în urma dispozițiilor primite, formând echipe care să
se deplaseze la fața locului și să restituie grâul luat.-

Dispoziția dată de CHESLER în legătură cu cele de mai sus
cred că a fost dată pe baza dispozițiilor primite dela V.LUCA
sau TECHARI GEORGESCU.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu
și am constatat că corespunde cu cele declarate de mine, susțin și
semnez.-

ss.Nagy Victor

LT.MAJOR DE SECURITATE

Staicu Tudor

CM/5 ex.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat Lagy Victor nascut in Bucuresti la 15. Iunie
1901, fost locuitor, in ultima vreme domiciliu la Centru-
coop. cu ultimul domiciliu Str. Int. Biserica Alba n° 3.
 Bucuresti

24. Iulie 1952

Oraşul Bucuresti

Interogatoriul a inceput la ora 21 și min.
 „ s'a terminat la „ 24. și „

Intrebare: Când și prin cine și cum s'au prins pe
Vasile Luca

Răspuns: In decembrie 1946 sau Januarie 1947
 in vreme cand detineam functia de prefect al jude-
 tului Iriș Scame, au fost ciintat de comandantul
 politiei din localitate Larga Gavril hotie lui V. Luca
 despre venirea in Sf. Gheorghe pentru vânatoare a unui
 grup de ministri cauduri de V. Luca. de la Bucuresti
 Larga ma insarcinat să iau legatura cu prima-
 rul din comuna Jagan și să-i comunic ca vine
 opritii din Bucuresti pentru vânatoare. Pentru hrana
 vânatorilor i-am dat dispozitie să taie un porc
 de 50-60 Kg. și să-l prepare în hrana rece și
 caldă pentru ziua în care avea loc vânatoarea.
 V. Luca a venit in Sf. Gheorghe împreună
 cu Nyoli Anul, Vasile elodarian și alți. După
 toate pregătirile vânatoarea a avut loc în apropierea
 comunei Jagan, masa a fost servită în funcția

Încălitura,
Lagy

Urmare: unii chiabur

Intrebare: V. Luca a fost de acord să ia masa în locuința chiaburului. Ai amoscut și alte manifestări de pretenție și dragoste pentru iluziunile chiaburului.

Răspuns: Da a fost de acord și a luat masa în locuința chiaburului, și a protestat și nici un fel și-a dat seama unde mergeam.

Cu o altă ocazie la vânătoare tot prin 1947, luna decembrie, vânătoarea s-a ținut în comuna Dolnic. Această vânătoare a fost organizată de Varga împreună cu moșierul Betes din comuna. După ce s-a terminat vânătoarea au fost invitați de către moșierul Betes în locuința și-a unde s-a fost pregătit mese și unde s'a mers masa. În timpul mesei într-un moment când lipseau gazdă au sursit pe soția lui V. Luca făcându-și observații că prin aceea că nu este de acord și nu este furt ca să nu te scobe și- luam masa (la moșier în casă). V. Luca i-a răspuns că nu este nimic și mare motiv să fie separată. „că dacă V. Luca ia masa la Betes nu este o crimă”.

Intrebare: Din cele auzite mai sus rezulta că Varga Gabriela se spunea pe moșierii și chiaburii, este adevarat și puteti dovedi acest lucru?

Răspuns: Eu dovedesc o serie de fapte în- erme discutabile avute de Varga, din care voi auzi problema mai importantă.

1. După o discuție avută el și-a exprimat că mai adică prin asta se referă la regimul din R.P.R. spunând că este de prudență să nu se

Iscașitura,

[Signature]

Urmare: de autoritati sunt exagerate si duc la 13
distrugea chiburiilor. Avand ea pui acasta
politica nam speria si tot adeta infuria
chiburiilor, (si pinda) impungandu-i la actiuni
de sabotaj.

2) cel care plaus intr-o discutie ca chiburi
sabotaja insamantatile, obiectand acatia ca -
pamantul este tau si nu poate sa-l reusesti,
da acasta vorba raspunde ca nu putem noi sa
invatam chiburi si pe tarani cand este timpul
de insamantat.

3) Qui discutile avute cu Karga Gavril in fa
problema taraniasca se ~~trage~~ in sustinatorul chia-
burilor si era impotriva mesurilor si hotararilor
date de partid si Guvern. El spunea ca cu chia-
burul sa ne pintoam bine sa nu-l speriam.
Deasemenea sustinea ca rolul de conducator al
proletariatului in noia taraniasca si nu munci-
terilor, fara taranii numerarii vor muri de
foame.

Intrebare: Vasile Luca amonia stitudoinea
fratelui sau in problema taraniasca, el era pentru
punerea in practica a directivelor partidului in
problema integrarii chiburilor.

Raspuns: Vasile Luca era in amonita de
aditudoinea dusemanosa pe care se-o manifesta
fratele sau Karga Gavril in legatura cu elementele
chiburisti.

In anul 1948 cantitatile de cereale
ce trebuiau produse de catre producatorii statului
ca dupa cota obligatorie sa fost stabilite pe
baza rezultatelor obtinute la batofa.

Semnatura,

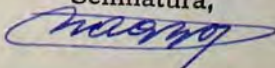
Urmare: cu scajia terenului dupa fiecare hectar
inregistrat in aceasta prezentă cl. Agriculturii a
trimis tabele luând la fiecare judet cantitatul
de cereale ce trebuise colectate.

In urma unei calcule facut de mine in-
preună cu puterile din judet, am constatat ca
raportata gospodariilor din judet fiind de 6.
hectare, luând la baza si rezultatul mediu la
terenul nu ne dădea cantitatea ce trebuia sa
colectăm. Pentru asta am hotarat sa impunem
gospodariilor chibbursti de la 15. hectare in sus
sa dea pe catele mai mari, in timpul terenului
Vasile Luca nitro zi aflandu-se prin judet si a che-
mat la patile lui Ioth. Gluză si ma intubat daca
am fost prin judet si daca stiu cum merge tre-
raturul. Eu i-am raspuns ca am controlat si
ca merge bine, la sas raspunsul meu la luca
me injurat spunandu-mi ca se fac mari
abuzuri luându-se aproape tot graul dela
chibburii si dela taranii rustarilor.

In urma discutii avute cu V. Luca si am
dus la prefectura, la doua zi sau a treia zi
dela cl. de Interne s-a prezentat la prefectura in
sf. Gluză suspectant g. rot Chusler, care ma
intubat ce abuzuri sau facut la colectarii, I-am
raspus ca nu am nici-o cunoastinta. Inpreună
cu el am mers in estiva comuna, unde s-a
constatat ca facuse multe abuzuri, insa cu
elementi chibburii si cu meserarii.

In urma acister constatarii chuster a
dat dispozitii sa restituim tot graul ce se
lucase in plus dela meserarii si chibburii.

Semnatura,

Urmare: Eu am luat măsuri în urma dispozițiilor
primite formând echipe care să se deplaseze la
fata locului și să restituie grăul lucrat.

Dispoziția dată de eliberări în legătură cu cele
de mai sus cred că a fost dată de baza di-
spozitiilor primite de la V. Luca sau Teohari Geo-
rgescu.

După ce am citit raportul proces-verbal de
interogatoriu și am constatat că corespunde cu
cele declarate de mine, știu și rememorez.

Achisitor
Stăruț Tudor

Jurăm
Crațaruț

Semnătura,

102/VII-16/252

DECLARAȚIE

privite pe Toth Endre

18

Subsemnatul Olah Jorsec, membru al P.M.R. din 1945, în prezent instructor organizatoric la U.R.C.C. și secretar al organizației de bază, dau următoarea declarație despre cazul Toth Endre și Szöke Sandor, care s'a întâmplat în toamna anului 1948 în Septembrie sau Octombrie.

Eu am lucrat în 1948 ca secretar de plasă la Organizația de Partid din Tg.Secuesc, din însărcinarea Partidului nostru.

Eu ca secretar de plasă am fost la Dalnok ca să duc muncă de partid și am venit acasă la plasă. A doua zi disdedimează a venit la sediul de partid al plasei Szöke Sandor jurist și mi-a adus la cunoștință că aseară comisarul de poliție Toth Endre l-a chemat afară din cărciuma Szarnoesczki Jenö pe tatăl său Szöke Sandor, că la o razie l-a adus într'o stradă și l-a bătut în așa măsură că a trebuit transportat îndată la spital, i-a rupt toate coastele și acum e muriburd.

Îndată ce am aflat de această chestiune dela Szöke Sandor, am telefonat la poliție, l-am chemat la Secția de cadre pe comisarul Toth Endre și l-am întrebat că ce s'a întâmplat aseară cu bătrânul Szöke Sandor, la început Toth Endre a tăgăduit chestiunea, pentru că a tăgăduit am chemat din celălalt birou pe Szöke Sandor jurist și l-am confruntat cu Toth Endre. După confruntare am rămas cu Toth Endre la Secția de cadre și i-am arătat ce atitudine greșită a avut luând în considerare că e fratele tov. Luca și prin aceasta compromite în această plasă pe tov. Luca.

În cursul discuției Toth Endre a recunoscut că el l-a bătut pe bătrânul și totodată m'a rugat să vorbesc cu doctorul Holoki sau Löriner ca să facă totul ca să vindece pe bătrânul Szöke Snador, banii nu contează oricât ar costa tratamentul.

Dar întretimp bătrânul Szöke Sandor a murit în spital care a fost bătut de tovarășul Toth Endre. Eu am telefonat îndată la Comitetul județean care a fost atunci, la tovarășii Sunler Karoly

16

și Kovacs Ferenc ca să vie îndată să-mi dea ajutor în această chestiune grea, dar eu n'am primit nici un ajutor, fiecare se temea de această chestiune.

Deoarece Sköke Sandor senior a fost un mare meseriaș lucrând în stil mai mare având și 10-12 calfe și ucenici, atât în vechiul regim cât și în 1948 a fost președintele asociației meseriașilor, s'a bucurat de o mare simpatie din partea micii burghezii a orașului, meseriașii au vrut să organizeze în oraș o manifestație dar această acțiune am reușit s'o împiedicăm în acea zi dar manifestația a fost fixată din nou în ziua înmormântării și am reușit s'o împiedicăm cu ajutorul activiștilor dela județeană și prin colaboratorii siguranței îmbrăcați în civil.

În aceeași zi a venit comandantul Jandarmeriei și Siguranței din Brașov a început cercetările și pe Toth Endre l-au arestat îndată și seara l-au dus dar nu știu unde. Cu ocazia cercetărilor și eu am fost interogat și Pinty Janos care a fost responsabil de cadre și mai mulți oameni care au fost prezenți în acea seară la întâmplarea aceea, după ce s'au făcut cercetările Toth Endre a fost plecat un anumit timp, n'a fost în plasă, a fost mutat la Slănicul Moldovei.... și de acolo a ajuns înapoi din nou la Semleny și de acolo a fost adus la școala de partid de 3 luni. După terminarea școlii a lucrat ca educator politic la S.M.T. din Rg. Secuesc și acum e președintele gospodăriei colective din Semlenyi.

Despre acest caz am dat de trei ori declarație, una când m-au interogat, apoi în 1950 tovarășului Szabo Frenk și ~~XXXX~~ după aceea tovarășului Hegyesi.

Sf.Gheorghe 27.V.1952

Olah Jozsef

Declaratie

17

Subsemnatul Oláh József, membru al P.M.R din 1945, în prezent instructor organizatoric la U.R.C.C și secretar al organizației de bază, ~~de la care am primit~~ ^{dan următoare declaratie} despre cazurile Toth Endre și Szöke Sándor, care s'au întâmplat în toamna anului 1948 în septembrie sau octombrie.

Eu ~~am~~ ^{am lucrat} în 1948 ca secretar de plan la Organizația de Partid din Tg. Secuere, din înscăunarea Partidului nostru.

Eu, ca secretar de plan am fost la Săburoc ca să duc muncă de partid și am venit târziu ~~acasa~~ la plan. A doua zi disde dimineață a venit la sediul de partid al plasei Szöke Sándor junior și mi-a adus la cunoștință că arearea ~~cu sarcinile~~ ^{de} ~~carcerii~~ Jeno Comisarul de politic Toth Endre l-a chemat a face din carcerii Szekesszei Jeno pe tot în Szöke Sándor, ca la o vreme l-a adus într-o stradă și l-a bătut în așa măsură că a trebuit transportat îndată la spital, și-a rupt toate costele și ^{se} muribund.

Îndată ce am ~~putut~~ ^{aflo} de aceste chestii dela Szöke Sándor, am telefonat la politic, l-am chemat la Secția de cadre pe comisarul Toth Endre și l-am întrebat cum se s'a întâmplat arearea cu bătrânul Szöke Sándor, la început Toth Endre a tăgăduit ~~acest~~ chestiunea, pentru că a tăgăduit am chemat din celălalt birou pe Szöke Sándor junior și l-am ~~confruntat~~ ^{confruntat} cu Toth Endre. După confruntare am rămas ~~cu~~ ^{cu} Toth Endre la Secția de cadre și i-am

m' pe Toth Endre l-au arestat îndată m' p
 seara l-au dus ^{dar} ~~ma~~ stiu unde. Cu ocazia
 cercetărilor m' eu am fost interogată m' Pinty
 János care a fost responsabilul de cadre m' mai
 multi oameni care au fost prezenti în aceea
 seară la ~~ce~~ întâmplarea aceea, după ~~cercetări~~
 ce s'au făcut cercetările Toth Endre a fost
 plecat un anumit timp, m' a fost în plasă,
 a fost mutat la Stănicul Moldovei ...
 m' de acolo a ajuns înapoi din nou la Semlény
 m' de acolo a fost adus la școala de partid de 3 luni.
 După terminarea școlii a lucrat ca educator politic
 la S.M.T din Tg. Secuere m' acum e președintele
 gospodăriei colective din Semlény.
 Despre acest caz am dat de trei ori declarație
 una când m'au interogată, apoi în 1950 tovarășu
 m' Szabo Frank, m' după aceea tovarășul Hegyesi.
 Sf. Gheorghe 27.V.1952
 Oláh József

Dir. 2 S. III. Anchetă Penale
Dosar Nr.

3
20

DECLARAȚIE DE MARTOR

Astăzi 17, luna Decembrie, anul una mie nouă sute cincizeci
și trei

Not, Procuror S. ZEIGER, constatăm că înaintea noastră
~~Anchetator penal~~

s'a prezentat martorul chemat, și după ce i-am stabilit identitatea, ne-a declarat că se numește
PERECRESTOV BORIS, de ani 42, născut în com. Sculeni Bălți
domiciliat în Sibiu str. 13 Aprilie 17

de profesie tehnician, că nu există între el și parte nicio dușmănie
că nu a suferit nicio pagubă în urma infracțiunii și că nu se află în niciunul din cazurile
care să-l împiedice să depună. După ce a depus jurământul, în conformitate cu art. 147 din
codul de procedură penală, ne-a făcut următoarele declarațiuni:

In anul 1949 am fost asesor (combatant) la Tribunalul
Militar din Sibiu. In acel timp mi-aduc aminte că s'a judecat și
cauza privitoare pe mai mulți cetățeni originari din secuime,
invinuiți pentru faptul că în toamna anului 1944, au tras asupra
trupelor eliberatoare, în urma cărora au fost omorâți mai mulți
ostași din aceste trupe.-

Nu-mi aduc aminte de numele invinuiților, însă de cauză
îmi aduc precis aminte.-

Stiu că faptele lor au fost dovedite și în timpul deli-
berării s'au iscat anumite discuții cu privire la soluționarea
cauzei. Tendința ce avea completul de judecată era aceea de a
fi condamnați acești invinuiți, însă - Președintele completului
anume Ciurea Petre ne-a spus că nu pot fi condamnați deși sunt
probe contra lor, pentru următoarele considerente :

1.- Că în timpul procesului s'a prezentat o rudă a lui
Vasile Luca (nu-i cunosc numele acestuia) și a intervenit pentru
achitarea invinuiților.-

2.- Fiindcă și invinuiții sunt apropriați de Vasile Luca

Procuror,
~~Anchetator penal~~

...//...

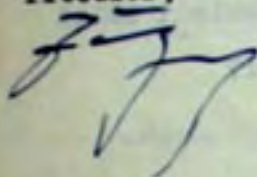
Martor,

(rude) și sunt dispozițiuni superioare de a fi achitați.--

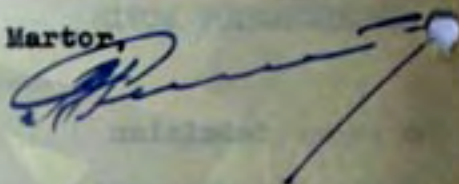
Membri completului de judecată, auzind această afirmație a președintelui, - Ciurea Petre - ținând seama și de funcția pe care a deținut-o în acel timp atât acel care a intervenit din partea lui Vasile Luca, cât și de funcția pe care o deținea în acel timp acesta, au pronunțat achitarea invinuiților cu majoritate de voturi, contrar probelor cât și convingerii membrilor din complet.--

Stăruie și semnează.--

Procuror,

Martor,

Dosar Nr.

DECLARAȚIE DE MARTOR

Astăzi, 12 Noembrie, luna, anul una mie nouă sute cincizeci
și trei.

Not. Procuror ZEIGER S., constatăm că înaintea noastră
Anchetator penal

s'a prezentat martorul chemat, și după ce i-am stabilit identitatea, ne-a declarat că se numește
Pasăre Teodor, de ani 39, născut în com. Șipote
Raional Iași, domiciliat în Sibiu, str. 13 Aprilie Nr. 37

de profesie Inspector de Asigurare, că nu există între el și parte nicio dușmănie
că nu a suferit nicio pagubă în urma infracțiunii și că nu se află în niciunul din cazurile
care să-l împiedice să depună. După ce a depus jurământul, în conformitate cu art. 147 din
codul de procedură penală, ne-a făcut următoarele declarațiuni:

În anul 1949 am fost judecător la Tribunalul Militar din Sibiu.
Mi-a dus aminte precis de cauza privitoare pe invinuții Inte
Iuliu, Nagy Victor, Nagy Danilă, aceștia au fost trimiși în judecată
pentru crimele pe care au săvârșit în toamna anului 1944, omorând
pe mai mulți ostași din trupele eliberatoare române.

Eu am fost judecător în completul care judeca această cauză.
Stiu că, crimele comise de către invinuții de mai sus, au fost
complet dovedite. Toată cauza a fost judecată numai în mod formal,
ier la darea sentinței mi-am dat seama de gravitatea crimelor pe
care au săvârșit invinuții, eu mi-am făcut opinie separată din
care cauză sentința a fost dată cu majoritate de voturi. Eu atunci imediat
am spus președintelui Ciurea Petre că aceasta nu este treabă
și că nu putem achita pe invinuți, ținând cont și de faptul că tru-
pele române au luptat cot la cot cu trupele sovietice pentru eli-
berarea țării. Am mai arătat președintelui că nu e cazul să pro-
nunțăm achitarea, mai bine să declinăm competența în favoarea Curții
Criminale, fiindcă aceștia au comis crime de război și nu intră
în competența Tribunalului Militar. Cu toată opunerea mea și la insis-
tentele mele, totuși acești criminali de război au fost achitați.
Motivul pentru care președintele și ceilalți judecători au pronun-
țat achitarea este următoarea:

Președintele cât și ceilalți judecători, au fost convinși și ei
că nu este just să fie achitați invinuții, însă președintele ne-a
spus că n'avem încotro că este dispoziție superioară că acești
criminali trebuie să fie achitați, fiindcă invinuții sunt rude cu
Vasile Luca. Mai arăt că în ziua când s'a judecat procesul, a fost
prezent cineva despre care se știe că este de la București, după
cum Procuror,

Anchetator penal,

Martor,

Si numai in felul acesta, infricogati membrii completului, cu dis-
acitarea invinaijilor, deji convingerea taturora din completul de
cată, a fost că aceștia trebuiesc să fie condamnați.

Aceasta imi este declarația pe care o semnez propria.

Martor

[Handwritten signature]

Procuror

[Handwritten signature]

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul PANTAZOPOL VICTOR, născut la 9 aprilie 1878 în com. Găești Dâmbovița, fiul lui CONSTATIN și EUFROSINA, fost polițist cu ultimul domiciliu în Buhuși str. N.Bălcescu nr.45

18 mai 1953 - Făgăraș -

Interogatoriul a început la ora 17,25 min.

" s-a terminat la ora 18,10 min.

Intrebare:

Ai cunoscut personal pe VASILE LUCA?

Răspuns:

Da. Pe VASILE LUCA fost ministru în R.P.R. l-am cunoscut cu ocazia grevei din Buhuși în cursul lunii februarie sau Martie 1953.

Intrebare:

În ce împrejurări l-ai cunoscut pe VASILE LUCA?

Răspuns:

VASILE LUCA când a venit la Buhuși s-a găzduit la croitorul ROZENFLED sau BRUMENFELD, care era și croitorul la care mă serveam. Acesta mi-a spus că la el se află VASILE LUCA. Atunci m-am dus eu la acest croitor acasă la el și am găsit acolo pe VASILE LUCA. L-am întrebat cine este și în ce calitate este la Buhuși. El mi-a răspuns că este chemat de muncitorii pentru a trata cu direcția fabricii în vederea câștigării drepturilor pentru care am declarat greva. Tot atunci am discutat cu el greutățile ce întâmpină muncitorii, astfel eu am aflat că el este comunist și că are un rol important în legătură cu greva. Am aflat totodată intențiile lui și ale muncitorilor. Am aflat că s-a format o delegație compusă din 32 de muncitori. Asemenea chestiuni am mai discutat cu VASILE LUCA încă de vreo 2 ori, la Buhuși.

Intrebare:

Pentru ce nu l-ai arestat pe VASILE LUCA, după ce ai

afine cine este?

Răspuns:

Nu l-am auzit în primul rând pentru că dacă îl auzeam atunci muncitorii se revoltă și atunci pericolul ar fi devenit mai mare. A doua oară pentru faptul că eu aveam multe rude la fabrică și nu voiam să plătesc ceva în timpul grevei și apoi nu aveam dovezi destul de concrete asupra activității lui.

A rămas la Buhuși circa 2 săptămâni iar când a format comisia de 32 membri pentru delegație, atunci a dispărut din Buhuși. Membrii delegației nu au reușit să cucerească drepturile lor pe care le cereseră prin greva intrusă erau și elemente trăsătoare în comisie. Astfel cerințele muncitorilor nu a reușit, iar spărgătorii de grevă fără nici-un indiciu au trecut la lucru, atrăgând după ei și muncitorii greviști.

După ce am oțtit prezentul proces verbal de interogatori cuvânt cu cuvânt și am constatat că el corespunde în totul cu cele declarate de mine și susțin și semnez propriu nesilit de nimeni.

LOCOTENENT

Henter Francisc

SS/FAN/TAZOPOL VICTOR

GI/ 3 ex.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestatul Pantaropol Victor, născut la 9 Aprilie 1878 în com. -
Găești-Dâmbovița, fiul lui Constantin și Eufrosina, fost polițist,
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
cu ultimul domiciliu în Buhus - Str: N. Bălcescu nr: 45

18 Mai 1953

Orașul Făgăraș

Interogatoriul a început la ora 14 și min. 25
" s'a terminat " " 18 " " 10

Intrebare: Ai cunoscut personal pe Vaile Luca?

Răspuns: Da. Pe Vaile Luca fost Ministru în R.P.R.
L'am cunoscut cu ocazia grevei din Buhus, în curul
lunii Februarie sau Martie 1933.

Intrebare: În ce împrejurări l'ai cunoscut pe Vaile Luca?

Răspuns: Vaile Luca când a venit la Buhus s'a
găduit la croitorul Rosenfeld sau Brumenfeld,
care era și croitorul la care mă serveam. - Oceasta
mi-a spus că la el se află Vaile Luca. - Atunci
m'am dus eu la acest croitor acasă la el, și am
găsit acolo pe Vaile Luca. - L'am întrebat cine este
și în ce calitate este la Buhus. - El mi-a răspuns că
este chemat de muncitori, pentru a trata cu direc-
ția fabricii în vederea câștigării drepturilor pentru
care au declarat greva. - Tot atunci am discutat
cu el greutatea și înștiințarea muncitorii, astfel
cu am aflat că el este comunist și că are un

Îscălitura
V. Pantaropol

Urmare: rol important în legătura cu grevele. - Am aflat totodată intențiile lui și ale muncitorilor. - Am aflat că s'a format o delegație compusă din 32 de muncitori. - Anumea chestiuni am mai discutat cu Vanile Luca încă de vreo 2 ori, la Buhus. -

Întrebare: Pentru ce nu l'ai arestat pe Vanile Luca, după ce ai aflat că vine este?

Răspuns: Nu l'am arestat în primul rând pentru că, dacă îl arestam atunci muncitorii se revoltă și atunci pericolul ar fi devenit mai mare. - A doua oară pentru faptul că eu aveam multe rude la fabrică și nu vroiam să pătească ceva în timpul grevei și apoi nu aveam dovezi destul de concrete asupra activității lui. - ...

A rămas la Buhus circa 2 săptămâni, iar când a format comisia de 32 membri pentru delegație, atunci a dispărut din Buhus. - Membrii delegației nu au reușit să cucerească drepturile lor pe care o cereau prin grevă, întrucât erau și elemente trădătoare în comisie. - Astfel cerințele muncitorilor nu a reușit, iar spargători de grevă fără nici un incident au trecut la lucru, strângând după ei și muncitorii greviști. -

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu curânt eu curânt și am constatat că el corespunde în totul cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez propriu zis de mine. -

Anchetator

L. de Săpăritote

(Henter Francisc)

Anchetat de
Hautajoy

Ex....

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Invinuitul PANTAZOPOL VICTOR, născut la 8 aprilie 1878 în com. Găești-Dâmbovița, fiul lui CONSTATIN și EUFROSINA, fost șeful poliției Buhuși cu ultimul domiciliu în Buhuș str. N. Bălcescu nr.45.

17 iunie 1954 - Bacău -

Interogatoriul a început la ora 9
" s-a terminat la ora 13,30 min.

Intrebare:

În procesul verbal de interogatoriu din 18 mai 1953 ai arătat că l-ai cunoscut pe V. LUCA

Arată d-ta în mod concret când l-ai cunoscut pe V. LUCA și unde?

Răspuns:

? Pe VASILE LUCA l-am cunoscut în anul 1935, la Buhuși

Intrebare:

?? În ce împrejurări l-ai cunoscut pe VASILE LUCA la Buhuși în anul 1935?

Răspuns:

În 1935 l-am cunoscut pe V. LUCA, cu ocazia grevei care era în acel timp, în fabrica Buhuși, unde el venise pentru a da directive muncitorilor, în legătură cu greva declarată de ei. În perioada grevei am fost informat de mai mulți muncitori din fabrica Buhuși că va veni o persoană din P.C.R. care va susține interesele muncitorilor. Eu întrebând când vine persoana aceea, mi-sa răspuns că vine în aceeași zi seara, sau a doua zi dimineța.

V. LUCA a venit a doua zi dimineța, a mers în apropierea gării Buhuși (unde erau niște traverse de lini G.F.R.) unde a vorbit muncitorilor în legătură cu greva. Cu aceea ocazie am aflat că persoana respectivă se numește V. LUCA și l-am cunoscut din vedere. Muncitorii spuneau că V. LUCA venise dela Cluj.

Intrebare:

Cât timp a vorbit V. LUCA muncitorilor cu ocazia arătării mai sus și ce anume le-a vorbit?

Răspuns:

Cu aceea ocazie V. LUCA a vorbit muncitorilor cca. o oră.

De prima dată V. LUCA a întrebat muncitorii ce anume nemulțumiri au, la care i s-a răspuns, de către muncitori, că administrația este dispusă să închidă fabrica pe trei luni de zile și că dacă lucrătorii nu vor să înceteze greva se vor mai lua și măsuri de concedierea muncitorilor și tăierea salariilor pe jumătate. Deasemeni, muncitorii mai arată căsunt persecutați de maștri din fabrică, care erau aduși cu pașapoarte din străinătate.

In expunerile sale, V. LUCA a arătat muncitorilor că fabrica trece prin criză materială și trebuie să se țină cont de acest lucru, iar muncitorii trebuie să-și mai amelioreze pretențiile și să se înceapă lucrul deocamdată și ulterior se va vedea ce se va putea face.

Eu fiind de față și înconjurat de mai mulți muncitori le-am spus că ar fi cazul ca V. LUCA să plece, deoarece le-a vorbit destul. Imediat, am trimis vorbă din muncitor în muncitor, ca V. LUCA să plece din Buhuși cu primul tren, lucru pe care l-a și făcut.

Intrebare:

Care a fost rezultatul discursului ținut de V. LUCA în fața muncitorilor greviști?

Răspuns:

Rezultatul a fost că muncitorii au continuat greva, iar în rândul lor s-au creiat nemulțumiri din cauza anumitor persoane care erau de acord cu V. LUCA în sensul de a se înceta greva.

Intrebare:

Ce măsuri ai luat d-ta în legătură cu prezența lui V. LUCA la Buhuși?

Răspuns:

Cu acea ocazie nu am luat nici-o măsură împotriva lui V. LUCA.

Intrebare:

Ai raportat forurilor d-tale superioare despre prezența

lui VASILE LUCA în acea localitate?

Răspuns:

Da, am raportat la Siguranța Generală și lui EUGEN CRISTESCU, pe atunci Dir. la Siguranță.

Intrebare:

Ce dispoziții ai primit din partea Dir. G-rale a Siguranței în legătură cu raportul făcut de d-ța privitor la V. LUCA?

Răspuns:

În urma raportului meu, nu am primit nici-o dispoziție cu privire la V. LUCA.

Intrebare:

Altă dată a mai venit V. LUCA la Buhuși?

Răspuns:

Da a mai venit.

Intrebare:

Când a mai venit V. LUCA la Buhuși și cum ai aflat d-ta de venirea lui?

Răspuns:

V. LUCA a venit din nou la Buhuși peste două săptămâni lucru pe care l-am aflat dela evreul ROZENBERG CERORTOV, în prezent plecat în Palestina) care locuia în Buhuși și era creditorul meu de casă.

Intrebare:

Cum ai aflat dela evreul ROZENBERG, despre prezența lui V. LUCA la Buhuși?

Răspuns:

Eu având o haină de călcat, ROZENBERG a venit la mine acasă. Cu această ocazie mi-a spus că acasă la el se află V. LUCA.

Intrebare:

Ce măsuri ai luat d-ta după ce ai fost anunțat de ROZENBERG despre prezența lui LUCA la Buhuși?

Răspuns:

Eu auzind acest lucru, i-am spus lui ROZENBERG să tacă din gură, iar într-o seară am să vin și eu pe acolo și am să ascult din camera alăturată ce anume discuta LUCA cu muncitorii, fără ai spune data precisă. (ROZENBERG mi-a spus că V. LUCA se întâlnește cu muncitorii, numai dela ora 10 în sus.)

A doua seară am mers prin grădina și am intrat în

dormitorul lui ROZENBERG, după care am intrat într-o sală și am ascultat la ușă camerei unde V. LUCA și ceilalți muncitori discutau.

Intrebare:

Ce anume discuta V. Luca cu muncitorii?

Răspuns:

Nu am putut înțelege tot ce se discuta (vorbeau încet) însă pe LUCA l-am auzit de mai multe ori spunând despre greve din Ardeal, pe care el le-ar fi aranjat.

Intrebare:

Arată în continuare ce ai făcut după aceea?

Răspuns:

După ce am ascultat la ușe (văzând că nu înțeleg nimic) am intrat în camera respectivă și l-am văzut pe V. LUCA împreună cu cea. 30 muncitori. Am mers la el și l-am întrebat cine este, la care mi-a răspuns că el este V. LUCA și a venit aici pentru stabilirea grevei. Eu m-am recomandat șeful poliției Buhuși

După aceea i-am spus să caute să învețe pe oameni să nu se dea la dezordine și să nu se întâmple conflicte între muncitori și armata. V. LUCA mi-a promis că v-a aranja totul ca să fie liniște și ordine, după care eu am plecat.

Intrebare:

Când te-ai mai întâlnit după aceea cu V. LUCA, unde și ce anume a-ți discutat?

Răspuns:

Feste două trei zile dela data arătată mai sus, m-am întâlnit din nou cu V. LUCA, tot în casa lui ROZENBERG.

Cu aceasta ocazie V. LUCA mi-a spus că el, a ^{aplatat} ~~arajat~~ multe greve și o v-a ^{afila} ~~afila~~ și pe aceasta (adică pe cea dela fabrica Buhuși) și că au și muncitorii dreptate și administrația. Am stat foarte puțin de vorbă deoarece îmi era frică să nu vină cineva și să mă găsească stând de vorbă cu V. LUCA.

Intrebare:

Cum ai ajuns să te întâlnești de aceasta dată, numai data cu V. LUCA, în casa lui ROZENBERG?

Răspuns:

Eu fusesem anunțat că V. LUCA vine mai înainte (după ora 9/1/2 -lo în sus) și m-am dus mai de vreme ca să stau de vorbă cu el. Mă anunța ROZENBERG.

Intrebare:

Care a fost scopul acestei întâlniri numai între d-ta și V. LUCA în casa lui ROZENBERG?

Răspuns:

Eu urmăream să aflu care este rezultatul grevei V. LUCA confirmându-mi că el va aplană lucrurile și nu se va întâmpla nimic, afirmându-mi din nou că și muncitorii au dreptate și la fel și administrația, însă el a aplanat multe greve. De atunci nu l-am mai văzut.

Intrebare:

Cât timp a stat V. LUCA de această dată la Buhuși?

Răspuns:

A stat mai mult de zece zile.

Intrebare:

În acest timp ai raportat forurilor d-tale superioare despre prezența lui V. LUCA la Buhuși?

Răspuns:

Nu am raportat, deoarece eu raportasem prima dată și nu am primit nicio dispoziție, cu toate că în raportul meu scrisesem "rog dispuneți de urmare".

Intrebare:

Care a fost rezultatul tratativelor duse de V. LUCA în legătură cu greva dela fabrica Buhuși?

Răspuns:

Rezultatul a fost acela, că muncitorii au încetat greva, mai mult sub presiunea delegației cu care V. LUCA stătuse de vorbă în casa lui ROZENBERG. Muncitorilor nu li-sa dat niciun drept.

Intrebare:

Cine face parte din delegația muncitorilor greviști cu care V. LUCA a stat de vorbă în casa lui ROZENBERG?

Răspuns:

Din persoanele care au făcut parte din acea delegație îmi amintesc pe următorii: MIORN TOADER, lucrător țesător, DINU ION, țesător, COMALA, țesător, GASCA țesător și alții pe care nu mi-i mai amintesc.

După ce am citit pr zentul proces verbal de interogatori cu cuvânt cu cuvânt și am constatat că corespunde în totul cu cele decl rate de mine, îl susțin și semnez.

LOCOTENENT MAJOR

GIȚ

ss/indescifrabil

ss/PANTAZOPOL VICTOR

Proces-Verbal de interogator

Invinuit (Mareșor), Pantazopol Victor, născut la 8 aprilie 1878, în
Com. Găești - Alamborita, fiul lui Chișcă Zăbrosino, fost șeful
Jaliturii - Buhusi, cu ult. domiciliu în Buhusi str. N. Balcescu nr. 45
(Data de stare civilă, ultimul domiciliu)

17. iunie 1956.

Localitatea Bucăin

Interogatoriul a început la ora 9 și 00 min.

„ s'a terminat la ora 13 și 30 min.

Intrebare: În procesul-verbal de interogator din 18
mai 1955, ai arătat că l-ai cunoscut pe V. Luca?

Arăta-se în mod concret când l-ai cuno-
sut pe V. Luca și unde?

Răspuns: Pe Vasile Luca l-am cunoscut
în anul 1935, la Buhusi.

Intrebare: În ce împrejurări l-ai cunoscut pe
Vasile Luca la Buhusi, în anul 1935?

Răspuns: În 1935, l-am cunoscut, pe V. Luca,
cu ocazia grevei care era în acel timp, în
fabrica Buhusi, unde el venise pentru a
da directive muncitorilor, în legătură cu
greva declarată de ei. În perioada grevei,
am fost informat de mai mulți muncitori
din fabrica Buhusi, că va veni o persoană
din P.C.R. care să susțină interesele muncito-
rilor. Eu întrebând când vine persoana
aceia, mi-a răspuns că "vine în aceeași

Semnătura,

V. Pantazopol

Urmare: Zi scara, sau a doua zi dimineata.

V. Luca a venit a doua zi dimineata, a mers in apropierea garii Buhusi (unde erau unite traverse de luni C. F. R.) unde a vorbit muncitorilor in legatura cu greva. Cu acea ocazie, am aflat ca persoanele respective si uneste V. Luca si lam amuzat, din vedere. Muncitori spunau ca V. Luca venise de la Cluj.

Intrebare: Cat timp a vorbit V. Luca muncitorilor cu ocazia rotata mai sus si ce anume le-a vorbit?

Raspuns: Cu acea ocazie, V. Luca a vorbit muncitorilor ca o ora.

De prima data, V. Luca a intebat muncitorii ce anume numultu mii au, la care i-a raspuns, de catre muncitorii ca administratia este dispusa sa inchida fabrica pe ter. lui de zile si ca daca lucratorii nu vor sa incepe greva se vor mai lua si masuri de concedierea muncitorilor si tarirea salariilor pe jumătate. Deasemenea, muncitorii mai aveau ca sunt persecutati de maestri din fabrica, care erau adusi cu jafaposte din strainatate.

In expunerile sale, V. Luca a rotat muncitorilor, ca fabrica trece prin criza materiala si trebuie sa se tina cont de acest lucru, iar muncitorii trebuie sa si mai amelioroze pretentiile si sa inceapa lucrul deocamdata si ulterior se va vedea ce se

Semnatura,

V. Pantazopoulos

Urmare:

Ma puteti face -

Eu fiind de fata si incununat de mai multe numitorii; le-am spus ca or fi cazul ca V. Luca sa plece, deunde le-a vorbit dle. Imediat, am spus vorba din numitorii in numitorii, ca V. Luca sa plece din Bucuresti cu primul tren, lucru pe care l-a si facut -

Intrebare: Care a fost rezultatul discursului tinut de V. Luca in fata numitorilor grecisti?

Raspuns: Rezultatul a fost, ca numitorii au continuat greva, iar in rindul lor s-au crescut nemulțumirile din cauza anumitor fuziune care erau de acord cu V. Luca, in sensul de a se inceta greva -

Intrebare: Ce masuri ai luat astazi in legatura cu prezenta lui V. Luca la Bucuresti?

Raspuns: Cu acea ocazie, nu am luat nicio masura impotriva lui V. Luca

Intrebare: Ai raportat formelor stoli sugerate despre prezenta lui V. Luca in acea localitate?

Raspuns: Da, am raportat la Siguranta Generala si lui Tugui Cristescu, pe atunci din la Siguranta.

Intrebare: Ce dispozitie ai primit din partea dir. Gole a Sigurantei in legatura cu raportul facut de stoli primitor la V. Luca?

Raspuns: In urma raportului meu, nu am primit nicio dispozitie, eu purtand la V. Luca.

Intrebare: Alta data a mai venit V. Luca

Semnatura
V. Pantazop

Urmare: la Buchuri?

Răzvan: da a mai venit.

Iuthebe: Când a mai venit V. Luca la Buchuri?
și cum ai aflat asta de venirea lui?

Răzvan: V. Luca a venit din nou la Buchuri:
jude două săptămâni, lucru și cum l-am aflat
dela evreul Rozenberg (canta, în prezent plecat
în Palestina) care locuia în Buchuri și era
craitorul meu de casă.

Iuthebe: Cum ai aflat dela evreul Rozen-
berg, despre prezenta lui V. Luca la Buchuri?

Răzvan: Eu am văzut o haină de călcat,
la Rozenberg a venit la mine ocazi. Cu
această ocazie mi s-a spus că acesta l-a el.
și află V. Luca.

Iuthebe: Ce măsură ai luat să ology-
ce ai fost amintit de Rozenberg despre preze-
nta lui Luca la Buchuri?

Răzvan: În seara acea, în ziua
lui Rozenberg să tocă din gură, iar într-o
seară am să vin și eu și acolo și am
să ascult din camera alături ce am
discuta Luca cu unevitorii, fără să știu
date precise - (Rozenberg mi-a spus că V. Luca
se întâlnește cu unevitorii, numai de la
ora 10 în sus) -

A doua zi, am mers puțin gradina și am
intrat în documentul lui Rozenberg, după
care am intrat într-o sală și am ascultat
la usa camerei unde V. Luca și ceilalți
unevitori discutau.

Iuthebe: Ce amne discuta V. Luca cu

Semnatura
I. I. Pantazis

Urmare: muncitori ?

Răspuns: Nu am putut înțelege tot ce se discute (vorbeau înseamnă) însă și Luca l-am auzit de mai multe ori spunând despre greve din Ardeal, pe care el le-ar fi aranjat -.

Intrebare: Prota în continuare ce ai făcut după aceea ?

Răspuns: După ce am ascultat la masă (văzând că nu înțeleg nimic) am intrat în camera respectivă și l-am văzut pe V. Luca, din pricina cu cei 30 muncitori. Am mers la el și l-am întrebat cine este, la care mi-a răspuns că el este V. Luca și a venit aici pentru stabilirea grevei. Eu numai recomandat seful poliției Bukhuzi -.

După aceea i-am spus să aștepte ca învețe și oamenii să nu se dăde la dezordine și să nu se întâmple conflicte între muncitori și armată. V. Luca mi-a promis că va aranja totul ca să fie liniște și ordine, după care eu am plecat -.

Intrebare: Când te-ai mai întâlnit după aceea cu V. Luca, unde și ce amănunțit discutați ?

Răspuns: Peste două-trei zile, de la date notate mai sus, nu am întâlnit din nou cu V. Luca, tot în casa lui Rosenberg.

În această ocazie, V. Luca mi-a spus că el a aflat multe greve și o via aflată și în această (adică și cea de la fabrica Bukhuzi) și că au și muncitori dreptate și admi-

Semnătura
Hambroff

Urmare: instructiv. Au stat foarte putin de vorba, deoarece i-am era frica sa nu vrasa cineva si sa nu gonesca stand de vorba cu V. Luca.

Yuthebae: Cum ai ajuns sa te intalnesti de aceasta data, numai sta cu V. Luca, in casa lui Rosenberg?

Raisjens: Eu fusesei amutat cu V. Luca vreo mai inainte (dupa no 9 1/2 - 10 in sus) si m-am dus mai de vreme ca sa stau de vorba cu el. Ma amuta Rosenberg.

Yuthebae: Care a fost scopul acestei intalnitri numai inte sta cu V. Luca, in casa lui Rosenberg?

Raisjens: Eu urmasoream sa aflu care este rezultatul grevei, V. Luca confirmandu-mi ca el ma aflaua la unu si un x va intampina minime, afirmandu-mi din nou ca si menton au cheptati si la fel si administratia, insa el a aplaudat multe greve de atune: un lucru mai vazut.

Yuthebae: Cat timp a stat V. Luca de aceasta data, la Buchsi?

Raisjens: A stat mai mult de zece zile.

Yuthebae: In acest timp ai raportat formator altor suprasione despe prezenta lui V. Luca la Buchsi?

Raisjens: Nu am raportat, deoarece, eu raportaream prima data si nu am putut merge din cauza, cu toate ca in raportul meu "cauzam" rog disjuncti de urmare.

Yuthebae: Care a fost rezultatul toate-

Semnatura

V. Paurapap

Urmare: titelor duse de V. Luca in legatura cu greva dela fabrica Buhusi?

Răspuns: Rezultatul a fost acela, că muncitorii au înscut greva, mai mult sub presiunea delegatilor cu care V. Luca stătu de vorba în casa lui Popenberg. Muncitorilor nu li sa dat niciun drept -.

Intrebare: Cine facea jute din delegatia muncitorilor grevisti, cu care V. Luca a stat de vorba în casa lui Popenberg?

Răspuns: din persoanel care au făcut jute din acea delegatie, imi amintesc pe următorii: Mirou Toader, lucrator tesator, alina Iou, tot tesator, Comarta, tesator, Gasca tesator si alti se care nu mi mai amintesc.

Altece ce am citit prezentul proces-verbal de interogator curant cu curant si am constatat că conștințele în totul cu cele declarate de mine, și aștia și sunt.

Archetator
T. Amighe

Archetator
H. Antof

Nu s'a bătut la mașină

Șt. Gaudoyan C - 34

24.09.951

Proces-Verbal de interogator

Arestat Parizianu Vasile, născut la 1 Ianuarie 1909 în București, fiul lui Paraschiv și Lucretia, fost politician, cu ultimul domiciliu în București, Șt. Lovicea nr. 7.
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

5 Februarie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 10 și 40 min.

„ s'a terminat la „ 14 și „

Intrebare: În ce an ai intrat în slujba politicii și ce funcții ai îndeplinit.

Răspuns. Am intrat în slujba politicii în anul 1918, cu gradul de Comisar Ajutor, în Dir. gen. a Politiei, fiind repartizat în brigada mobilă, care era condusă de Comisarul special Vladimirescu Dumitru, unde am funcționat până în 1930, când am fost mutat în Biserabolca, iar în Biserabolca am funcționat până la sfârșitul lui 1931, când am fost adus înapoi în P.P.C., aici am funcționat până în anul 1939, când am fost scos, fiind pus în disponibilitate de guvernul legionar.

Intrebare: Arată D-ta de când și până când ai funcționat în Dir. generală a Siguranței și de când până când în P.P.C.

Răspuns. Am funcționat în Dir. generală a siguranței din anul 1918 până în 1930, iar la

Semnătura,

V. Parizianu

Urmare: fiștitului 1931, când am venit din Basarabia
am fost în P.P.C. până la sfârșitul lui 1939, cu
gradul de subinspector, —

Întrebare, Ce persoane cunosti din
mișcarea muncitorească, din perioada cât ai
funcționat atât în Dis, generale a siguranței cât și
în P.P.C. —

Răspuns. În perioada cât am funcționat
atât în Siguranță cât și în P.P.C. nu am cunoscut
persoane din mișcarea muncitorească, de cât în
anul 1920-21. persoanele, Agin, Sterberg, Sara
Selengon, Cristescu, Rădăceanu, și pe Murgulius
care lam avut și informator până în anul 1939,

Întrebare, Când și în ce ocazi ai cunoscut
persoanile arătate mai sus, —

Răspuns. Persoanile arătate mai sus
le-am cunoscut în timpul când făceam afaceri
de serviciu, primind și ce arestatii, iar pe
Murgulius lam folosit ca informator în problema
muncitorească, în timpul cât am funcționat
la P.P.C., —

Întrebare, Anchetei îi este cunoscută că
D^{ta} ai mai cunoscut elemente din mișcarea
muncitorească, și îți cere să fi sincer și să arăți
ce elemente muncitorești mai cunosti,

Răspuns. Declară că afară de Murgulius
eu nu am mai cunoscut elemente muncitorești
care să fi stat de vorbă cu el, să-u să fi
lucrat cu ei, —

Întrebare, Arată, D^{ta} ce căderi a-i
cunoscut din mișcarea muncitorească,

Semnătura,

Parisianu

35

Urmare: Răspuns. În timpul cât am funcționat la P.P.C. și la siguranță știu că au căzut unele tipografii după Vitan în anul 1920 iar altele în anul 1933 care nu știu din ce stradă a fost.

Întrebare. Cum și ince împrejurări au căzut aceste tipografii, și cine au fost arestați.

Răspuns. Tipografia din Surlitan știu că a fost descoperită de Vințilă Lăneș și cu comisarul regel **Cernat** Constantin, și-a acia din 1933 a fost găsită de comisarul Ananin, cum și ince împrejurări nu știu, precum nici cine a fost arestați cu aceste tipografii.

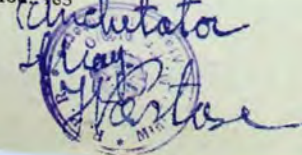
Întrebare. Care a fost contribuția ~~de~~ la aceste descoperiri a tipografiilor.

Răspuns. La tipografia din Vitan nu am fost în București, ca să pot contribui cu ceva și-a la acia descoperită de Ananin, a fost că eu eram șeful lui raportându-mi de acesta tipografie, după care comisarul Ananin a dresat actele eusevite care împreună cu ei arestați în cauză au fost trimis tribunalului militar, de care nu îmi aduc aminte cum îi cheamă pe ce cure au fost arestați împreună cu tipografia.

Întrebare. Ce mai ai de declarat în legătură cu cele ce ai declarat până acum.

Răspuns. Afară de cele declarate de mai sus, nu mai am nimic de declarat.

Prezentul proces-verbal de interogatoriu după ce mia fost citit cumânt cu cunșt și răzând că corespunde cu cele declarate de mine susțin și aemp liber și nerăbit de nimeni.

Moș 85
Anchetator

Semnătura,
V. Corișan

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul VASILE P. PARIZIANU, născut la 1 Ianuarie 1889, în București, fiul lui Paraschiv și Lucreția, cu ultimul domiciliu în București str. Sft. Ionică nr. 7.-

17 Februarie 1953, București.
Interogatoriul a început la ora 20,30
" s'a terminat " 24,00

Intrebare:

Din ce an și cât timp ai funcționat în Prefectura Poliției Capitalei, în ce grad și funcție?

Răspuns:

Am funcționat în Prefectura Poliției Capitalei, din anul 1932, până în 1939, în gradul de inspector.-

Intrebare:

Care au fost atribuțiunile d-tale, timp cât ai funcționat în Prefectura Poliției Capitalei, ca inspector?

Răspuns:

Timp cât am funcționat în Prefectura Poliției am avut conducerea serviciilor sociale ale Poliției și ale informațiilor din Prefectura Poliției Capitalei.-

Intrebare:

În cadrul atribuțiilor ce activitate ai desfășurat timp cât ai funcționat în Poliție?

Răspuns:

Ca atribuțiuni aveam să asigur măsuri preventive de ordine asupra problemelor politice ce se desfășurau și să iau măsuri de a raporta prefectului sau Ministrului de Interne la timp, să nu se producă turburarea ordinii și liniștii publice.-

Intrebare:

Ce elemente mai importante din mișcarea muncitorească cunoști că au fost arestate în timpul cât ai funcționat la Prefectura Poliției Capitalei?

Răspuns:

Asupra elementelor muncitorești mai importante ce activau în mișcare, nu-mi amintesc să fi chemat pentru a fi arestat la
ss. Parizianu Vasile

Prefectură, pe careva, însă este posibil dar nu-mi amintesc pe cine anume.-

Intrebare:

Ce cunoștințe ai despre arestarea unor persoane, odată cu căderea tipografiei C.G.S.U. din str. Vespari și cine au fost arestați cu această ocazie?

Răspuns:

Imi amintesc că au fost descoperite, în urma raportului dat de comisarul ANANIU, două mașini de mână de tipografiat manifeste, nu știu în ce an a fost această descoperire și nici cine au fost și câte persoane au fost arestate. Această descoperire a fost făcută de ANANIU, care știe.-

Intrebare:

Dela cine s'a deținut informația asupra acestei tipografii?

Răspuns:

Nu cunosc cum s'a ajuns la această descoperire și nici cine a dat informația, cu acele mașini, le-am văzut în curtea Prefecturii a doua zi dimineața, când am venit la raport.-

Intrebare:

Cine a cercetat cazul de mai sus?

Răspuns:

Cei arestați au fost cercetați de comisarul ANANIU, iar după terminarea cercetărilor cu actele încheiate de ANANIU, au fost înaintați Tribunalului Militar de pe lângă Corpul II Armată, din ordinul prefectului GABRIEL MARINESCU.-

Intrebare:

Ce cunoștințe ai în legătură cu arestarea lui VASILE LUCA, de către Prefectura Poliției Capitalei și ce amestec a avut în legătură cu tipografia descoperită?

Răspuns:

Nu pot să dau nici o relație privitor la VASILE LUCA și nici nu știu dacă acesta ar fi avut vre'un amestec în legătură cu descoperirea tipografiei, deasemeni nici nu l-am cunoscut pe LUCA. Despre el am mai fost întrebat la cercetările făcute cu vre-o două săptămâni înainte, și am declarat ceea ce declar și în prezent.-

Tin să precizez că în anul 1948 mi s'a rechiziționat vila soției dela Snagov și cu această ocazie am aflat dela doi tineri, o fată și un băiat, că vila a fost dată lui LUCA VASILE. Altceva nu cunosc în legătură cu această persoană.-

ss. Parizianu Vasile

Intrebare:

Consideri că ai spus adevărul asupra celor declarate în cuprinsul procesului verbal de interogatoriu?

Răspuns:

Da.

După ce am citit procesul verbal cuvânt cu cuvânt și corespunde cu cele declarate de mine, susțin și semnez.-

ss.Parizianu Vasile

ANCHETATOR:
LT.MAJOR DE SECURITATE

Cornățeanu Aurel

CM/5 ex.

3P

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat ul Vasile P. Parizianu născut la 1 Mai 1889
în București, fiul lui Paraschiv și Lucretia cu
ultimul domiciliu în București Str. Ștefănescu Nr. 7
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

17 Februarie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 20 și min. 30
" s'a terminat la " 24 și " ..

Intrebare: De ce au și cât timp ai funcționat în
Pref. Pol. Capitalei, în ce grad și funcție?

Răspuns
Au funcționat în Prefectura Pol. Capitalei, din anul
1932, până în 1939, în gradul de Inspector -

Intrebare
Care au fost atribuțiile și în ce timp cât ai funcționat
în Pref. Pol. Capitalei, ca inspector?

Răspuns
Timp cât am funcționat în Pref. am avut conducerea
serviciilor sociale ale poliției și ale infantriilor din
Pref. Pol. Capitalei -

Intrebare
În cadrul atribuțiilor, ce activitate ai desfășurat
timp cât ai funcționat în poliție?

Răspuns
Ca atribuții aveam să organizez măsuri preventive
de ordine asupra problemelor politice ce se desfășurau

V. Parizianu

Urmare: si sa iau masuri de a raporta prefectului sau
Ministrelui de Interne la timp, sa nu se produca tur-
burarea ordinii si linistei publice -

Intrebare

Ca elemente mai importante din miscarea muncitoreasca
cumesti, ca au fost arestate, in timpul cat ai functionat
la Pref. Pol. Capitalei?

Raspuns

Asupra elementelor muncitoresti mai importante ce
activau in miscare, mi-mi amintesc, sa-i fi chemat
pentru a fi arestat la Prefectura, pe careva, insa este
posibil, dar mi-mi amintesc pe cine anume -

Intrebare

Ce cumosti ai despre arestarea unor persoane, odata
cu caderea tipografiei C.G.S. din 14 Vestari, si cine au
fost arestate cu aceasta ocazie?

Raspuns

Mi-mi amintesc ca au fost descoperite, in urma raportului
dat de camarazul Ruavin, dand masini de mana de
tipografiat manifeste, un stiu in ce au a fost aceasta des-
coperire, si nici cine au fost, si cate persoane au fost
arestate - Aceasta descoperire a fost facuta de Ruavin, care stie -

Intrebare

De la cine sa detinut informatia, asupra acestei tipografi?

Raspuns

Nu amose cum sa a juns la aceasta descoperire, si nici
cine a dat informatia, cu acele masini le-am vazut
in curtea prefecturii a doua zi dimineata cand am venit
la raport -

Intrebarea

Cine a cercetat cazul de mai sus?

Raspuns Cei arestati, au fost cercetati de camarazul Ruavin.

40

Urmare: iar dupa terminarea cercetarilor cu actele inchisate de Ruauin, au fost inaintate Tribunalului Militar de pe langa Corpului si predata, din ordinul prefectului Gabriel Marinescu -.

Intrebare

Ce conexiuni ai in legatura cu arestarea lui Vasile Luca, de catre Pref. Pol. Capitalei, si ce conexiuni au avut in legatura cu tipografia descoperita?

Raspuns

Nu pot sa dau nici o relatie privitor la Vasile Luca, si nici nu stiu daca acesta ar fi avut vreo conexiune in legatura cu descoperirea tipografiei, de oarecui nici nu l-am cunoscut pe Luca. Despre el am mai fost interogat la cercetarile facute cu vreo doua saptamani mai inainte, si am declarat ce am declarat si in prezent. Tiu sa precizez ca in anul 1948 mi sa rechizitionat Villa satiei de la Suagau, si cu aceasta ocazie am aflat de la doi tineri, a gata si un baiat, ca Villa va fi data lui Luca Vasile - altceva nu cunosc in legatura cu aceasta persoana -.

Intrebare

Consideri ca ai spus adevarul asupra celor declarate in cuprinsul procesului Verbal de interogatoriu?

Raspuns Da -.

Dupa ce am citit procesul Verbal cuvânt cu cuvânt si corespunde cu cele declarate de mine, pe care le sustin cu sinceritate

Comitetul de Securitate
Comitetul de Securitate

J. J. J. J. J.

C o p i e

41

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Martorul PASCU VASILE nascut la 3 Martie 1913 in Oradea Reg. Bihor fiul lui Ioan si Ana de profesiuen pantofar cu domiciliul in Sft. Gheorghe.

3 Februarie 1953.

Or. Sft. Gheorghe.

Interogatoriul a inceput la ora 17 si - min-
" " s, a terminat la ora 18 si - "

Intrebare Daca te-ai cunoscut personal cu fostul ministru de Finan-
te VASILE LUCA ?

Raspuns Da m, am cunoscut in 1949 cand a fost inaugurarea sediului
partidului, el a fost din partea CC al PMR si a fost
chiar in biroul meu la Cadre personal cand a facut cuno-
stiinta cu mine.

Relatii nu am avut nimic cu el.

Intrebare Ce stii despre activitatea acestuia cand venea pela
Sft. Gheorghe dela Bucuresti ?

Raspuns In luna Ianuarie 1949 s, a intamplat ca eu sa ma gasesc
ca activist in munca de Partid in com. Iaras. Auzind ca
VASILE LUCA este la vanatoare, m, am dus la casa unde se
gasea el cu ceilalti vanatori sa-l rog sa ma ia cu masina
ce il insotea pana la Sft. Gheorghe.

Despre acest lucru l-am rugat pe VARGA GABOR fratele lui
VASILE LUCA care il insotea.

Am fost luat in masina si venind spre Sft. Gheorghe in
com. Hadig a oprit masina intr, o curte boierasca, unde
a fost asteptat cu masa cu diferite mancaruri si bauturi.
La acest b&ier a intrat VASILE LUCA, VARGA GABOR, CEER
IANOS si eu. Am stat la masa cu toti precum si paza lui
si dupa circa o ora am plecat.

Dupa circa cateva zile mi-a venit lista la partid unde
figura mosierul care urma sa fie expropriat, lucru ce s, a
si facut. La aceasta m, am mirat cum de VASILE LUCA sa ia
masa la un mosier lucru ce l-am adus la cunostiinta ~~me~~
prim-secretarului de Partid care a spus sa tac din gura.

Intrebare Daca mai ai ceva de declarat ?

Raspuns Nu mai am nimic.

Dupa ce am cetit prezentul proces verbal de interogatoriu
si am constatat ca contine numai cele declarate de mine verbal il
sustin si semnez.-

It. de Securitate
ss. Cisteamu Ghe

ss. Pascu Vasile

Proces-Verbal de interogator

Arestat Quartoul Păscu Vasile n. la 3 iunie 1913.
în Orașul Reg. Braila fiul lui Ioan & Maria
de preș. pentafon, cu domiciliu în Sf. George Braila
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

3 Februarie 1953
Orașul Sfântu Gheorghe

Interogatoriul a început la ora 17 și min.
„ s'a terminat la „ 18 și „

Intrebare: Doi ai cunoscut pe persoana cu
postul urmistea de frunte Vasile Luca?
Rasp: Da unora cunoscut in 1949 cand
a fost inaugurarea sediului partidului
el a fost președintele C.C. al P.M.R. și
a fost chiar în Biroul meu la care
persoana era a făcut cunoștință
cu mine.

Retata cu el nu am avut cu el nimic
Intrebare: Ce știu din activitatea acestuia
cand venia pe la Sf. Gheorghe de la București?
Rasp: În luna Februarie 1949 s'a întors
la eu și una oare ce activist în unirea
de partid în Sf. Gheorghe. Muzica că
Vasile Luca este la vârstă, un om
plus la casa unde se ține el cu cântec
Revolutiei și al roz și unia cu univiu
și îl înșetea până la Sf. Gheorghe.

Semnătura, Ioan Păscu

Urmare: Despre acest lucru liou rugat
pe Varga Gabor, fratele lui Vasile Luca
care e insotita.

Au fost luati in moana si o curiozitate
si Chiriacu in Com. Hiedlig a oprit demia
marinul intr-o curte la casa, unde
a fost ostenat cu moza cu de forte
manecari si banturi.

La acest biser a intent Vasile Luca,
Varga Gabor, Cecl. Yonos si eu. Au
stat la moza cu tati precum si pe
dupa si dupa curtea a cora om plucut.
După circa catorze zile, mia venit
lote la partid unde figura noastra
lucra unuia sa fie expapier. Lucra ce
sa si facut. La acesta mi'om urcat cum
de Vasile Luca sa ia moza la un mozier.
Lucra ce liou adus la curiozitate
preu scriitorului de portia cora a
dupa sa toc omi gura.

Intreb: Deci ma si ceva de delect
Rasp: nu mai da nimic si nici nu cu-
nosc cine ar putea da relatii
despre el.

Dupa ca om este procesul
verbal de interogatori si om
constatut cu continut moza.
Cela delectat de un ver-
bal il sustin si omi

Archetator,
I. Ciustescu Gh.

Gardian

Semnatura,

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

=====

Martorul **PATHEŢIU** IOAN, născut la 29 iunie 1896, în Ucraina Subcarpatică, fiul lui MIHAI și MARIA, cu domiciliul în Lupeni Str.M.Cogălniceanu Nr.20.-

25 august 1954

Orașul Lupeni.

Interogatoriul a început la ora

" s-a terminat la ora

Intrebare: Unde te aflai dta. în anul 1929 și cu ce te ocupai ?

Răspuns: În anul 1929 mă aflam în Lupeni și lucram la mina STEFAN.-

Intrebare: Ce evenimente importante s-au întâmplat în anul 1929 la Lupeni ?

Răspuns: La 6 august 1929, minerii din Valea Jiului din cauza mizeriei și a cruntei exploatări s-au organizat și au făcut o grevă.-

Intrebare: Arată dta. cum a fost organizată această grevă ?

Răspuns: În anul 1929 din cauza mizeriei și a cruntei exploatări, minerii erau foarte agitați, comitetul de Partid din Lupeni, compus din PAVEL STEFAN, TURA NICOLAE, PRENDENBERG, PRECUP VASILE și alții, au luat în discuție situația minerilor și au hotărât să facem grevă.-

Intrebare: Unde ați ținut această ședință ?

Răspuns: Această ședință am ținut-o în casă la SCHMULTZ FRANZISEK, din Str.Vasile Alexandri Nr.288, Lupeni.-

Intrebare: Arată cine a participat din partea C.C. al P.C.R. la acea ședință ?

Răspuns: A fost o persoană din partea C.C. al P.C.R. cu numele de SINGER. Acesta era un om tânăr, de statură mijlocie, a lucrat ca mecanic lăcătuș la mina STEFAN din Lupeni, pînă în 1928, după aceea a plecat de aici și venea la noi cu directive din partea C.C. al P.C.R.-

În afară de SINGER la noi a mai venit înainte de greva din august 1929, un tovarăș, anume JUNGER.-

Altcineva pînă la grevă n-a mai venit nimeni.-

///.

45

Intrebare: Ce s-a discutat la acea ședință ?

Răspuns: La această ședință s-a analizat situația în care se aflau minerii, după care comitetul a găsit de cuvântă că altă ieșire nu este, decât organizarea unei greve.-

La acea ședință s-a stabilit și ielul de organizare a grevei.-

După ședință am trecut la mobilizarea muncitorilor cei mai buni și de încredere delă toate minele din Lupeni.-

Totodată la acea ședință s-a hotărât și ziua începerii grevei, adică ziua de 5 august 1929.-

Intrebare: Dacă în vederea organizării grevei s-a mai ținut vre-o ședință și în altă parte ?

Răspuns: S-a mai ținut o ședință cu trei delegați dela mina VULCAN, ale căror nume nu le cunosc, într-o pădure de lângă Peștera Babi.-

La acea ședință s-a hotărât că și minerii dela mina VULCAN să înceapă greva odată cu noi.-

Totodată li s-a trasat sarcina ca ei să meargă și la alte mine pentru organizarea grevei.-

Din partea C.C. al P.C.R. a participat numitul JUNGER. Acesta era un om de 38-40 ani, de statură înaltă, nu era gras, semne particulare nu avea.-

Acesta a dat instrucțiuni ca să fie mobilizați toți muncitorii din Valea Jiului pentru a participa la acea grevă.-

Intrebare: Ce lozinci s-a hotărât să se strige în timpul grevei ?

Răspuns: Lozincile au fost "Jos teroarea", "Vrem pîine" "Desriințarea muncii în acord" și altele, legate de îmbunătățirea condițiilor de trai al muncitorilor minerii.-

Intrebare: Dacă în timpul grevei a rostit cineva din partea C.C. al P.C.R. ?

Răspuns: În timpul grevei nu a rostit nimeni din partea C.C. al P.C.R. la Lupeni.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu și am constatat că cele declarate de mine sunt consemnate întocmai în semnez și-l susțin.-

ANCHETATOR,
Lt.Maj.Mahler V.

SEMNATURA
ss)PATALINT IOAN

Proces-Verbal de interogatoriu

Marcel Patibucit ^{de fapt} Joan, născut la 27
iunie 1896 în Ulciuma subcarpatică, fiul lui
bunicii și Maria, cu domiciliu în dupeni str. H. Coșbuc
Miccium Nr. 20. - (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

25 august 1954

Orașul Dupeni -

Interogatoriul a început la ora și min.
" s'a terminat " " " " " " " " " " " "

Intrebare: Unde te aflai d. ta în anul
1929 și ce te ocupai?

Răspuns: În anul 1929 mă
aflam în Dupeni și lucisam la mine
Ștefan -

Intrebare: Ce evenimente im-
portante sau întâmplat în anul
1929 la Dupeni?

Răspuns: La 6 august 1929
muncii din Școala fiului din cau-
za mizeriei și a muncii exploatare
sau organizat și a fiert și grevă -

Intrebare: De ce d. ta cum a
fiert organizat această grevă?

Răspuns: În anul 1929 din cau-
za mizeriei și a muncii exploatare,
muncii erau foarte agitati, comitetul
de partid din Dupeni, cauzas din Parcel

Iscălitura,
Patibucit Joan

Urmare: Stefan, Tura Nicolae, Pseudenberg,
 Grupul Vasile si alti, au fost in
 discutii nistele minuscule si s'au
 lasat sa fie greva.

Gutabare: Ce de sti sunt sece-
 sta sedinta?

Royseus: Acorda sedinta sau
 sunt in casa la Schumetz,
 'Francizex din st. Vasile Alexandri
 # 211. - dupa: -

Gutabare: Ce sa ^{una} participat
 circa din partea C. C. al P.C.R. la sece-
 sta sedinta?

Royseus: A fost o persoana
 din partea C.C. al P.C.R. cu numele
 de Singer. - Acuta era un om tanar,
 de statura mijlocie, s'au lucrat la mecanic
 locat la mine 'Stefan' din Lupeni, -
 pana in 1948, dupa sece a plecat
 de aici si venea la noi cu obiective
 din partea C.C. al P.C.R. -

In epoca de Singer la noi a
 avut venit inainte de gura din august
 1948 un terorist oarecum Singer; -

Altceva pana la gura n-a
 venit nimeni. -

Gutabare: Ce se discutat la
 sece sedinta?

Royseus: In acorda sedinta
 se amplita nistele in casa se ofera
 minuscule, dupa care comitetul a gura
 de curiozitate cu alta iorie un este

Semnatura.

Gutabare, Jan

Urmare: decît organizarea unei greve -
la aceea redintî: sa stabilî
si felul de organizare a grevei. -

Dupa redintî am trecut
la mobilizarea membrilor cei mai
buni si de încredere dela toate
minele din Bucuresti. -

Totodata la aceea redintî
sa hotarîm si ziua începerii grevei,
adica ziua de 5 August 1949. -

Intrebare: Dacă în vederea
organizării grevei sa mai tiimut vcer
redintî si în alta parte?

Răspuns: Sa mai tiimut o redintî
cu trei delegati dela mina Buleacu,
de cîm mine sau la cîmose, într-o
pădure de lângă Berlin Boli. -

La aceea redintî sa hotarîm
câ si mineri dela mina Buleacu
să înceapă greva totodată cu noi. -

Totodata li sa trasat sarcina
ca si să înceapă si la alte mine
pentru organizarea grevei. -

Din partea C.C. al PCR a parti-
cipat unii singuri. - Acesta cu
un an cam de 38-40 ani, de statu-
ră înaltă, un an gras, seume particu-
lar un erou. -

Acesta a dat instructiuni ca
să fi mobilizati toti membrilor din
Buleacu pînă pentru a participa la
aceea greva. -

Semnătura,
Petilinet, Ioan,

Urmare:

Intrebare: Ce lozinci s-a putut
si se stige in timpul grevei. -

Raspuns: Lozincile au fost:
" jos terose ", " Meu paine ", " des-
fiintarea muncii in acord " si altele. -
legate de imbunatatirea condi-
tiilor de trai si munca tarilor mi-
neci. -

Intrebare: Daca in timpul grevei
a fost cineva din partea C.C. al P.R.?

Raspuns: In timpul grevei n-a
fost nimeni din partea C.C. al P.R.
in deosebi. -

Dupa ce au avut prezentul
proces verbal de interogatoriu si au
constatat ca cele declarate de mine
sunt cauzate intocmai il
permanez si-l sustin. -

Sechevatura:

Patilinel, Ioan.

Directorul
H. M. J.
Uloher

49

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR
=====

Martorul PETER IULIU, născut la 21 iulie 1907, în com. Hedie - Trei Scaune, fiul lui MARTIN și ILEANA, cu domiciliul în Sft. Gheorghe Str. Lenin Nr. 19.-

18 august 1954

Orașul Sft. Gheorghe

Interogatoriul a început la ora 17.-

" s-a terminat la ora 19,10'

Intrebare: Unde ai lucrat dta. după 23 august 1944 ?

Răspuns: Tot timpul pînă în prezent am lucrat în raionul Sft. Gheorghe în diferite munci politice.-

Intrebare: Ce cunoști dta. despre linia politică dușmănoasă introdusă de LUCA VASILE în viața politică a fostului Jud. Trei Scaune ?

Răspuns: VASILE LUCA după 23 august 1944, a venit foarte des în fostul Jud. Trei Scaune.-

Intotdeauna cînd venea lua legătura cu diferiți moșieri și chiaburi, elemente dușmănoase regimului democrat din R.P.R. și cu care împreună făceau chefuri și mergeau la vînătoare.-

Concret arăt pe moșierul BETASI și exploatatorul BOER ALEXANDRU, cu care LUCA VASILE făceau chefuri și mergeau la vînătoare împreună. Legat de această problemă, VASILE LUCA prin frații lui TOTH GEZA și VARGA GABOR, a dus o politică de sprijinire a elementelor chiaburești, dușmani ai poporului muncitor.-

Astfel, contrar liniei politice a partidului, aceștia au introdus în toate Gospodăriile Agricole Colective din fostul Jud. Trei Scaune, atît ca membri, cit și în conducere, foarte mulți chiaburi, cum a fost în G.A.C. din com. Ghitrălău, Valea Crișului, Let și altele. Această politică dușmănoasă de introducere a elementelor chiaburești în G.A.C. TOTH GEZA susținea că o face sub pretext că chiaburii sunt "buni gospodari".-

Legat tot de această problemă, vreau să mai arăt că TOTH GEZA a aplicat metode criminale împotriva țăranilor muncitori, pentru a intra în G.A.C.-

Concret cunosc un fapt cînd am mers în com. Cernatul de Sus Raionul Trg. Secuiesc și am găsit pe TOTH GEZA în sediul Sfatului Popular, împreună cu mai mulți țărani, pe care îi ținea cu fața la

.//.

perete, spunînd că le-a dat timp de gîndire, forţîndu-i să intre în G.A.C.-

Noaptea la orele 0,24 mergea la ţărani din casă în casă şi scotea ţăranii, îi aducea la Sfatul Popular, unde îi teroriza să intre în G.A.C.

Datorită faptului că aceştia au introdus în G.A.C. foarte mulţi chiaburi, a dat posibilitatea ca aceste elemente duşmănoase să se organizeze şi să întreprindă în anul 1950, rebeliunea chiaburească, astfel că problema socializării agriculturii a fost compromisă în Jud.Trei Scaune.-

Menţionez că VASILE LUCA a cunoscut aceste metode duşmănoase de organizare a G.A.C. deoarece chiar în comuna sa natală Lemnea, s-a întîmplat aceeaşi situaţie şi VASILE LUCA mergea des acasă şi cunoştea toate elementele duşmănoase care erau introduse în G.A.C.-

VARGA GABOR, fratele lui LUCA VASILE, a luat o serie de măsuri criminale împotriva acelor care semnalau unele acţiuni duşmănoase.-

Astfel, ştiu că a arestat pe GALL WILHELM şi SZEKELY FRANCISC, care au demascat o serie de ilegalităţi pe care le-a săvîrşit VARGA GAVRILA.-

Aceştia doi/^{care} au fost arestaţi de VARGA GAVRILA, cunoaşte şi faptul că VARGA a luat bani dela o serie de elemente duşmănoase pentru că le-a pus viza de ieşire din ţară.-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau, susţiu şi semnez după ce în prealabil am citit-o cuvînt cu cuvînt, constatînd că corespunde în totul cu cele declarate de mine.-

MARTOR

ss) PETER IULIU

ANCHETATORI

Et.Maj.Gh.Diţă

Lt.Maj.Mahler W.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat Martor. Peter Julius, născut la 21 Iulie 1907
în com. Hedié. Srei scaun, fiul lui Martin și Elena
(D. te de stare civilă, ultimul domiciliu)
cu domiciliul în Sft. Gheorghe Str. Lenin nr. 19.

18. August 1954

Orașul Sft. Gheorghe

Interogatoriul a început la ora 17 și min.

„ s'a terminat „ „ 19 „ „ 10

Intrebare: Unde ai lucrat d-ta după 33 August
1944 ?

Răspuns: Tot timpul până în prezent am
lucrat în răsseaua Sft. Gheorghe în diferite
munci politice.

Intrebare: Ce cunoști d-ta despre linia
politică deosebită introdusă de Luca Vorile
în viața politică a partului comunist Srei scaun ?

Răspuns: Văd că Luca după 33 August 1944
a venit parte din în partul comunist Srei scaun.

În tot aceasta fiind venia lui legatură
cu diferite munci și chestii, elemente
deosebite reșchimbă deosebit din S.P.R. și
cu care împreună făceau chestii și mergeau
la vinătoare.

Am avut odată pe moșierul Betari
și explozatorul Boer Alexandru cu care Luca
Vorile făceau chestii și mergeau la vinătoare.

Iscațitura,
Petrușelina

Jrmare: in prezenta. - Legat de aceasta problema
Danile Luca prin praterii lui Seth Seza
si Vorza Golov a dus o politica de
sprijinire a elementelor Chibburuti, duman
si poporului muncitor.

Articolul contrar acestei politici a
partidului Acentia au intradus in teste
sospadorile Agricole Colective din partile
Judetului Sici Scanne, atat ca membri cit
si in conducere parte unalti Chibburuti
cum a fost in S.A.C. din com. Ghitfalau,
Vaha Trimbu, Let si alteli. Aceasta
politica dumanasii de intraducere a
elementelor Chibburuti in S.A.C. Seth
Seza sustina ca a folie sub pretext
ca Chibburuti sunt, nu si sospadori.

Legat tot de aceasta problema vreau
sa mai arat ca Seth Seza a aplicat
metode criminale impotriva taranilor
muncitori pentru a intra in S.A.C.

Concentruand un fapt cind
am mers in com. Cuxactul de sus
Regional Irq. Bucure si am goit pe
Seth Seza in cadrul Spitalului Popular
impunand un mai mult tarani pe
care ii tinea cu joto la pusti. quindi
ca h-a det timp de gindire partind si
intru in S.A.C..

Acetia la ochi oca maza la
tarani din casa in casa si scotea
tarani, ii aducea la spital popular
unde ii traiaza pe unte in S.A.C.

Urmare: datorita faptului ca Acertia au
 introdus in S.A.C. parte multe Chioruri
 a dat posibilitatea ca aceste elemente de
 organizare si sa intreprinse in
 anul 1950 rebeliunea Chiorurilor, astfel
 ca problema securizarii acestor
 partizanii in faptul trei
 puncte ca Vorile Luca sa cunoasca
 aceste metode de organizare
 a S.A.C. deoarece chiar in aceasta sa
 hotari, Leunea, sa intinut ocazii
 si Vorile Luca mergea din
 si cunoaste toate elementele
 care era introduse in S.A.C.

Vorile Luca pot fi luati
 a fost o serie de muni esențiale
 impotriva acestora care nu
 actiuni de organizare.

Partea din ca a avut pe
 Ball Wilhem si Szekely Francisc
 a demarcat o serie de ilegalitati
 care le-a servit Vorile Luca.

Acesti doi au fost arestati de
 Vorile Luca cunoscuti si faptul ca
 Vorile Luca au fost luati o serie
 de elemente de organizare pentru
 prin vize de emisie din tara.

Acordate in este declarata pe care
 o dau numai si numai dupa ce in
 probabil au cunoscut in cunoscut
 constatand in compand in total in cel
 declarat de unii.

Ar. Ist. Ist. Ist.
 H. Ist. Ist. Ist.

Petrușcu
 Semnatura.
 Petrușcu

Nu

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Martorul POPA MARIN, născut la 21 februarie 1894, în Corabia, fiul lui Cosma și Maria, cismar, cu domiciliul în București str. Popa de Băsești nr. 37.-

5 iulie 1954, București.-

Interogatoriul a început la ora 9
" s-a terminat " 14

Intrebare:

Cînd ați luat contact pentru prima dată cu mișcarea muncitorească?

Răspuns:

Primul contact cu mișcarea muncitorească l-am luat în anul 1912, prin DUMITRU BALACI, de meserie cismar. Am început să lucrez mai întîi în sindicare apoi la B.M.T. și mai tîrziu pe linie de partid.-

Intrebare:

Ce conducători de frunte din acea vreme ați cunoscut în mișcarea muncitorească?

Răspuns:

În timpul activității mele ilegale în mișcarea muncitorească am cunoscut pe DOBROGEANU GHEREA, LUCRETIU PATRASCANU, dr. RACOVSCI, I.C. FRIMU, BUJOR, DUMITRU MACINESCU, CRISTESCU. Mai tîrziu am cunoscut prin anii 1920-1930, pe LUCA VASILE, MARCEL PEUKER, KOBLES ELEK, FORIS STEFAN și alții.-

Intrebare:

La ce acțiuni mai principale ale partidului ați luat parte împreună cu LUCA VASILE?

Răspuns:

La congresul sindicatelor unitare dela Timișoara în 1929 aprilie, l-am cunoscut personal pe LUCA VASILE și am participat împreună cu el la acel congres.- După congresul dela Timișoara am lucrat împreună cu el în Consiliul General al Sindicatelor Unitare, în București, începînd din anul 1930 pînă în anul 1933, după care nu l-am mai văzut decît după 23 august 1944.-

././.

Intrebare:

Cind a avut loc congresul sindicatelor dela Timisoara?

Raspuns:

Congresul sindicatelor unitare dela Timisoara, s-a tinut in luna aprilie 1929, insa nu-mi aduc aminte daca in timpul celor trei zile cit a tinut congresul, erau zile lucratoare sau nelucratoare.-

Intrebare:

Daca congresul s-a tinut la data fixata initial?

Raspuns:

Dupa cite imi aduc aminte, congresul a avut loc la data fixata initial. Nu stiu daca autoritatile au cerut sau nu anulara congresului si nici daca s-au dus tratative cu siguranta in acest sens.-

Stiu insa ca MULLER COLOMAN a fost atunci la siguranta din Timisoara, dar nu mai stiu cu cine s-a dus acolo, cred ca era cu el si LUCA VASILE.-

In legatura cu motivul pentru care atunci s-a dus la siguranta acea delegatie in frunte cu MULLER COLOMAN, pot sa arat doar atat ca acestia s-au dus la siguranta pentru a duce tratative ca sa nu trebuiasca sa se scoata din sala congresului portretele lui Marx, Engels, Lenin.- Dupa reintorcerea delegatiei portretele nu au fost scoase si au fost lasate mai departe in sala congresului.-

Intrebare:

Daca inainte de inceperea congresului s-a tinut vre-o sedinta cu delegatii?

Raspuns:

Inainte de inceperea congresului, s-a tinut o sedinta cu delegatii prezenti acolo la camin.-

Intrebare:

Dar cu delegatii comunisti s-a tinut vre-o sedinta separata?

Raspuns:

Da, s-a tinut si o sedinta separata numai cu delegatii comunisti si dupa cite imi aduc aminte sedinta s-a tinut undeva intr-un restaurant sau la un hotel.-

Intrebare:

D-ta ai participat la acea sedinta?

Răspuns:

Da, am participat și eu la acea ședință.-

Intrebare:

Cuma fost organizată și cine a condus acea ședință?

Răspuns:

Eu nu-mi amintesc cum anume a fost organizată acea ședință și nici despre faptul că cine a condus-o.-Pentru acea ședință am fost anunțat de cineva însă nici de numele celui ce m-a invitat la acea ședință, nu-mi reamintesc.-

Intrebare:

Cine au mai fost prezenți la acea ședință?

Răspuns:

La acea ședință, știu că au fost prezenți: MIHAILEANU ALEXANDRU, MATAIS PETRU, TRANDĂFIRESCU CONSTANTIN, ANGHEL PETRESCU, LUCA VASILE și alții, de care nu-mi mai amintesc.-

Intrebare:

Ce s-a discutat la acea ședință?

Răspuns:

La acea ședință ni s-a trasat ca sarcină ca să luăm cuvântul la discutarea problemelor în timpul congresului și să combatem opoziția pe care ar face-o unii participanți la congres.-

Intrebare:

Cine reprezenta opoziția la congresul dela Timișoara?

Răspuns:

Opoziția era reprezentată de muleriști și gheleteriști. Muleriștii erau reprezentați prin însuși MULLER COLOMAN și KREPSZ, iar gheleteriștii erau reprezentați prin DUMITRU PETRESCU și încă cineva dela Iași de al cărui nume nu-mi aduc aminte.-

Intrebare:

Care a fost poziția opoziției la acest congres dela Timișoara?

Răspuns:

Linia trasată de LUCA VASILE care era reprezentantul partidului, a fost mai puțin revoluționară, fapt ce a dovedit în timpul congresului că nici MULLER COLOMAN nu a ridicat nici o obiecțiune față de hotărârile luate.-

Singurul care a făcut opoziție la congres a fost gheleteristul PETRESCU DUMITRU care în discursul său a spus că felul în care se ducea lupta sindicală provoacă desorganizarea sindicatelor și că se urmărește mai mult activitatea politică în

sindicata decât muncă sindicală. A cerut ca în sindicate să se facă politică sindicală și nu de partid.- Discursul ținut de PETRESCU DUMITRU a provocat multe discuții și a fost combătut.-

Intrebare:

Cum au decurs evenimentele de după congres?

Răspuns:

După terminarea congresului a fost adus la Timișoara corpul neînsuflețit al lui FONAGHI IOAN, care urma să fie înmormintat de muncitorii din Timișoara și delegații ce au mai rămas după congres.- Autoritățile care au aflat de intenția noastră de a înmorminti corpul neînsuflețit al lui FONAGHI IOAN a cerut să predăm mortul, lucru ce a fost refuzat de cei din căminul muncitoresc.-

Atunci autoritățile au somat pe cei aflați în cămin să predea mortul și când au văzut că nu li se satisface dorința, atunci au deschis foc asupra căminului muncitoresc.-

Noi cari eram în cămin am ridicat imediat baricade pentru a împiedica pătrunderea în cămin a armatei.- Acolo am rezistat timp de vre-o 3-4 ore, iar la un moment dat ni s-a comunicat să încetăm rezistența și să ne predăm.-

Am fost atunci arestați și duși la închisoare, unde am întrebat pe MIHAILEANU ALEXANDRU cum s-a făcut încetarea rezistenței noastre și cine a hotărât aceasta. Atunci MIHAILEANU mi-a spus că a văzut că LUCA VASILE a fluturat o batistă albă în semn de predare și că această hotărâre a fost luată direct de LUCA VASILE fără să se consulte cu cineva.-

Intrebare:

Care sunt persoanele ce au fost arestate odată cu d-ta în urma evenimentelor de după congresul dela Timișoara?

Răspuns:

Au fost arestați odată cu mine, MIHAILEANU ALEXANDRU, PETRESCU GHILEMPE, ABRAHAM BERNATH, TRANDAFIRESCU CONSTANTIN, ANGHEL PETRESCU, LUCA VASILE, POPESCU N. DOREANU, MARIN RADUTU și unul NICULESCU din Ploești.- Dela Timișoara au fost arestați MULLER COLOMAN, KREPSZ. Dela Arad au fost arestați MATAIS PETRU, BOGA IOAN și alții.-

Intrebare:

LUCA VASILE în timpul deținerii dela Timișoara era în acelaș loc cu d-ta?

Răspuns:

Su nu am stat arestat împreună cu LUCA VASILE, în timpul deținerii noastre dela Timișoara. El a fost încarcerat separat cu alții în altă celulă.-

Întrebare:

Cu cine a stat LUCA VASILE în aceeași celulă?

Răspuns:

Nu știu cu cine a stat LUCA VASILE în celulă.

Întrebare:

Cît timp ați stat arestați?

Răspuns:

Noi am stat arestați timp de patru-cinci luni de zile, însă LUCA VASILE a fost eliberat peste câteva zile, nu-mi aduc aminte dar cred că l-au pus în libertate după 5 sau 7 zile.-

Întrebare:

Ce mai cunoști în legătură cu această arestare a lui LUCA VASILE?

Răspuns:

După ce LUCA VASILE a fost pus în libertate, s-a lansat un zvon cum că LUCA VASILE a fost pus în libertate întrucît a reușit să inducă în eroare organele siguranței și în loc să spună că se numește LUCA BAZILO, a spus că îl cheamă LUCA VASILE și că este din Brașov.-

Întrebare:

De unde cunoștasi d-ta acest lucru?

Răspuns:

Acest lucru l-am discutat acolo în închisoare la o ședință de celulă, dar majoritatea tovarășilor au pus la îndoială faptul că LUCA VASILE ar fi reușit să scape în felul acesta. La ședință au participat persoanele arătate de mine mai sus.-

Întrebare:

Dacă de atunci și pînă în prezent ai mai discutat cu cineva despre acest lucru?

Răspuns:

După demascarea devierii de dreapta am discutat cu MIHAILĂȘANU ALEXANDRU și l-am întrebat că ce părere are despre faptul că, nu cumva este o legătură între eliberarea lui LUCA VASILE la Timișoara în 1929 și devierea de dreapta, la care MIHAILĂȘANU ALEXANDRU mi-a răspuns: "se poate să fie".-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu și am constatat că corespunde în totul cu cele declarate de mine, îl semnez și îl susțin.-

ss.Popa Marin

ANGHELESCU
LT. MAJOR

W. Mahler

CM/3 ex.

Proces-Verbal de interogator

Martianus Popa Marian, nascut la 21 Febr. 1894 in Cosabia, fiul lui Cosma si Maria, ciomari, cu domiciliul in Bucuresti. str. Pop de Primiti nr. 37 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

5 iulie 1954

Oraşul Bucuresti

Interogatoriul a inceput la ora 8 si - min.

„ s'a terminat la „ 14 si - „

Intrebare: Când ati avut contact pentru prima oară cu mişcarea muncitorească?

Răspuns: Primul contact cu mişcarea muncitorească l-am avut în anul 1912 prin Dumitru Balsei de meserie ciomari. Am început să lucrez apoi într-o firmă judecătorească la B. U. T. şi apoi timp pe lângă de partid.

Intrebare: Ce conducători de frunte ai văzut acolo vreme ată timp în mişcarea muncitorească?

Răspuns: În timpul activităţii mele ilegale în mişcarea muncitorească am cunoscut pe Dobrogeanu Gherea, Dumitru Pătărică, Dr. Racovschi, G. C. Frimu, Buzoi, Dumitru Racovschi, Cristescu - lui. Timp am cunoscut şi în anii 1920-1930 pe Luca Şoale, Marcel Paucaru, Koblăş

Semnatura, Popa

Urmare: Elek, Fois, Stefan, si alti. -

Intrebare: Sa ce actiuni voru
principale ale partidului si sunt parte
impresurii cu duca Hoile?

Raspuns: La Congresul Medicatelor
Unitare din Timisoara in 1929 Opusile
si au chemat personal pe duca
Hoile si au participat impresurii cu el la
acest Congres. După Congresul din Timisoara
au lucrat impresurii cu el in Comi-
tatul General al Sindicatatelor Unitare in
Bucuresti; - incepand din anul 1930
pana in anul 1933, dupa care au
l-au avut voget deosebit dupa 23 Dec
embrie 1944. -

Intrebare: Căci a avut loc
Congresul Medicatelor din Timisoara?

Raspuns: Congresul Medicatelor
Unitare din Timisoara sa tinut in
anul Opusile 1929, tina au au
aduce aminte din in timpul
celui trei zile cat a tinut Congresul,
cu o zi lucrat sau nelucrat.

Intrebare: Dacă Congresul sa
tinut la data fixata initial?

Raspuns: După câte au au
au aminte Congresul a avut loc
la data fixata initial. Nu au au
autoritate sau sunt sau au au
au au Congresul si au au au au
au au tentative de organizare in acest sens. -

Semnatura,

[Signature]

JP

Urmare:

Stiu tu ca Luller Colanau a
fost steiner la riguranta din Timisoara
Caci un unoi stiu cu cine sa dus oculo,
ceci ca eu eu el si daca toate. -

In legatura cu motivul pentru
care steiner a dus la riguranta asca
delegatia in fata cu Luller Colanau,
pot sa oit dori atat ca scortia sau
dus la riguranta pentru a duce
testative ca nu sau trebuiesc: nu
se sentii din sola congresului portu-
tile lui Marx, Engels si Lenin. - După
reintrearea delegatiei pachetele au
cu fost scorse si au fost toate unui
depoze in sola congresului. -

Intrebare: Daca iurinte de succ-
peru congresului sa tiint oser rezultate
cu delegatia?

Raspuns: Iurinte de insperan
congresului sa tiint o solutie cu dele-
gatie prezanti oser la coerin. -

Intrebare: Dar cu delegatia coerinti
sa tiint oser rezultate raportate?

Raspuns: Da, sa tiint si o rezultate
raportate unuiri cu delegatia coerinti
si dupa cite tui oser coerinte rezultate
sa tiint unuiri tui sau rezultat sau
la un hotel. -

Intrebare: O-ta ai participat la
asca rezultate?

Raspuns: Da, am participat si
cu la asca rezultate. -

Semnatura

Urmas: Intrebare: Cui a fost organizata
si cine a condus aceasta sedinta?

Raspuns: Eu mi am amintit
cum se merge a fost organizata aceasta
sedinta si mi am amintit faptul ca cine
a condus-o. - Pentru aceasta sedinta
am fost prezent de circa in jurul
de un ora celui ce mi am amintit de
acesta sedinta mi am amintit.

Intrebare: Cine au fost prezenti
la aceasta sedinta?

Raspuns: La aceasta sedinta
stiu ca au fost prezenti: Iulian
Alexandru, Matias Petru, Theodor
Coventin, August Petrescu, Duce
si alti de care nu mi am amintit.

Intrebare: Ce sa discutati la
acesta sedinta?

Raspuns: La aceasta sedinta
mi am amintit sa discutati ca mi am
amintit la discutarea problemei
in timpul congresului si sa discutati
opozitia pe care se face-o unei parti
civile la Congres.

Intrebare: Cine reprezenta
opozitia la Congresul de la Timisoara?

Raspuns: Opozitia era repre-
zentata de unii si ghelentisti.
Unii erau reprezentati prin
unii lui Coloman si Krupar, iar
ghelentistii erau reprezentati prin
Dumitru Petrescu si unii carei de la

Semnatura

Jan 07

Un mare: Știri de a căm' leme sus - sus' oțel
ocurite. -

Tutobore: Cae a fut pyridi, opo-
y'ia: la seest Campes oțelă (luminos)?
Reipere: minia kanti de oțel

hoie cae cu reprezentante partizeni,
a fut mas' putrii reambulioni, fapt
ce a oțelut în țirgul Cereporeni,
ca' mie' luilea Calomon nu a nicie
mies' oțelutime facti de Antioia Luta.

Augur e cae a foint pyridi la
Campes a fut phobolentia Petron
Dumita cae în oțelime noi a gus
câ facti în cae re oțelă byta mistică:
pimose oțelimejoroi mistică, ni' ai
re mistică mas' muel acti vta no -
Altes în mistică oțelă mistică mistică
oțelă: - Oțel ca în mistică mistică
re foint mistică mistică ni' mistică
partit. - Dimeant' foint de Petron
Dumita a pomeat' caelă oțelă:
ni' a fut mistică: -

Șutobore: Cae cu oțelă
evenimentă de oțelă oțelă?

Reipere: Dupa terminarea corpe -
muri a fut oțelă la Timim corpe
reimplotit a lui Focopy Șu, cae
muri ni' hie înmurmurată de mistică:
oțelă Timim ni' oțelă: ca un mistică
oțelă corpe: - Acti vta cae un oțelă
oțelă în țelă mistică de a mistică
corpe reimplotit a lui Focopy Șu,

Semina
Kantip

Urmare: a ceant rai pnestem uvertul, luam
ce a fut rapuzat de cer deu ciuminul
uverture -

Atunci autuhtate au pomet se
ca oflati in uvertim rai pnestem uvertul,
si cume au uvert ai in li se ratipre
olavinta, atunci au deschis for cuper
ciuminul lui uverture -

Ni cani ceam in ciumin au si-
dient inuvertit baicote pentru a
impiedeca pnestemul in ciumin a-
uverti - Acolo au registat timp de
uvert 3-4 ne, iar la un moment dat
si se comunicat rai inuvertim regis-
tenta si ai se pnestem -

Au fost atunci acertati si de
la inuvertim, unde au inuvertit pe
lithilesem alexandru ceam so ficut
inuvertim registatei uverti si cume a
lithilesem acertati - Atunci lithilesem
si a spus ca a uvert ca luam baile
a flaturat a lithilesem alti in seam de
pnestem si ai a acertati lithilesem a
fost lithilesem direct de luam baile
ficut si se comunicate de ceam -

Inuvertim: Cume sunt pnestem
ce au fost acertati uverti ce a-
tu in uvertim acertati de dupa
conuvertim dela Timuvertim?

Rapuzat: Au fost acertati uverti
ce mine, lithilesem alexandru,
Petru Ghicuzet, Alexandru Bernath,

Semnatu
Kam... 07

Urmasii: Trandafiracu Constantin, Angelul Petrescu, duca Hoile, Popescu v. Iosanu, maire cadutu in unul viculerau din Ploiesti. - De la Timisoara au fost arestati Müller Coloman, Krippy. - De la Arad au fost arestati Motai Petru, Boga Jan și elli. -

Intrebare: duca Hoile în timpul detinerii de la Timisoara era în același loc cu o. ta?

Răspuns: cu sau era arestat împreună cu duca Hoile, în timpul detinerii noastre de la Timisoara. - el a fost inecercant separat cu alții în alte celule. -

Intrebare: Cu cine a stat duca Hoile în aceeași celulă?

Răspuns: Nu stiu cu cine a stat duca Hoile în celulă. -

Intrebare: Cât timp ati stat arestati?

Răspuns: Nu am stat arestati timp de potrivă cine leuri de zile, mai duca Hoile a fost eliberat peste câteva zile, eu am acum amanta doi ani cu l-au pus în libertate după 5 sau 7 zile. -

Intrebare: Ce mai amanta în legătură cu arestarea arestarea a lui duca Hoile?

Răspuns: După ce duca Hoile a fost pus în libertate, eu eram cu roșu

Urmare: cum ca d-nea Boile a fost pus in libertate intucit a reunit cu invatatori in unele raspunde rigurosi si in loc nu spune ca se numeste d-nea Dazlo si spus ca il cheama d-nea Boile si ca este din Bismarck.

Intrebare: De unde cumori s-a luat acest lucru?

Raspuns: Acest lucru l-am discutat acotr in iulianne la o redinta de caluta, dar majoritatea Tomasiilor au pus la discutie faptul ca d-nea Boile se si reunit cu scopu in plin crestut. - la redinta au participat persoanele citate de mine mai sus.

Intrebare: Dovezi de stiinta si p-ina in prezent au mai discutat cu cineva despre acest lucru?

Raspuns: Dupu demonstrarea deversii de decepta am discutat cu lui Alexandru si l-am intalnit cu ce parere are despre faptul ca nu cumu este o legitima intru eliberarea lui d-nea Boile la Timisoara in 1929 si deversii de decepta, la casa lui lui Alexandru mi-a raspuns ca se poate ca fi.

Dupu a am catu prezentu p-ncu verbal de interpretare si am con- clutut cu convingere in totul cu care declarate de mine il renunz si il punu.

Semnatura
Marsoproy

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Martorul ANGHEL PETRESCU, ajustor mecanic, născut la 31 iulie 1895, în București, fiul lui Ioan și Petra, cu ultimul domiciliu în București str. Ferentari nr.72, blocul nr.15 ap.29.-

5 august 1954, București.

Interogatoriul a început la ora 10,30

" s-a terminat " 15,15

Intrebare:

În februarie 1929 ai fost arestat în sala constructorilor din București. Arată cum s-a petrecut aceasta?

Răspuns:

În luna februarie 1929, blocul muncitoresc țărănesc a organizat o întrunire în sala constructorilor din București.

La acea întrunire au participat circa 300 persoane.

În sală era și VASILE LUCA care stătea izolat.-

După ce s-a deschis întrunirea, cineva din sală m-a anunțat pe mine, care conduceam această întrunire, că suntem înconjurați de jandarmi.-

Am eșit din sală pe culoar și l-am întâlnit pe NICOLEANU fost prefect, care venise să oprească întrunirea.-

VASILE LUCA în timp ce eu stăteam de vorbă cu NICOLEANU, a eșit afară din sală și a plecat trecând chiar pe lângă mine

Noi am fost arestați, duși la Prefectură, triați, rămânând arestați decât eu, MIHAILEANU ALEXANDRU și TRANDAFIRESCU CONSTANTIN.- VASILE LUCA nu a fost arestat odată cu noi.-

Dela Prefectură am fost duși la închisoarea Văcărești unde am declarat greva foamei.-

După trei zile dela arestarea noastră, a venit la Văcărești și VASILE LUCA și băgat în cameră cu noi.-

În cameră VASILE LUCA s-a izolat de noi și s-a instalat într-un pat în fundul camerei care era de 20 metri lungime.

Am stat deținuți împreună 20 de zile. În tot acest timp VASILE LUCA nu a vrut să stea de vorbă cu noi deși ne cunoștea foarte bine și activasem împreună.-

Tot timpul a stat izolat de noi și nu a vrut să ducă nici un fel de activitate politică în interiorul închisorii deși noi așteptam un sfat dela el întrucît îl cunoșteam ca un reprezentant al partidului.-

După 20 zile de greva foamei într-o dimineață, a venit la noi în închisoare IOANITESCOU, care era pe atunci ministru adj. la Interne, s-a uitat la noi, fără să ne întrebe ceva și după masă, pe la orele 3 în aceeași zi a intrat în cameră la noi un civil, nu știu cum se numea și ne-a anunțat că suntem puși în libertate toți patru care eram în cameră.-

După ce ne-a anunțat acest lucru era orele 3 după amiază VASILE LUCA a ieșit afară, fără să vorbească cu noi, s-a dus singur la direcția închisorii și a telefonat nu știu unde și a venit o mașină și l-a luat pe el singur.-

Noi am rămas în așteptare în închisoare deoarece gardianul, nu știu cum se numea, ne-a spus că va veni acea mașină să ne ia și pe noi întrucît eram gravi bolnavi în urma grevei foamei și a schingiuirilor.- Menționez că VASILE LUCA nu a fost bolnav și nici bătut de poliție.-

Am așteptat pînă la orele șase seara și văzînd că mașina nu mai vine am plecat pe jos acasă, fiind grav bolnav și VASILE LUCA știa acest lucru.-

Intrebare:

Cum explici d-ta dispariția lui VASILE LUCA din sala constructorilor?

Răspuns:

VASILE LUCA a dispărut din sală numai cu ajutorul unui agent de poliție, că numai așa a putut să scape să nu fie arestat odată cu noi.-

Spun acest lucru deoarece cînd VASILE LUCA a plecat afară, sala constructorilor era înconjurată de jandarmi și agenți care ne cunoșteau pe noi și nu putea să dispară fără să-i dea drumul cineva.-

Legat de această problemă, că VASILE LUCA a dispărut cu ajutorul siguranței în februarie 1929, vreau să arăt concret cum s-a petrecut dispariția lui.-

Cînd am fost anunțat, prin voce tare, că suntem înconjurați de jandarmi, eu am plecat afară.-

În drum m-am oprit cîteva secunde și am spus muncitorilor care erau agitați să stea pe loc.-

În acest timp VASILE LUCA a trecut pe lângă mine spre a- eși afară.-

Eu crezînd că VASILE LUCA merge să întîmpine poliția am eșit imediat după el afară să-l ajut în discuțiile ce le va face cu poliția.-

În ușa pe culoar am întîmpinat pe NICULEANU fost prefect, cu patru agenți după el, iar pe VASILE LUCA nu l-am mai văzut.-

VASILE LUCA a eșit pe scara pe unde s-a urcat NICULEANU și agenții că altă eșire nu era și agenții îl cunoșteau pe VASILE LUCA, totuși nu a fost arestat odată cu noi.-

Dealtfel și aducerea lui (VASILE LUCA) la închisoarea Văcărești, după trei zile cînd noi am fost arestați, eu o consider dubioasă ca ceva organizat tot de siguranță, bazat pe cele de mai sus cît și pe faptul că tot timpul cît am fost deținuți împreună a stat izolat de noi și a avut o atitudine potrivnică liniei politice a partidului, neducînd nici o activitate politică în închisoare.-

Mai mult, consider că a avut o atitudine dușmănoasă față de noi, deoarece la plecarea din închisoare a chemat mașina și a plecat singur cu ea iar pe noi care eram grav bolnavi ne-a lăsat tot la închisoare în urma căruia plecînd pe jos acasă, pe timp de iarnă, m-am îmbolnăvit și de pleumonie.-

Intrebare:

Dela data cînd ați fost eliberat din închisoare cînd l-ați mai întîlnit pe VASILE LUCA și cu ce ocazie?

Răspuns:

După ce am fost eliberat din închisoare, la 7 aprilie 1929 l-am întîlnit pe VASILE LUCA la congresul sindicatelor unitare ținut la Timișoara.- După terminarea congresului a fost adus dela Doftana FONAGHI IOAN care murise în închisoare și pe care îl instalasem în catafalca în sala de festivități a clubului muncitoresc din Timișoara.-

Pela orele 1, după amiază, a venit procurorul Timișoarei și a cerut să predăm mortul.-

VASILE LUCA a răspuns acestui procuror, în mod provocator, ca după ce veți trece peste cadavrele noastre atunci vă vom preda mortul, după care VASILE LUCA a dispărut.-

Această provocare a costat mult deoarece în urma celor afirmate de VASILE LUCA, a dat ordin, procurorul, și s-a tras în noi cu armele și pistoalele, am fost arestați, schingiuiți și mal-

tratati și duși la închisoare. Menționez că a fost vre-o 7 răniți.- Nu știu ce s-a întâmplat cu VASILE LUCA, deoarece după această provocare pe care ne arătat-o mai sus, în urma căreia s-a vărsat mult sânge, VASILE LUCA a dispărut dintre noi și nu l-am mai văzut.-

De la acest congres nu l-am mai întâlnit.-

Întrebare:

Cum consideri d-ta această activitate dusă de VASILE LUCA?

Răspuns:

După cîte cunosc eu din activitatea lui, consider că VASILE LUCA a fost un provocator și un dușman ascuns al clasei muncitoare.-

Întrebare:

Cine mai cunoaște cele arătate de d-ta mai sus?

Răspuns:

Cele declarate de mine mai sus le mai cunosc: TRANDA-PIRESCU COMPTANTIN domilest în București, MIHAILIANU ALEXANDRU lucrează la un muncu în Piața Amsei.-

Mai cunosc despre activitatea lui din trecut numitul COLMAN MULLER din Timisoara.-

După ce am citit prezentul proces verbal cuvint cu cuvint și am constatat că el corespunde în totul cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.-

ss. Anghel Petrescu

ARCHISTATOR

LT. MAJOR.

G. Diță

ON/3 ex.

Proces-Verbal de interogator

~~Arrestat~~ Martorul Anghel Petrescu, agustor mecanic,
nascut la 31. Iulie 1895, in Bucuresti, fiul lui Ion si Petra
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
cu ultimul domiciliu in Bucuresti, str Ferentari, Nr. 12, Blocul
Nr. 15 et. 39. -

5. August 1954

Orașul Bucuresti

Interogatoriul a început la ora 10 și 30 min.

„ s'a terminat la ora 15 și 15 min.

Intrebare: In februarie 1939 ai fost arestat in sala
constructorilor din Bucuresti. Arata cum s-a
petrecut aceasta?

Răspuns: In luna februarie 1939, Blocul Munci-
toresc Iarance a organizat o intrunire in
sala constructorilor din Bucuresti.

La acea intrunire a participat circa
300 persoane.

In sala era si Vorile Luca care stătea
izolat.

Supa ce sa deschis intrunirea, cineva
din sala m-a anuntat pe mine, care conduceam
aceasta intrunire, ca sunteti incalzurați
de zandornii.

Am erit din sala pe culuar si b-am
intilnit pe Nicolaeu fost prefect, care venise
sa expusca intrunirea.

Vorile Luca, in timp ce eram stăteam de

Semnătura,

Anghel Petrescu

Urmare : Vorba cu Nicușanu, a avut apara din sala
si a plecat trecind chior pe langa mine.

Noi am fost arestati, duri la Prefectura,
tristi, raminiind arestati decit eu, Mihailianu
Alexandru si Ionanda prescu Constantinu. - Vorile
Luca nu a fost arestat solata cu noi.

De la Prefectura am fost duri la
inchisoarea Vacaresti unde am declarat greva
pauzei.

Dupa trei zile, dela arestoria noastra,
a venit la Vacaresti, si Vorile Luca si bagat
in camera cu noi.

In camera Vorile Luca s-a izolat de
noi si sa instalat intr-un pat in fundul
camerei care era de 20 metri lungime.

Am stat detinut impreuna sa de zile.

In tot acest timp, Vorile Luca nu a
vrut sa stea de vorba cu noi din ne cunoaste
parte bine si activorem impreuna.

Del timpul a stat izolat de noi si nu
a vrut sa duca nici un fel de activitate
politica in interiorul inchisori din noi asteptatu
un sfert dela el intrucat il cunoasteau ca
un reprezentant al partidului.

Dupa 20 de zile de greva pauzei,
intr-o obuzinata, a venit la noi in inchisoare
Joanutescu, care era pe atunci ministru adjunct
la Interne, s-a uitat la noi, para sa ne
intrebe ceva, si dupa masa, pela orele Trei
in acionii 8i, a intrat in camera la noi un
civil, un stiu cum se numea, si nea arestatat

Semnatura,

Angel Stancu

67

Urmare: ca suntem pusi in libertate toti petru
care eram in inchisoare - comuna.

Supra ce ne-a anuntat acest lucru
era oile trei dupa amiaza, Voile Luca a
entit afara, fara sa vorbeasca cu noi, sa
dus singur la directia inchisorii si a
telefonat nu stiu unde si a venit o marina
si la luat pe el singur.

Nei am ramas in asteptare in inchisoare
deoarece gardianul, nu stia cum se numea,
ne-a spus ca va veni acea marina sa
ne ca si pe noi intrucit eram gravi
bolnavi in urma quei panzi si a schingirilor.

Mentionez ca Voile Luca nu a fost
bolnav si nici bolit de politie.

Am asteptat pina la oile sase seara,
si vazind ca marina nu mai vine am
plecat pe jos acasa, fiind grav bolnav si
Voile Luca stia acest lucru.

Intrebare: cum s'apari data disparitia
lui Voile Luca din sala constructorilor?

Raspuns: Voile Luca a disparut din sala
numai cu ajutorul unui agent de politie,
ca numai asa a putut sa scape si
nu pe arata soldatai cu noi.

Spuu acest lucru deoarece cind Voile
Luca a plecat afara, sala constructorilor
era inconjurata de zandarii si agenti
care ne escortau pe noi si nu putea
sa dispara fara sa-i dea drumul ciuva.

Legat de aceasta problema ca

Semnatura,

Angel Petru

Urmare: Vorile Luca a dispusent cu ajutorul
suguranti in febr. 1929, unan răi arate
concret cum sa petrecut dispernta lui.

Siind am fost arestatat, prin vace Taze,
ca mentem inconjurati de zandarni eu
am plecat afara.

In drum m-am apait citeva secunde
si am spus muncitorilor care erau agitati
ra stea pe loc.

In acest timp Vorile Luca a trecut
pe linga mine spre a se afara.

Eu crezind ca Vorile Luca merge sa
intimpine politia am est imediat dupa
el afara sa-l agut in discutib ce le va
face cu politia.

In usa pe cuiuar am intimpinat
pe Nicobanu fost prefect, eu patru agenti dupa
el, iar pe Vorile Luca nu l-am mai
 vazut.

Vorile Luca a est pe scara pe unde
sa trecut Nicobanu si agenti ca alta
ore nu era si agenti il urmorkau
pe Vorile Luca, toturi nu a fost arestat
sobota cu noi.

scaltel si aducera lui (Vorile Luca)
la inchisoara din vacaresti dupa trei zile
cind noi am fost arestati, eu o consider
dubios ca ceva organizat tot de suguranti,
hazot pe cele de mai sus cit si pe
faptul ca tot timpul cit am fost detant
inpruna a stot izolat de noi si a avut

Semnatura,

Angel Petru

Urmare: a atitudinii patrioamice liniei politice
a partidului ne ducind nici o activitate politica
in inchisoare. 68

Mai mult, consider ca a avut o
atitudine duravaneasa fata de noi deoarece
la plecarea din inchisoare a chemat manna
si a plecat singur cu ea iar pe noi
care eram ghevi bolnavi nea lasat tot
la inchisoare in urma caruia plecand
pe jos acasa pe timp de iarna eram
inhalnavt cu de plămânire.

Intrebare: Sela dela cind ati fost
eliberat din inchisoare cind l-ati mai intilnit
pe Vorile Luca si cu ce ocazie?

Raspuns: Supta ce am fost eliberat
din inchisoare, la 7. Aprilie 1929 l-am
intilnit pe Vorile Luca la congresul
Sindicatelor Unite ale tinut la Timisoara.

Supta terminarea congresului a fost
adus dela softana, Fanaghe Ioan care murise
in inchisoare si pe care il intalosem in totafala
in sala de festivitati a clubului muncitoresc
din Timisoara.

Sela orelt unea dupa amiaza, a venit
procurorul Timisoarei si a cerut sa judecam
mortul.

Vorile Luca a raspuns acestui procuror,
in mod provocator, ca dupa ce veti tuce
peste cadavrele noastre atunci va vom judeca
mortul dupa care Vorile Luca a disparut.

Aceasta provocare a costat mult deoarece

Semnatura,

Angel Petru

Urmare: in urma celor afirmate de Vorile Luca a dat ordin, procurorii, si sa tres in noi cu omul si justitiile, au fost arestati, schinguiti si maltratati si dusi la inchisoare. Mentionez ca a fost ve Traian.

In stiu ce sa intimplat cu Vorile Luca deoarece dupa aceasta provocare pe care am aratat mai sus in urma caria s-au versat mult sange, Vorile Luca a disparut dintre noi si mi l-am mai vazut.

Dela acest congres mi l-am mai intilnit.

Intrebare: Cum consideri d-ta aceasta activitate dusă de Vorile Luca?

Raspuns: dupa cite cunosc eu din activitatea lui, consider ca Vorile Luca a fost un provocator si un dusman ascuns al clasei muncitoare.

Intrebare: Cine mai cunoaste cele aratate de d-ta mai sus?

Raspuns: beh declarati de mine mai sus se mai cunoscute; Grandepirescu constantin domiciliat in Bucuresti, Mihalache Alexandru, lucreaza la un muzeu in piata Anzei.

Mai cunoscute despre activitatea lui din trecut numitul bolovan Miller din Timisoara.

Dupa ce am citit prezentul proces verbal curvat cu curvat si am constatat ca corespunde cu cele declarate de mine, il curtam si punem z.

Adehat orator

Semnatura,

Dr. ing. G. G. G. G.

Georghe Petre

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Martorul ROMAN ANDREI, născut la 16 noiembrie 1904, în comuna Medveș, fiul lui Samuel Grün și Hani, cu domiciliul în București str. Porumbaru nr. 2.-

4 iunie 1954, București.

Interogatoriul a început la ora _____

" s-a terminat " _____

Intrebare:

Cînd l-ați cunoscut pe VASILE LUCA?

Răspuns:

L-am cunoscut pe VASILE LUCA în anul 1924, la închisoarea militară Jilava.-

Intrebare:

Cine au mai fost atunci arestați și cît timp ați stat împreună cu LUCA VASILE acolo?

Răspuns:

Dintre cei mai importanți care au fost arestați atunci la Jilava, au fost: DOBROGEANU GHEREA, PAUKER MARCEL, FABIAN, HEIGL IOAN, KACSO FRANCISC, LAZAR EDMUND, SCHEIN SOLOMON, BARBU ZAHARESCU, MARIAN NICOLAE, STIEBER IOAN, GOLDBERGER NICOLAE, GYORKE ALEXANDRU și alții.-

Eu am stat la Jilava împreună cu LUCA VASILE, de la sfîrșitul lunii decembrie 1924 pînă în iunie 1925, cînd atît el cît și alții 16 au fugit din proces, fugă despre care am aflat ulterior că a fost o hotărîre a partidului.-

După cîtva timp de la această fugă, LUCA VASILE a fost din nou arestat lîngă comuna sa natală, unde a fost găsit pescuind - după cum ne-a spus el.-

În acel timp știu că se discuta de către minerii arestați că LUCA VASILE este vinovat pentru arestarea lor.-

Conducerea colectivului de atunci a respins această învinovățire ce se aducea lui LUCA de către minerii.- Din conducere făceau parte SCHEIN SOLOMON, TORDAY GYÖZÖ, MARIAN NICOLAE, IVANUS CONSTANTIN, "VALASEK", care în prezent este în R.P. Ungaria, dar nu știu sub ce nume.-

Nu pot să precizez cât anume am stat împreună cu LUCA VASILE după cea de a doua arestare a lui.-

Intrebare:

Dacă în timp ce ați stat cu LUCA VASILE în închisoarea Jilava, ați fost sesizați despre comportarea sa proastă la siguranță?

Răspuns:

Intrucât nu am fost în conducerea colectivului și nici nu s-a prelucrat nimic în legătură cu LUCA VASILE, în timp ce eu am fost acolo, nu am cunoștință ca cineva de afară să fi sesizat colectivul despre proasta comportare a lui LUCA VASILE la siguranță.-

Intrebare:

Dacă deținuții politici dela Jilava au fost vizitați în acel timp de către soția lui IVANUS și soția lui POPESCU N.DOREANU?

Răspuns:

În timp ce la Jilava au fost arestați IVANUS și POPESCU N.DOREANU, soțiile acestora veneau destul de des, în vizită la cei arestați.-

Menționez că IVANUS CONSTANTIN a fost în procesul nostru, iar POPESCU N.DOREANU și alții au venit la Jilava după procesul Galați - Chișinău.-

Intrebare:

Ce mai cunoașteți din activitatea negativă sau mai bine zis oportunistă a lui LUCA VASILE?

Răspuns:

Am fost la congresul sindicatelor unitare dela Timișoara în aprilie 1929, unde din partea C.C. al P.C.R. a fost LUCA VASILE. Nu am putut să sesizez - datorită nivelului meu politic scăzut de atunci - dacă linia trasată la congres de LUCA VASILE a fost oportunistă sau nu.-

Stiu - după spusele soției mele PARASCHIVA BREINER - că DIMITROV și în general conducerea Cominternului nu era mulțumită că LUCA VASILE a rămas în 1940 la Cernăuți și s-a lăsat ales în Sovietul Orășenesc.-

Stiu că în 1943, când LUCA VASILE a lucrat la școala dela Viazma, cu prizonierii nu s-a interesat de mersul învățămîntului și se ocupa mai mult cu vînatul și cu pescuitul, lăsînd munca de învățămînt numai pe seama lui SPIRU și astfel prizonierii ce terminau acele cursuri nu erau suficient de pregătiți.-

71

Intrebare:

Cine sunt persoanele despre care știți că ar cunoaște fap-
te concrete săvârșite de LUCA VASILE în timpul ilegalității?

Răspuns:

Aceste persoane despre care știu că au cunoscut activita-
tea ilegală a lui LUCA VASILE sunt: VOGEL PAUL care în prezent
locuște la Oradea, el era în C.C.al U.T.C. în acea perioadă, EUGEN
IACOBVICI care era în conducerea partidului și care astăzi se
află în București la Ministerul Gospodăriei Locale sau la Sfatul
Popular, GOLDBERGER NICOLAE care în prezent este la C.C.al P.M.R.,
PARASCHIVA BREINER, SCHEIN SOLOMON care lucrează la o cooperativă
de croitorie, iar acum doi ani a lucrat la fabrica de confecții
"Gh. Gheorghiu Dej", CLOTAN IOAN, este în București, POPESCU N. DO-
REANU "FENERSTEIN", ADAM IACOB dela M.A.E.-

După ce am citit prezentul proces verbal și am constatat
că corespundecelor declarate de mine, îl semnez.-

ss. Roman Andrei.

ANCHETATOR
LT. MAJOR

W. Mahler

CM/3 ex.

Proces-Verbal de interogator

 Maistorul Roman Andrei, născut la 16 Nov. 1904. în com. Medveș, fiul lui Samuil Gura și Glaua, cu domiciliul în București, st. Porumbacu No 3. -
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

4. Iunie 1954
Orașul București -

Interogatoriul a început la ora și min.
„ s'a terminat la ora și min.

Intrebare: Când l. alți cunoscut pe Duce
duce?

Răspuns: d. am cunoscut pe Duce
Șanile în anul 1924 la încluzura militară
Jilava. -

Intrebare: Cine au mai fost atenua
crantati și cât timp alți stat împreună cu
duce Șanile acolo?

Răspuns: Dintre cei mai importanți
cei au fost crantati atenua la Jilava au
 fost Dobrogeanu Ghesea, Paucel Nicolae,
Fohian, Heigl Ioan, Klaus Francisc, Lăzăr
Edumurd, Schein Saloman, Bertha
Zalacser, Marion Nicolae, Stănesc Ioan,
Goldberger Nicolae, Gyöke Alexandru,
și alți...

Eu am stat la Jilava împreună
cu Duce Șanile, dela sfârșitul lunii Decembrie

Semnătura Roman Andrei

Urmare: 1924 până în jumie 1925 când stăb al
cât ni alti jo au fugit din pures,
fugi depre ceu au aflat ulterioar că
a fost o listăre a partidului. -

După câteva timp dela secontu
fugi dnea Gheorghe a fost din nou arestat
lângă comuna n natală, unde a fost
gint pescuitor - după ceu ne-a spus el. -

În acel timp știu că se discută
de către unii arestați că dnea Gheorghe
este vinovat pentru arestarea lor. -

Conducerea colectivului de sturci
au respins această iminunatorie ce se
aducea lui dnea de către unii. - Din
conducere făceau parte, Schein Salomon,
Torday György, Marian Nialae, Trănuș
Constantin, Valasek care în prezent este în
R.P. Ungaria dar nu știu sub ce nume. -

Nu pot să precizez cât de curu au
stat împreună cu dnea Gheorghe după
cea ceu dnea arestare a lui. -

Intrebari: Dacă în timp ce ali
stat cu dnea Gheorghe în închisoare Jilom,
ali fost perizoli depre comportarea sa
privată la țigari?!

Răspuns: Intrebat un au fost
în conducerea colectivului și aici au
sa preluat unii în legătură cu
dnea Gheorghe, în timp ce eu au fost ocrot,
nu au comentat: ca cineva de afară
să fi perizat colectivul depre private

Semnătura,

Zaway Andrei

Urmare: comportare a lui Luca Braila la vizita - 73

Intrebare: Daca delinventa politica dela filara sau fost vizitata in acel timp de catre patia lui Trănuș și patia lui Popescu N. Doceanu?

Răspuns: In timp ce la filara au fost arestati Trănuș și Popescu N. Doceanu mbrile acestora venescu de la de la, in vizita la cei arestati. -

Reține că Trănuș, Ceantău și a fost in personal mortu, iar Popescu N. Doceanu și alii au venit la filara dupa procesul Galati - Chiriac. -

Intrebare: Ce sunt circumstantele din activitatea negativa, sau sunt linia și oportunitatea a lui Luca Braila?

Răspuns: Au fost la Congresul Sindicatelor Unite ale Timisoara in Epilie 1929 unde din partea C.C. al P.C.R. a fost Luca Braila. - Nu au putut să renunțe - datorita nivelului meu politic sczut de atunci - dar linia Trănuș la Campes de Luca Braila a fost oportunitatea sau nu. -

Stii dupa spurele patiei mele Paraschiva Greiner că Dimitrov și in general conducerea Cominternului nu au umblat cu Luca Braila a saurs in 1940 la Comintern și sa lăsat ales in Sovietul Comintern. -

Semnătura, Ramon Andrei

Urmare:

Stii că în 1943 căușe duca Goile
a lucrat la șemla dela Giazun, cu
prizonierii nu se întereat de mersul
înrătăciunții lui și se ocupa ussi mult
cu vânatul și cu pescutul, lăsând murea
de înrătăciuntes murea pe scama
lui spira, și astfel prizonierii ce terminau
oeste ceusuri nu erau suficient de
pregătiti. -

Intrebare: Cine sunt persoanele
depe care stiti că se cunoște fapte
concrete privind de duca Goile în timpul
ilegalității?

Răspuns: Aceste persoane depe
care stiti că se cunoștea activitatea
ilegală a lui duca Goile sunt: Vogel
Paul care în prezent locuiește în Oradea și
era în P. C. și U. I. C. în aceea perioada. - Eugen
Jacobovici care era în conducerea partidului,
și care astăzi se află în București la
Ministerul Gospodăriei. Anale sau la Statul
Popular; - Goldberger Nicolae care în prezent
este la P. C. și P. M. F. - Păroschiu Breiner,
Scheie Salomon care lucrează la o cooperativă
de centru, iar acum din sui a lucrat la
fabrica de confecții; Gh. Gheorghiu Dej. -
Clăuș Gheorghi, este în București; Popescu N.
Dorceanu; - Focurteanu; Odruș Jacob dela M. R. E.

După ce am avut prezentul
puner verbal și au constat că sarcinile
cele declarate de mine îl ceruș.

Atestată

18.11.1943

Urmasii

Semnătura,

Larry Andrei

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Martorul RUIANN TRIFU, născut la 23 octombrie 1895, în comuna Petrovesel, fost polițist, cu domiciliul în Timișoara Piața Rousevelt nr.5.-

19 iulie 1954, Timișoara.

Interogatoriul a început la ora _____

" s-a terminat " _____

Intrebare:

Unde ai funcționat d-ta între anii 1928-1931?

Răspuns:

Din anul 1927 pînă în iulie 1928, am funcționat la Caransebeș în calitate de șef al biroului populației în poliție.- În iulie 1928 am fost mutat la inspectoratul de poliție și siguranță din Timișoara, unde am funcționat în calitate de subșef de birou.

În calitatea de subșef de birou am fost șef de cabinet la inspectorii LIUBA VALERIU, SAVA AUREL și CAMIL POP.-

Intrebare:

Cu ce te-ai ocupat d-ta în timpul evenimentelor muncitorești din 1929?

Răspuns:

Pînă în anul 1927 cînd eram încă agent cl.I-a, am fost trimis și eu de vre-o cîteva ori să fac investigații despre diferiți comuniști și am participat împreună cu fostul comisar TOMA GHEORGHE la arestarea lui SFETA DANILA, despre care îmi amintesc.-

Intrebare:

Ce cunoști d-ta în legătură cu evenimentele din 1929 din Timișoara?

Răspuns:

Cu toate că eu nu am participat oficial la evenimentele din Timișoara ce au avut loc în anul 1929, totuși într-o zi cînd muncitorii au manifestat în Piața Traian, eu am esit în piață întrucît locuiam aproape și am văzut că demonstranții sunt înconjurați de armată și poliție, unde aceștia au început să lovească pe muncitori cu bastoanele de cauciuc.-

75

Cu această ocazie știu că a fost arestat un tânăr comunist care fusese bătut și căzut pe trotuar, după care a fost ridicat de către un agent al cărui nume nu-l știu și dus, dar nu știu unde anume l-a dus.- Acest tânăr se numea SCHON MARCU.-

Vreau să arăt că înainte de evenimentele ce s-au petrecut la căminul muncitoresc din Timișoara în 1929, m-am întâlnit pe stradă cu fostul comerciant de lemne DEUSCH, care mi-a spus printre altele: "o să vezi ce vărsare de sânge o să fie aici la cămin".-

Mi-a mai spus că, corpul neînsuflețit al lui FONAGHI este adus, că în localitate se află și LUCA LASZLO despre care spunea că este omul lor.-

Menționez că acest DEUSCH făcea parte din oamenii de frunte ai partidului liberal din localitate.-

După discuția avută cu DEUSCH, în ziua când s-a petrecut atacul armatei contra căminului muncitoresc, m-am întâlnit cu fostul senator liberal SAVI, care în prezent este decedat. Acesta mi-a repetat acelaș lucru pe care mi l-a spus mai înainte DEUSCH.-

Intrebare:

Cu altcineva ai mai discutat d-ta despre aceste lucruri?

Răspuns:

Trebue să arăt mai înainte că fostul senator liberal SAVI mi-a mai spus că provocările le pune la cale LUCA LASZLO.- Evenimentele petrecute în 1929 au confirmat întrutotul informațiile transmise mie de DEUSCH și SAVI.-

După o lună sau două dela aceste evenimente, am stat devorbă în nenumărate rînduri cu dr. IUHL MÓR, medic din Timișoara, care pe vremea aceea era un militant de frunte al mișcării comuniste, fapt pentru care a fost de mai multe ori arestat.-

Acesta în discuțiile pe care le purtam cu el, mi-a spus - după ce i-am vorbit despre ce aflasem dela DEUSCH și SAVI că ceea ce am auzit eu dela cei de mai sus este adevărat, adăugînd că dihtre toți conducătorii mișcării muncitorești, LUCA LASZLO este cel mai laș, că după ce face câte o provocare fugе din localitatea respectivă și lasă răspunderea pe alții.-

IUHL MÓR mi-a mai spus că lor le era frică întotdeauna de apariția lui LUCA LASZLO la Timișoara, fiindcă în urma lui se făceau întotdeauna arestări printre membrii mișcării muncitorești.-

Acesta mi-a mai spus că la Lupeni sau Petroșani, LUCA

LASZLO a organizat împiedicarea transporturilor feroviare, și că acesta nu poate să fie decât tot o misiune dată lui LUCA LASZLO de partidul liberal.- Pe de altă parte IUHL MÓR îmi spunea că LUCA LASZLO este și șovinist.-

Tin să mai arăt că în urma celor aflate de mine despre LUCA LASZLO, eu l-am atacat în cartea mea intitulată "Farso Revizionismului".-

După ce cartea mea a fost editată, eu am așteptat să fiu acționat în judecată pentru calomnie de către LUCA LASZLO, însă acest lucru nu s-a întâmplat și atunci m-am convins că legăturile lui LUCA LASZLO cu partidul liberal sunt adevărate.-

După 23 august 1944, întâlnindu-mă cu ZUKERMAN IOSIF în fața teatrului din Timișoara, acesta m-a acostat spunându-mi: "ai văzut că acela pe care l-ai atacat astăzi este ministru?!", pronunțându-i și numele de LUCA LASZLO.-

Precizez că eu pe LUCA LASZLO nu l-am văzut sau cunoscut niciodată decât din auzite și nici nu știam pînă nu mi-a spus ZUKERMAN IOSIF că LUCA LASZLO este identic cu LUCA VASILE.-

După ce am citit prezentul proces verbal din cuvînt în cuvînt și am constatat că cele declarate de mine sunt consemnate just, îl semnez și îl susțin.-

ss. Ruiann Trifu

ANCHETATOR
LT. MAJOR

W. Mahler

CM/3 ex.

Proces-Verbal de interogatoriu

■ Martonul Ruisaru Trifu, născut la 23. Oct 1895 în com. Petrovareu, fost polițist, cu domiciliul în Timișoara ^(Date de stare civilă, ultimul domiciliu) Piața Roussevelt nr 5

19 iulie 1954
Orașul Timișoara. -

Interogatoriul a început la ora și min.....
" s'a terminat " " " " " " " " " "

Intrebare: Unde ai funcționat de la începutul anilor 1928-1930?

Răspuns: Din anul 1927 până în iulie 1928 am funcționat la Căminșor în calitate de șef biroului populației în politic. - În iulie 1928 am fost mutat la inspectoriatul de poliție în siguranță din Timișoara unde am funcționat în calitate de subșef de birou. -

În calitate de subșef de birou am fost șef de cabinet la Inspectoratul dinba Valeriu, Sara Aurel și Camil Top. -

Intrebare: Cu ce te-ai ocupat de la începutul evenimentelor revoluționare din 1929?

Răspuns: Până în anul 1927

ispălitura,
nifur...

Urmare: caand eram inca agent cl. I-a, am
fost trimis si eu de vier cota in ca
sa investigatiilor de catre diferite
comunisti si am participat impreuna
cu fratul comunist Toma George
la ocurtea lui Sfeta Danila, de catre
care am amintit. -

Intrebare: Ce cunoستي si tu
in legatura cu evenimentele din
1929 din Timisoara?

Raspuns: Cu toate ca eu nu
am participat oficial la evenimentele
din Timisoara ce au avut loc in anul
1929, totusi in ziua caand manifestantii
au manifestat in Piata Traian, eu
am iesit in piata intinut locuian
oproye si am vorbit ca demonstrantii
sunt incalziti de curiozitate si politici,
unde se vede ca incepit si lucrarea
pe necesitati cu bastonale de cauciu. -

Cu ocazia vizitei mele in
fost arestat un tanar comunist, care
fusese totut si cizut pe Traian, dupa
care a fost ridicat de catre un agent
al camii noastre m. l. stin si dus, dar
nu stin cum se descurca la dus. -

Acest tanar se numea Iliu
Ivan. -

Heau nu sicut ca intinut de
evenimentele ce s-au petrecut la
cozina manifestantilor din Timisoara in
1929, m. am intalnit pe strada cu

Urmare: fortul comunicare de leune
 Deusch, care mi-a spus purtate atele:
 „o răză vezi ce vârmă de sânge o răză
 aici la cămin”. -

Lu-a mesă spus că caryel neîmplu-
 tit a lui Fomazy este adus, că în localitate
 se află și duca dăizlă deyne avec
 ymura că este omul lor. -

Mentionez că acest Deusch făcea
 parte din grupul de fante ai Partidului
 liberal din localitate. -

După discuția avută cu Deusch,
 în ziua când se petrecut atreul eveniment
 contra comunității nemțose, m-am
 întâlnit cu fortul secretor liberal Sari,
 care în prezent este decedat. -

Acesta mi-a repetat același
 lucru pe care mi-l-a spus mesă înainte
 Deusch. -

Intrebare: Cu siguranță ai mai
 discutat de ta deyne scote lucruri?

Răspuns: Trebuie să sînt mesă
 înainte cu fortul secretor liberal
 Sari mi-a mesă spus că provodăle se
 pune la cale duca dăizlă. - Evenimen-
 tele petrecute în 1929 au cauzat
 întru totul înfamiliaile transmise
 mie de Deusch și Sari. -

După o lună sau două de la aceste
 evenimente, am stat de vorbi în
 neînșitate rânduiri cu Dr. Gabriel Hău, medic,
 din Timișoara care pe vremea aceea era

Semnătură
 Mihail Rădulescu

Urmare: meu militant de fronte al miscării
comuniste, fopt pentru ca a fopt de
vesi murle si oculat. -

Acosta în discuțiile pe care le
purtau cu el, mi-a spus - după ce
i-am vorbit despre ce aflare a celor de sus
și săi - că ceea ce au auzit eu și alții
de sus este adevărat, adică
gând că dintr-un tâlc, conducătorii miscării
muncitorești, după dorzări nite cel mai
las, că după ce face câte o promisiune
fuge din localitatea respectivă și lăsa
responsabilitatea pe alții. -

Yuliel lui mi-a mai spus că
la el era în frunte în totdeauna o opoziție
lui după dorzări la Timișoara, fiindcă
în urma lui se făceau în totdeauna
cercetări privind membrii miscării
muncitorești. -

Acosta mi-a mai spus că de după
am seara, după dorzări a organizat
impedierea transportului fierului,
și că secontă un parte să fie olesit
tot o mișcare dată lui după dorzări
de partidul liberal. - Pe ~~de~~ ~~partea~~ ~~partea~~
Yuliel lui mi-a spus că după dorzări
este și soviet. -

Tu să mi-o arăți că în urma
celor oplate de mine despre după dorzări
eu l-am atacat în cartea mea,
intitulată "Faza Renunțării". -

După ce cartea mea a fost

Scrierea
m/11

7P

Urmare: editati cu am acceptat in fine
 actiunea in judecata pentru coloumie
 de catre duca d'Orléans, in care sunt
 licențe sau în întregime și atunci
 m-am conștientizat de legitimitate lui duca
 d'Orléans cu Partidul Liberal sau s'olera-
 rate. -

Dupa 23 august 1944, într-o vizita
 ma cu Zikerman Jony în fata Tribunalului
 din Timisoara, acesta m-a declarat ne-
 maveru-mi i, si vâzut că acesta pe care
 l-am atacaat, astăzi este ministru,
 procurorul și în numele de duca d'Orléans

Precizat că eu pe duca d'Orléans
 nu l-am văzut sau cunoscut nici-o dată,
 decât din auzite și nici nu știu
 până în ziua de azi Zikerman Jony
 că duca d'Orléans este identic cu duca
 Haile. -

Dupa ce am citit prezentul proces-
 verbal din urzant în cursul și am
 constatat că cele declarate de mine
 sunt conștientizate și sunt iluzorii
 și iluzorii. -

Alchibator
 H. H. H.
 Alchibator

Secușitara :
 H. H. H.

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Martorul RUSU ICHIM, născut la 15 Februarie 1905, în comuna Nalband Raionul Tulcea - Galați, funcționar, cu domiciliul în București Bd. Republicii nr. 90.-

11 Mai 1954, București.

Interogatoriul a început la ora 17⁰⁰
" s'a terminat " 20⁰⁰

Intrebare:

Când și cu ce ocazie l-ați cunoscut pe VASILE LUCA?

Răspuns:

Pe VASILE LUCA l-am cunoscut pentru prima dată din vedere la Consiliul de Război în anul 1935, când mă găseam acolo arestat preventiv.- Atunci am aflat dela garda militară că va fi adus un grup de comuniști, printre care se află și LUCA LASZLO și care au un proces.-

Intr'adevăr am văzut acest grup intrând în clădirea Consiliului de Război. Remarcându-l pe LUCA LASZLO, datorită faptului că acesta fiind strigat pe nume a ridicat capul în așa fel că putea fi ușor recunoscut. Menționez că LUCA LASZLO a fost strigat pe nume de către FODOR STEFAN care se afla în aceeași cameră cu noi. De vorbit noi nu am putut vorbi cu el întrucât n'am avut posibilitatea să luăm contact cu acel grup.-

De văzut l-am mai văzut după 23 August 1944, la diferite adunări.- Personal l-am cunoscut pe VASILE LUCA în luna Octombrie 1951, când am participat împreună cu VASILE LUCA și GRIGORE PREOTEASA în delegația guvernamentală ce a participat la aniversarea întemeierii Republicii Democratice Germane.-

Intrebare:

Ce părți negative sau chiar dușmănoase cunoașteți din activitatea lui VASILE LUCA?

Răspuns:

Intr'una din zile când ne aflam cu toții, adică VASILE LUCA, GRIGORE PREOTEASA și cu mine, la masă într'un restaurant al

81

casei de oaspeți al guvernului R.D.G. și în timp ce așteptam să fim serviți, printre alte discuții VASILE LUCA ne-a povestit un episod din activitatea lui de început, încercând să ne explice cum a devenit el comunist.-

În această povestire a sa a arătat că în anul 1918 sau 1919 (nu pot preciza exact perioada), a participat la lupte împotriva rușilor, lucru pe care nu pot să-l precizez exact cum s'a exprimat el. Eu însă am rămas cu impresia că a luptat contra rușilor, respectiv împotriva unităților armatei ruse care erau deja sub controlul sovietelor.-

Despre participarea la lupte VASILE LUCA a povestit următoarele:

A spus că în armată el a servit ca armurier. Cu ocazia unei lupte grupa din care făcea parte a trebuit să apere o poziție, fără să precizeze localitatea. Această poziție era mereu atacată, iar în cele din urmă mitraliorul cât și încărcătorul au fost uciși apoi la mitralieră a trecut VASILE LUCA care - după cum a povestit - a tras încontinuu, apărând poziția până la capăt.- VASILE LUCA spunea că inamicul venea mereu spre el, dar el a tras, a tras mereu secerând în felul acesta - după aprecierea sa - între 60-90 de cameni.-

Datorită acestei fapte el a fost evidențiat cu toate că până atunci fusese persecutat și chiar urmărit în ultimul timp pe motiv că făcea agitație printre soldați.-

Menționez că nu-mi amintesc ce fel de agitație făcea însă cred că făcea agitație antirăzboinică.-

După această întâmplare, - spunea el - și-a făcut un proces de conștiință, ajungând la concluzia că el a fost evidențiat pentru că a omorât atâția oameni, care probabil și ei aveau familie acasă și care erau nevinovați.-

Ca rezultat al acestui proces de conștiință, el a devenit un adept al luptei împotriva războiului.-

Intrebare:

Dacă VASILE LUCA a precizat împotriva cărei armate a făcut acel act?

Răspuns:

Nu-mi amintesc dacă VASILE LUCA a precizat sau nu acest lucru însă părerea mea este ceea ce am arătat mai sus.-

Intrebare: Dacă mai aveți ceva de adăugat la cele de mai sus?

Răspuns:

Am rămas cu impresia că în acel episod VASILE LUCA a luptat împotriva rușilor, adică împotriva unităților rusești de sub conducerea bolșevicilor prin următoarele considerente:

VASILE LUCA era persecutat și urmărit pentru agitație în mijlocul soldaților, aceasta denotă că el făcea parte dintr'o unitate a armatei burgheze. El a fost după aceea evidențiat.- Deduc din asta că a fost evidențiat și i s'au tolerat manifestările lui de agitație în mijlocul soldaților, pentru că în practică el apăra poziția burgheziei.-

Precizez că în prezentul proces verbal eu nu am putut reda cu exactitate unele afirmații ale lui VASILE LUCA, întrucât atunci eu nu am dat atenția cuvenită acestei povestiri. Deși m'a impresionat urât acest episod m'am împăcat cu presupunerea că acest lucru este cunoscut partidului.-

După demascarea devierii mi-am dat seama că VASILE LUCA nu a fost sincer în fața Partidului și atunci am făcut această sesizare.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu și am constatat că el este făcut conform celor declarate de mine, îl semnez și îl susțin.-

ss. Ichim Rusu

ANCHETATOR

LT. MAJOR

W. Mahler

CM/3 ex.

Proces-Verbal de interogator

Martorul Rusa Iolciu, născut la 15.02. 1905 în com. Belland Rai. Tulcea, Galati, functionar, (Date de stare civilă, ultimul domiciliu) cu domiciliul în Buc. Gul. Republicii nr. 90.-

ii mai 1954

Orașul Bucuresti.-

Interogatoriul a început la ora 17 și - min.

„ s'a terminat la ora 20 și - min.

Intrebare: Când și cu ce ocazie l-ati cunoscut pe Hanile duca?

Răspuns: Pe Hanile duca l-am cunoscut pentru prima dată din vedere la Consiliul de război în anul 1955 când mă găream acolo acestet prererentorie. - Atunci am aflat de garda militară că va fi adus un grup de comunisti, printre care se află și duca Lazlo și care au un proces. -

Ulterior am văzut acest grup intrând în clădirea Consiliului de război, remarcându-l pe duca Lazlo datorită faptului că acesta fiind stigmat pe umere a ridicat capul în ora fel că putea fi ușor recunoscut. - Mentionez că duca Lazlo a fost stigmat pe umere de către Fodor

Semnătura,

Iolciu Rusa

Urmare: Ștefan care se afla în aceeași ca-
meară cu noi. — De volit un' un' sau
putut vohi cu el întrucât n' am
avut oportunitatea să luăm contact
cu acel grup. —

De răzuit, l' am mai văzut după
23 August 1944, la diferite adunări. —

Pe vremea l' am cunoscut pe Șantel
Lucea, în luna Octombrie 1951 când am
participat împreună cu Șantel Lucea
și Grigorie Preteanu în delegația ga-
vernamentală ce a participat la
aniversarea întemeierii Republicii
Democrate Germane. —

Yuthebaie: Ce părți negative
sau chiar desușiune cum vedeți din
activitatea lui Șantel Lucea?

Răspuns: Yuthebaie din zile
când ne aflam cu Tatăl, adică Șantel
Lucea, Grigorie Preteanu și cu mine, la
masă într' un restaurant al casei
de oșpeti al guvernului R. D. G. și în
timp ce ardeam să fim serviti prin-
tru alte circumstanțe Șantel Lucea me-a
povestit un epizod din activitatea
lui de început, încercând să ne
explice cum a devenit el comunist. —

În această povestire a sa
a arătat că în anul 1918 (sau 1919,
(nu pot preciza exact perioada) a partici-
pat la lucrul împotriva rânului, lucru

Semnătura,

Ștefan Rudea

Urmare: pe care nu pot să-l precizez exact cum se exprimă el. - Eu însă am rămas eu impresia că a luptat contra furilor, respectiv împotriva unităților armatei, care erau deja sub controlul rușilor. -

Depe participarea la lupte în Hârle Luca a parentală munitoare; -

A spus că în armată el a scutit ca amuzant. - Cu ocazia unei lupte grupă din care făcea parte a trebuit să opereze o poziție, fiind în precizie localitatea, - Ocazia poziției era foarte atocată, iar în cele din urmă, munitivul cât și munitivul au fost ucini, apoi la munitivul a trecut Hârle Luca, care - după cum a povestit - a tres, încântim, sperând poziția până la capăt. - Hârle Luca spunea că munitivul venea mereu spre el, dar el a tres, a tres mereu peccându-l în felul acesta - După aprecierea sa - între 60-70 de munitiv. -

Datoută seestăi fapte el a fost evidentiat, cu toate că până atunci fusese persecutat, și chiar munitiv în ultimul timp pe motiv că făcea agitație printre soldați. -

Mentionez că eu mi-am amintit ce fel de agitație făcea în urmă și că făcea agitație entirăalnică. -

După seestă în tanylace,

Semnătura.

Lebed Rusy

Urmare: - Murea el - si-a făcut un proces
de constituție înjunghând la cauchu-
zia că el a fost ambaleat pentru
a suorați stătuț răuului, ceea pro-
babil și ei creau familie acasă și
ceea erau menționați. -

Ca rezultat al acestui proces
de constituție, el a devenit un
adept al luptei împotriva răsturnării.

Intrebare: Dacă Șaule Luca a
precizat împotriva cărei armată a
făcut acest act?

Răspuns: Nu mi-amintesc dacă
Șaule Luca precizat sau nu acest lucru
într-o scrisoare este ceea ce am citit
mi' (m). -

Intrebare: Dacă mi-ai arăta
sem de adăugare la cele de mi' (m)?

Răspuns: Am rămas cu im-
presia că, în acest episod Șaule Luca
a luptat împotriva răsturnării, adică împo-
triva unității rusești de sub conducere
ceea Bolsenicilor, prin menținerea
considerente:

Șaule Luca era persecutat
și suferea pentru agitație în mijlocul
răsturnării, ceea ce ducea că el făcea
poate dintr-o unitate a armatei
bulgare. - El a fost după aceea
evident. - Deși din asta că a
fost evident și i s-au talent manifestate
sine de agitație în mijlocul

Semnătura,

Șaule Luca

Urmare: *relatiile pentruca în practica
el opina pozitii lunghezii.* —

*Precizez ca în prezentul proces-
verbal eu nu am putut reda cu
exactitate unele afirmatii a lui Stanke
Lucev, intucât atunc eu nu am
dat atentie cercurii scurtei pover-
tiri. — Ori m-a impresionat mult
acel episcop m-am impuscat cu
presupunerea ca scort lucu este
cunoscut psiholului. —*

*Dupa demascarea steneii, mi-am
dat seama ca Stanke Lucev nu a fost
nimeni în sala Psiholului, si atunc eu
facut secontu senzore. —*

*Dupa ce am citit prezentul
proces verbal, si am constatat ca el
este facut compun celor declarate de
mine, si renuez si il scutui. —*

I. Stanke Rusev

*Analizator
Locitor sef de linie
Locatent major*

M. Rusev

~~13~~
86

Dosar Nr.

SUPLIMENT DE INTEROGATORIU

Interogator luat inculpat Sandru Rozalia astăzi 4
una Nov. anul 1953 a cărui identitate s'a stabilit prin Buletinul Populației Nr.
liberat de

INTREBARI:

RASPUNSURI:

SANDRU ROZALIA

- Nume și Pronumele
- Supra-nume sau pseudonim
- Numele și pronumele părinților
- Anul, luna, ziua nașterii
- Locul nașterii
- Domiciliul
- Cetățenia
- Apartenența socială sau ocupația
- Starea civilă (căsătorit, necăsătorit, nr. copiilor)
- Avere ce posedă
- Are soției
- Situația militară
- C. M. cărui aparține în prezent
- Antecedente penale (instanța, faptul, data)

- Apărător
- Pregătire școlară
- Ocupația și averea părinților
- Ești invinuit pentru faptul că:

.77.

- Declar: Eu ~~xxxxxx~~ am plecat din comuna Aita Seacă în anul 1945,

însă am suzit că acei care au tras în trupele eliberatoare române au mai fost cercetați în diferite rânduri, însă aceștia au scăpat la intervenția făcută de către cineva care era într-un post mare însă cine anume este acea persoană, eu nu știu.-

Dintre jandarmii care au fost la postul de jandarmi imediat după intrarea a doua oară a trupelor române, îmi aduc aminte de unul Petre Marin, originar de undeva din Oltenia. Acesta a avut gradul de sergent major.-

În ce privește pe unitate română ~~xxxxxx~~ care a eliberat prima oară comuna Aita Seacă și care s'a retras vreunnic în urma atacului comis de unii civili maghiari, poate să știe Bărsan E. Ion.-

Amănunte cu aceste fapte poate să mai dea Dăscălescu Aurelia cât și soțul acesteia Dăscălescu Constantin, domiciliați în București str. Andrei Saguna Nr. 20 Raionul Nicolae Bălcescu.-

Mentin și semnez,

Lambro Rodolfo.

Procuror,
Anchetator penal,

[Handwritten signature]

I s'a citit, stărute și semnează

Ratim

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Martorul SCHVEIGER EUGEN, născut la 16 martie 1912, în Gîlgău - Cluj, fiul lui Mendel și Pepi, profesie blănar, cu domiciliul în București str. Sfinții Apostoli nr. 37.-

7 iunie 1954, București.

Interogatoriul a început la ora _____

" s-a terminat " _____

Intrebare:

Cînd și prin cine ai cunoscut pe VASILE LUCA?

Răspuns:

Pe LUCA VASILE l-am cunoscut în anul 1940 la Cernăuți prin BUBENIC ROBERT.-

Intrebare:

Arată tot ce cunoști despre relațiile lui LUCA VASILE la Cernăuți?

Răspuns:

La Cernăuți, LUCA VASILE stătea în str. Miron Costin nr. 7 sau 9. La acelaș parter locuia și un arhitect anume VENDER, celălalt nume nu-l cunosc.- Acest VENDER era un om destul de bogat și era un burghez.-

Cu toate că LUCA VASILE se ținea foarte distant față de oameni în general, însă cu acest vecin al său se avea bine în relații.-

În acel timp, imediat după eliberarea Basarabiei și Bucovinei de Nord, s-au primit oameni în diferite posturi cu mare precauțiune pentru a evita strecurarea elementelor dușmănoase în diferite locuri.-

Cu toate acestea, acest arhitect VENDER a obținut un post de arhitect în cadrul Sfatului Popular al orașului.-

Presupun că obținerea acestui post de către VENDER s-a datorat relațiilor pe care le-a avut cu VASILE LUCA în acel timp.

La sfîrșitul anului 1941-1942, am cunoscut în lagărul din Mogilov pe un doctor anume VITNER, pe care l-am cunoscut prin SARA KREISSLER cu care eram împreună în lagăr.- Dr. VITNER era un protejat al autorităților din lagăr, trăia foarte bine, soția sa era în relații foarte bune cu autoritățile locale, ducînd o viață

88

imorală.- In general dr.VITNER avea o atitudine de nepăsare față de mizeria populației deportate. Mergea să consulte pe bolnavi numai atunci cînd era plătit. Cînd noi nu mai aveam nici ce mânca și nici ce îmbrăca, acest dr.VITNER era foarte bine îngrijit și îmbrăcat, iar pe masa lui se găseau de toate din abundență.-

După întoarcerea mea în țară în anul 1945, am aflat - spre mirarea mea - că acest dr.VITNER pe care l-am cunoscut în lagăr, după cum l-am descris mai sus, se găsește în București, în funcție importantă la Ministerul Sănătății, auzind chiar că este protejatul lui LUCA VASILE.-

Tot atunci am aflat că încă dela Cernăuți, LUCA VASILE și dr.VITNER erau în relații bune și că acesta a fost medicul de casă al lui LUCA VASILE.-

Acestea sunt lucrurile pe care mi le-am reamintit în legătură cu LUCA VASILE.-

După ce am citit prezentul proces verbal și am constatat că el corespunde celor declarate de mine, îl semnez și îl susțin.-

ss.Schveiger Eugen

ANCHETATOR
LT.MAJOR

W.Mahler

CM/3 ex.

*Dr. V. a vorbit
despre asa
ceva?
Vitner unde
este acum?*

Proces-Verbal de interogator

Marionel Schreyer Eugen, ^{vărsat} la 16 Martie 1912
în Gălbene - Cluj, fiul lui Mendel și Fei, profesia clăuseu.
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
cu domiciliul în trec. nr. 17 în Ștefaniei, Galați, Nr. 37.

7 Iunie 1954.

Orașul București.

Interogatoriul a început la ora și min.

„ s'a terminat la ora și min.

Intrebare: Când și prin cine și cu
cui au fost duceți?

Răspuns: Pe drumurile l. sau
censurate în anul 1940 la Censură
prin Bulevardul Robert.

Intrebare: Cui și cum
dețineți relațiile lui Ștefan Ștefan la Censură?

Răspuns: la Censură, Ștefan Ștefan
stătea în nr. Ștefan Ștefan Nr. 7 sau 8.
La acel moment locuia și cu soția
numită Feodor, celălalt nume nu-l
cunosc. - Acest Feodor era un om
destul de bogat și era un bulgar.

Cu toate că Ștefan Ștefan se ținea
fără distanță față de orașul în
general, însă cu acest vecin îl ține
pe oarecui în relație.

În acest timp, imediat după

Semnătura,

Schreyer

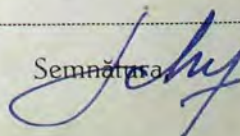
Urmare: Chilicosa Bascanlii in Bucuresti
de Nord, sau pînă la răsărit în diferite
porturi cu mare precauție pentru a
evita stricătura elementelor des-
prinse în diferite locuri. -

Cu toate acestea, acest arhitect
Feodor a obținut cu post de arhi-
tect în cadrul Statului Populare al
României. -

Prietenii că obținerea acestui
post de către Feodor sa datorat rela-
țiilor pe care le-a avut cu Nicolae
Duce în acel timp. -

La sfîrșitul anului 1941-1942, am
cunoscut în lagărul din Moghila pe un
doctor nume Vitner, - pe care l-am cu-
noscut pînă la Kreissler cu care eram
împreună în lagăr. -

D^{re} Vitner era un protejat al
autorităților din lagăr, ținea foarte lîngă
sine și era în relații foarte bune cu
autoritățile locale, deosebit o relație
întimă. - În general D^{re} Vitner avea o
atitudine de nepăsare față de mizeria
populației deosebită. - Merga mi cunoște
pe talion unui stăruie cănd am plecat.
Cînd scriu un scriu oarecum aici ce scriu
și aici ce scriu oarecum D^{re} Vitner era
foarte lîngă mîngîjit și înțeleg, iar pe
marea lui se gîndea de tute din
abundență. -

Semnătura

Urmare : După reinstaurarea mea în țară în anul
 1945 am aflat-o pe mireasa mea - cu care
 Dr. Ușner pe care l-am cunoscut în logor,
 după cum l-am descris mai sus, pe
 gânda în București în funcția importantă
 la Ministerul Sănătății, avizând că
 că este protejorul lui duca Șoile. -

Tot atunci am aflat că încă
 de la Ceaușescu duca Șoile și Dr. Ușner
 erau în relații bune și că acesta a
 fost medicul de casă a lui duca Șoile.

Acetia sunt lucrurile pe care mi le am
 reamintit în legătură cu duca Șoile. -

După ce am citit prezentul
 proces verbal și am comparat cu el
 conținutul celor declarate de mine în
 procesul și în scris. -

Semnătura:

J. I. I.

Arhivat
 St. I. I.
 Ușner

Semnătura,

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

Martora: SCHULZBERGER VILMA, născută la 7 iunie 1903, în com.Nimiser de Jos, Năsăud, fiica lui MIHAIL și ECZALIA, cu domiciliul în București, Bd. Magheru Nr.43.-

15 septembrie 1954

Localitatea București

Interogatoriul a început la ora 8.30'

" s-a terminat la ora 11,30'

Intrebare: Unde domiciliati dta. în anii 1931 - 1932 ?

Răspuns: În anul 1931 am domiciliat în str.Kozelor Nr.4 iar în anul 1932 am domiciliat în str.Puțul cu apă rece - București.-

Intrebare: Împreună cu cine ai domiciliat în aceste locuințe ?

Răspuns: În aceste locuințe am domiciliat împreună cu fostul meu soț - WEISZ ARPAD.-

Intrebare: În acel timp dta. aveai legătură cu mișcarea muncitorească ?

Răspuns: Da, aveam legătură și locuințele mele tot timpul au fost folosite de P.C.R. ca și conspirative de întâlnire. În locuința mea din Str.Puțul cu apă rece, s-au ținut și ședințe conspirative de partid.-

Intrebare: Cine participa la aceste ședințe ?

Răspuns: Îmi amintesc că a luat parte la aceste ședințe numitul BALAUER din Cluj, GHEORGHE STOICA, LUCA VASILE și alții, al căror nume nu-l țin minte.-

Intrebare: Ce cunoști dta. în legatură cu aceste ședințe?

Răspuns: În luna aprilie 1932, s-a ținut mai multe ședințe în casa mea din str. Puțul cu apă rece din București. Cred că aceste ședințe se țineau în vederea zilei de 1 mai.-

Era stabilit ca tov.care participau la aceste ședințe, să intre în locuința mea din zece în zece minute.-

Intr-o sâmbătă seara cred, urma să se țină o altă ședință de partid în locuința mea din Str.Puțul cu apă rece.-

La această ședință a participat fostul meu soț, WEISZ ARPAD, GHEORGHE STOICA, BALAUER din Cluj și LUCA VASILE.-

92

După ce susnumiții au intrat în casă și au început ședința eu am mers afară și m-am uitat dacă nu cumva pe stradă se află cineva, deoarece eu aveam sarcina să supraveghez, ca nu cumva să fim urmăriți de siguranță. Am observat că în fața casei mele în stradă, sub un pom, stătea un civil și supraveghea casa.-

M-am dus imediat în casă, am stins lumina, spunându-le la cei prezenți să nu mai țină ședința, că sunt urmăriți de siguranță.-

În urma acestui fapt ședința nu s-a mai ținut.-

Deoarece casa a fost suspectă, noi ne-am mutat a doua zi în altă casă.-

După această ședință am observat clar că eu și soțul meu ARPAD suntem urmăriți de siguranță.-

Aproximativ la o săptămână am fost arestați, eu, WEISZ ARPAD, GHEORGHE STOICA, care participasem la acele ședințe, în str. Puțul cu apă rece, în afară de LUCA VASILE.-

A mai fost arestați BRAINER BELA și încă o fată, pe care nu o cunoșteam cum se numea, care avea întâlniri conspirative în casa unde locuiam eu din str. Puțul cu apă rece.-

Intrebare: Cum explici faptul că LUCA VASILE nu a fost arestat odată cu dvs. ?

Răspuns: Acest fapt a fost suspect deoarece LUCA VASILE în ziua când noi am fost arestați, trebuia să se întâlnească cu WEISZ ARPAD la locuința noastră din str. Rozelor nr.4, unde siguranța a supraveghea, însă la acea întâlnire LUCA VASILE nu a venit.-

După eliberare m-am întâlnit cu LUCA VASILE și mi-a spus următoarele textual : "Ce noroc că nu am fost la acea întâlnire, pentru că și eu aș fi fost arestat".-

Dealtfel atît eu cît și WEISZ ARPAD așteptam ca să fie și LUCA VASILE arestat, pentru că majoritatea cu care am avut legături au fost arestați odată cu noi.-

Intrebare: Cine anume dela siguranță a făcut arestările?

Răspuns: Arestările s-au făcut sub conducerea lui ANANIU dela Prefectura Poliției Capitalei.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvînt cu cuvînt și am constatat că corespunde în totul cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.-

ANCHETATOR,
Lt.Maj.Gh.Diță

MARTOR
ss) SCHULZBERGER VILMA

lex. 93

Proces-Verbal de interogator

_____ (Martor) Schulzberger Vilma, născută la
7 June 1903 în com. Timişer-de-jos - Zărand
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
fra lui Mihail și Sozalia, cu domiciliul
în București B-vd. Magheru nr. 43. -

15. Septembrie 1954

Localitatea București

Interogatoriul a început la ora 8 și 30 min.

„ s'a terminat la ora 11 și 30 min.

Intrebare: Unde domiciliat ai d-ta în anii
1931 - 1932 ?

Răspuns: În anul 1931 am domiciliat
în Str. Loșilor nr. 4, iar în anul 1932
am domiciliat în Str. Iuliu în Apa
rece - București.

Intrebare: Înpreună cu cine ai
domiciliat în aceste locuințe?

Răspuns: În aceste locuințe am
domiciliat împreună cu soțul meu
soț Wesiz Arpad.

Intrebare: În acel timp, d-ta aveai
legătura cu mișcarea muncitorească?

Răspuns: Da aveam legătură în
locuințele mele tot timpul a fost
plăcite de S.C.L. care erau organizate
de intilnire. În locuința mea din
Str. Iuliu în Apa rece s-au ținut și

Semnătura,

Schulzberger Vilma

Urmare: rezolutive conspirative de partid
Intrebare: bine participa la aceste
rezolutive?

Raspuns: mi amintesc ca a luat
parte la aceste rezolutive numitul Balanov,
din Cluj, George Staicu, Luca Vorila
si alti al carui nume nu-l tin minte.

Intrebare: ce cunosti d-ta in
legatura cu aceste rezolutive?

Raspuns: In luna Aprilie 1932 se
tinut unii multe rezolutive in casa
mea din str. Sutuul cu Apa rece
din Bucuresti. Bred ca aceste rezolutive
se tinca in vederea zilei de 1 Mai.

Era stabilit ca tar. care participa
la aceste rezolutive sa intre in locuinta
mea din zece in zece minute.

Intra singlato noua cred, unora
sa se tinca o alta rezolutia de partid
in locuinta mea din str. Sutuul cu
Apa rece.

La aceste rezolutive a participat
partul meu sot weiszky, George
Staicu, Balanov din Cluj si Luca
Vorila.

dupa ce susuruti au intrat
in casa si au inceput rezolutia
eu am mers afara si m-am uitat
deci un curcubab pe strada ce
afle cineva desovcei eu aveam curcubab
sa supraveghez ca un curcubab sa fura

Semnatura,
Schuteberger Vilma

Urmare: urmasii de siguranta: - Am observat ca in beta casei mele, in strada sub un pom statea un civil si supraveghea casa.

Am dus imediat in casa, am tras lumina spundule la cei prezenti sa nu mai tina vedinta ca este urmasii de siguranta.

In urma acestui fapt vedinta nu sa mai tinut.

Deoarece casa a fost suspecta noi ne-am mutat a doua zi in alta casa.

Supra acestei vedinte, am observat clar ca eu si sotul meu Arpad suntem urmasii de siguranta.

Aproximativ la o saptamana am fost avertati, eu, Weiss Arpad, George Stoica care participa la acle vedinte in Str. Putul cu Ayai rece, in afara de Luca Vorile.

A mai fost avertati Brainer Bela si inca o fati, pe care nu a cunoscutam cum a numea, care avea intilniri conspirative in casa unde locuiam eu din Str. Putul cu Ayai rece.

Intrebare: Cum explici faptul ca Luca Vorile nu a fost avertat odoba cu d-voastra?

Raspuns: Acest fapt a fost suspect deoarece Luca Vorile in ziua cind noi

Semnatura,
Schubertberger Vilma

Urmare: am fost arestată trebuia sa se
intilnesc cu Weisz Arpad la birou
noastra din Str. Lazelor nr. 4, unde
siguranta e supraveghia, insa la
acea intilnire Luca Vorile nu a
venit.

dupa eliberare nu am intilnit
cu Luca Vorile si una spus circumstantele
textual, si be noroc ca nu am fost
la acea intilnire pentruca mi s-a
ari si pot arestat.

scaltfel atit eu cit si Weisz
Arpad asteptam ca sa fie si Luca
Vorile arestat pentruca majoritatea
cu care am avut legatura au fost
arestati odata cu noi.

Intrebare: Cine anume dela siguranta
a fecut arestarile?

Raspuns: Arestarile sa fecut sub
conducerea lui Ananin dela Prefectura
politiei capitalei.

dupa ce am cetit prezentul
proces-verbal de interogatoriu eu sint
cu eu sint si am constat ca
corespunde in totul cu cele declarate
de mine in nota si revue.

Notor.

Archevater
[Stampa circulara]

Schütberger Vilmo

95

Aut

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

26 Ianuarie 1953

Orașul Bucuresti

Interogatoriul a început la ora. *9* și... minute. Interogatoriul s'a terminat la ora *15* și... minute.

Eu. *H. Mahler Filian*.....

am interogat în calitate de. *incheitor*.....

- 1. Numele SERBAN (SCHÖN) 2. Pronumele MARGARETA (MONY)
- 3. Anul, luna și ziua nașterii 1907 Iulie 24 4. Locul nașterii Timisoara
- 5. Cetățenia română 6. Naționalitatea română
- 7. Apartenența politică sindicalistă -din ce an 1945
- 8. Studii 5 clase liceu la Timisoara 1924.
- 9. Profesia funcționară 10. Ultimul loc de muncă și funcția "Ziarul "Romaniai Magyar Szo" Bucuresti.
- 11. Ultimul domiciliu Str. Gabriel Peri Nr. 4 Bucuresti.
- 12. Situația familiară necăsătorită, divorțată am un copil TIBERIU în etate de 10 ani.
- 13. Origina socială mic-burgheză, părinții decedați, a avut atelier de cismărie mic.
- 14. Activitatea politică până în 1947. Din 1932 am avut legătură cu mișcarea muncitorească și am activat pe linia M.O.P.R până în 1943. Din 1943 până în 1947 n'am mai activat, însă am avut legături cu persoane din mișcare. Am luat parte la alegerile din 1946.
- 15. Decorații, distincții și premii guvernamentale. Nu.
- 16. În ce armată a făcut serviciu, grad, funcție. -----
- 17. Dacă a fost prizonier. -----
- 18. Dacă a fost în străinătate, unde, când și în legătură cu ce ? N'am fost.
- 19. Dacă a participat în bande, în organizații contrarevoluționare. N'am participat.
- 20. Dacă a fost judecat, când, din ce cauză, de cine și la ce pedeapsă a fost condamnat. Judecată în 1940 pentru activitate în M.O.P.R. și condamnată la 3 luni și o zi, de către Consiliul de Război, condamnare ce am executat la închisoarea Văcă-

rești. Alte condamnări nu am suferit.

Intrebare

Când și cu ce ocazie ați cunoscut mișcarea muncitorească din țară ?

Răspuns

Am cunoscut mișcarea muncitorească în anul 1929 la Timisoara, prin fostul meu soț SCHÖN MARCU, însă nu am avut activitate. Mai târziu prin anul 1932, tot prin soțul meu MARCU SCHÖN am început activitatea la București, prin a pune case la dispoziția diferitelor persoane din mișcare.

Intrebare

Povestiți activitatea depusă de Dvs în mișcarea muncitorească.

Răspuns

La București, începând din anul 1932 am cunoscut diferite persoane din mișcare care veneau la locuința mea din București (prin str. Antim) Str. Țăranu colț cu str. Eșoului unde am locuit până în primăvara anului 1933, apoi pe str. Puișor (13 Septembrie) unde am locuit 5-6 luni și pe str. Căzărmi până în primăvara anului 1934.

În 1934 după arestarea soțului meu, am luat legătură cu Partidul Comunist prin Ing. CRITMAN IOSIF, care mi-a propus să rămân în București și să pun casa la dispoziție pentru a fi folosită de Partid. Din 1934 am locuit pe str. Salvador (prin Str. Antim), apoi pe str. Romulus (prin str. Călărași) și pe o stradă din Banu Manta, până în 1935 Februarie.

În aceste trei locuințe arătate mai sus, am avut legături cu: GHEORGHE STOICA, CHISINEVSCHI, SENCOVICI, GOLDEMBERG, ANA PAUKER, AMALIA FRIDMAN și multe alte persoane ale căror nume nu le-am cunoscut sau nu mi le amintesc în prezent.

În anul 1935 am început să lucrez pe linia M.O.P.R. având legătură cu ARDELEANU GHERGHINA, cu care am locuit împreună pe străzile: Antim, fost Carol și Negru Vodă până în anul 1938, când m'am mutat la vărul meu EUGEN LÖVY pe str. Antim Nr. 10, unde am stat până în Iunie 1940. În această perioadă mă ocupam cu vânzarea obiectelor confecționate de către deținuții din închisori, împreună cu ARDELEANU GHERGHINA (ADLER) decedată (fost soția lui IOSIF ARDELEANU, director la Dir. Presei). În lipsa mea, cu vânzarea obiectelor se mai

ocupa și verișoara mea IOANA LÖVY, care în prezent locuiește în București str. Antim Nr. 26.

Obiectele ce se desfăceau la această locuință (str. Antim Nr. 10) erau: diferite cutii din lemn, pantofi de rafie și ață pescărească, porttigaret, diferite măștișoare și flori artificiale. Cu banii ce încasam din vânzarea acestor obiecte cumpăram materialele necesare confecționării lor, pe care le trimeteam la închisori, deasemenea cumpăram alimente, iar restul de bani trimeteam deținuților sau familiilor acestora.

În perioada 1937 până în 1940 am fost ajutată în această muncă de desfacerea obiectelor confecționate precum și la cumpărături pentru deținuții din închisori, de către ROZA LUCA LASLO (soția lui LUCA VASILE) care după eliberarea Basarabiei de către Uniunea Sovietică a plecat la Cernăuți, la soțul său care fusese în închisoare la Cernăuți și eliberat. Verișoara mea IOANA LÖVY care-mi ajuta în muncă se mai ocupa și cu gătitul pentru diferite persoane din mișcare, care veneau la noi și mâncau. Locuința mea din str. Antim Nr. 10, precum și celelalte locuințe, erau folosite de către diferite persoane din mișcare pentru întâlniri conspirative sau loc de legătură între diferite persoane din mișcare.

Intrebare

Ce persoane din conducerea mișcării muncitorești ai cunoscut în această perioadă ?

Răspuns

Din conducerea mișcării muncitorești, în perioada 1938-1940 am cunoscut pe LUCA VASILE, dar nu știam ce funcție are.

Alte persoane din conducerea mișcării muncitorești în această perioadă, n'am cunoscut.

Intrebare

Arată amănunțit legăturile ce ai avut cu LUCA VASILE și ce cunoștințe ai despre el ?

Răspuns

Despre LUCA VASILE am aflat încă din 1937 că este o persoană importantă din mișcarea muncitorească, în care timp se afla la închisoarea Doftana. Aceasta am aflat-o de la soția sa ROZA LUCA, cu care am luat legătură pe linie de M.O.P.R.

și care lucra împreună cu mine la desfacerea obiectelor primite dela închisori și cumpărarea de materiale și alimente pentru cei din închisori. Personal pe VASILE LUCA l-am cunoscut în 1938, imediat după eliberarea lui din închisoarea Doftana, la locuința sa din București str. Impăcării.

Eu am mers la această adresă pentru a lua legătură cu ROZA LUCA și cu această ocazie am găsit acasă și pe LUCA VASILE care se eliberase și astfel am făcut cunoștință. Atunci LUCA VASILE mi-a spus că voi ține legătură cu el și că voi primi scrisori dela închisoarea Doftana pe care va trebui să le predau lui personal. Deasemenea mi-a dat instrucțiuni în legătură cu desfacerea obiectelor venite din închisori și în legătură cu întrebuintărea banilor rezultați din vânzarea acestor obiecte.

Dela această dată am ținut legătură cu VASILE LUCA, mergând la 2-3 săptămâni sau atunci când era nevoie, la domiciliul său din str. Impăcării unde a stat puțin timp și apoi la noua locuință pe o stradă cu nume de aviator vis-a-vis de atelierele "Ford". La VASILE LUCA mergeam pentru a-i preda scrisorile primite dela închisoarea Doftana pe numele meu, pentru a discuta referitor la trimiterea de materiale și alimente la închisori și pentru a primi instrucțiuni în legătură cu obiectele ce primeam dela închisori pentru vânzare. Această legătură cu VASILE LUCA a durat până în anul 1939 când a plecat în muncă la Cernăuți, unde a și fost arestat. Menționez că în această perioadă 1938-1939, în afară de legătura ce o aveam la domiciliul său, VASILE LUCA m'a vizitat la domiciliul meu din București str. Antim Nr. 10, de câteva ori, pentru a mă întreba dacă am primit scrisori dela închisoarea Doftana.

Vizitele pe care mi le-a făcut VASILE LUCA acasă, de fiecare dată au fost scurte și după câte îmi amintesc, în totdeauna a venit singur. Dela soția sa ROZA am aflat că nu este un om bun, nu are grijă de ea și se plângea că-i pare rău pentru că s'a căsătorit cu el. Alte legături cu VASILE LUCA sau cunoștințe despre el, nu am.

Intrebare

Ce te-a determinat să schimbi atât de des locuința ?

Răspuns

Din anul 1934, după ce a fost arestat soțul meu MARCU SCHÖN, am avut legătură cu persoane din mișcarea muncitorească care foloseau locuința mea pentru diferite nevoi ale Partidului și de la aceste persoane primeam instrucțiuni când să schimb locuința, pentru a nu fi descoperită.

Intrebare

In str. Antim cât timp ai locuit ?

Răspuns

Pe strada Antim Nr. 10 am locuit din toamna anului 1937 până în primăvara anului 1940, împreună cu familia vărului meu LÖVY EUGEN.

Intrebare

In strada Antim ai locuit o perioadă mai îndelungată; ce te-a determinat să locuiești mai mult timp fără a te muta din această locuință ?

Răspuns

In această perioadă 1937-1940 am trăit legal și în afară de legătura cu LUCA VASILE, nu am avut legături cu persoane importante din mișcarea muncitorească, deasemenea în această perioadă nimeni nu mi-a dat instrucțiuni să-mi schimb domiciliul.

Intrebare

Această locuință din str. Antim Nr. 10, era cunoscută de către organele de Siguranță ?

Răspuns

Incepând din primăvara anului 1939 locuința mea din str. Antim Nr. 10 era cunoscută de către organele de Siguranță. Aceasta în urma invitării vărului meu LÖVY EUGEN de către un agent de Siguranță, care s'a prezentat la domiciliu și împreună au plecat la Siguranță, unde vărului meu i s'au cerut relații despre un tânăr basarabean care mânca la noi, însă vărul meu n'a recunoscut nimic și i s'a dat drumul imediat.

Acest tânăr basarabean nu știam cine este, îl chema JASKA și nu știu dacă avea legătură cu mișcarea muncitorească.

Intrebare

Ce organe de Siguranță ați cunoscut și cu ce ocazie ?

Răspuns

În vara anului 1939, după o vizită ce mi-a făcut acasă pe str. Antim Nr. 10, ARDELEANU GHERGHINA a fost acostată pe stradă, în apropiere de casa mea, de către agentul de Siguranță GUSA NICOLAE și percheziționată în geantă, unde i s'a găsit o scrisoare venită dela Doftana, care era dela soțul meu, pentru mine, cu adresa mea din str. Antim 10. GHERGHINA ARDELEANU luase scrisoarea dela mine, pentru a transmite legăturii sale, mai sus, veștile sosite dela Doftana. Agentul GUSA după ce a luat scrisoarea, a lăsat liberă pe GHERGHINA ARDELEANU și a venit la mine acasă, a făcut percheziție fără să găsească nimic și apoi m'a luat pe mine la Prefectura Poliției Capitalei. La P.P.C. am fost cercetată de către un Comisar (nu-i cunosc numele) care mi-a luat datele de stare civilă, m'a întrebat pe cine am la închisoarea Doftana, la care am răspuns, iar după aceea m'a băgat într'o cameră (sala de rapoarte) unde m'a ținut până seara, timp în care fiecare agent de Siguranță a trecut pe acolo să mă vadă, pentru a mă cunoaște. Seara mi-a dat drumul acasă fără a-mi spune nimic. După un an, adică în primăvara anului 1940, agentul GUSA NICOLAE s'a prezentat la locuința mea din str. Antim Nr. 10, mi-a făcut percheziție, ridicând câteva portțigarete, după care pe mine m'a arestat și m'a dus la Prefectura Poliției Capitalei. Am fost cercetată de către un Comisar (nu-i cunosc numele) referitor la legăturile mele cu închisoarea Doftana și dacă fac parte din M.O.P.R., la care eu am răspuns că am legătură cu soțul meu care este închis la Doftana, iar despre M.O.P.R. am spus că nu știu nimic. După aceasta am fost ținută două săptămâni în arestul P.P.C. fără să fiu cercetată și apoi înaintată la Consiliul de Război care m'a depus la Văcărești. La Văcărești am stat 8-10 zile, după care am fost pusă în libertate de către Consiliul de Război, după ce mi s'a încheiat acte de trimitere în judecată. În Iunie-Iulie a fost procesul la care m'am prezentat și am fost condamnată la 3 luni și o zi

închisoare, am fost arestată în instanță și depusă la Văcărești unde am executat condamnarea. În anul 1941 am fost din nou urmărită de către agentul de Siguranță GUSA NICOLAE, care m'a dus la Prefectura Poliției Capitalei. Tot atunci a fost arestată și ELENA SAMOILA.

Aceasta s'a petrecut în felul următor: eu m'am urcat în tramvai la Operă, la stația următoare s'a urcat în tramvai agentul GUSA NICOLAE și un alt agent, atunci eu am coborât la prima stație pentru a scăpa de urmărire. În acelaș timp a coborât din vagonul din față ELENA SAMOILA care a vrut să stea de vorbă cu mine (o cunoșteam pe linia M.O.P.R.-ului), însă eu știindu-mă urmărită am înscenat că mă ciocnesc cu ea și i-am spus că nu pot să stau de vorbă, continuându-mi drumul. Agentul GUSA și însoțitorul său au coborât și ei, GUSA urmărindu-mă pe mine, iar celălalt pe ELENA SAMOILA pe care a observat-o că a vrut să stea de vorbă cu mine și astfel amândoua am fost duse la P.P.C.

La Prefectură am fost cercetată de către un comisar (nu-i cunosc numele) în legătură cu ELENA SAMOILA, adică cine este și dacă avem legături pe linie de mișcare. N'am recunoscut că o cunosc, spunând că a fost numai o ciocnire instantanee, ceea ce a declarat și ELENA SAMOILA, iar după 3-4 zile am fost puse în libertate amândouă.

Tot atunci am fost întrebată de domiciliu, însă eu n'am declarat domiciliul real pe care-l aveam pe str. Sborului, deoarece aveam acasă manifeste pentru ziua de 1 Mai și am declarat că locuiesc la vărul meu care avea domiciliu pe Splaiul Unirii, unde Siguranța a și făcut percheziție, negăsind nimic. De la această dată n'am mai avut nici un contact cu Siguranța.

Intrebare

Pe cine cunoști că a avut legături cu organele de Siguranță ?

Răspuns

Nu cunosc și nici n'am auzit despre vre-o persoană din mișcarea muncitorească care să fi avut legături cu organele de Siguranță. Cam prin anul 1938, printre persoanele ce mâncau la noi era și un tânăr anume GHEZA dela Târgu-Mureș și o fată anume MARICA dela Arad care aveau legături

cu mișcarea muncitorească (nu știu pe ce linie) prin SENCOVICI ALEXANDRU. Aceștia aveau bani pe care-i cheltuiau ușuratic, fapt ce m'a făcut să-i bănuiesc că ar avea legături cu Siguranța. GHERGHINA ARDELEANU a spus aceste bănuieli a le noastre lui SENCOVICI ALEXANDRU, care a răspuns că nu este adevărat și deci nu s'a mai făcut nimic. Alte cunoștințe nu mai am.

Intrebare

Ați arătat mai sus că în locuința din str. Antim Nr. 10 venea și VASILE LUCA; arată dacă VASILE LUCA a avut întâlniri în locuința de mai sus și cu cine s'a întâlnit ?

Răspuns

Eu nu cunosc ca VASILE LUCA să fi avut întâlniri cu vre-o persoană la locuința mea din str. Antim Nr. 10, totuși s'ar fi putut ca VASILE LUCA să fi venit cu cineva în lipsa mea de acasă și aceasta ar putea să cunoască verișoara mea IOANA LÖVY, din București, str. Antim Nr. 26, care stătea tot timpul acasă, deoarece gătea și care îl cunoștea pe LUCA VASILE în urma vizitelor pe care mi le-a făcut mie în această perioadă 1938-39, cu scopul de a se interesa dacă au sosit scrisori dela închisoarea Doftana. Precizez că VASILE LUCA nu m'a vizitat niciodată cu alt scop decât cel arătat mai sus, atât cât știu eu, adică pe timpul cât eu am fost acasă, în lipsa mea de acasă nu știu dacă VASILE LUCA a fost vreodată să mă caute, nu-mi amintesc dacă mi-a spus verișoara mea vreodată acest lucru.

Intrebare

Vi se prezintă 4 fotografii, arătați pe care persoane cunoașteți din aceste fotografii prezentate ?

Răspuns

Din fotografiile ce mi s'au prezentat nu cunosc nici o persoană. Aceste persoane din fotografiile ce mi-au fost prezentate, nu le-am văzut niciodată.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că corespunde în totul cu cele declarate de mine, susțiu și semnez, liber și nesilită de nimeni.

ss. Serban M.

~~IT COL DE SECURITATE~~

Dutyka Francisc

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

26 Ianuarie

1953

Orașul

București

Interogatoriul a început la ora 9 și — minute. Interogatoriul s'a terminat la ora 15 și — minute.

Eu, *St. Mahler Filipian*

am interogat în calitate de *anchetator*

1. Numele *Serban (Schön)* 2. Pronumele *Margareta (Nea)*

3. Anul, luna și ziua nașterii *1907 Iulie 24* 4. Locul nașterii

Timisoara

5. Cetățenia *România* 6. Naționalitatea *Română*

7. Apartenența politică *Sindicalistă* din ce an *1945*

8. Studii *5 clase liceu la Timisoara 1924*
(când, unde și ce școală a absolvit)

9. Profesia *funcționar* 10. Ultimul loc de muncă și funcția *Fabrica "România" Chagayev Szo " București*

11. Ultimul domiciliu *Str. Gabriel Peri Nr. 4 București*

12. Situația familială *necăsătorit, divorțat, are un copil Tiberiu*
în vârstă de 10 ani
(soția, copiii, numele lor, vârsta lor, domiciliu și ocupația)

13. Origina socială *munc. burgheză, părinți decedați, a avut averea*
de circumvenție munc.
(averea părinților până la 23 August 1944 și în prezent)

14. Activitatea politică până în 1947 *În 1932 am avut legătură cu*
muncimea revoluționară și am activat pe lângă M.O.P.R. până
în 1943. În 1943 până în 1947 nu am mai activat, însă am
avut legătură cu persoane din muncim. Am luat parte la obiectiv din 1946.
(în ce partide politice a fost. Participare în alegeri)

Semnătura,

Serban

15. Decorații, distincții și premii guvernamentale nu
(înainte și după 23 August 1944)

16. În ce armată a făcut serviciu, grad, funcție _____

17. Dacă a fost prizonier _____
(unde și când)

18. Dacă a fost în străinătate, unde, când și în legătură cu ce nu am fost

19. Dacă a participat în bande, în organizații contra-revoluționare am participat.

20. Dacă a fost judecat, când, din ce cauze, de cine și la ce pedepse a fost condamnat Judecată în 1940 pentru activitate în M.O.P.R. și condamnat la 3 luni și o zi, de către Consiliul de Regim, condamnare pe care am executat la închisoarea Văcărești. Alte condamnări nu am suferit.

Intrebare: Când și cu ce ocazie ai cunoscut persoanele din listă?

Răspuns

Am cunoscut persoanele menționate în anul 1929, la Timisoara, prin fostul meu sot Felicu Clasca, însă nu am avut activitate. Mai târziu prin anul 1932, tot prin sotul meu Clasca Felicu, am început activitatea la București, și prin a pune la dispoziție diferitelor persoane din listă.

Intrebare

Conștientă activitatea depusă de Sie în sarcina menționate?

Răspuns

La București, începând din anul 1932, am cunoscut

Semnătura,

Gerbauda

Urmare: diferite persoane din urmasii care veneau la beaurite 104
mea din Bucuresti. (prin St. Aubin) St. Taraua colt cu St.

Escobea, unde am locuit prima in frumoasa anului 1923
apoi pe St. Puzos (13 Septembrie) unde am locuit 5-6 luni

si pe St. Cognac prima in frumoasa anului 1924.

In 1924 dupa acestora stabela mea, am fost legatur
cu Partidul Comunist prin Ing. Cristescu Gheorghe, care mi-a
propus sa raman in Bucuresti si sa pun casa la dispozitie
pentru a fi felicitata de partid. In 1924 am locuit pe St.

Alvada (prin St. Aubin), apoi pe St. Roussel (prin St. Aubin)
si pe o strada din Baum-chaute, prima in 1925, Februarie-

In aceste trei locuinte am avut mai sus, am avut legaturi cu:
Gheorghe Hoica, Chiriacovski, Sencovic, Goldenberg, Ana
Parker, Aneta Fraduan si multe altele persoane al caror
nume nu le-am cunoscut sau nu mi le amintesc in prezent.

In anul 1925 am inceput sa lucrez pe linia M.O.P.R.
avand legaturi cu Ardeleanu Gherghina, cu care am locuit
impresive pe Strazile: Aubin, fost Carol si Regina Vanda
prima in anul 1928, cind mi-am mutat la domiciliu meu

Eugen Levy, pe St. Aubin Nr. 10, unde am stat prima in
Iunie 1940. In aceste perioade ma ocupam cu vnzarea
obiectelor, confectionate de catre detinuti din inchisuri, impresive
cu Ardeleanu Gherghina (Soller) decedat. (fost sotia lui
Gheorghe Ardeleanu, director la Cei. Presi.) In timpul meu

cu vnzarea obiectelor se mai ocupa si verisorii mei Ioana
Lavy, care in prezent locuiesc in Bucuresti St. Aubin Nr. 26.
Obiectele se se obisnuiesc la aceste locuinte (St. Aubin 10)

eram: diferite cuti din lemn, pantofi de rufe si alte
pezieri, portbagaje, diferite meublauri si flori arti-
ficiale. Cu toate acestea in vnzarea acestor obiecte
cumpararea materiale necesare confectionarii lor, pe care
le trimiteam la inchisuri, deserveam cumpararea alimente, iar

Semnatura,
Ierbanu

Urmare: articol de trimis de catre detinutii sau familiile acestora.

În perioada 1937 până în 1940 am fost ajutate în aceste momente de deficiență a obiectelor confecționate personal și la cumpărături pentru detinuti din închisoarea de către Reza Luca Laslo, (soția lui Luca Varile) care după eliberarea Bronzului de către Armata Sovietică, a plecat la Moscova, la soțul său care fusese în închisoare la Comintern și eliberat. Persoana mea Ioana Lăvy, care mi-a ajutat în anumite momente să ocupă și cu gătitul pentru diferite persoane din închisoare, care veneau la noi și mâncam. Locuința mea din Str. Antim Nr. 10, personal și celelalte locuințe erau folosite de către diferite persoane din închisoare pentru întâlniri conspirative sau loc de legătură între diferite persoane din închisoare.

Întrebare

Ce persoane din conducerea închisurii muncitorești, ai cunoscut în această perioadă?

Răspuns

Din conducerea închisurii muncitorești, în perioada 1938-1940, am cunoscut pe Luca Varile, dar nu știu ce funcție are.

Alte persoane din conducerea închisurii muncitorești, în această perioadă, nu am cunoscut.

Întrebare

Între amănuntul legăturile ce ai avut cu Luca Varile și ce cunoștințe ai despre el?

Răspuns

După Luca Varile am aflat încă din 1937, că este o persoană importantă din închisoarea muncitorească, în care timp se afla la închisoarea Doftana. Acestea am aflat-o de la soția sa Ioana Luca cu care am fost legatură pe linia de M.O.P.R. și care lucra împreună cu mine la defacerea obiectelor primite de la închisoare și cumpărarea de materiale.

Observație: Fiecare pagină a procesului-verbal se iscălește de către arestat sau martor, iar ultima pagină și de către anchetator.

Ioana Lăvy

Urmare: alinau pentru ca din incluziuni. Personal pe Varil Luca
 L-am cunoscut in 1938, imediat dupa eliberarea lui din inchisura
 Jofhana, la locuinta, in din Bucuresti. Str. Hupicirii.
 Eu am mers la acorda-adhera pentru a lua legaturu cu
 Reza Luca si cu acorda-acordii am gisit acorda si pe Luca
 Varil, care se elibera si astfel am facut cunoscutu. Atunci
 Luca Varil mi-a spus ca voina lui legaturu cu el si ca
 voina priuici scisim dela incluziunea Jofhana pe care va trebui
 si la pruden la personal. Acordam mi-a dat instructiuni in
 legaturu cu dispozitiu obiectu venit din incluziuni si in legaturu
 cu instructiuni banuiri regulati din voina acorda obiectu.

Dela acorda date-am ^{la} legaturu cu Varil Luca, mergind
 la 2-3 saptamini sau atunci cind era vorba, la domiciliu
 sau din Str. Hupicirii unde a stat putin timp si apoi la
 noua locuinta pe o strada cu nume de aviator voina-mi
 de atelieru "Ford". La Varil Luca mergeam pentru a i
 pruden scisim priuici dela incluziunea Jofhana pe numele
 meu, pentru a discuta referitor la trimiteru de materiale si
 alinau la incluziuni si pentru a pruden instructiuni in legaturu cu
 obiectu se pruden dela incluziuni pentru voina. Acorda legaturu
 cu Varil Luca a durat pina in anul 1939, cind a plecat
 in scurta la Ceramici, unde a si fost acorda. Mentionez ca
 sa in acorda perioada 1938-1939, in afara de legaturu ce a avu
 la domiciliu meu, Varil Luca mi-a vizitat la domiciliu meu
 din Bucuresti. Str. Aviator No. 6, de cativa ori, pentru a mi
 intreba daca am pruden scisim dela incluziunea Jofhana.

Dignitate pe care mi l-a facut Varil Luca, acorda, de pruden date
 au fost scurta si dupa cind mi amintesc, subitabam a venit
 voina. Dela totu in Reza am aflat ca nu este un om bun,
 nu mi griji de ea si se plingea ca i pruden pruden sa
 scisim cu el. Alti legaturu cu Varil Luca sau cunoscutu

Semnatura,

Jerban

Urmare: dupa el, nu am.

Intrebare

Ce te-a determinat să scribi atât de des locuința?

Răspuns

În anul 1934, după ce a fost arestat soțul meu Charles Schou, am avut legături cu persoane din viața mea anterioară, care foloseau locuința mea pentru difuzia unor abțurări și deta aceste persoane primiseră instrucțiuni să nu scrie locuința, pentru a nu fi descoperită.

Intrebare

În strada Antim nr. 10 am locuit din toamna anului 1937 până în primăvara anului 1940, împreună cu familia vărului meu Louis Eugen.

Răspuns

În strada Antim nr. 10 am locuit din toamna anului 1937 până în primăvara anului 1940, împreună cu familia vărului meu Louis Eugen.

Intrebare

În strada Antim ai locuit o perioadă mai îndelungată; ce te-a determinat să locuiești mai mult timp, fără a te muta din această locuință?

Răspuns

În această perioadă 1937-1940, am trăit lipsit și în afara de legătura cu dușmanii, nu am avut legături cu persoane importante din viața mea anterioară, deosebit în această perioadă nimeni nu mi-a dat instrucțiuni să nu scrie domiciliul.

Intrebare

Locuința din Str. Antim nr. 10, era cunoscută de către organele de Securitate?

Răspuns

Începând din primăvara anului 1939 locuința mea din Str. Antim nr. 10, era cunoscută de către organele de Securitate.

Semnătura,

Jorbanu

Urmare: Acorda in urma inviterii varului meu, Lăzy Eugen, de
 cite un agent de siguranță, care sa prezenta la domiciliu și
 împreună au plecat la Siguranță, unde varului meu i sa
 cerut relatii despre un tinar bovarabeu, care viace la
 noi, însă varul meu n'a recunoscut nimic și i s'adit drumul imediat.

Acet tinar bovarabeu nu stiam cine este, el cheama Gorka
 și nu stii dacă avea legătura cu unisura munitasocă. —

Intrebare

Pe agent de Siguranță ati cunoscut și cu ce ocazie? —

Răspuns

În vara anului 1939, după o vizită ce mi-a făcut acasă pe
 Str. Buzin Nr. 10, Ardeleanu Gherghina a fost acortată pe
 sticla, în apropiere de casa mea, de către agentul de
 siguranță Gura Nicolae și percheziționat în genți; unde
 i s'agint o scrisoare neuită dela Gofțana, care era dela
 tatăl meu, pentru mine, cu adresa mea din Str. Buzin 10.
 Gherghina Ardeleanu luase scrisoarea dela mine, pentru
 a transmite legăturii sale, mai sus, vertile roiti dela
 Gofțana. Agentul Gura, după ce a luat scrisoarea, a lăsat
 liber pe Gherghina Ardeleanu și venit la mine acasă, a făcut
 percheziții, fără să găsească nimic și apoi mi'a luat pe
 mine la Prefectura Politiei Capitalei. La P.P.C. am fost
 cercetat de către un crovine (nuși cunosc numele) care
 mi'a luat datele de stare civilă, mi'a întăbat pe cine am
 la inclinarea Gofțana, la care am răspuns, iar după aceea
 mi'a făcut într'o cameră (sala de repozitie) unde mi'a ținut
 până seara, timp în care fiecare agent de siguranță a lăsat
 pe acolo să mi'i vada, pentru a mi'i cunoaște. Seara mi'a
 dat drumul acasă, fără a mi' spune nimic. După un an,
 adică în primăvara anului 1940, agentul Gura Nicolae
 s'a prezentat la locuința mea din Str. Buzin Nr. 10, mi'a făcut

Semnătura,

Gerbaull

Urmare: perchezitie, ridicand citra post-figura, dupa care pe urma
m'a arestat si m'a dus la Prefectura Politiei Capitalei. Au fost
ceretate de citra un crime (nu: crime normale) referita la
legitimul meu cu inchirierea Loftana si daci fac prinde din
M.O.P.R., la care eu am raspuns ca am legitimul cu sotul
meu care este inclus la Loftana, in drept M.O.P.R. am spus
ca nu stiu nimic. Dupo areste am fost tinuta doua sapti-
mani in arestul P.P.C. fairs si fira ceretate si apoi inaintata
la Comitetul de Regtrai care m'a depus la Vacaresti. La Va-
aresti am stat 8-10 zile dupa care am fost pusa in libertate
de citra Comitetul de Regtrai, dupa ce mi sa indicat acte de tinuta
re in judecata. In luna Iulie a fost procesul la care m'am prezentat
si am fost condamnata la 3 luni si o zi inchisoare, am fost
arestata in inchisoare si depusa la Vacaresti, unde am executat
condamnarea. In anul 1941 a fost din nou urmarita de citra
agentul de Siguranta Guse Uroba, care m'a dus la Prefectura
Politiei Capitalei. Tot atunci a fost arestata si Elena Savvita.

Acenta sa petreaca in felul urmasiei; eu m'am urast in
trava la Opero, la statia urmasiare sa urast in trava agentul
Guse Uroba si un alt agent, atunci eu am coborat la prima
statie pentru a scapa de urmasiare, in acelaasi timp a coborat
din vagonul din fata Elena Savvita. Care a urut sa stea
de vorba cu mine (a urmasiare pe linia M.O.P.R.ului),
inse eu stiindu-mi urmasiare, am inscenat ca ma civesc
cu ea si am spus ca am put sa stea de vorba, continuandu-
mi drumul. Agentul Guse si insozitorul sau au coborat
si ei, Guse urmasiindu-mi pe urma, in celalalt pe Elena
Savvita pe care a observat-o ca a urut sa stea de vorba cu
mine si astfel amandoua am fost duse la P.P.C.

La Prefectura am fost ceretate de citra un crime
(nu: crime normale), in legitimul cu Elena Savvita;

Semnatura,

Gerbanu

Urmare: adica este si daci avem legaturi pe linii de curzare,

U'am memorat ca o curzare spunand ca a fost unuani o
circuire instutante, ceea a declarat si Elena Samoilă,
iar dupa 3-4 zile am fost puse in libertate amandoua.

Tot admei am fost interzise de domiciliu, insi eu u'am dekla-
rat domiciliu real pe cart aveam pe Str. Starului, deoarece
aveam acasa manifeste pentru ziua de 1 Mai si am dekla-
rat ca locuiesc tot in Str. Starului la varul meu care avea
domiciliu pe Splaiul Unirii, unde figuranta a si facut
percheziti, vizitind mine. De la acasta dato u'am mai avut niciun
contact cu figuranta.

Intrebare

Pe cine cunoasteti ca a avut legaturi cu organele
de figuranta?

Raspuns

Un curzare si unuani u'am auzit dupa un o perioada din
miseria numituneni care si fi avut legaturi cu orga-
nele de figuranta. Cam prin anul 1938, printu perzanele ce
miseru la noi era si un tinu amune Ghega del Targu-
Cherus si o fata amune Maria del Brad care aveam
legaturi cu miseru numituneni (cu stia pe ce linie), printu
Severoni Alexandru. Acestia aveam bani pe care i stelhuie
uzuratie, fapt ce u'am facut sa-i tinuie sa ar avea
legaturi cu figuranta. Gheorgheza Prohlman a spus
aceti tinuie ab uoaste lui Severoni Alexandru, care
a raspuns ca eu este adevarat si daci nu sa mai facut
nimic. De la cunoastute nu mai am.

Intrebare

Sti avint mei rus ca in locuinta din Str. Putin 46/10,
veva si Vanile Luca; avute daci Vanile Luca a avut
intilniri in locuinta de mei rus si eu care sa intilnit?

Semnatura,

Gerban M

Urmare: Răspuns

Eu nu am să vă scriu că Varile Luca s'au fi avut întâlnire
cu nicio persoană la beaurubă mea din Str. Budine Nr. 10,
totuși s'au fi putut ca Varile Luca să fi venit cu sine
în liftul meu de acasă și acasă să poată să cunoască
mesajul meu, amuși Liana Lăuș, din Buzovesti, Str. Budine
Nr. 26, care stătea tot timpul acasă, deoarece gătea și
eu îl cunoașteam pe Luca Varile, în urma vizitei pe care
mi l-a făcut mie în acasă - perioada 1938-39, cu scopul
de a se întoarce dintr-un vizit scrisorilor de la închisoarea
Sofia. Trebuie să știți că Varile Luca nu m'a vizitat niciodată
cu alt scop decât cel arătat mie sus, adică că
știi eu, adică pe timpul cât eu am fost acasă, în liftul
meu de acasă nu știu dacă Varile Luca a fost urădită și
nu știu, nu mi' amintesc dacă mi'a spus, mesajul meu
urădită, acest lucru.

Intrebare

Vi se prezintă 4 fotografii, arătați pe care persoane cu-
noașteți din aceste fotografii prezentate?

No. 1.

No. 2.

No. 3.

No. 4.

Răspuns

Din fotografiile ce mi s'a prezentat nu am să vă scriu pe-

Semnătura,
Gherban M.

Urmare: oana. Acel personae din fotografie se au
foat prezente, un l. au vizut micidat.

108

Supi se au itit puzatul puzo-vental de inbragatori,
curant cu curant si au existat se raspunde in total cu
soli delecte de uine, nastin si reunez, liberi si uerlita
de uine.

Archeolatri

ferbanu

109

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

Arestatul SION ION, născut la 4 Mai 1884 în com. Bărsănești, Jud. Bacău, fiul lui Ion și Dochița, cu ultimul domiciliu în București str. Cometa Nr. 98.

5 Noembrie 1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 21 și 35 min.

" s'a terminat la " 0 și 1 "

Intrebare

Când și în ce împrejurări ai intrat în Siguranță ?

Răspuns

În anul 1911 luna Octombrie am intrat în Poliția Capitalei fiind recomandat de fostul inspector de poliție DUMITRESCU DUMITRU, iar mai târziu am fost mutat la cerere în Direcțiunea Generală a Poliției, de unde imediat am fost repartizat la Brigada de Siguranță Buzău. Aceasta a fost în luna Ianuarie 1919.

La Brigada de Siguranță Buzău am stat până în vara anului 1922, când am fost mutat din ordin superior la Direcțiunea Generală a Poliției și Siguranței, fiind repartizat la Brigada I-a informații.

Intrebare

Ce alte munci mai aveai în cadrul Siguranței ?

Răspuns

La Brigada I-a am lucrat până în vara anului 1923 când am fost trimis la Focșani ca șef al Brigăzii de Siguranță. Aci am stat până în vara anului 1925, apoi am fost adus din nou în Direcțiunea Generală a Poliției și Siguranței în calitate de comisar, fiind repartizat la Brigada III-a, care se ocupa cu urmărirea comunistilor și în general a mișcării muncitorești. Aci am lucrat până în primăvara anului 1934 când am fost mutat la Brigada Ministerială (paza Miniștrilor), iar la 1 Iunie 1941 am fost mutat la Chestura Poliției Ploesti unde am funcționat până în ziua de 1 Noembrie 1942 când la cerere am eșit la pensie.

././.

Intrebare

Ce cunoști Dta despre diferitele cercetări ce s'au făcut de Brigada III-a în timp ce Dta lucrai acolo ?

Răspuns

Eu știu că prin anii 1930-1931 a fost arestat LUCRETIU PATRASCANU; prin 1928-29 au fost arestați LOTTE FORIS și STEFAN FORIS; prin anul 1927 a fost arestat WILLI ROTH sau GUTT, LUCA VASILE a fost arestat prin 1928-1929; prin anul 1928-1930 a fost arestată LIUBA CHISINEVSCHI; au mai fost arestați și alții însă nu-mi aduc aminte cine anume, o să mă mai gândesc în această privință.

Intrebare

Care a fost activitatea dtale în legătură cu aceste arestări ?

Răspuns

Anchetarea celor de mai sus a fost făcută de către BANCIULESCU TEODOR, MUNTEANU NICOLAE și STELIAN ION. Totuși eu am ajutat cercetările ce se făceau în acel timp prin aceea că eram trimis să fac diferite arestări pe baza unor informațiuni de a căror proveniență eu nu aveam cunoștință.

Astfel îmi aduc aminte că în anul 1927-1928 am fost trimis de către șeful Brigăzii a III-a TEODOR BANCIULESCU să fac o arestare.

Atunci am primit cu mine încă doi agenți pe IONESCU MARIN și LEPADATU HARALAMBIE, cu care ne-am deplasat în cartierul Ferentari la o casă în câmp, nu-mi amintesc precis unde este casa, având instrucțiuni de supravegherea casei, cu mențiunea ca atunci când va eși un individ împreună cu o femeie să-l arestăm și să-l aducem la Direcție. Nu am primit numele acelui individ, ci mi s'au dat doar semnalmente.

După ce am ținut în supraveghere acea casă o singură noapte, dimineața a eșit acel cetățean pe care l-am arestat împreună cu femeia ce era cu el.

I-am adus la Direcție și i-am predat direct lui BANCIULESCU în biroul său. După vre-o oră sau o oră și jumătate l-am întrebat pe BANCIULESCU de numele acestora, deoarece eu în momentul arestării nu i-am întrebat cum îi chiamă. Atunci am aflat dela BANCIULESCU că bărbatul se numește WILLI ROTH zis GUTT iar femeia se numea LIFȘIȚ sau SCHAFFRAN.

In legătură cu WILLI ROTH am auzit dela BANCIULESCU, după arestarea lui ROTH la vre-o săptămână, că acesta i-a tras chiulul lui VLADIMIRESCU, deoarece s'a oferit a fi informator însă după ce a fost pus în libertate, acesta a trecut granița în Ungaria sau Austria nu știu precis.

In legătură cu LUCRETIU PATRASCANU care a fost arestat încă în 1927-1928, știu că a fost cercetat de inspectorul Gl.VLADIMIRESCU DUMITRU.

Nu cunosc nimica în legătură cu LUCRETIU PATRASCANU deoarece nu am lucrat acest dosar și pe el numai întâmplător l-am văzut într'un birou dela etajul I, când eu am trecut pe sală și ușa biroului respectiv a fost deschisă.

Tot în anii aceia îmi aduc aminte că am făcut din ordinul lui BANCIULESCU o percheziție domiciliară lui LUCRETIU PATRASCANU unde locuia împreună cu părinții săi în Rondul (Piața) Regina Maria azi Piața Gh.Coșbuc colț cu o stradă a cărei denumire nu mi-o mai amintesc. Despre PATRASCANU mai știu că cu ocazia proceselor comunistilor lua apărarea acestora împreună cu avocatul SREIER.

In anul 1928 sau 1929, nu știu precis când, a fost arestat VASILE LUCA, fiind adus la Direcție după câte îmi amintesc de către agentul LEPADATU HARALAMBIE. După ce l-a adus mi-a dat mie o servietă ce s'a găsit la LUCA, care a fost predată de mine lui BANCIULESCU imediat după vreun sfert de oră.

Agentul când l-a adus imediat l-a dus la BANCIULESCU, însă nu știu de ce mi-a lăsat mie servieta.

La 2-3 zile după arestarea lui LUCA VASILE am fost chemat de BANCIULESCU care mi-a spus ca să semnez actele de anchetă, deoarece el ancheta a terminat-o.

Atunci am semnat ca asistent.

Intrebare

Ce mai ști în legătură cu VASILE LUCA ?

Răspuns

Nu mai știu nimic și nici nu-mi aduc aminte nimica în legătură cu VASILE LUCA.

Prezentul proces verbal de interogatoriu fiindu-mi citit cuvânt cu cuvânt, corespunde celor declarate de mine pentru care semnez.

LT DE SECURITATE

ss.Sion Ion

Mahler W.

muzeu

Proces-Verbal de interogator

Arestat Sion Ion, născut la 4 Mai 1894 în com. Bărsănești, jud. Bacău, fiul lui Ion și Dochița, cu ultimul domiciliu în București nr. Căminuț 497.
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

5 Noiembrie 1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 21 și 30 min.

„ s'a terminat la „ 0 și 1 „

Intrebare: Cănuț n' în ce împrejurări ni' întret în Siguranță?

Răspuns; În anul 1911 luna Octombrie, am întret în Politia Capitalei fiind recomandat de fostul inspector de politie Dumitrescu Dumitru, în mai târziu am fost mutat la cercet. în Direcțiunea Generală a Politiei, de unde imediat am fost repartizat la Brigada de Siguranță Buzău. - Aceasta a fost în luna Ianuarie 1914.

În Brigada de Siguranță Buzău am stat până în vara anului 1922, când am fost mutat din vedea superior la Direcțiunea Generală a Politiei în Siguranței fiind repartizat la Brigada I-a informații.

Intrebare: Ce etă muncii voii aveți în cadrul Siguranței?

Răspuns; În Brigada I-a am lucrat până în vara anului 1923, când am fost trimis

Semnătura, *S. Ion*

Urmare: la Poasani cu ref al Grupării de Siguranță. -
Aici am stat până în vara anului 1942, apoi
am fost adus din nou în Direcțiunea Securității
a Poliției și Siguranței în calitate de comisar,
fiind repartizat la Grupada III-a care se ocupa
cu munșirea economiei și în general a
muncii muncitorești, aici am lucrat până în primă
vară anului 1944 când am fost mutat la
Grupada eliberată (poza muncitorești), în luna
Iunie 1944 am fost mutat la Chestura Poliției-
Plăcești unde am funcționat până în ziua
de 1 Noiembrie 1943 când la cerere am ieșit la
pension.

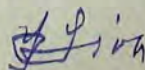
Intrebare: Ce evenimente d. ta depe d. t.
utile uestări ce s-au făcut de Grupada III-a
în timpul d. ta lucrărilor?

Răspuns: Eu sunt ca până anul 1930-1941
a fost secretar Securității Patrușcașii; până 1928-29,
am fost secretar la Ștefan Forț și Ștefan Forț; până
anul 1927 a fost secretar Hilli Roth sau Gutt,
ducea Vorite a fost secretar până 1928-1929; până anul
1929-1930 a fost secretar Simba Chiriușevici, am
mai fost secretar și alții, unii unii aduc
aminti unei surse, și se vede unii gânduri
în această privință.

Intrebare: Care a fost activitatea d. t. în
în legătură cu aceste evenimente?

Răspuns: Amchetan cel de mai sus a
fost secretar decătușă Băuculeșii Teodor, Amchetan
Nicolas, și Ștefan Forț. - Tatălui eu am ajutat
secretariile ce se făceau în acel timp până

Semnătura,

Urmare: aceea ca eram tineri si fara obiectivitate 113
menteni pe baza unor informatii de a care
proveniente: eu nu aveam cunoastinta.

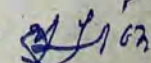
Artfel, un coluc amintit ca in anul 1927-
1928 am fost tineri de catreeful Brucului si a
Theodor Brucului sau fara o acuzatie.

Atunci am primit cu mine trei doi agenti
pe Jovanescu Maria si Lepedatu Flavelambic, cu
care ne-am desplatat in cartierul Ferentari la o
casa in camp, nu-mi amintesc precis unde este
casa, avand instructiuni de supraveghere
carci, eu mentimen cu atunci ca nu va sa-mi
indivizi impuneati cu o femeie si l'acuzam
si sa-l aducem la Directie. Nu am primit
numele celui indivizi si mi s'au dat doar
numele.

Dupa ce am tinut in supraveghere pe ea
peva si impuneati noventa, dimineata a tot orel
reteteau pe care l'am mentit impuneati cu
fuzia si era cu el.

Am adus la Directie si i'am prezentat
direct lui Brucului in Primul sau. Dupa vier
ora sau o ora si jumătate l'am intrabat pe
Brucului de numele scator, dar eu
in momentul scatorii nu i'am intrabat
cuva si chiar eu. Atunci am oprit de la
Brucului cu bantatul se numea Hilli
Roth in Gutt in femeie se numea Hilfit sau
Schaffan.

In legatura cu Hilli Roth am auzit
de la Brucului, dupa scatorii lui Roth

Semnatura,

Urmare: la vreo săptămână ca acesta l-a
fost chinat lui Vladimirescu, deoarece s'a
afectat a fi informator înră după ce a
fost pus în libertate acesta a trecut printr-o
în Ungaria sau Austria sau stia precis. -

În legătură cu Societate Pătânău care a
fost arestată în 1937-1938 stia că a fost
cercetat de inspectorul G. Vladimirescu Dumitru. -

Na cumare minier din legătură cu lucră-
rui Pătânău deoarece nu am lucrat acest
dorm și pe el murea întâmplător l'au văzut
(pe) într'un birm, olea etajul 1. cănuș cu am
trece pe rola și un birmul respectiv și fost
declinat. -

Tot în anul acela am adus aminte că
am făcut din ordinul lui Bănculescu o
percheziție domiciliară lui Societate Pătânău
unde l'au împănă cu părinții săi în Râșnov
(Pista) Regimul l'au arest. Pista G. Costuc cel care
a studiat a cărei decizie nu mi-o murea amîn-
ter. - După Pătânău murea stia că cu ocazia
percheziției domiciliare l'au arestată pe acesta
timpului cu arestatul Sereș. -

În anul 1922 sau 1923 am stia precis cănuș
a fost arestată la Gârle, fiind adus la Direcția
după cănuș am amintire de către agentul
de poliție Heralombic. - După ce l'a adus mi-o
stat mie o rețetă ca nu a pînă la lucru,
care a fost perdută de mine lui Bănculescu
îmănt după vreo un sfert de oră. -

Agentul cănuș l'a adus imediat l'a

Semnătura,

G. L. M.

Urmare: dus la Bănculescu, înșiși un stii 114
dece mi-a lăsat mie scrie. -

La 2-3 zile după venirea lui Luca
fante am fost chemat de Bănculescu
care mi-a spus că să renunț la cele de
cucheta, deșere și bucătărie a terminat. -

Atunci am renunțat ca existent. -

Intrebare: Ce unii stii în legătura cu
Vaiță Luca?

Răspuns: Nu unii stii nimic și nici
mi-a spus nimic aminte nimic în legătura
cu Vaiță Luca. -

Prezentul proces - verbal de interpretare
fixată - mi-a cerut să scriu în curșul unei
pusele celui de la nota de mine pentru care
renunț. -

Achizitativ

J. I. R.

St. I. R.
A. I. R.

Semnătura,

115

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul SIFOS EMERIC, născut la 19 martie 1917 în Oradia fiul lui ANTON și BEGHINA, de profesie șofer, cu ultimul domiciliu în Oradea str. Bela Breiner nr.23.

7 iunie 1954 - București -

Interogatoriul a început la ora

" s-a terminat la ora

Intrebare:

Când ai luat legătură pentru prima dată cu mișcarea muncitorească?

Răspuns:

Pentru prima dată am luat legătură cu mișcarea muncitorească în anul 1924 prin numitul BOTH IOSIF (decedat).

Intrebare:

La ce acțiuni mai principale ale partidului ai luat parte?

Răspuns:

Eu până în anul 1932 am participat la toate acțiunile organizate de partid, dar cea mai principală din viața mea a fost participarea mea la congresul al IV-lea al P.C.R. din anul 1928 care s-a ținut la o stațiune climaterică de lângă Harcov în URSS.

Intrebare:

În ce împrejurări ai fost d-ta delegat la congresul al IV-lea al P.C.R.?

Răspuns:

În anul 1928 eu lucram în calitate de secretar județean al U.T.C. din Bihor și totodată eram și membru oficial al comitetului Județean P.C.R. Bihor.

Intrucât atunci când s-a pus problema trimiterii de delegați la congres, conducerea județenei P.C.R. care era acostată la Cluj, au hotărât în închisoare ca la Congresul al

IV-lea al P.C.R. să reprezint eu Comitetul Județean. 118

Atunci a venit la mine ILYES IOSIF din Brașov care mi-a spus ca să plec la București, dându-mi totodată adresa unde trebuie să mă prezint și parola respectivă, fără să-mi spună că de ce anume trebuie să plec la București. Mi-a spus doar atât ca să-mi scot cartea de lucrător deoarece sar putea să rămân mai mult timp plecat, iar acasă să se știe că am plecat să lucrez la București.

Intrebare:

Ce ți-a spus ILYES IOSIF, din partea cui îți transmite aceea sarcină?

Răspuns:

ILYES IOSIF când mi-a comunicat aceea sarcină mi-a spus doar atât că a venit din partea partidului și că trebuie să plec la București. Deoarece eu nu-l cunoșteam pe ILYES mi-a fost teamă de o provocare, însă după ce l-am recunoscut și alții din mișcare am dat crezare spuselor sale și am luat dela el și banii de drum.

După aceasta am plecat singur la București.

Intrebare:

Ce ai făcut după sosirea în București?

Răspuns:

După ce am sosit în București m-am dus la locul fixat unde conform unei parole, de care nu-mi mai aduc aminte, am luat legătura cu un tovarăș care m-a condus în calea Dudești într-o locuință la subsol a cărei intrare era direct din stradă.

Aici am întâlnit mai multe persoane pe care nu le cunoșteam și cu care nici nu mă puteam înțelege intrucât eu nu știu am decât limba maghiară iar ei vorbeau românește sau nemțește.

Am fost lăsat în aceea casă până a doua zi când a venit din nou însoțitorul meu cu care am plecat în parc. În parc am întâlnit o persoană care vorbea limba maghiară la perfecție, mai târziu am aflat că aceea persoană este identică cu FORIS STEFAN.

După ce ne-am plimbat cu FORIS STEFAN circa o oră sau o oră și jumătate, acesta m-a predat unei persoane pe care deasemenea n-o cunoșteam, însă aceea persoană avea un semn distinctiv, o cicatrice pe obrazul stâng și despre care mai târziu (după 23 august 1944) am aflat că se numește LUCA VASILE.

Cu LUCA VASILE m-am dus într-o casă pela marginea

Bucureștiului dar nu știu unde. Acolo ne-am culcat și am dormit toată noaptea apoi a doua zi dimineața pela orele 11 sau 12 ne-am dus pe stradă unde el s-a întâlnit cu FORIS și m-a predat din nou acestuia.

Intrebare:

Ce ai discutat cu LUCA VASILE în timpul cât ai stat în aceeași cameră cu el?

Răspuns:

Nu-mi aduc aminte ce discuții am avut cu el, dar cred că din moment ce nici nu ne cunoșteam bine nu prea aveam ce anume să discutăm.

Intrebare:

După ce te-a preluat FORIS din nou ce ai mai făcut?

Răspuns:

După ce FORIS STEFAN m-a preluat din nou, în aceeași zi mi-a făcut legătura cu SIMA GYULO.

Atunci ne-a explicat amândouora ce aveam de făcut, adică ne-a dat bani de tren, ne-a spus că vom merge până la Chișinău unde ne-a fixat o întâlnire cu un om străin lângă un ceas. La acel ceas urma să vină cineva care să ne de-a parola și odată cu aceasta și biletele de călătorie până la Tighina.

Când am ajuns la Tighina tot conform instrucțiunilor primite am fost opriți de o femeie care după ce a spus parola ne-a condus la o casă. Aci am stat până s-a făcut seara, când am ieșit din casă și plimbându-ne am ajuns în pădure unde ne-am trezit în fața unei case de pădure.

Când am intrat în casă, acolo n-am văzut prea multe pentru că era aproape întuneric, căci pe masă ardea numai o lumânare mică, iar fețele ce stăteau în jur nici nu le puteai distinge.

Apoi când a venit timpul să plecăm ne-am înfășurat toți pingelele, adică pantofii cu bucăți de cârpă ca să nu se audă pașii.

Astfel am mers în flanc câte unul spre frontieră. La un moment dat se întoarce cineva spre mine și-mi spune în limba maghiară să-mi dau jos perelina cauciucată căci face șgomot. Uităndu-mă mai bine la el mi-am dat seama că acesta este una și aceeași persoană cu acela cu care am dormit o noapte la București și despre care prin 1944-1945 am aflat că este LUCA VASILE.

Când am ajuns la graniță, adică la Nistru, unul din însoțitorii noștri au făcut semnalizarea convențională, după care a venit pe malul românesc o barcă lungă în care ne-am urcat și astfel am trecut granița în URSS.

Intrebare:

Care a fost intineratiul după ce ați sosit pe teritoriul URSS.?

Răspuns:

Ajunși pe teritoriul URSS am fost duși la pichet, unde am dormit până a doua zi când eu și SIMA GYULO și cred încă unul am fost îmbrăcați în haine militare sovietice, apoi ne-am urcat cu toții în mașină și am plecat la Tirospol. La Tirospol am luat un tren personal cu care ne-am dus până la Odesa.

La Odesa am stat numai câteva ore, după care a venit trenul accelerat, dormitor, cu care am plecat mai departe până la Harcov, de unde ne-am dus cu mașina la o casă de odihnă a partidului.

Intrebare:

LUCA VASILE a fost tot timpul drumului cu grupul delegaților?

Răspuns:

Tot timpul până la casa de odihnă unde a avut loc și Congresul, LUCA VASILE a fost tot timpul cu grupul delegaților însă la reîntoarcere LUCA VASILE nu a venit cu noi.

Intrebare:

Ancheta îți cere să precizezi dacă LUCA VASILE a fost și el îmbrăcat în uniformă sovietică la plecarea dela pichet spre Tiraspoș sau nu?

Răspuns:

În mod precis LUCA VASILE nu a fost îmbrăcat în uniformă militară sovietică.

Intrebare:

Cum s-a desfășurat congresul și care a fost comportarea lui LUCA VASILE acolo?

Răspuns:

Congresul s-a desfășurat în condițiuni normale, iar cât privește poziția lui LUCA VASILE el nu a fost acolo prea activ ci mai mult a fost "figură ștearsă."

Intrebare?

Ce ai făcut după terminarea Congresului?

11P

Răspuns:

După terminarea Congresului am mai stat acolo vreo două zile după care ne-am condus până la graniță, unde am dat în primire hainele militare și m-am îmbrăcat în hainele mele. Apoi am fost ajutați să trecem Nistrul cu barca.

După ce am fost trecuți cu toții pe malul românesc al Nistrului ne-am îndreptat spre aceea "casă" din pădure unde am fost și când ne-am dus spre Congres.

Aci am căpătat fiecare bani românești pentru a putea justifica că am lucrat în alte localități și am câștigat bani. Am mai primit fiecare câte un bilet de tren cu care am mers spre casă.

Acolo în pădure l-am văzut din nou pe LUCA VASILE, dar nu știu cum a apărut acolo întrucât nu venise cu noi spre graniță.

Bu am plecat de acolo spre interiorul țării cred până la București cu SIMO GYULO.

După ce am citit prezentul proces verbal și am constatat că el corespunde în totul celor declarate de mine îl susțin și semnez.

ss/SIPOS EMERIC

LOCOTENENT MAJOR

V. Mahler

GI/ 3 ex.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat Lipos Emanciu, născut la 19 martie 1912
în Oradea, fiul lui Anton și Reghina, de prof. sofer.
cu ultimul domiciliu în Oradea în Bd. Breiner
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
N. 23

7 Iunie 1954

Orașul București

Interogatoriul a început la ora și min.
" s'a terminat " " " " "

Intrebare: Când și cum a fost legătură pentru
prima dată cu mișcarea muncitorească?
Răspuns: Pentru prima dată am
fost legătură cu mișcarea muncitorească
în anul 1924 prin meritul Bothă Yonif
(decedat). -

Intrebare: La ce activități mai prin-
cipale ale partidului și lucrărilor?

Răspuns: Cu până în anul 1932
am participat la toate activitățile
organizate de partid, dar cea mai
principala din viața mea a fost par-
ticiparea mea la Congresul al IV-lea
al P.C.R. din anul 1928 care se
tănuț la o stațiune chiuvetărie
de lângă Hocor în U.R.S.S. -

Intrebare: Te ce împrejurări
și fost delegat la Congresul

Îscălitura,

Lipos

Urmare: al 10-lea al P.C.R.?

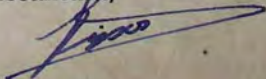
Răspuns: În anul 1929 eu lucram în calitate de secretar județean al U.C. din Bârlan și totodată eram și membru oficial al Comitetului Județean P.C.R. - Bârlan. -

Întrebat atunci: cănu se pus problema trimiterii de delegați la Congres, conducerea județeană P.C.R. care era constituită la Cluj, au hotărât în unanimitate ca la Congresul al 10-lea al P.C.R. să reprezint eu Comitetul Județean. -

Atunci a venit la mine Ilyei Ionț din Brassov care mi-a spus că nu pleacă la București, să se dădea un totodată adresa unde trebuie să mă prezint în parola nepostivă; - făcând că mi-a spus că dacă amere trebuie să plece la București. - Mi-a spus două stăb ca să-mi sânt cartea de lucrător deoarece noi putea să rămânem aici mult timp plecat, iar ocazi să se stie că am plecat să lucrăm la București. -

Întrebare: Ce țina spus Ilyei Ionț, din partea cui și. Trămite aceea rațion? -

Răspuns: Ilyei Ionț cănu mi-a comunicat aceea rațion mi-a spus două stăb că a venit din partea partidului și că trebuie să plece la Bucu-

Urmare: reli. - Deoarece eu am l. emorteam
pe Ilye's, mi-a fost teama de o prov-
oare, iara dupa ce l-am recunoscut
si alti din sursele sau det. ceaze
opuierile sale niam lunt dela el si l-am
de dunn.

Dupa aceasta am plecat din
la Bucuresti. -

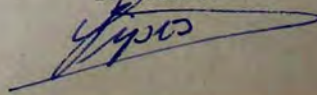
Intrebare: Ce ai facut dupa
venia in Bucuresti?

Raspuns: Dupa ^{ce} am venit in
Bucuresti m'am dus la locul fixat,
unde conform unei parole, de care
am mi mi odare aminte, am lunt
legitima cu un toron, care m-a
coerces in calca ducanti. m'a
locuinta la subral a coei intore
cu direct din stioai. -

Aci am intalnit mai multe
persoane pe care nu le emorteam
si cu care nici nu mi puteam
intelege intuscit cu un stiver
deci limbua maghiara iar si
valesu vorbimanta sau recitanti. -

Am fost laib in acesti corol
poesia a dora zi caot a venit
din un institutul meu, cu care
am plecat in pac. - In pac am
intalnit o persoana care vorba
limba maghiara la perfectie, iar
mai tarziu am oflat coi acest
persoana este identica cu Fois, Stefan.

Signatura.

Urmare:

După ce ne-am plimbat cu
Fotis, Stefan circa o ora sau o
doi în jurisdică, scurta m-a
predat unui permene pe care
deosebirea m-a cunoscutam,
măi acces permenei avea un
semn distinctiv, o cicatrice pe
obrocul stâng și degea avea un
târziu, (după 23 August 1944) am
ajutat că se numea Luca Tăuile.

Cu Luca Tăuile m-am dus într-o
casă pe la marginea Bucurestilor
dar nu știu unde. Acolo ne-am
culcat și am dormit întreaga
noapte și dimineața pe
la 11 sau 12 ne-am dus pe strada
unde el ne întâlnit cu Fotis și m-a
predat din nou scurții.

Intrebare: Ce ai discutat cu
Luca Tăuile în timpul cât ai statat
în aceeași cameră cu el?

Răspuns: Nu-mi aduc aminte
ce discutăm sau vorbim cu el, dar
cred că din momentului în
care cunoscutam bine un permene
ce acum nu discutăm.

Intrebare: După ce te-a
prelucit Fotis din nou ce ai mai
făcut?

Răspuns: După ce Fotis
Stefan m-a prelucit din nou,
în aceeași zi mi-a făcut legi-

Semnătura

Pipco

Urmare: Tema cu Simo Gyula -

Oliver meo explicit occidit me
ce arecu de fient, adieu me-a
dat boni de tien, me-a spus cu van
mege până la Clujului unde me-a
fixat r utilitate cu sau sau stiam
langua un ceas. - Sa ocel ceas
Mama sa viaa civen case sa me
de a parola si rdato au secota
si hietate de colatnie până la
Tighina -

Când au ajuns la Tighina
tot conform instrucțiunilor făcând
au fost opriți de r feneie case
Oliver ce a spus parola me-a
ocedus la o coră. - Aci au
stat până în fient ceas, când
au iorit din coră și plimburu me
au spus în pădure unde me-au
trezit în jola unei case de pădure.

Când au intrat în coră, odat
m'au văzut prea multe pentucă au
oparpe întinerie, căci pe mont
oidea murei o lămurare mică
ion fetile ce stăteau în împrej
siei sau le putui distinge. -

Opi când a venit timpul
mă plecăm me-au înfămurat tot
pincelle, adieu pentofii, cu bucăți
de căpe ca să nu se odată porii.

Cuțel au mureș prin flure câte
mureș me frontiere. - Sa un moment

Semnătura.

Gyula

Urmare: dat se întorcea dintr-o vizită
ni - mi spune în limba maghiară,
'ră - mi dau în pelerina cercuită
caee fore sgeunt. - Uitaunda - mi mi
line la el mi - am dat resun
cô - acesta este unu ni acceri
permanen de acela cu care am
olovunt & urapce la Bucurati ni
depre caee prin 1944 - 1945 în
oflat cã este duca Faule. -

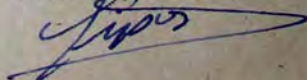
Când am ajuns la graniță,
adica la Nistru, secul din pusti.
Imi martiri au făcut semnul
conventiunilor, după caee n vauit
pe unu pe ambuere & boica lungă,
în caee ne - am urcat ni astfel au
trecent granița în U.R.S.S. -

Intrebare: Caee a fost intine -
novine după ce ali sunt pe
teritoriul U.R.S.S.?

Răspuns: Ajunsi pe Teritoriul
U.R.S.S. au fost din la picket, unde
seu decont părea a două zi caee
se ni simo Gyula ni caee unu unu
au fost tubăciti în lăime subter
sonetice, apoi ne - am urcat cu
tăli în masivă ni am plecat
la Tirozol. - De Tirozol au lăut
un tren personal cu caee ne - am
dus până la Odera. -

De Odera au stat unu
cetera ne, după caee a venit tre -

Semnătură

Urmare: unul accelera, - doruntor, cu
 care au plecat mai departe
 până la Harceri, - de unde au
 dus se masina la o coră de
 odihnă a partidului. -

Intrebare: Ducea Boule a
 fost tot timpul membru in
 grupul delegatilor?

Răspuns: Tot timpul până
 la coră de odihnă unde a avut
 loc și Congreșul, ducea Boule a fost
 tot timpul in grupul delegatilor, -
 iar la reîntorsul ducea Boule nu
 a venit cu noi. -

Intrebare: Alcheta și care
 în prezenta duceră ducea Boule a
 fost și el implicat în cumpană
 omnitivă la plecare dela pichet que
 Timorol sau nu?

Răspuns: In mod precis
 ducea Boule nu a fost implicat în
 cumpană omnitivă omnitivă. -

Intrebare: Ce se desfasoara
 congreșul și care a fost compoziția
 lui ducea ocali?

Răspuns: Congreșul se desfasoara
 în condiții normale, iar cel privitor
 poziția lui ducea Boule el nu a
 fost ocali masa activ și nu s-a
 a fost o figură stejară. -

Intrebare: Ce ei făcut
 după terminarea congreșului?

Urmare: Comenius: După terminarea Conferenței am mai tot ocolit unele din zile după care ne-am călătorit până la granita, unde am stat în primire hainele militare și mi-am îmbrăcat în hainele mele. — Opri am fost opriți să trecem virtutea cu barca. —

După ce am fost trecuți cu totu pe malul răsărit al virtutei ne-am îndreptat spre ocaș, cămin din pădure unde am fost în cetate ne-am dus spre Congres.

Aici am căpătat feiană la noi românii pentru a putea justifica că am lucrat în alte localități și am câștigat bani. — Am mers pe jos pe toate căile mult de timp cu calea mea spre conștința.

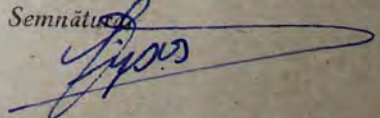
Oculi în pădure l-au văzut din nou pe drumurile, dar nu stiu cum a apărut oculi înțelegând un venire cu noi spre frontiera.

Cu am plecat de oculi spre interiorul țării care pînă la București, cu Simo Gyula.

După ce am stat pe zentul pînă la vale și am constatat că el comprime în total color de la un de mine și revin și-l mînă.

Alchibolatu
St. M. M. M. M.

Semnătură

DECLARAȚIE

Subsemnatul SISMAN APANASE, Lt. Major la M.S.S., născut la 22 Ianuarie 1918, în comuna Duluchioi Regiunea Ismail U.R.S.S., fiul lui Gheorghe și Eudochia, cetățean român, de naționalitate rusă, cu ultimul domiciliu în București str. Clucerului nr. 53, declar următoarele:

Intrebare:

În care țări a fost VASILE LUCA însoțit de d-ta?

Răspuns:

VASILE LUCA a fost plecat de mai multe ori cu delegație în următoarele țări: Ungaria, Cehoslovacia, Bulgaria și Germania răsăriteană.-

- În Ungaria a fost de trei ori.
- În Cehoslovacia de două ori.
- În Bulgaria de două ori.
- În Germania tot de două ori.-

Intrebare:

Să ne descrii în mod amănunțit tot cecece a făcut VASILE LUCA de fiecare dată când a fost în Ungaria?

Răspuns:

Cred că prima dată VASILE LUCA a fost în Ungaria în anul 1947 toamna.-

Din București am plecat cu două mașini (una escortă) ajungând la Oradea, mașina de escortă a rămas la Oradea cu următorii șofer NEGOTTA GEORGHE însoțitori BEJLIU TEODOR, NEȘTEANU MIHAI și ZBERNA NISTOR.-

În prima mașină era VASILE LUCA însoțit de mine și șoferul STARK ALEXANDRU.-

La Oradea VASILE LUCA a fost așteptat de inspectorul regional care mai târziu am aflat că avea gradul de Lt. Colonel care a condus pe VASILE LUCA până dincolo de bariera ungară la centru unde îl aștepta o mașină ungherească cu securitatea lor. La mașina lui LUCA VASILE s'a urcat un maior de securitate și care mai târziu l-am văzut Lt. Colonel și care a însoțit pe VASILE LUCA până la Budapesta.-

La Budapesta a fost întâmpinat de cineva dela C.C. care avea funcția de responsabil administrativ pe întreaga țară. Era de statură mică, slăbuț și cunoștea foarte bine pe soția lui LUCA, cu care a fost în Spania și Franța după războiul civil din Spania, pe care l-am auzit de mai multe ori întrebând pe LUCA VASILE de numele BETTY pe care l-am înțeles din limba ungară.-

Prin responsabilul administrativ al C.C. al P.C.U. LUCA a aranjat să fie vizitat de un consilier al M.A.I. pe timpul când era RAJK ministru la Interne. Acest consilier a propus o vânătoare la 25-30 km. de Budapesta unde a luat parte și RAJK, la această vânătoare LUCA VASILE a avut discuții cu RAJK înainte de vânătoare circa 20-30 minute și după vânătoare la fel.-

După această vânătoare, consilierul ministerial al lui RAJK a venit la locuința unde era gazat VASILE LUCA și a adus fazani și cu care LUCA a avut o convorbire de circa 20 minute.

A doua zi dimineață am plecat spre Oradea, LUCA a fost însoțit tot de maiorul care l-a condus la venire.-

A doua oară a fost la Congresul Partidului și cred că la acest drum a fost și soția lui, BETTY LUCA, ea rămânând la locuință și LUCA pleca la Congres. La acest drum a fost LUCA cu soția la Lacul Balaton însoțiti de responsabilul administrativ al C.C.

La al treilea drum a fost cu guvernul unde era și TRICHARI GEORGESCU pentru semnarea pactului economic și politic unde au fost la mai multe recepții. În această dată LUCA a fost plecat la Moscova și nu în Ungaria.-

Al patrulea drum a fost în legătură cu eliberarea Ungariei, unde a fost și ANA PAURER.-

Știu că la această sărbătoare LUCA VASILE nu a primit invitație și era foarte supărat, prin intervenția lui ANA PAURER i-a fost trimisă o mașină și el a fost invitat la tribună, exprimându-se că la ungari este lipsă de organizare, cum poate să uite pe un secretar al Partidului. La acest drum am fost cu BĂLIU FUDOR și la ANA a fost EREMIA MUGSE, după defilare a fost invitat la diferite mese organizate (recepții).-

Pe LUCA l-am însoțit și la o vânătoare în Ungaria la Mehadetes unde a venit și POSTĂRNICHI SISA. La această vânătoare a luat parte aproape tot guvernul ungar, printre care și RAJK LUCA a mers cu trenul nostru până la o stație, de unde a trecut

in trenul unguresc și noi am însoțit cu vagonul de securitate până în localitatea mai sus menționată.-

La această vânatoare știu că a doua zi avea discuții cu RAJK și care la placerea lui LUCA i-a dat două pachete cu circa 1000 cartușe de vânatoare. După aceea am plecat în țară, știu că a avut convorbiri și cu HRYAI la această vânatoare, de la această vânatoare LUCA a luat foarte mulți fazani pe care i-a adus în țară și i-a împărțit la conducere.-

Știu că a mai primit din partea lui RAJK încăodată niște pachete cu cartușe dar nu-mi aduc aminte la care drum.-

Întrebare:

Care sunt împrejurările în care au decurs discuțiile între VASILE LUCA și RAJK LASZLO, atât înainte cât și după vânatoare?

Răspuns:

Pe LUCA VASILE l-a însoțit consilierul lui RAJK LASZLO până la locul de vânatoare, ajunși la locul de vânatoare, am văzut o mașină Ziss, după această mașină era RAJK LASZLO cu câțiva paznici de vânatoare, din mașină cu care am venit a coborât LUCA VASILE, consilierul lui RAJK și eu.-

Consilierul a luat pe pannicii de vânatoare și a plecat să organizeze vânatoarea. În timpul acesta LUCA VASILE s'a apropiat de RAJK care a egit să-l întâmpine și au rămas să discute singuri circa 20-30 minute. Eu am stat la o parte cu securitatea maghiară, la o distanță de 15 metri.-

După 20-30 minute consilierul a anunțat că începe vânatoarea și fiecare s'a așezat pe linia de bătaie.-

După ce s'a terminat vânatoarea la fel LUCA a rămas și discute cu RAJK și aproximativ 20-30 minute, după care am plecat spre Budapesta fiecare aparte. LUCA a plecat singur însoțit de mine.-

Circa după o oră a fost adus vânatul la vila unde locuiește LUCA VASILE și a doua zi de dimineață a venit consilierul și a pregătit vânatul pentru un drum mai lung (adică i s'a scos intestinalele). După ce a terminat această operație a fost invitat de LUCA VASILE în cameră unde au vorbit circa 20 minute.-

După aceea noi am plecat spre București.-

Intrebare:

Dacă VASILE LUCA s'a mai întâlnit și altădată cu RAJK LASZLO, unde și în ce împrejurări?

Răspuns:

VASILE LUCA s'a mai întâlnit în iarna anului 1949 la Sinaia, legătura a fost făcută prin directorul Direcției a IX a Securității DOBREA DICHISIB cu RAJK LASZLO și REVAI. La Sinaia ei au așteptat la șesea, erau însoțiți de lt. MOZES din Dir. IX-a.-

La oprire în Sinaia, LUCA s'a dat jos și a invitat pe RAJK LASZLO și pe REVAI în mașina sa și am plecat la Micfaldu la un neam al lui LUCA care se numește LUCA IOAN, fost primar în comuna mai sus arătată.-

În locuința lui LUCA IOAN au dormit cu toții și dimineața au plecat la vânătoare.-

Tot drumul cât în mașină și la vânătoare ei au vorbit în ungrește.-

După vânătoare s'au întors toți la LUCA IOAN și au luat masa, după masă LUCA mi-a dat ordin să pregătesc o mașină care va duce pe RAJK LASZLO și pe REVAI la Sinaia. Am pregătit mașina și ei au plecat, am trimis și pe slt. ZAMFIRESCU ALEXANDRU care i-a însoțit.-

A doua zi dimineață a plecat LUCA spre București.-

ca. Siqvan Afanese.-

23 Decembrie 1952.-
=====

23.12.952

Data: = Inta ¹²⁸

Sectara te

In Comunitatul Siman Afanas, St
Mof. la M. S. S. nascut la 22 Ianuarie 1918
in comuna Dulchii Regiului Sucei
M. R. S. S. fiul lui Gheorghe si Evdochia
cetatean Roman de nationalitate ^{Romana} ~~romana~~
domiciliu in Bucuresti Str. Clucerului
No 53 declar urmatoarele:

Intrebare. In care tari a fost Vonle
Luce in rotit de Stw.!

Raspuns. Vonle Luce a fost plecat
de mai multe ori cu delegate in urma-
toarele tari. Ungaria, Cehoslovacia,
Bulgaria si Germania rasariteana.

In Ungaria a fost de trei ori.

In Cehoslovacia de doua ori

In Bulgaria de doua ori

In Germania tot de doua ori

Intrebare. Se ne descrie in mod amu-
nit tot ce ce a fost Vonle
Luce de fiecare data cand a fost
in Ungaria? Simion

Păspuns. Cred că primele date Vămile Luce
 a fost în Ungaria în anul 1947 ~~taamă~~
 În București am plecat cu două ma-
 șini (una excartă) ajungând la Arad,
 marșul de excartă a rămas la Arad
 cu un ministru ~~de~~ Șofer Negriță Ghe. în soți-
 tiri Bejlin Todor, Neusteanu Mihai și
 Z Lereu Nistr.

În prima mână era Vămile Luce înso-
 tit de mine și șoferul Șteak Alexandru.
 La Arad Vămile Luce a fost asuprit
 de Inspectorul regional care mai târziu
 am aflat că avea gradul de Lt Colonel
 care a condus pe Vămile Luce până
 dincolo de bariera Ungară la Castru
 unde oșteptă o mână ungherească cu
 securitatea lor. La mână lui Luce V.
 sa urcat un Maior de securitate și
 care mai târziu lăsa răfuț Lt Colonel
 și care a însoțit pe Vămile Luce
 până la Budapesta.

La Budapesta a fost în timpuri
 de ~~cinco~~ de la C.C. care avea funcția
 de responsabil administrativ pe în țară.
 Era de statură mică slab și
 eu stăteam fața lui pe soția lui Luce, cu
 care a fost în Spania și Franța după

130
vizionul civil din Spania, pe care l-am
auzit de multe ori intru band pe Luca
Vone de numele Betty pe care l-am
intrales din limba ungară.

Prim raspunsul administrativ
al C.C. al P.C.U. Luca a cerut
sa fie vizitat de un cancelar al
M. A. I. pe timpul cand era Raik mi-
nistru la Interne. Acest cancelar
a pregătit o vizita la 25-30
Kl. de Budapesta unde a lucrat pa-
ter si Raik, la o astfel de vizita
Luca Vone a avut discutii cu
Raik inainte de vizita circa
20-30 minute si dupa vizita
la fel.

Dupa o astfel de vizita, Cancelarul
ministerial al lui Raik a venit la
bucuresti unde era gazdat Luca Vone
si a adus faxuri si cu care Luca
a avut o conferinta de circa 20
minute.

A doua zi dimineata am plecat
spre Oradea. Luca a fost in stat
de marș iar eu la conduc la
venire
; Shing

A doua oară a fost la Congresul Partidului și cred că la ocaz ia chiumă a fost în sala lui Betty Luca. Se întînea la locuința și Luca pleca la Congres la ocaz ia chiumă și fost Luca Vorle cu sala la locul Palatului în sala de responsabilul administrativ al C.C.

La al treilea chiumă a fost cu guvernul unde era în Teoharici Georghiu pentru semnarea pactului Economic și politic. unde era fost la mai multe recepții. În acestă ocaz ia chiumă a fost plecat la Moscova și un ^o ^{ca} ^{era} ^{în} ^{un} ^{grup} Al patrulea chiumă a fost în legătură cu eliberarea Ungariei, unde a fost în Ana Pauker.

Stiu că la aceste sărbătorii Luca Vorle nu a primit invitație și era foarte supărat, prin intervenție lui Ana Pauker i-a fost trimisă o mesaj și el a fost invitat la tribună. exprimându-se că la ungară este lipsă de organizare, cum poate să vede pe un secretar al Partidului, la ocaz ia chiumă am fost cu Beșliu Tudor și la Ana a fost Enicula Eugen, după de filmă a fost invitat la de față mese organizată (Recepție) %

Pe Luce l-au însoțit și la o vânzare în ungarie la Mezhahedes unde a venit și Protauschii Nize, la această vânzare a luat parte aproape tot Guvernul Unguresc. printre care și Roik. Luce a mers cu trenul nostru până la o stație de unde a trecut în trenul Unguresc și mai apoi însoțit cu vagonul de securitate până la localitate de mai sus menționată.

La această vânzare știu că a dorit să avea discuții cu Roik și care la plecare lui Luce ia dot două pachete cu circa 1000 cutare de vânzare. După care am plecat în tren, știu că a avut convorbiri cu Roik la această vânzare, de la această vânzare Luce a luat foarte multe fajani pe care le-a adus în țară și le-a împărțit la conducere. Știu că a mai primit din partea lui Roik încă douăzeci și șase pachete cu cutare din care mi-a adus o parte la care dăruie. Shiping

La tubare. ^{VI} Care sunt impururile în cre
au decurs de secțiile în tu Vonle Luca
și Raijk doslo, atât înainte și după
vănoțoare ?

Răspuns Pe Luca Vonle la înțeles
Cămărețul lui Raijk doslo până la
locul de vănoțoare, afurși la locul
de vănoțoare, am văzut o mănăie
Zis, după aceste mănăie am Raijk doslo
cu cătiva paznici de vănoțoare, din
mănăie cu core am venit a coborât
Luca Vonle, Cămărețul lui Raijk
și eu.

Cămărețul a luat pe puzicii
de vănoțoare și a plecat să organizeze
vănoțoare, în timpul acesta Luca
Vonle sa apropiat de Raijk cere a intr
rău-l întâmpine și am rămas să
descute răguși circa 20-30 minute, eu
am stat la o parte cu securitatea
maghiară. la o distanță de 15 metri.

După 20-30 minute Cămărețul a
amuzat că începe vănoțoare și fie-
core sa arătat pe linie de bătaie
După ce sa terminat vănoțoare
la fel Luca a rămas să descute

cu Raijk și ^{VII}aproximativ tot 20-30 minute ¹³⁴
După care am plecat în spre Brodapest
fiecăre aparte. Luca a plecat în gară
în rotit de mine. -

Circa după o oră a fost adus
vânetul la Vila unde locuia Luca Vonk,
și a domni și dimineața a venit emili-
emil și a pregătit vânetul pentru
un drum mai lung, (adică ieșea în testine),
după ce a terminat aceste operații, a
fost invitat de Luca Vonk în camera
unde a vorbit circa 20 minute

După care noi am plecat spre
București. -

Intrebare. Dacă Vasile Luca se mai
înțelege și alta date cu Raijk
Laso, unde și în ce împrejurări?

Răspuns. Vasile Luca se mai înțe-
legea în iarnă anul 1949 la birou
legătură a fost făcută prin Directorul
Direcției a IX-a securității Dobres Ștefan
cu Raijk Laslo și Revai. La servicia
ei au oșteptat la sosea erau în-
solțiți de Lt. Mages, din Div. IX-a.

La ofițer în birou, Luca
sa dat fr și a invitat pe Raijk
Laso

Alipus

și pe Revai în mână să și au
plecat la Măfălcău la un mesaj
a lui Luca care se uneste și
Zani fost priemer în comuni de așei
mă aștă.

În locuința lui Luca Zani au
dormit cu toți și dimineața au
plecat la vânătoare.

Tot drumul cet în mână
și la vânătoare ei au vorbit în
ingurste.

După vânătoare sau întors
toti la Luca Zani și au luat
mesă, după mesă Luca Vorle via
dot ordi să pregătească o mână
care va duce pe Raijk laslo și pe
Revai la Lucea, au pregătit
mână și ei au plecat, au tri-
mes și pe Lt Zauferer Alexandru
care le-a în rotit.

A doua zi dimineața a plecat
Luca spre București.

Alina

23 Decembrie 1952

DECLARAȚIE

Subsemnatul **AVARANE SIMIAN**, născut la 22 Ianuarie 1918 în com. Buluchioi, Regiunea Iasiul, cu domiciliul în București, str. Clucerului Nr. 53, Raionul Stalin, declar următoarele:

În anul 1951, aproximativ luna August, am fost anunțat de **LUCA**, că vrea să plece la pescuit la Cituz Regiunea Crașul Stalin. Eu am dat un telefon la Direcția IX-a de Securitate de unde făcea parte, la tov. Colonel **DOBREA DUCHEAN** și am anunțat această plecare. Colonel **DOBREA** mi-a răspuns, că dau un telefon la Col. **PATRICIU** Comandantul Regiunii Crașul Stalin, eu am dat și am anunțat cifrat că douăzeci și șapte va pleca la ora 12 de seară.

La ora 12 **LUCA** a ieșit din casă însoțit de nepotul lui **BALINT FRANCIS** și s-au urcat în mașină, plecând spre Crașul Stalin. La ora 14,30 am ajuns la Predeal la vila pe care i-a fost pusă la dispoziție de C.C. sectorul Gospodăriei. La Predeal **LUCA** a spus să mergem la popice la o altă vilă a C.C. P.M.R. unde a jucat mai multe ore cu toți însoțitorii, nepotul lui **BALINT FRANCIS**, soția lui **ELIZABETA LUCA**, cu câteva ore mai târziu a venit și Col. **PATRICIU** care a intrat în joc, cu col. **PATRICIU** a venit și fratele lui **LUCA**, **GABOR VARGA**. Pe la ora 23 s'a terminat jocul de popice și am plecat cu toții la vila lui **LUCA**, unde am stat la masă cu toții, după care a plecat **PATRICIU**, **GABOR** și **AIDUȚE**.

După plecarea lor, **LUCA** cu soția s'a retras la culcare, eu am controlat pașii și m'am retras în camera lui **BALINT FRANCIS** cu care am început discuție despre cum a învățat el la Universitatea de Turid. Printre aceste discuții am început să discut despre ingineria lui **GABOR VARGA** fratele lui **LUCA**, arătându-i că după constatările făcute de mine se vede că el nu citește nimic și are un ni-

vel foarte scuzat față de funcția și gradul pe care îl deține, exprimându-mă că el este în această funcție numai datorită lui LUCA. BALINT FRANCISC mi-a răspuns, că el a discutat de mai multe ori cu GABOR VARGA și care i-a spus, că el este un socialist vechi și cunoaște marxismul bine și care s'a exprimat că politica dreaptă de construire a societății socialiste în Rusia a fost dusă de Troțki și că leninismul și stalinismul a deviat dela principiile construirii socializmului. După această afirmație BALINT a arătat că într'adevăr GABOR este un apolitic.

Eu am făcut un raport la Direcția IX-a și l-am înaintat prin BEJLIU TUDOR care era ajutorul meu în munca de Securitate pe lângă LUCA, care l-a dat la serviciul IV din Dir. IX-a la fostul Lt. Maj. NESTOR ROBERT. Al doilea raport l-am făcut către Col. PATRICIU, căruia i-am dat în plic acest raport a doua zi la vânătoare și căruia i-am spus și verbal, discuția pe care am avut-o cu BALINT FRANCISC, despre GABOR VARGA care era ajutorul de Comendant la orașul Stalin al lui PATRICIU.

Intr'una din zile tot al acestui an, AIDITZ mi-a dat o scrisoare ca să citesc. Această scrisoare conținea plângerea unei femei din Regiunea Orașul Stalin, care cerea cu lacrimi în ochi, să fie pus în libertate soțul ei de meserie șofer și căruia i-au rămas 3 copii și nu poate să le întrețină. Soțul ei a fost reținut pe motivul că a depășit măsura Securității în care era fostul maior GABOR VARGA fratele lui LUCA. Această scrisoare eu nu am mai dat-o lui AIDITZ și am dat-o la Col. PATRICIU, ca el să ia măsurile necesare și să controleze cazul. Eu am întrebat peste o săptămână pe Col. PATRICIU ce s'a făcut cu cetățeanul care a fost reținut, el mi-a răspuns că l-a pus în libertate.

În legătură cu BALINT FRANCISC, am auzit odată când LUCA s'a exprimat față de soția lui ELISABETA LUCA, că tânărul BALINT FRANCISC este un băiat capabil, desghetat și el va fi urmașul lui. BALINT FRANCISC venea foarte des la LUCA, lui masa împreună și discutau mult timp împreună în casă singuri, eu întream câte odată să-i comunic că am primit un telefon dela C.C. secretariat sau dela Ministerul Finanțelor și am văzut cum stăteau în fotoliu și discutau.

Stiu că BALINT FRANCISC avea ajutor material dela IUCA, de câte ori avea nevoie el cerea și primea în totdeauna.

IUCA l-a trimis la Universitatea de Partid și tot IUCA l-a încadrat în aparatul politic la Securitate Trupe, acest lucru l-a făcut prin TECHARI.

BALINT IONCI, nepotul lui IUCA, element sfameiat și bețiv, a fost încadrat ca Serg. Major la Securitatea Sfântu Gheorghe unde era Comandantul acestui județ VANGA GABOR, care cu sprijinul lui IUCA l-a trimis la Universitate de două ori, odată a făcut vre-o 7 luni și a doua oară a făcut 1 an. După ce a terminat Universitatea a fost încadrat în cadrele politice ale Securității Statului ca locțiitor politic la Iași. La fiecare delegație venea la IUCA la masă și chiar de multe ori dormea la el, cu care avea discuții lungi povestindu-i lui IUCA greutățile pe care le întâmpina în muncă și știu că IUCA îi dădea îndrumări în muncă. Aceste lucruri le știu fiindcă am intrat odată să anunț pe IUCA că îl căuta pe AIDLIZ la telefon și am auzit cum IUCA îi vorbea răstit, că el nu trebuie să se ia după toți și să facă așa cum trebuie.

În anul 1951 BALINT a fost mutat dela Iași la Bistrița, unde IUCA venea la vânătoare. IUCA aranja aceste vânători la Bistrița prin BALINT IANCI, când venea acesta la București în deplasare. La Bistrița IUCA avea o cameră pregătită la IANCI BALINT, specială pentru el, cu am dormit în bucătărie pe jos numai să fim în apropiere în caz de ceva să pot să ieu măsură de apărare ca organ de Securitate.

IUCA i-a dat un aparat de radio lui BALINT IANCI prin AIDLITZ, aparatul era al Ministerului Finanțelor, acest lucru îl știe mai bine BRICI ION care lucrează și acum la Ministerul Finanțelor.

La Bistrița IUCA chema pe fostul legionar SIMA prin BALINT IANCI și pregăteau vânătoare pentru a doua zi. Stiu că IUCA l-a încadrat pe SIMA ca șef de raion al vânătorii la Bistrița prin fostul Dir. de vânătoare la București HOLTNER, actualmente dat afară. Din informațiile asupra lui HOLTNER pe care le-am cules, am aflat că el a fost un explicator și un șbir cu muncitorii pe unde a lucrat, ce evreu a avut și gradul de Slt. în armata veche. Am făcut peste le re-

poarte la Dir. IX-a în legătură cu HOIENER, la aceste rapoarte am primit răspuns de la Col. DOBREA DEONISE, că el nu poate să facă nimic, fiind IUCA îl simpatizează.

Stiu că IUCA prin AIDLITZ și HOIENER au făcut o casă de vânătoare la Cituz și au pietruit un drum de 7 km. în pădure până la casa de vânătoare. Aceasta a fost construită din fondurile Ministerului de Finanțe.

Eu i-am spus lui AIDLITZ că nu știu dacă construcția acestei case este justă în această perioadă, el mi-a răspuns că aceasta o știe C.C. P.M.R. și cu nu am ce să mă bag. Văzând că este vorba de C.C. am tăcut și nu am mai spus nimic.

AIDLITZ mi-a dat odată o scrisoare pe care a primit-o din Austria de la un cetățean, care scria că el a fost în Italia și s'a întâlnit cu un nepot de al lui IUCA, care a fugit din țară în anul 1947 sau 46 în Italia și că acestui cetățean i-a părut bine de cunoștința făcută cu nepotul lui IUCA.

Tot în această scrisoare cetățeanul scria că el a plecat din țară de zece de ani și crede că va veni într'un concediu. Eu am vrut să predau această scrisoare la Direcția noastră, dar AIDLITZ mi-a spus, că el o va preda lui VICTOR care a fost ajutorul lui NICOLAU la Direcția I-a. Nu știu dacă AIDLITZ i-a arătat lui IUCA această scrisoare și nu știu dacă a dat-o la Dir. I sau nu.

La Ministerul de Finanțe, omul cel mai de încredere pe care-l socotea AIDLITZ, era BARBU CONSTANTIN care îi făcea toate lucrările legale și cele personale ale lui AIDLITZ, care și în momentul de față mai este la Cabinetul Ministerial al Ministrului de Finanțe.

AIDLITZ ZOITAN era cel mai iubit de IUCA. Pe el îl lua în toate deplasările pe care le făcea, pe el îl lua în mașină când pleca la vânătoare, cu care începea discuții de la București și le termina la Predeal, vorbeau în limba maghiară.

AIDLITZ ZOITAN a amenajat o cameră la Ministerul de Finanțe unde a pus un studio amenajat bine și chena pe manichiureza care lucra la frizeria Ministerului de Finanțe și

i-a făcut legătură lui IUCA. IUCA o chema prin AIDLITZ de 2 ori pe săptămână și unde avea și relații mai strânse, eu am anunțat Dir. noastră cu mai multe rapoarte de acest lucru, cerând ca această individă să fie verificată.

Intr-o zi i-am spus lui IUCA că această individă nu prezintă siguranță, fiindcă am observat o cruce în piept la ea. IUCA mi-a răspuns, că astea care sunt credincioase sunt oameni care nu încercă niciodată atențate sau alte lucruri.

La AIDLITZ veneau foarte multe femei cu care el avea legături și cărora le dădea bani lunar. Una o cunosc că este o fată de la Snagov cu care a avut legătură la vila Ministerului de Finanțe și care venea lunar și își încasa leafa. AIDLITZ a prefăcut secretariatul Ministerului de Finanțe într'un birou al lui și împrăstia fondurile Ministerului la dreapta și la stânga, el era cel mai mare și făcea ce vroia.

Eu am făcut un raport și am vorbit personal cu Col. DOBREA DEONISE de la Dir. IX-a și i-am spus totul ce se petrece în Secretariatul M.F., la aceasta mi-a spus, că noi nu avem ce să ne amestecăm în Cabinetul Ministerial și munca noastră este cu șoferii, portarii și personalul de serviciu ce deservește Cabinetul Ministerului, pentru Secretariat se ocupă Partidul fiind acolo a trimis pe cei mai buni activiști.

În anul 1951, în timpul iernii IUCA a plecat la o vânătoare cu Auto Rapidul unde l-a luat și pe AIDLITZ, pe HOLTNER de la Dir. Vânători din București. IUCA l-a trimis cu 3 zile mai înainte să pregătească această vânătoare la Chișinău Criș, Regiunea Arad. După această vânătoare IUCA a plecat la București și HOLTNER a rămas să facă plata bătașilor. Cu HOLTNER a mai rămas și un slt. de Securitate ILLIESCU NICOLAE. În această Regiune HOLTNER cumpără un porc pentru AIDLITZ și ca să poată să folosească omul de Securitate, a spus că este pentru mine.

După ce s'a interesat slt. ILLIESCU mi-a comunicat, că mi-a cumpărat un porc bun, eu am rămas foarte mirat și am răspuns că nu cunosc nimic în această legătură, pentru că a folosit numele meu HOLTNER, am fost la raport la tov. Colonel DOBREA DEONISE și i-am raportat că exorocul de HOLTNER întrebunțează numele străin în afacerile lui, am făcut un raport

41

și am cerut pedepsirea lui HOITNER.

HOITNER era chemat aproape în fiecare săptămână la LUCA și rămânea mai mult timp în birou, după plecarea lui HOITNER, LUCA mă chema și mă trimetea la Ministerul silviculturii să iau cartușe de vânătoare pentru el, cu la rândul meu trimeteam un șofer și le ridica în contul lui LUCA pe numele meu, așa erau trasate sarcinile din partea Dir. ca numele conducătorilor să nu apară pe nici o chitanță, pentru acest motiv că nu se putea trece numele lui LUCA, șoferii care au luat cartușe în cantitate de vreo 7000 buc, au rămas cu încărcat cu ele. Departamentul administrativ s'a pregătit ca să mă dea în judecată, cu am explicat că cartușele luate erau pentru LUCA, că eu personal deși ceream mie nu-mi dădeau ei, din acest lot de cartușe care au rămas, eu le-am adus la Direcția IX-a circa 4000 buc. și cu ele am adus circa 25 arme de vânătoare pe care le-am predat la Col.DOBREA DEONISE.

TOTH ANDREI fratele lui LUCA, după al doilea tată, este un element naționalist și care avea comportări foarte urâte în comuna Lennea, Raionul Tg.Săcușese. Cu toate că era căsătorit și are 3 copii, el avea o morală burgheză degenerată, a făcut multe lucruri imorale în această comună. Este un bețiv de rând, de câte ori cu l-am văzut nu l-am văzut nici odată treaz ca oamenii. Eu l-am cunoscut în anul 1945 vara, când LUCA a plecat la părinții lui din Lennea și eu l-am însoțit pe LUCA și soția lui ELISABETA LUCA în această deplasare.

La părinții lui LUCA am cunoscut pe ANDREI TOTH care s'a prezentat în stare de ebrietate de nu putea nici să vorbească. În anul 1946, primăvara, s'au jucat copiii lui TOTH ANDREI cu o armă automată și a fost împușcat în pulpa piciorului fata cea mai mare a lui TOTH ANDREI, care a dat un telefon lui LUCA la București la C.C. P.C.R. După primirea acestui telefon LUCA a aranjat cu Serviciul Auto dela C.C. P.C.R. și m'a trimis să aduc eu mașina pe fetița lui TOTH ANDREI la LUCA acasă. Știu că tot în acest an cu sprințul lui LUCA, TOTH ANDREI a fost numit ca primar al acestei comune. Din acest an LUCA VASILE împreună cu soția lui ELISABETA, au început să plece în fiecare Sâmbătă la părinți și se întorceau luni dimineața la București. În acest timp LUCA

avea un cunoscut în această comună înstărit, fost exploata-
tor și avea măcelărie în comună, cu numele de GABOR, soția
lui era prima soție a lui TOH ANTON fratele lui IUCA.

IUCA a fost invitat la GABOR de două ori la masă,
cea prin anul 1948-49. La această masă au fost IUCA cu soția
ELISABETA, TOH GEZA cu soția EMILIA, TOH ANDREI și încă
câteva elemente înstărite din această comună. În anul 1949
am aflat că IUCA vroia să cumpere casa lui GABOR pe care o
vindea și vroia să-i dea lui EMILIA TOH, nu cunosc mănunte-
le acestea cum a rămas cu cumpărarea acestei case, dar știu
că soția lui GABOR a fost de mai multe ori la IUCA acasă
și i-a dat bani pentru a-și construi ei o casă la Orașul
Stalin. Știu că ultima dată a dat bani din ordinul lui IUCA,
soției lui GABOR, AIDIZ din fondurile Ministerului.

IUCA prin AIDIZ a aranjat pe exploatatorul măcelar,
prin anul 1949-50 la Miercurea Ciuc cu sciziții de carne la
Concar, care după un timp a făcut excrecherii și a fost
arestat; tot prin AIDIZ, IUCA a aranjat să fie pus în li-
bertate exerecul GABOR și a plătit AIDIZ o sumă de 200 sau
300 mii lei prin timpul acela. După această dată IUCA a rupt
toate legăturile cu acest speculant, nu am mai văzut nici
pe soția lui să vină la IUCA acasă. După mine, la ruperea
acestei legături cu speculantul GABOR a contribuit ELISABETA
IUCA, care am auzit-o spunând de mai multe ori lui IUCA, că
acest măcelar este exerec.

Știu că tot prin această perioadă IUCA, cu sprijinul
lui TECHARI GEORGESCU, a trimis la Școala de Miliție pe
fratele său TOH ANDREI. După ce a terminat școala el a fost
numit ca șef de post de miliție la Poiana Sărată, Reg. Bacău.
TOH ANDREI nu era mulțumit de această funcție și a venit
la București la IUCA, căruia i s'a plâns. IUCA a vorbit la
telefon cu TECHARI și a aranjat ca TOH ANDREI să vină la
M.A.I. în audiență la TECHARI. Acest lucru îl știu fiindcă
IUCA mi-a dat dispoziție, că după ce va merge la Minister
mașina să-l ducă pe ANDREI TOH la M.A.I. la TECHARI. După
aceaste ANDREI TOH a fost mutat la Tg. Săucusec tot la Miliție
În anul 1950 IUCA a primit un telefon, că fratele lui TOH
ANDREI este arestat, mi-a dat ordin să pregătesc mașinile
cu benzină că vom pleca la Sfântu Gheorghe, unde am ajuns cam

pe la ora 22 la fratele lui VARGA GABOR care era pe atunci Maior de Securitate șeful unității din Sfântu Gheorghe și căpitanul ȘTEFANESCU comandantul Militției ginerele lui GABOR VARGA. După o discuție cu aceștia, am văzut că a fost adus și pus în libertate fratele lui ANDREI TOTH, care era reținut pentru o crimă făcută în timpul cercetărilor în stare de ebrietate de TOTH ANTON. Am auzit din gura lui LUCA când s'a exprimat față de noi, că ce îndrăzneală au aceștia dela județ să-l aresteze pe fratele lui pentru unul care a activat în bande subversive. La întoarcerea lui LUCA în București a luat legătură cu TROHARI și a mușonalizat totul. TOTH ANDREI a venit după aceasta de mai multe ori la Minister și acasă la LUCA.

După un timp LUCA prin AIDLIZ arănjase cu TOTH ANTON să fie numit ca Dir. la S.M.F. Târgu Săcuiesc. Am auzit din gura lui LUCA când spunea că cele mai bune elemente sunt frații și neamurile lui și AIDLIZ îi aproba cu zâmbet. La sfârșitul anului 1951 pe când LUCA a fost împreună cu AIDLIZ ZOLTAN la el acasă în comuna Lomnea și căruia LUCA i-a dat sarcină ca AIDLIZ să se ocupe de tot ce are nevoie Gospodăria Colectivă din comună. Stiu că AIDLIZ a lustrat mai multe notițe despre nevoile Gospodăriei și a făcut intervenții pe la București. Cu aceste intervenții a vorbit și cu Ministerul Energiei Electrice și din fondurile Ministerului de Finanțe a tras lumină la părinții lui LUCA, tot din fonduri a fost construită o școală elementară în această comună care purta numele lui LUCA. La LUCA acasă în comună AIDLIZ a vorbit mult timp cu TOTH ANDREI și dela care a lustrat o sumă de bani pentru să-i cumpăra o motocicletă, nu știu care era suma dar știu că după reforma monetară, pe când LUCA pleca acasă AIDLIZ mi-a dat 2300 lei să-i dau lui TOTH ANDREI și să-i spun că el nu are posibilitatea să-i mai cumpere motocicletă. Când am ajuns în comună LUCA a cerut banii dela mine și le-a dat la mama lui pentru ANDREI TOTH.

TOTH GHEZA fratele lui LUCA este o fire impulsivă, naționalist și șovinist notoriu, el era în totdeauna atotștiutorul, a făcut de două ori Universitate de Partid cu sprijinul lui LUCA și tot prost a eșit, era foarte lingșitor, se lingșea pe lângă LUCA, îl preamărea, de multe ori am auzit cum îi spunea, că el LUCA este unul dintre cei mai vechi

activiști. Este foarte imoral. În comună au fost versiuni care sunt adevărate, că el este elementul care nu ține cont nici în familie.

TOTH GHEZA a fost numit cu sprijinul lui IUCA, ca secretar de Partid la Sfântul Gheorghe și mai târziu ca al 2 sau 3 secretar la orașul Stalin, unde a făcut munca superficial și prin metode de comandă Gospodăriile Agricole Colective, în urma cărui fapt, mai multe comune s'au ridicat împotriva măsurilor stângiste luate de el. Datorită sprijinului pe care l-a dat IUCA și pe care l-a susținut, el nu a fost scos din Partid în urma abaterilor făcute de la linia Partidului.

Soția lui-TOTH EMILIA-era în relații intime cu IUCA și ea a ajuns să conducă casa lui IUCA, am avut de câteva ori discuții mai aprinse cu ea, pentru atitudinea ce o arăta față de evrei, căreia i-am făcut o critică pe care nu a înțeles-o și m'a spus lui IUCA, care mi-a interzis să mă mai amestec în discuții cu rudele lui.

Stiu că prin anul 1948-1949 IUCA a vrut să cumpere o vilă la Tușnad-Băi pentru EMILIA TOTH, unde să aibe și el o cameră. Nu știu motivul care a fost că nu a cumpărat-o, dar știu că a fost și la fața locului la vilă.

TOTH EMILIA a furat odată de la IUCA niște dolari, pentru care a fost bătut personalul casei, precum și eu fiind intram în casă. Eu am cerut ca IUCA să-mi permită să cercetez dispariția dolarelor, fără să exclud nici pe EMILIA. La aceasta IUCA mi-a răspuns, că rudele lui sunt cinstitute și niciodată să nu mă gândesc că ar putea să fure EMILIA. Eu am fost la Comitetul de Partid și am cerut să se cerceteze acest caz, dar totul a rămas baltă.

În această perioadă eu locuim în curtea lui IUCA trimes de serviciul nostru de la C.C. P.C.R., unde am rămas până în anul 1951, când am primit dispozițiune să mă mut de la serviciul Administrativ al C.C. P.C.R. Această mutare a fost aranjată de IUCA, pentru că am fost chemat într-o zi la Cabinetul lui de la Ministerul de Finanțe și unde era de față și BABENCO SIMION. IUCA mi-a spus să mă mut în câteva zile din curte, eu am răspuns că casa unde trebuie să mă mut și care mi-a fost repartizată mie are nevoie de reparații.

și eu nu pot să le fac într-o lună, le voi face în 3-4 luni și pe urmă mă voi muta. La aceasta tov. BABENCO mi-a răspuns că reparația o va face serviciul Administrativ și așa s'a întâmplat din dată aceasta și eu m'am mutat din curtea lui LUCA.

În perioada anilor 1950-52 LUCA a fost vizitat de mai multe ori de IACOB ALEXANDRU și soția lui și eu luat și masa împreună. A fost vizitat de VIJOLII de mai multe ori care a venit singur.

După ce a venit LUCA din delegația dela Cairo a fost vizitat de căpitanul vasului Transilvania de 2 ori și cu care eu luat masa împreună această și eu purtat discuții mai îndelungate, la care a fost și ELISABETA LUCA de față. Stiu că odată acest căpitan a adus un ciorchin de curmale și portocale.

L-a mei vizitat și fostul ministru al Legăției Germane răsăritene, numitul LERER care a fost schimbat delo noi din țară. L-am întrebat eu pe LUCA odată despre acest LERER la o deplasare în Germania, dar nu am primit nici un răspuns. Stiu că LUCA a aranjat prin LERER să aducă un băiat din Germania de etate 12 ani, pe care l-a adus cu avionul când s'a întors din Germania și care a rămas toată vacanța lui la LUCA la Snagov, după care AIDIIZ a primit sarcina să-i facă formele de plecare și l-a trimis cu trenul anunțând la Curtici trecerea acestui copil și totodată a anunțat și Legăția din Budapesta a R.P.R. Băiatul se numește JORJIC (GIORGI). A doua oară când a fost LUCA la Berlin a vizitat mătușa băiatului care locuiește la Berlin și tot în această perioadă a vizitat și pe un colonel sovietic care a trimis mașina după el, unde am plecat și eu în zo-ă militară. Eu am rămas cu un Lt. de vorbă, am discutat despre zdrobirea fascismului, LUCA a fost în camera vecină unde a discutat cu colonelul sovietic și soția lui. La plecare a fost dus la Hotel tot cu mașina Colonelului.

La plecarea în Ungaria în anul 1948, LUCA a fost condus de Col. PATRICIU și la întoarcere a venit iarăși PATRICIU și l-a însoțit până la Cluj. Acest lucru mi aduc aminte, că șoferul STONEK ALEXANDRU care conducea prima mașină s'a îmbolnăvit și eu am trecut șoferul dela a doua mașină, POPESCU PETRE la prima mașină și eu am trecut la volan la mașina escortă.

In anul 1950 LUCA a fost la Cluj și în totdeauna când venea la Cluj trăgea la Col. PATRICIU. Seare am auzit că soția lui PATRICIU l-a părăsit și a plecat în Ungaria. Știu că după un timp scurt, cu sprijinul lui LUCA, Col. PATRICIU a fost mutat la orașul Stalin. Această mutare LUCA a făcut-o cu TECHIANI GEORGESCU.

La Bistrița Năsăud când mergea, LUCA dormea la Maiorul GIGOR șeful de Securitate, până la mutarea numelui din această localitate. GIGOR a făcut mai multe intervenții pe lângă LUCA ca să nu fie mutat, fiindcă el spunea că fără pădure el este mort și ni-a cerut și mie ca să vorbesc cu LUCA, eu i-am spus că nu am nici o legătură și nici un drept, munca profesională îmi interzice intervenții.

In afară de persoanele arătate mai sus mai venesă în vizită la LUCA următorii: ȘUȘLER care ținea o soră a lui LUCA și care a fost căsătorită cu un Mileșist care a plecat cu armatele lui Horthy. ȘUȘLER lucrează la Planificare.

Cpt. de miliție ȘTEFĂNESCU care ține de soție pe fiica lui GABOR VARGA, fratele lui LUCA, este provenit din Jandarmerie, actualmente a fost ca lector la o școală de miliție. Acest ȘTEFĂNESCU trimetea mereu pe soția lui la LUCA, pentru a i se plânge că o duce greu, nu are alimente și căruia știu că LUCA le dădea ajutor material. În ajunul demasării devierii de dreapta soția lui ȘTEFĂNESCU, IȘU ȘTEFĂNESCU a venit la LUCA și i s'a plâns că bărbatul ei este bolnav și nu are medic specialist, pe care-l roagă să dea dispoziții ca soțul ei să fie controlat de medicii de la spitalul Elias care sunt pentru activiști. LUCA a dat această sarcină lui AIDIȘ și care a vorbit cu Secția Socială a C.C. P.M.R.

SARA ACHERMAN prietenă din copilărie a lui ELISABETA LUCA, venea de 2-3 ori pe săptămână la LUCA acasă, cu care LUCA avea și relații mai strânse. LUCA prin AIDIȘ a pus-o în funcția de șofă de Cabinet la Consilierul CRAIU și pe soțul ei l-a aranjat într-o funcție la unități exteriore ale Ministerului de Finanțe.

Stiu că SARA ACHEHEIAN a venit în București refugiindu-se din Basarabia URSS și intrucât a plecat de acolo după 1944, după terminarea războiului, înseamnă că nu a fost mulțumită de regimul Uniunii Sovietice și care lucru reese că nu este de acord cu toate reformele revoluționare dela noi din țară. LUCA a ajutat-o de multe ori cu sume mari de bani. La un revelion am intrat să-l anunț de o telegramă de felicitare și am văzut pe toți cei arătați mai sus, cum LUCA umbla la casa de bani în biroul lui. Am căutat să aflu mai târziu prin discuțiile pe care le-am provecat cu BALINT FRANCISC și prin șoferul NICOLȘ SILIVESTRU, spunând că el căt a primit. Mi-s răspuns că și ei ca rude apropiate au primit ca și SARA ACHEHEIAN care era străină de familie, au primit câte 50.000 cinci zeci mii lei, Aceste sume de bani au primit următorii: TOHI GHEZA cu soția, TOHI PAULA, ERJI SUSLER, BALINT FRANCISC, MATILDA NICOLȘ, ITU ȘTEFANESCU, SARA ACHEHEIAN, EVA BIRMAN și ERRENKA de origină din Ardeal, care este rudă cu LUCA și este căsătorită după un italian care a avut în combinație încă cu cineva o fabrică de carton asfaltat la Floești. După naționalizarea fabricii, LUCA le-a mutat dela Floești la București și prin AIDIZ le-a aranjat o casă de locuit în spatele Ministerului de Finanțe pe str. Cristian Tel. AIDIZ din fondurile M.F. i-a cumpărat și anumite mobile în casă și pe fiica ei a înscris-o la Universitatea de medicină și i-a dat funcția de asistentă la Cabinetul medical al Ministerului de Finanțe.

BIRMAN SOLO și soția lui EVA vizitau des domiciliul lui LUCA și erau în bune relații cu ELISABETA LUCA care îi cunoștea din Basarabia și care sunt și rude mai îndepărtate. Nu știu cum au venit ei din Basarabia, dar cred că au venit odată cu cei care se pregăteau să plece în Palestina și au dat aici de ELISABETA LUCA care a început să le ajute din punct de vedere material și tot ea prin AIDIZ a aranjat pe amândoi la lucru. EVA BIRMAN a fost trimisă la M.A.T. ca funcționară și SOLO BIRMAN la o instituție a Ministerului Industrii Ușoare. Stiu că AIDIZ din dispozițiile lui ELISABETA LUCA le ajute lunar din fondurile Ministerului de Finanțe.

Eu am fost trimis de LUCA de câteva ori la Floești la o rudă a lui care locuiește pe str. Udriște Năsturel, num

rul aproximativ 24, căreia i-am dus odată 10.000 zece mii lei vechi și de câteva ori câte 5.000 cinci mii, roșii și alte alimente trimise într'o ladă. Știu că la această bătrână și IUCA a fost de 2 ori. Tot la această bătrână am fost odată când i-a murit soțul aproximativ în anul 1950, căreia i-am dus un plic cu bani, nu știu cât era în plicul acela.

Am fost trimis de IUCA pentru identificarea terenului și a pârâului de pescuit Cașin, Regiunea Bacău. La Cașin am plecat împreună cu fostul Dir. de vânătoare și pescuit HOLTNER. Această deplasare a mea pentru identificarea terenului am făcut-o cu consimțământul col. DOBREA DEONISE, care ne trasa chiar sarcini, ca înainte de a-l duce pe IUCA într'un loc necunoscut, să-l verificăm întâi noi. După întoarcerea din deplasare am arătat lui IUCA că muncitorii au început să vorbească că el construiește o casă de vânătoare la Cîțuz și face un drum de 7 km. La ceiașe i-am arătat nu a luat în considerație nimic și a privit oarecum cu dispreț la mine, credea că cele ce i-am spus au fost invențiile mele.

Am mai fost trimis tot cu HOLTNER, care a ajuns maestrul lui de vânătoare și pescuit, să controlez pârâul mare la poalele muntelui Retezat. Am văzut localitatea, dar din investigațiile făcute și legătura pe care am luat-o cu organele de Securitate am aflat, că sunt bandiți în munții Retezat. Am raportat aceste lucruri la Col. DOBREA și care mi-a spus, să fac tot posibilul să nu-l las să meargă în această parte. Eu i-am descris lui IUCA cum stau lucrurile și i-am spus că acolo nu este voie să meargă.

Eu din anul 1944 am primit sarcină din partea Col. MUCICOV VALERIU, ca să am grije de totul ce se face în casă, să sibe IUCA costume călcate, cravate, pantofi și tot ce avea el nevoie, deoarece eu răspundeam și cum avea cravata legată. Mi-a făcut de două ori observație, odată pentru că nu era cravata legată bine și a doua oară pentru că nu avea pantofii făcuți. Această observație am primit-o la C.C. P.M.R. După această observație am început eu singur să mă interesez și să prelucrez femeile de serviciu, ca din două în două zile să verifice hainele și încălțămîntea lui IUCA și ce este pentru călcat și reparat să anunțe ca să pot să iau toate măsurile. M'am ocupat de această problemă până în ziua schin-

bării lui IUCA din Ministerul de Finanțe.

Pentru toate persoanele ce veneau acasă la IUCA eu făceam raport către Dir. IX-a pe care-l predam Serviciului 4, chiar personalul de serviciu care era trimis din partea C.C. P.M.R. Secția Gospodării. La tot personalul care lucra pe lângă locuința lui IUCA, îi făceam fișe personale, legate într'un dosar ce există la Dir. IX-a la serviciul 4.

Din anul 1944 și până în anul 1945 eu am luat masa la IUCA acasă, deoarece nu aveam nici un fel de salariu. Pe la sfârșitul anului 1945 am început să primesc salariu și eu am continuat să mai iau masa încă până în anul 1946 când m'am înscris. În timpul când am luat masa, în fiecare lună plăteam masa, nu-mi aduc aminte cât, dar știu că totul ce se cheltuia se făcea la lună socoteala și eu îmi plăteam partea mea.

În anul 1949-50 IUCA prin AIDIIZ aduce pe numitul CIATA de la Satu Mare și îi dă funcția de Dir. la M.A.T., care a rămas până în ultimul timp în această funcție. Am auzit o discuție în meșină între AIDIIZ și IUCA, care-l lauda pe CIATA spunând că îl cunoaște de când au fost în orfelinat. Știu că CIATA a vizitat de mai multe ori locuința lui IUCA și la aceste vizite am auzit pe soția lui IUCA că nu era mulțumită. De multe ori când venea CIATA, ea pleca de acasă.

CIATA era bun prieten și cu AIDIIZ ZOLTAN și venea de multe ori la Ministerul de Finanțe unde intra și la Cabinetul lui IUCA.

De câteva ori a venit CIATA după IUCA la Sfântu Gheorghe la VARGA GABOR fratele lui IUCA, aducând și o lădiță de vin, unde au petrecut împreună. Știu că CIATA a fost exclus din P.M.R. la verificare și IUCA prin AIDIIZ a făcut de mai multe ori intervenție ca el să fie reprimit din nou în Partid. Aceste intervenții am auzit cum le făcea AIDIIZ prin telefon la C.C. P.M.R.

La toate intervențiile ce le făcea AIDIIZ, întrebuința numele lui IUCA. Despre acest lucru i-am spus lui IUCA de mai multe ori, că AIDIIZ folosește numele lui, dar nu am primit niciodată nici un răspuns, parcă nici nu știe.

În cadrul Ministerului de Finanțe venea foarte des, chiar în fiecare seară WAIS Dir. la Banca de Investiții, cu care AIDIZ a fost foarte bun prieten și care-l vizita și la locuință.

În ultima zi pe când preda LUCA Ministerul de Finanțe a venit WAIS și am intrat în discuții cu el. El mă întrebă ce face LUCA, la care i-am răspuns că predă Ministerul. În continuare i-am spus că MODORAN a eșuat cel mai ușor, fiind în presă scrie că este necorespunzător, dar IACOB și VIJOLI au abateri groave. La aceste ultime cuvinte WAIS a rămas îngândurat fără să miște capul vre-o 3 minute, după care plecă fără să-mi spună ceva.

De multe ori LUCA îl trimetea pe AIDIZ la Consignații și cumpăra veselă pentru cadouri, pe care le făcea rudelor și eu am fost de câteva ori cu AIDIZ și am văzut cum alegea cele mai bune vase, le punea la o parte și trimetea pe BARBU CONSTANTIN dela Cabinetul lui M.F. și care le aducea la Minister, de unde AIDIZ le distribuia după indicațiile lui LUCA.

Eu i-am spus de mai multe ori lui LUCA, că lucrurile pe care le cumpăra AIDIZ nu sunt juste și dacă are nevoie de ceva să-mi spună și cu eu să vorbească cu BABENCO SIMION și îi va da tot ce are nevoie, spunându-i, că nu știu cum o să privească această problemă Partidul, la care LUCA foarte răstit mi-a răspuns, dar cine este Partidul. Cu riscul să fiu pedepsit, neputându-mă stăpâni i-am spus, că eu nu văd Partidul într-o singură persoană, și am plecat la mezină.

Aceste lucruri am discutat cu Col. DOBREA DEONISE Dir. Dir. D-a care mi-a atras atenția să nu mai fac pe grozavul, fiindcă ce spune un conducător este spus și nu avem dreptul să-i răspundem.

Am tăcut și am început să muncesc mai departe.

Văzând toate lipsurile lui LUCA în ce privește încredințarea pe care am adus-o la cunoștință Comitetului de Partid dela C.C. P.M.R. Am fost ascultat de tov. STANESCU TUDORACHE și m'a sprijinit, mi-a întărit moralul, dar alții de acolo mi-au spus cum îndrăznesc eu să vorbesc de un secretar de Partid și dacă nu-mi țiu limba pot să sbor și din Partid. Aceste lucruri m'au frământat și am cerut să fiu nutat de mai multe ori din această muncă, dar Col. DOBREA DEONISE mi-a spus

că el fără aprobarea lui LUCA nu poate să facă nimic.

LUCA mi-a cerut cam pe la sfârșitul anului 1951, să identific pe un vechi prieten al lui și la care a locuit el în timpul ilegalității și pe care LUCA l-a vizitat prin anul 1945-46 la el acasă pe str. Forumbaru. Pentru identificare LUCA a spus să aflăm dacă este membru de Partid și dacă lucrează undeva și dacă este mulțumit cu salariul, dacă sunt toți sănătoși.

Eu am făcut un raport către Direcția IX și am cerut identificarea. După 3 zile a fost identificat și am primit o notă cu investigații dela Lt. Maj. NEBTOB ROBERT, pe care am predat-o lui LUCA. În notă scria că numitul MAGDO ION locuiește pe str. Forumbaru și lucrează la Ministerul Agriculturii, că este membru de Partid și este un element cinstit, conștincios în muncă.

Stiu că prin anul 1949-50 ELISABETA LUCA a ajutat un fost profesor din comuna ei natală, căruia i-a dat și o cameră de locuit, l-a îmbrăcat și i-a dat și un serviciu prin AIDIZ. Prin discuții cu AIDIZ am aflat, că acolo unde i-a dat muncă individului el nu se ține de ea, că este un element bețiv. ELISABETA LUCA a primit o scrisoare din partea fraților care sunt în URSS, în care ei au arătat că acest profesor a fost criminal de război.

Dela această dată ELISABETA i-a comunicat lui AIDIZ să-l scoată din serviciu și să-l dea afară din serviciu, spunându-i să anunț organele în drept. Eu am făcut un raport la Direcția IX-a și am arătat că individul este criminal de război și să ia toate măsurile convenite.

Deasemenea mai știu că ELISABETA LUCA mai avea încă un cunoscut, profesorul ei din Basarebia, care era refugiat în București și pe care îl ajuta din punct de vedere material și i-a făcut un palton și un costum. Am fost împreună la cooperativa Consiliului de Miniștrii de pe str. Sofia și am cumpărat aceste lucruri. Această îmbrăcăminte a fost transmisă de ea personal la individul care era T.B.C. și locuia undeva la periferie cu mama lui, adresa lui o cunoaște SARA ACHEEMAN care lucrează la Administrativ la Ministerul Finanțelor.

Prin anul 1951 ELISABETA LUCA îmi spune în mașină pe când mergeam cu mașina unde era și LUCA spre Snagov, să fiu atent după ce trecem comuna Germănești, că acolo este o colibă mică, că eu să identific cine locuiește în ea, câte persoane. Eu am răspuns că această muncă nu este a noastră, de a măsură case, și de a vedea câte camere are. Ea nu a rămas mulțumită, dar nu a răspuns nimic. Abia după câteva zile am văzut că de orice problemă se ocupa AIDIU, care a trimis pe fostul căpitan CIANOVICI și cu BARBU CONSTANTIN, care au făcut investigații pe teren.

Am auzit că trebuia să facă și un deviz pentru o casă țărănească, că ELISABETA a vrut să facă o casă pentru cetățenii aceia, eu cred că cetățenii aceia nici nu o cunoșteau.

Pe ELISABETA LUCA o vedeam câteodată așa de seară cu elementele care au fost excluse din Partid și altă dată era așa de noapte, că le compătinea. Ea a plecat de mai multe ori la Cluj și Orașul Stalin.

De multe ori a fost plecată în străinătate, în Ungaria a fost cu LUCA, în Elveția a fost cu delegația UFDR, la Cairo a fost cu LUCA, în Germania răsăriteană a fost singură cu o delegație și în Cehoslovacia ea delegată din partea C.C. al Cinematografiei și în anul 1951 a făcut concediul în U.R.S.S.

ELISABETA LUCA după ce a venit de la Cairo a început din 3 în 4 luni să trimească pachete la sora ei din Palestina pe adresa Tel Aviv pe numele MICH și aceasta a continuat până în anul 1951.

La câteva pachete am luat și eu parte la ambalarea și împachetarea alimentelor, chiar am și încărcat o ladă în mașină și am trimis-o la Ministerul de Finanțe, de unde AIDIU a expediat-o la Constanța pentru vasul Transilvania.

Lada conținea o cutie de șuncă mare cam 5 kg., unt topit 4-5 kg, salam de Sibiu 4-5 kg, conserve mai multe cutii de pește, ghiveciuri și compot, zahăr și paste făinoase.

Câteva lăzi au fost pregătite de AIDIU și SARA ACHERMAN chiar la Ministerul de Finanțe.

Știu că ELISABETA LUCA a fost vizitată de o prietenă refugiată din Basarabia, de profesie dentistă, pe care o ajuta din punct de vedere material și chiar cu sprijinul lui AIDIU

a sprijinit-o să-și deschidă un cabinet dentistic. Această prietenă avea legături cu rudele ei din America și care îi trimiteau pachete. ELISABETA LUCA a cumpărat o haină de lână de urs roșu și pe care a făcut-o cadou lui LUCA. Eu am întrebat ce fel de blană este aceasta pe LUCA, care mi-a răspuns că acești urși se găsesc numai în America și el a primit-o cadou de la ELISABETA, care a cumpărat-o de la prietena ei. Eu cred că prietena lui ELISABETA LUCA a plecat în Palestina, deoarece nu am văzut-o de vre-o doi ani.

În anul 1946-1947 LUCA a avut un prieten Doctor, pe care-l cunoștea încă din Cernăuți, cu numele de LIBLICH și lucra la fostul Spital "Iubirea de Oameni". Dr. LIBLICH îl trata pe LUCA și se simțea în casa lui LUCA ca la el acasă, de multe ori luau masa împreună, după care îl ducea mașina lui LUCA acasă.

Eu am fost trimis de mai multe ori să-l aduc acasă cu mașina, ceea ce am și făcut, el locuia pe str. Călărași, numărul unasutăpatruzeci sau patruzeci și cinci. Cam prin anul 1947 eu nu l-am mai văzut pe acest Doctor în București. Am încercat să aflu de la LUCA unde este, dar el nu mi-a răspuns nimic, am încercat să mai întreb încă odată, dar nu am primit nici un răspuns.

După acest doctor a fost invitat Dr. VITNER cu care era prieten LUCA și soția lui ELISABETA. Despre acest doctor am auzit că îl trata pe LUCA și la Cernăuți.

LUCA și soția lui erau în bune relații și cu soția Dr. VITNER care se numea MERY și era de profesie croitore-reasă, lucra acasă cu mai multe fete, locuia pe Calea Moșilor.

Din ordinul lui LUCA, eu l-am adus de mai multe ori acasă la el împreună cu soția lui, care au luat masa împreună și după care au fost duși tot cu mașina lui LUCA înapoi la ei acasă.

ELISABETA vizita des locuința lui MERY și care totodată își făcea lucruri de croitorie la ea.

Știu că la o zi de onomastică a familiei VITNER, a fost și LUCA la ei împreună cu soția ELISABETA, unde au petrecut toată noaptea. Eu am fost în altă cameră și am așteptat până la plecare.

Doctorul VITNER împreună cu familia au dispărut și ei fără să cunosc unde au plecat. Am întrebat pe LUCA și pe soția lui, dar nu am primit nici un fel de răspuns.

Stiu că prin anul 1949-50 a fost recomandat de AIDLIZ lui LUCA, Doctorul KAHANE fostul Director al Spitalului Babeș al M.A.I. și care a fost până la ultima zi și acest doctor l-am adus cu mașina de multe ori și de multe ori am trimes mașina singură după el. Doctorul KAHANE venea și la Ministerul de Finanțe și era foarte bun prieten cu AIDLIZ cu care discuta mult timp și căruia îi dădea să citească Buletinele Oficiale care erau destinate Ministerului. De la AIDLIZ am auzit că Dr. KAHANE avea gradul de Maior la M.A.I. Stiu că AIDLIZ i-a făcut mai multe intervenții în legătură cu pensie și altele pe care eu nu le cunosc, dar le cunoaște PARKAS ELENA, fostă șefă de Cabinet la LUCA, care lucrează la Consiliul de Miniștrii la Dir. Administrativă ca dactilografă.

Cu Doctorul KAHANE, LUCA a fost fără rezerve, de multe ori discuta foarte intim în limba maghiară, după care LUCA îl bătea pe spate. Despre Doctorul KAHANE poate să dea mai multe relații Dr. CAPLAN șeful Secției Sociale a C.C. P.M.R. După mine KAHANE a fost recomandat de LUCA și a fost încadrat la Secția Socială a C.C. P.M.R. pe lângă conducătorii ai Partidului.

La Ministerul de Finanțe venea de multe ori u oarecare LAZAROVICI, care a fost în Comitetul Evreiesc din București. Aceste vizite le făcea în anul 1950-51 și de la care eu am făcut o comandă de o pereche de cizme de cauciuc pentru LUCA la vânzare. LAZAROVICI a adus o pereche de cizme din Cehoslovacia și eu le-am dat lui LUCA.

La sfârșitul anului 1951, pe când l-am condus pe LUCA la Cabinetul lui la M.F., a văzut pe LAZAROVICI în cabinet la AIDLIZ, l-am văzut că s'a supărat fără să răspundă la bună dimineața lui AIDLIZ și m'a chemat în Cabinet dându-mi dispoziții ca să nu-l mai prindă pe LAZAROVICI prin Minister, exprimându-se că i-a spus lui AIDLIZ de mai multe ori și el tot îl tolerează. Eu la rândul meu am spus la portari să nu-l mai lase pe LAZAROVICI în Minister, nu cunosc motivul, cred că PARKAS ELENA cunoaște motivul fiind că era

mai intimă cu LUCA și AIDILIZ.

La mai multe vânători în munte și la baltă a fost și Generalul Maior NICOLAU SERGIHI, care îmi dădea un telefon și mă întreba unde merge la vânătoare LUCA și dacă poate să-l ia și pe el. LUCA era în totdeauna pentru ca să-l ia și pe el la vânătoare, niciodată nu a obiectat contra.

Am auzit prin anul 1949-50 cum fratele lui LUCA, TOTH GHEZA făcea intervenții ca la Orașul Stalin să-l schimbe pe Col. CALOSEC și să pună în locul lui pe unul de la Târgu Săcușese, anume ABRAHAM care mai târziu a fost exclus din P.M.R. pentru abaterile de la linia Partidului.

Această intervenție TOTH GHEZA când o făcea și pe lângă AIDILIZ am auzit.

Stiu că în anul 1950 când a plecat delegația Guvernamentală era LUCA și ANA, în acest tren era și artista RACHITRANU, MARIA CINCA și încă câteva persoane pe care nu le-am cunoscut, nu erau Miniștrii, erau cu funcții mai mici, în drumul spre Budapesta. LUCA a discutat cu toții.

În anul 1949-50 când a plecat LUCA în Germania răsăriteană, a plecat cu mașina și a vizitat Uzina "Agva" (film și câteva Gospodării și S.M.T.-uri. La o gospodărie LUCA s'a certat cu un delegat austriac care avea o mână fără degete. LUCA i-a spus că din cauza lor Austriac se găsește în situație grea, delegatul i-a răspuns nemțește cu nu am înțeles.

Pe LUCA l-a vizitat în anul 1950 un vechi prieten al lui anume Dr în Științe STERN, pe care îl cunoștea din Uniunea Sovietică.

Dr. STERN a venit din Austria și a petrecut concediul în București, a fost odată cu LUCA la vânătoare la munte și de două ori la Balta Buian, Raionul Mânăstirea, Regiunea București.

LUCA m'a trimis și pe mine odată cu el la vânătoare tot la această baltă înainte de plecarea lui STERN. Eu am anunțat Direcția noastră personal pe col. DOBREA DEONISE, care mi-a spus, dacă LUCA te trimite ce mai stai, dute.

La plecarea Dr. STERN a făcut 2 note informative în

care arăta doi Dr. din București care au făcut studiul cu el în Franța și au fost contra comuniștilor din Facultate. Eu am dat aceste note la exploatat la Dir. IX-a.

În Germania când a fost LUCA și s'a certat cu delegatul Austriei, a fost și Dr. STERN de față.

La căsătoria civilă pe când a făcut BOJITA ELENA actualmente FARKAS, știu că AIDILIZ i-a cumpărat tot ce avea nevoie în casă, desigur aceasta a fost din dispozițiunile lui LUCA, fiindcă era în relații strânse cu ea. Ea a trimis prin sprijinul lui LUCA și AIDILIZ pe fratele ei să studieze în Uniunea Sovietică și câți alți studenți a trimis AIDILIZ în URSS.

Cu o săptămână înainte de stabilizare AIDILIZ alerge și cumpăra obiecte la Consignații și mobile tot la consignații. Am fost și eu odată să văd ce anume mobile caută și am putut să văd cum a dat peste una sută de mii la Dir. dela Consignații de mobilă vis-a-vis de Ministerul Alimentării. Această mobilă era pentru așa zisa fată înfiată a lui LUCA, GHIZELA FENISANU și pentru soțul ei a făcut LUCA una haină de piele, pe care eu am plătit-o prin Ministerul Industrii Ușoare suma de 27.000 (douăzeci și șapte mii) lei. Tot cu această comandă a făcut și LUCA o haină de piele și pe care după ce a fost scos din Ministerul de Finanțe m'a trimis și am dus-o înapoi.

FENISANU soțul lui GHIZELA așa zisa fată a lui LUCA, lucrează la Ministerul Afacerilor Externe ca lector la marxism.

Aceasta îmi este declarația pe care am scris-o înșur, susțiu și semnez,

ss. A. Șigman

9.1.53.

9.01.953

Inte - Ina unu
St. Mihail

157

Declarație.

Subsemnatul Afanasie Siman, născut la 22 Ianuarie 1918 în Com. Sulechiuși Regiunea Ismail, cu domiciliu în București Str. Clucerului Nr. 53. Raionul Ștefăni, declar următoarele:

În anul 1951, aproximativ luna August, am fost anunțat de Luce că vrea să plece la pescuit la Ciutuz Regiunea Orașul Ștefăni. Eu am dat un telefon la Direcția X-a de securitate de unde făceam parte, la tr. Calauel Sobrea Șeauri și am anunțat acest plecare. Col. Sobrea mi-a răspuns să dau un telefon la Col. Patriciu comandantul Regiunii Orașul Ștefăni, eu am dat și am anunțat cifrat că dauzeci și șapte va pleca la ora 12 de acasă.

La ora 12 Luce a ieșit din casă însoțit de nepotul lui Balut Francisc și s-au urcat în mașină, plecând spre Orașul Ștefăni. La ora 14³⁰ am ajuns la Predeal la vila pe care i-a fost pusă la dispoziția de C.C. sectrul Gospodării, la Predeal Luce a spus că mergeu la popice la o altă vilă a C.C. P.M.R. unde a făcut mai multe ore cu toți însoțirii, nepotul lui Balut Francisc, soția lui Elisabeta Luce, cu câte o oră mai târziu a venit și Col. Patriciu care a intrat în joc, cu Col. Patriciu a venit și fratele lui Luce, Gabor Varga. Pe la ora 18 sa terminat jocul de popice și au plecat cu toți la vila lui Luce, unde au stat la masă cu toți după care a plecat Patriciu, Gabor și Nicolae Afanasie.

158

După plecarea lui Luca cu soția sa
retros la culcare, eu am controlat poșta și
retros în camera lui Balint Francisc cu care
am început discuție despre cum a invitat
el la Universitate de Partid, pentru aceste
discuții am început să discut despre înge-
năria lui Gabar Varga fratele lui Luca, aște-
ndu-mi să știu cauzele fante de mine se
vede că el un cititor nimic și are un nivel
frate respectiv foto de funcție și gradul pe
care îl deține, exprimându-mi că el este în acea-
ste funcție numai datorită lui Luca. Balint
Francisc mi-a răspuns că el a discutat de
mai multe ori cu Gabar Varga și corei-a
spus că el este un socialist vechi și cum că
ste Marxismul lui și corei ne exprimat că
politica dreaptă de construirea societății trebuie
în Rusia a fost dusă de troțki și că Leninismul
și Stalinismul a deviat de la principiile revolu-
ției socialiste. După aceste afirmații Balint
a cerut să întredăreț Gabar este un
apolic.

Eu am făcut un raport la Direcția IXa și
l-am înaintat prin Bănel Tudor care era șeful
meu în unca de securitate pe lângă Luca, care
la dat la serviciul 4 din Str. No la șeful Lt. inf.
Nestor Robert. Al doilea raport l-am făcut
către Col. Patrîciu căruia i-am dat în plus
acest raport a dus și la voința și că mi-a
i-am spus în verbal, discuția pe care am avut
cu Balint Francisc, despre Gabar Varga care era șef
de comandă la Armașii al lui Patrîciu
//

Intrun an din zile tot al acestui an ¹⁹⁷⁹ Adelf
mi-a dat o scrisoare ca să citesc, aceasta scri-
sore ca tinea plângerea unei femei din Regiu-
nea Ardealului, care cerea să lăsați în ochi
să fie pus în libertate tatăl ei de merric
pater și ceruia să rămân 3 copii și un prater
și le înțeleg. Tatăl ei a fost reținut pe
motivul că a depășit măsura securității în
care era fostul nașior Gabor Vozgă fratele
lui Iuce. Aceasta scrisoare eu mi am dat
lui Adelf și am dat-o la Col. Potnicu, ca
el să se măture necesare și să entoleze
cazul. Eu am înțeles peste o săptămână
pe Col. Potnicu ce sa făcut cu cetățeanul
eu a fost reținut, el mi a răspuns că sa
pus în libertate.

In legătura cu Balint Francisc, am
auzit odată când Iuce sa exprimat faza
de satia lui Elizabeta Iuce că tanarul Balint
Francisc este un băgat espectral deghetat
și el va fi un mare lui. Balint Francisc
venea foarte des la Iuce lui mare împreună
și discutau mult timp împreună în case singuri,
eu înțeam că te odată să-i comunic că am pri-
mit un telefon de la C.C. secretariat sau de la
Ministerul Finantelor și am văzut cum stăteau
în fotoliu și discutau. Știu că Balint Francisc
avea apărta material de la Iuce de câte ori
avea nevoie el cerea și primea în totalitate
Iuce la times la Universitatea de Partid și
tot Iuce la încheiat în aparatul politic la Securitate
Trupe, acest lucru sa făcut prin Teohari. Adelf

160
Bolint Zucei nepotul lui Luca, a fost arestat
afirmat în activ. a fost arestat cu sergent inf.
la Securitate Sfântu Gheorghe unde era amara-
dantul acestui județ Varghe Gaber, core cu
spiritul lui Luca la times la Universitate de
două ori odată a fost via 7 luni și a două ori
a fost iar, după ce a terminat Universitatea
a fost arestat în cadrul politice a Secur-
ității Statului ca activator politic la Trn, la
fierea delegație venea la Luca la marea și
chiar de multe ori dar venea la el, cu care
avea discuții lungi privindu-l și Luca gre-
utățile pe care le întâmpina în munca și în
ce Luca îi dădea închirieri în munca, aceste
lucru le plătea și el în trat odată pe an
pe Luca ca îl căuta Sidly la telefon, am
auzit cum Luca îi vorbea răstă ca el un te-
luc să se ia după tot și să facă ceva cum
trebuie.

În anul 1951 Bolint a fost un tot
de la Trn la Pistruta, unde Luca venea la
vănoșare. Luca aranja aceste vănoșuri la
Pistruta prin Bolint (Zucei) Zucei, când venea
acesta la București în deplasare. La Pistruta
Luca avea o cameră pregătită la Zucei Bahad
specială pentru el, eu am daruit în bucurie
pe jos numai ca să fie în apropierea în caz de
ceva să pot să eu un om de apărare cu organ
de securitate.

Luca i-a dat un aparat de radio lui
Bolint Zucei prin Sidly, aparatul era a lui Sidly
Finanțel, acest lucru îl știe mai bine Prici Zucei
Luca și acum la Ministerul Finanțelor și

La Bistrița Luce chema pe fostul legat
Luce prin Balint Jonei și pregătea vânzarea
pentru a două fi. Știu că Luce la început
pe Luce ca ref. de Acian al vânzării la Bistri-
ța prin fostul Dir. de vânzări la București
Holtner actualmente dat afară, din informațiile
asupra lui Holtner pe care am eu le am
aflet că el a fost un exploatat și un zbir
cu vânzării pe unde a lucrat, ca even a
avut și gășul de silit în armate-veche. Am
fost peste 10 rapoarte la Dir. IX în legătură
cu Holtner, la aceste rapoarte am primit răspuns
de la Col. Sobrea Șeamă că el nu poate
să facă nimic, fiind că el nu patizează

Știu că Luce prin Aidliș și Holtner
am fost o casă de vânzări la Aița
și au petruit un ducă de 7 K.L. în pădure
preună la casa de vânzări, acesta a fost
construit din fondurile Ministerului de Finanțe

Eu am spus lui Aidliș că un altă dovă
emotivă a acestor este foste în aceste pe-
riode, el mi-a răspuns că acesta a fost
C.C. P. M. R. și eu am eu să-mi brig. văzând
că este vorba de C.C. am tot și un am mai spus
nimic.

Aidliș mi-a dat odată o rețesare pe care
am primită din Austria de la un cetățean, care
știa că el a fost în Italia și sa întâlnit cu
un nepot de al lui Luce care a fugit din țară
în anul 1947 sau 46. în Italia și că acest cet-
ățean i-a părut bine de cunoștințe. Fostul nepotul lui
Luce

Tot în această misiune cetățeanul român
ce el a plecat din țară de jeci de ani, ¹⁶ ~~și~~ ^{și} ~~și~~
ce va veni în țară în curând. Eu am vrut să
pedeap această misiune la Direcția noastră, dar
Aidliț mi-a spus că el o va pedea lui Victor
care a fost ajutorul lui Nicolau la Direcția I
un știu dacă Aidliț a arătat lui Sucea această
misiune și un știu dacă a dat-o la Direcția
noastră.

La Ministerul de Finanțe anul cel mai de
încredere pe care îl are Aidliț este Barbu Costan-
tin, care i-i face toate lucrurile legale și cele
personale ale lui Aidliț, care și în momentul
de față mai este la Cabinetul Ministerial al
Ministerului de Finanțe.

Aidliț Dolton era cel mai iubit de Sucea
pe el îl avea în toate deplăcerile pe care le
face pe el îl avea în mersul când pleca la
vânzătoare cu care începea discuții de la București
și le termină la Ploiești orbean în limba maghiară.

Aidliț Dolton a amenajat o cameră la
ministerul de Finanțe unde a pus un studio
amenajat bine și chema pe mecanici și core-
ctura la prefiră ministerului de Finanțe și i-a
făcut legătura lui Sucea. Sucea o chema prin
Aidliț de 2 ori pe săptămână și unde avea
și relații mai strânse, eu am amintit Direc-
ției noastre cu mai multe rapoarte de acest lucru ceri-
nd ca acestea în de viitor să fie verificate.

Într-o zi am spus lui Sucea că această indi-
vidă nu preferă nimeni, fiind am spus
ceva o ameză în pept la ea. Sucea mi-a răspuns
că asta are omul credință și sunt oameni care nu
încredințau nici odată atenție sau altă lucruri. //

La Aidliț veneau foarte multe femei
cu care el avea legături și căroro le dădea
banii lunar una o cu nase ce este o fostă ¹⁶³ de la
sua gar cu care a avut legătură la vîla a
Ministerului de Finanțe și care venea lunar și în
incase scapi. Aidliț a prefăcut secretariatul
Ministerului de Finanțe într-un birou al lui și
împrăștia fondurile Ministerului la dreapta și la
stînga, el era cel mai mare și făcea ce vroie

Eu am fost raport și am vorbit personal
cu Col. Sobren Șeanize de Dir. IX și i-am spus
totul ce se petrece în Secretariatul S. F., la
această via raport ce noi nu avem ce să ne
amertecăm în cabinetul Ministerului și munca
noastră este cu soferi, portari și personalul de
serviciu ce deserveste cabinetul Ministerului,
pentru Secretariat se ocupă Partidul fiind scolar
a trimis pe cei mai buni experți.

În anul 1951 în timpul iernii Luce a
plecat la o vînoțoare cu Auto Rapidul unde
la luat și pe Aidliț, pe Holtner de la Dir.
Vînoțori din București. Luce la trimis cu 3
gile mai înainte să pregătosească ocazia vîno-
toare la Chișinău Cîș Regiunea Brad, după
această vînoțoare Luce a plecat la București
și Holtner a rămas să facă photo-tăcșoare lui,
cu Holtner a mai rămas și un alt de Securitate
Ilișcu Nicolae. În această Regiune Holtner cumpără
un porc pentru Aidliț și ce să protă să
folosească omul de Securitate a spus că este
pentru mine

//. Shiny

VIII

După ce se întors Slt. Liercu, via 164
a comunicat că via cumpărat un porc bun
cu care rămășă frate unrat și am răspuns
că un amare nimic în aceste legături, pentru
că a felicit unmele meu Holtuer, am fost
la raport la tr. Colonel Dobrea Seamize și
iam raportat că excoenul de Holtuer în trebu-
integre unmele străini în afacere lui, am
fost un raport și am cerut pedepșire lui
Holtuer.

Holtuer este chemat aproape în fiecare
săptămână la Suca și rămășă mai mult
timp în țară, după plecarea lui Holtuer, Suca
mai chema și unmele trimitea la Ministerul Ag-
riculturii să caute carture de vânzare pentru
el, cu la rândul meu trimetam un tofer
și la rîchire în contul lui Suca pe unmele meu
asa erau trasate rîchirele din partea Srv. că
unmele conduce trilor să un apare pe via
chitanțe, pentru acest motiv că un se putea trece
unmele lui Suca, toferi care au luat carture
în cantitate de via 7000 buc. am rămășă
în căreac cu el. Departamentul administrativ
pregătit să mă dea în judecată eu am explicat
to. că carturile luate erau pentru Suca, cu un
personal obre ceram mie unmele dădăre ei,
din acest lot de carture care am rămășă eu
le-am adus la Direcția X circa 4000 buc.
și eu și am adus circa 25 cerme de vânzare
pe care le-am predat la Col. Dobrea Seamize

Alibury

105

Toth Andrei fratele lui Luca, dupa al doilea
război, este un element materialist și care avea
compartări foarte urâte în comună Lemnia din
Targu Secuiesc. Cu toate că era căsătorit și
avea 3 copii, el avea marale-borghoaze degenerate
a făcut multe lucruri imorale în această comună,
este un betiv de rând, de câte ori se lam văzut
nu lam văzut nici odată treaf ca oamenii. Cu
lam căsătorit în anul 1945 vara când Luca
a plecat la părinții lui din Lemnia, eu am
însoțit pe Luca și soția lui Elisabeta Luca în
această deplasare.

La părinții lui Luca am căsătorit pe
Andrei Toth care se prezentat în stare de
ivrietate de un putca nici să vorbească. În
anul 1946 primăvara sau făcut copii la Toth
Andrei cu o armă autamată și a fost împuscat
în pulpa piciorului stâng cea mai mare a lui
Toth Andrei care a dat un telefon la Luca la
București la C.C.P.C.R. După primirea acestui
telefon Luca a aranjat cu serviciul poșta de la
C.C.P.C.R. și me trimis să aduc eu mașină pe
sotia lui Toth Andrei la Luca acasă. Știu că tot
în acest an eu sprijinul lui Luca. Toth Andrei
a fost un unit ce primar al acestei comune. Și
acest an Luca Vorle împreună cu soția lui
Elisabeta, am început să plece în fiecare săptămână
la părinți și se întorceau dimineața la
București. În acest timp Luca avea un căsătorit
în această comună în stăruit fost explotar și avea
măcinărie în comună cu numele de Galar soția
lui era ^{prima} soția primarului Toth Anton fratele lui Luca

H. H. H.

Luca a fost invitat la Gabar de stam
ori la masă cum prin anul 1948-49 la 166
aceste mese au fost Luca cu soția Elisabeta, Tath
Ștefan cu soția Emilia, Tath Andrei și încă câțiva
elemente în stare din această comună. În anul
1949 am aflat că Luca voia să cumpere casa
lui Gabor pe care o vindea și voia să-i dea
lui Emilia Tath, un casare amănuntele aceste
cum a rămas cu cumpărare a acestor, dov
știu că soția lui Gabor a fost de mai multe
ori la Luca acasă și i-a dat bani pentru
și caștii și o casă la Arame Stălu, știu
că ultima dată a dat bani din ordinel
lui Luca, soției lui Gabor, Aidliș din fondurile
Ministerului.

Luca prin Aidliș a aranjat pe expletor
ul mășilor prin anul 1949-50 la Mercuria
Cinc cu achiziție de carne la Cămeș, care
după un timp a făcut excoche și a fost
arestat, tot prin Aidliș, Luca a aranjat să
fie pus în libertate excoche Gabor și a
platit Aidliș o sumă de 200 sau 300 mii
lei prin timpul acela. După aceste date
Luca a rupt toate legăturile cu acest
speculant, nu am mai văzut nici soția lui
și mai vine la Luca acasă, după mine la
ruperea acestei legături cu speculantul Gabor
a contribuit Elisabeta Luca, care am vădit
de mai multe ori lui Luca că acest mășilor
este excoche.

Știu că tot prin această perioadă Luca cu
sprijinul lui Teohari Georgescu a trimis la
secol de milicie pe fratele său Tath Andrei Ștefan

După ce a terminat școlile a fost numit ca șef de post de miliție la Preamo Trate Reg. Băcan. Toth Anchei nu era multumit de ¹⁶⁷ această funcție și a venit la București. La Juce și cămăra i se plâns, Juce a vorbit la telefon cu Teohari și a aranjat ca Toth Anchei să vină la M.A.T. în audiență la Teohari, acest lucru îl știu fiind Juce mi-a dat o poză în care după ce va merge la Minister marș să-l ducă pe Anchei Toth la M.A.T. la Teohari. După această Anchei Toth a fost mutat la Targu Secuiesc tot la miliție. În anul 1950 Juce a primit un telefon că fratele lui Toth Anchei este arestat, mi-a dat ordine să pregătesc marșele cu benzina ca vom pleca la Sfântu Gheorghe, unde am ajuns cam pe la ora 22 la fratele lui Vargă Gobon care era pe atunci maior de securitate și fusese unității din Sfântu Gheorghe și capitanul Ștefanescu comandantul miliției ginerelă lui Gabar Vargă, după o discuție cu acesta, am văzut că a fost adus și pus în libertate fratele lui Anchei Toth, care era reținut pentru o crimă făcută în timpul cercetării în stare de ebrietate de Toth Anton. Am auzit din gurii lui Juce când se exprimat față de noi că se îndoaie ne lăsa cu acesta de la județ să-l aresteze pe fratele lui, pentru un caz care a petrecut în banda subversivă. La întoarcerea lui Juce în Buc. a luat legătură cu Teohari și a devenit normalizat totul. Toth Anchei a venit după aceasta de mai multe ori la Minister și oară la Juce

168
După un timp Luca prin Aidliț auzi
ușeșor cu Toth Anton să fie numit ca șef
la S.M.T. Targu Secuș. Au auzit din gură
lui Luca când spunea că cele mai bune
elemente sunt furtiv și neamurile lui și
Aidliț îi opochea cu zămbet. La sfârșitul
anului 1951 pe când Luca a fost înprimă cu
Aidliț Zoltan la el acasă în comuna Se-
mnia și cămie Luca i-a dat sarcina că
Aidliț să se ocupe de tot ce are nevoie
Gospodarie Colectivă din comună. Știu că
Aidliț a luat mai multe notițe despre
nevoile Gospodariei și a făcut intervenții
pe la București. Cu aceste intervenții a obținut
și cu Ministerul Energiei electrice și din fondurile
Ministerului de Finanțe a tras lumină la părinții
lui Luca, tot din fonduri a fost construită
și o școală elementară în această comună
care îi poartă numele de "Luca". La Luca
oare în comună Aidliț a vorbit mult
timp cu Toth Andrei și de la care a luat a
nume de bani pentru ai cumpana a materiei
electice un știu care era comună, dar știu că
după reformă muncitorească, pe când Luca
pleca acasă Aidliț i-a dat 2300 lei
să-i dea lui Toth Anton și săi spun
că el nu are posibilitate să-i mai cumpana
materiei electice. Când am apărut în comună Luca
a cerut banii de la mine și le-a dat la
mama lui pentru Andrei Toth. //

169

Toth Gheza - fratele lui Luca, este un fire
impulsiv nationalist si savantist matrin el
lucă în toată viața autotratamentul a fost de două
ori Universitatea de Partid cu sprijinul lui Luca
si tot prost a existat, este foarte lunguitor si
linguista pe la Luca il prezinta, de multe
ori am auzit cum ii spune ca el Luca este
unul dintre cei mai vechi veterani. Este
foarte inoral in comunism am fost venimii era
mult adevarat ca el este elementul core un
tine cum mai in familia.

Toth Gheza a fost ununit cu sprijinul lui
Luca ca secretar de Partid la Frontul Gheorghe
si mai tarziu ca al 2-ran al 3 secretar la
scara stabila unde a fost un neor su-
perficial si prin metode de camuflaj - Gheorghe
si agricole colective, in urme ca era fost
mai multe camere sau redactii in partide
masurii si stangiste luate de el. Satorita
sprijinul lui pe care la dă Luca si pe
care la sustinut, el nu a fost secretar din Partid
in urme obstativ la front de la Guia Partidului

Sotia lui Toth Emilia era in relatie inti-
me cu Luca si ea a spus sa canduca
casa lui Luca, am avut ca te va ori discutii
mai apruse cu ea, pentru a te udeca ca a
aratat foto de copii, carnea iam fost a cri-
tica pe care nu a inteles si ma spus lui
Luca, care mica intarzi sa nu mai avertie
in discutii cu radele lui

// Mihail

170
Știu că prin anul 1948-1949 Luca a
out 'nă' cumpere o vilă la Turmad Brai pentru
Eunilia Tath, unde se află și el a camero, un
știu motivul core a fost că un a comparația,
dar știu că a fost și la foto-boului la vilă.
Tath Eunilia a furat odete de la Luca
niște dolari, pentru core a fost hănit personal
coșii, precum și eu fiind în tran în core. Eu
am crezut că Luca rămi permisiți să cercetez
dispariție dolariilor, fără să exclud nici pe
Eunilia. La orestă luco mia răspuns că model
lui sunt enotite și niciodete să un me gândesc
că or putea să fure Eunilia. Eu am fost la
Comitetul de Partid și am crezut să se cerceteze
acest caz, dar totul a rămas bolte.

În această perioadă eu lucram în curtea
lui Luca treburile de serviciu nostru de la C.E.P.C.R.
unde am rămas până în anul 1957. Când
am primit dispozițiunii să mă mut de la serviciu
Administrativ al C.E.P.M.R. Aceasta-mătre a fost
aranjată de Luca, pentru că am fost chemat
într-o zi la Cabinetul lui de la Ministerul de
Finanțe și unde era de foto și Brăbucă lăsa
Luca mia spus că mă mut în câteva zile din
Curte, eu am răspuns că în core unde trebuia
mă mut și core a fost reportată mie un
reparații și eu am put să le fac în trisă luni
vrai foc în timp 3-4 luni și pe unmut mă
vrai unta. La orestă Brăbucă mia răspuns
că reparație core a va face serviciu Administra-
tiv și core va intimplat, din date orestă eu
mam miștat din curte lui Luca // Shihung

In perioada anilor 1950-52 Tucea a fost vizitat
de mai multe ori de Gheorghe Alexandru si sotia lui si
au luat si masa impreuna. A fost vizitat de
Vijoli de mai multe ori care a venit in vizita.

Dupa ce a venit Tucea din delegatie de la
Cairo a fost vizitat de capitaul roman
Transilvania de 2 ani si cu care au luat
masa impreuna ocazi si au purtat discutii mai
indelungate, la care a fost si Elizabeth Tucea
de foto, stia ca odata ocazi capitaul a adus un
ciarciu de curmele si pastorele.

La mai vizitat si fostul ministru al Legatiei
Germanie rosii in unitat Tucer, care a fost
schimbat de la noi din tara. Dama intrebat
eu pe Tucea odata despre acest Tucer la
o deplasare in Germania, dar un an primut
nici un raspuns. Stia ca Tucea a crezut
prin Tucer sa aduca un becat din Germanie
de etate 12 ani, pe care la adus cu
avionul cand se intru din Germania si
care a ramas tota vacanta lui la Tucea la
magor. Dupa care si el a primit sarcina
sa-l faca familie de plecare si la times
cu timpul amintand la curtea trecera acestui
copil si tot odata a amintit si delegatia din
Budapesta a R.P.R. becatul se numeste Jozsef
(George) A doua oara cand a fost Tucea la Berlin
a vizitat matusa becatului care locuie la
Berlin, si tot in aceasta perioada a vizitat
si pe un colonel sovietic care a times masina
dupa el unde am plecat si eu in june
militara eu am ramas, cu un st de vizita am

descentat după zăbolirea frașului, ¹⁷²Lucce
a fost în camerele vicine unde a descentat cu
Colonețul Iretie în stia lui, la plecare a fost
dus la Hotel tot cu merino Colonețului.

La plecarea în Ungaria în anul 1948
Lucce a fost condus de Col. Patriciu și la
întoarcere a venit căsări Patriciu și la în-
stăit până la Cluj. Acest lucru îmi aduc
aminte că soferul, Stoek Alexandru era con-
ducerea primei mașini se înholmăvit, eu am
trecurt soferul de la a domni merino Popescu
Petre la prima mașină și eu am trecut la
volan la mașină excentă.

În anul 1950 Lucce a fost la Cluj și
introdus când venea la Cluj trăgăse la
cel. Patriciu seare am aușit că soția
lui Patriciu la păreșit și a plecat în Un-
garia. Știu că după un timp surt
cu sprijinul lui Lucce Col. Patriciu a fost
mutat la Onesul Stălin, această mutare
Lucce a făcut cu Teohari Georgescu

La Bistrița-Năsăud când mergea Lucce
dormea la Mairul Gligor, refuș de scrișit
până la un torea un mitalu din ocașă
localitate. Gligor a făcut mai multe
intervenții pe lângă Lucce - eu să un fic
mutat fiind el spunea fără pădure el
este mort, mia erut și mie eu să orbase
cu Lucce, eu am spus că un am mia a legătura
și nici un deșt, unnce profesionale și în inter-
venții.

În afara de persoanele arătate mai sus
mai veneau în vizită la Luca un moștriu¹³³
Susler care ține a sose a lui Luca și care
a fost ex-soldat în armata lui Horia. Susler lucrează
la Planificare.

Cpt. de milite Ștefănescu care ține de
soție pe fiică lui Gabor Vorqă fratele lui
Luca este proviuit din gandarmerie, actu-
almente a fost ca lector la o școală de milite
astă Ștefănescu trimitea mereu pe soția
lui la Luca pentru a i se plânge că dăce
grea un are alimente și cămin și că Luca
le dăce o parte din material. În sfârșit de mi-
scării de vieri de dreapta-soția lui Ștefănescu
Ștefănescu a venit la Luca și i se plânse
că bărbatul ei este bolnav și un are medic
specialist pe care îl merge să dăce disprețu
că soțul ei să fie controlat de medicii
de la spitalul Eliș care este pentru activiști,
Luca a dat o parte din salariu lui Aidliț și
care a vorbit cu secția socială a C.C.P.M.R.

Sără Acherman prietenă din copilărie a
lui Elișabete Luca, vine de 2-3 ori pe săptămâ-
nă la Luca acasă

Luca prin Aidliț a pusă în
funcție de șef de cabinet la comisarul
Craie și pe soțul ei a asumpat în țara
funcție la unitate externă a G. M. în
de Finanțe

Alibury

124

Stiu că ^{XVIII} Frédéric Acherman a (plecat) venit
în București refugiindu-se din Basarabia URSS.
și întru este a plecat de acolo după 1944
după terminarea războiului în seamă cu un
a fost mulțumita de regimul lui sovietic și
core lucru vere că un este de acord cu toate
reformele ~~și~~ revoluționare de la noi din țară
Lucia a sperat în multe și cu multe muni
de bani, la un revoluționare care înțeles să îl
amint de a telegramă de filiație și cum
văzut pe toți cei care tot mai mult, cum
Lucia umbla la casa de bani în biroul
lui, cum căutot să afle mai târziu prin
descuții pe care cum provocat cu Bolind Francez
și prin soferul Nicolas Libre Stu spunând
că el este a primit. via răspuns că ei
ce unde apropiate au primit că și Sare
Acherman care este străină de familie au
primit câte 50.000 ciză mii lei, această sumă
de bani au primit unu toți. Toth Ehefa
stia, Toth Paula, Erji, fuster, Bolind Francez,
Matilde Nicolas, Stu Stefanescu, Sare Acherman,
Eva Birman și Erincea de origine din
Aidel este unde cu Lucia și este că să trite
după un Italia care a avut în cam linistic
în că cu cerea o fabrică de carton asvaltat
la Ploesti, după naționalizare fabricii Lucia
le-a mutat de la Ploesti la Bucuresti și
prima Aidel le-a aranjat o casă de locuit

//
Ahibung

175
în spatele Ministerului de Finanțe pe str.
Cristian Tel. Aidliț din fondurile M.F. ia
cumpărat și achiziționate mobilă în casă și pe
fiece ei a înseriso la Universitate de me-
dicină și i-a obținut funcție cu asistență la
la Cabinetul medical al Ministerului de Finanțe
Birmanu Sola și soția lui Evre vizitau des
domiciliu lui Luca și erau în bune relații cu
Elizabeta Luca care îi cunoștea din Basarabia
și care mult și vede mai îndepărtate, nu știu
cum au venit ei din Basarabia, dar cred că
au venit odată cu cei care se pregăteau să plece
în Palestina și au obținut aici de Elizabeta
Luca care a început să le oprească din punct
de vedere material și tot ea prin Aidliț
a ocupat pe amândoi la lucru, Evre Birmanu
a fost trimisă la M.A.T. ca funcționară și
Sola Birmanu la o instituție a Ministerului
Industriei Ușoare, știu că Aidliț din despa-
zițiile lui Elizabeta Luca le apăta lunar din
fondurile Ministerului de Finanțe.

Eu am fost trimis de Luca de câte va
ori la placentă la o ruclă a lui care locuiește
pe str. Uchiște Năsturel numărul aproximativ 24.
cărui iam dus odată 10.000 gres mii lei vechi
și de câte ori câte 5.000 circa mii, și și
alte alimente trimise într-o loc, știu că
la aceste bătrâni și Luca a fost de 2 ani,
tot la aceste bătrâni am fost odată când
ia murit, totul aproximativ în anul 1950, că-
mă iam dus un plic cu bani un, știu
cât era în plicul acela

Alina

20.

Au fost trimis de Luca pentru îndelung
ntificarea trenului și a pârâului de pescuit 176
Cămin Regimul Băcan, la care am plecat
împreună cu postul dir. de vânătoare și pescuit
Haltner. Această deplasare a mea pentru
îndelungntificarea trenului am făcută cu însăși
tământul Col. Sobrea Șeaură care ne trase
chiar sarcini cu înaintea de a-l duce pe Luca
într-un loc neconștient să-l verificăm în țări
noi. După întorcerea din deplasare am
aristot lui Luca că un ucitru am început
să vorbesc cu el ca stăruie o căsă de
vânătoare la Aituz și face un drum
de 7 Kl., la care iam aristot un a
luat în cauză dește nimic și a plecat să-
cum cu deștepă la mine, credea că ce lă
iam spus că fost inventii de mek.

Au mai fost trimis tot cu Haltner
cu a spus meșterul lui de vânătoare și
pescuit să cautele pârâul mare la
pealele muntelui Zetezata, am văzut
localitate din din investigație făcută și
legătură pe care am luat cu organele
de securitate am oflat cu mult ~~caușă~~
în muntii Zetezata, am raportat vește luc-
muri la Col. Sobrea și cu unia spus să fac
tot posibilul să-mel las să mergi în
această parte. Eu am deschis lui Luca cum
stau lucrurile și iam spus că vobă un
este voie să merge //

M. Șeaură

Eu din anul 1944 am primit ras-
cine din partea Col. Bucicov Valeri ce sa au
grifa de totul ce se face in casa sa si la
Iuca costume colcate crevate pantofi si tot
ce avea el nevre, deoic eu raspundeam
si cum oare crevata legata, mica frunt
de doua ori opservate odata pentru ca nu
era crevata legata si a doua oara pentru
ca nu avea pantofi facuti aceasta opservate
am primit la C. C. P. M. R., dupa aceste opservati
am inceput eu si uger sa ma interesez si
sa prelucresc femeile de serviciu ca din doua in
doua zile sa venise hainele si in casa si hainutele
a lui Luca si ce este pentru ca liat si reparat
sa aminte ca sa pot sa sau trate mainile,
mama ocupat de aceste probleme pana in
fina schimbării lui Luca din Ministerul de
Finante.

Pentru toate persoanele ce veneau acasa
la Luca eu faceam Raport catre Dn. IX a. pe care
predam serviciului 4., chiar persoana lui de se-
rviciu care era timera din partea C. C. P. M. R. sec-
tie gospodarii, la tot persoana lui care lucra
pe langa locuinta lui Luca ii faceam fiire
persoanele legate in tunc obrov ce existe la Dn.
IX a. la serviciul 4.

Si in anul 1944. si pana in anul 1945
eu am luat masa la Luca acasa, deoic eu
aveam mica un fel de solaria, pe la sfarsitul
anului 1945, am inceput sa primim solaria si eu
1/2

Al. I. I. I.

am continuat să mă iau mare încă până
în anul 1946 când m-am însurat, în timpul
cărui am luat mare, în fiecare luna plăteam
mare muni aduc aminte că, dar știu că totul
ce se cheltuia se fusese la lună motală și
eu îmi plăteam partea mea.

În anul 1949-50, Luca prin Aidliț aduce
pe munitul Ciata de la satul Mare și îi
dă funcție de dir. la M.A.T. care a rămas
până în ultimul timp în această funcție,
am avut o discuție în mare măsură între Aidliț
și Luca, care lăuda pe Ciata spunând că îl
cunosc de când au fost la Arfelinat. Știu
că Ciata a vizitat de mai multe ori domiciliul
lui Luca și la aceste vizite am avut pe
sotia lui Luca care era foarte multumită, de
multe ori când venea Ciata, ea pleca de
acasă.

Ciata era bun prieten și cu Aidliț
Zoltan și venea de multe ori la serviciul
de finanțe, unde intră și la cabinetul lui
Luca.

De câte ori a venit Ciata după
Luca la Hantul Gheorghiu la Varga Gabar
fratele lui Luca, aducând și o lechită de
vin unde am petrecut împreună. Știu că
Ciata a fost exclus din P.M.R. la verificare
și Luca prin Aidliț a făcut de mai
multe ori intervenție ca el să fie repri-
mit din nou în partid. Ajung

Acestea' interventii am au fit cum le
focea Aid'lyz prin telefon la C. C. P. M. R.

Toate interventile ce le focea Aid'lyz, in
trebuinta numelui Luca. Acest lucru iam
spus lui Luca de multe ori, ca Aid'lyz foloseste
numele lui, dar nu am avut nici odata
nici un raspuns, parca nici nu auzea. -

In cadrul Ministerului de Finante, vice
forte ales chiar in fiecare seara Wais din
la Banca de investitii cu care Aid'lyz a
fost foarte bun prieten si care l vizita si la
locuinta.

In ultima zi pe care o preda Luca Mini-
sterul de Finante, a venit Wais si am in-
trat in discutii, el ma intreaba ce face Luca
la care iam raspuns ca pe la Minister, in
continuare iam spus ca Modoranu a iertat
mai usor, fiind in presa scris ca este nece-
sari, dar din si Vifoli au astaten grave,
la oreste ultime cuvinte Wais a ramas inga-
nchurat fara sa mi ste copul vor 3 minute, dupa
care pleca fara sa mi spunsa ceva.

De multe ori Luca il trimetea pe Aid'lyz
la Caurignetti si cumpara visela pentru ca
pe care le focea unde lu si eu am fost de cativa
ori cu Aid'lyz si am vazut cum alegea
ce mai buna visela o punea la o parte si
trimetea pe Barbu Constantiu de la cabinetul
lui M. F. si care o aducea la Minister, de
unde Aid'lyz o distribuie, dupa indicatiile
lui Luca

// Mihail

129

Eu am spus de mai multe ori lui
Lucă că lucrurile pe care le empușcăm
nu sunt juste și dacă ave nevoie de ceva
rămi spune și eu am să vorbesc cu Baben
Iuion și îi va da tot ce are nevoie. Spunându
ce nu știu cum o să privesc această problemă
Partidul, la care lucră foarte rău și a rămas
dar cine este Partidul, eu vreau să fie pe
part, neputându-mă săpăni și am spus că eu
nu vreau Partidul într-un singur pas sau
și am plecat la mână.

Aceste lucruri am discutat cu Col. Sobrea
Șeaură Șir. Șir. și a corectat unele atenție
și nu mai ține pe gura lui fiind că spune
un conducător este spus și nu avem dreptul
să i răspundem.

Am tăcut și am început să nu vorbesc
mai de parte. Văzând toate lucrurile ale lui
Lucă în ce privește imarea și tot pe care
am adus la cunoștință. Emiteți lui de Partid
de la C. C. P. M. R. am fost ocultat de Șir. Șeaură
Șeaură Șeaură și nu s-au spus încă în țară
marele, dar alții de acolo nu au spus cum
închisese eu să vorbesc de un secret de
Partid și dacă un țiu limbă pot să știe și
din Partid, aceste lucruri nu au fost înțeles
și am avut să fim un tot de mai multe
ori din această muncă, dar Col. Șeaură Șeaură
nu a spus că el face apăsare lui Lucă și poate să fie
muncă

Luce mi-a cunoscut cam pe la sfârșitul
anului 1951 s-a identificat pe un vechi prieten
al lui și la care a locuit el în timpul ille-
galității și pe care Luce l-a vizitat prin anul
1945-46 la el acasă pe str. Pannu banu, pentru
identificare Luce a spus să aflăm dacă este
membru de partid și dacă lucrează undeva și
dacă este un lucru în cu rețineră, dacă merită să
rămânem.

Eu am făcut un raport către Direcția IX
și am cunoscut identificarea. După 3 zile a fost
identificat și am primit o notă cu investi-
gările de la G. M. Nestor Robert, pe care am pre-
dat-o lui Luce, în rațiunea că un unită
Magda Ion locuiește pe strada pe Pannu banu
și lucrează la Ministerul Agriculturii, că este
membru de partid și este un element cinstit, can-
stincios în muncă.

Știu că prin anul 1949-50 Elisabeta
Luce, a fost tot un fost profesor din comuna
ei natală, pe care ia dat și a camers de
locuit, la înțeles și ia dat și un serviciu
prin Adică, prin descuții cu Adică am
aflat că oare unde ia dat muncă în individ-
lui și el nu se ține de ea, că este un element
bun. Elisabeta Luce a primit o scrisoare
din partea tatălui care merită în M. R. S. în care
ei am avut că oare profesor a fost criminal
de război

//

M. B. B.

De la aceste date - Elizabete i-a comunicat lui Adlig în 2 săptămâni din serviciu și să-l dea afară din serviciu spunându-i să avertizeze în chept, au avut un raport la Direcția ITU și au arstat că individul este criminal de război și să se trateze măsurile evvenite.

De asemenea mai știu că Elizabete Luca mai avea încă un cunoscut profesorul ei din Beserabia, care era refugiat în București și pe care îl ajutase din punct de vedere material și la făcut un portret și un costum, care ~~pot~~ ^{era} în preajma la operația Cruzului lui de Mădăria de pe str. Sofia și au cumplit aceste lucruri, aceste (obecte) în breșă și te a fost transmisă de ea personal la individul care era T.B.C. și locuia undeva la periferie eu mama lui, adresa lui a eu naștea Sava Acheman care lucra la Administrația la Ministerul Finanelor.

Prin anul 1957 Elizabete Luca mi-a spus în manieră pe când mergeam cu mașina unde era și Luca spre Smeagov, să fim atenți după ce trecem cauză Gumanesti că acolo este o colibă mică, ca eu să identific cine locuiește în ea câte persoane. Eu am răspuns că aceste lucruri nu este a noastră, de a mamei noastre. // Adlig

și de a vedea câtă cameră are. Ea un anume
 multă mîntă, dar un a răspuns nimic. Așa după
 ce ține zile am răzut că de oare puțin
 se ocupă Aioliz, care a trimis pe fostul
 episcop Căpâncă și cu Barbu Constantin
 care am făcut în investigații pe teren.

Am auzit că trebuie să fie și un
 de viz pentru o casă țărăneasca, ca Eliza-
 beta a vrut să fie o casă pentru cetățeni
 acia, eu cred că cetățeni acia aici un
 cu noștrii.

Pe Elisabete Luca o vedeam cu teodolite
 ase de revest cu elementele care au fost excluse
 din Partid și alte chestii ase de usale cu
 se compătimie. Ea o plecat de mai multe ori
 la Cluj și Orasul Stolțu.

De multe ori a fost plecată în străin-
 țate în Ungaria a fost cu Luca în Elveția a
 fost cu delegație a U.T.D.R., la Cairo a fost cu
 Luca, în Germania Răsăriteană a fost rugată cu
 o delegație și în Cehoslovacia cu delegație din
 partea C.C. al Cinematografiei și în anul 1951
 a fost concediu în M.R.S.S.

Elisabete Luca după ce a venit de la
 Cairo a început din 3 în 4 luni să trimi-
 ate pachete la fratele său Polistru pe
 adresa Tel Aviv pe numele Smith, și
 aceasta a cauzat pausă în anul 1951
 //.

Alina

XXVIII

La cetera probe au luat in cu-
pate la ambalare si in pachetare a
uteha, chiar au incercat o vola in
marina si au trimis la Ministerul de
finante, de unde Aidly a expediat la
Constanta pentru Voitul Transilvania.

Lechi cautarea o cutie de suces-mare
cau 5 Kg. un topit 4.5 Kg. balam de bilie
4.5 Kg. conserve mai multe cutii de peste,
ghiveciuri si campot, zahar si prate feikon

Cetera lafi au fost pregatite de Aidly
si Sava Acherman chiar la Ministerul de
Finante.

Stiu ca Elizabeta Luca a fost vizitata
de o prietena refugiata din Basarabia, de pro-
ferie dentista, pe care o ajuta din punct
de vedere material si chia cu spiritul
lui Aidly a sprijinita sa si deschida un
cabinet dentistic. Aceste prietena are legi-
turi cu molda si din America si care
ii trimiteau pachete. Elizabeta Luca a
cumparat o hainuta de blana de Urs
rosu si pe care a facut-o ca dau lui
Luca, eu am intrat cu fel de blana
este acota pe Luca, care mi-a raspuns ca ac-
sti uru se gasesc numai in America
si el a primit-o croana de la Elizabeta con-
//. A. H. H.

a cumpărat de la prietena ei, eu credeam că
prietena lui Elisabeta Tuce a plecat în Polonia
de orice un am văzut-o de vro obișnui.

În anul 1946-1947 Tuce a avut un
prietel doctor pe care cunoscuse în copilărie (Ce-
rmanuți) cu numele de Zillich și lucra la
spitalul "Tulivu de oameni" Dr. Zillich
il trata pe Tuce și se întâlneau în case lui
Tuce ca la el acasă, de multe ori erau
mesă împreună, după care îl ducea masina
lui Tuce acasă.

Eu am fost trimis de mai multe ori
să-l conduc acasă cu masina, ceea ce
mi s-a făcut, el locuia pe Str. Căpărosi număr
ul unei străzi patruzeci sau patruzeci și cinci,
Cău prin anul 1947, eu nu l-am mai
văzut pe acest doctor în București, am
incercat să află de la Tuce unde este
dar el nu mi-a răspuns nimic, am încercat
să mai întreb în case obișnuite, dar nu
am primit nici un răspuns.

După acest doctor, a fost invitat doctorul
Vitner, eu credeam că este prietenul Tuce și soția
lui Elisabeta, după acest doctor am auzit
că el îl trata pe Tuce și la Cernăuți.

Lucra și soția lui erau în bune relații și
cu soția Dr. Vitner care se numea Alina și
era de profesie crăitorasă lucra oarecând
cu mai multe fete, locuia pe Calea Măgureș.
//

Știu rotundul lui Luca eu l-am adus
de multe ori acasă la el împreună cu soția
lui care au luat mese împreună și
după care au fost dusi tot cu mașina
lui Luca înapoi la ei acasă.

Elizabete vizite des locuința lui
Merij și care tot odată în forța lucrării
de creștinie la ea.

Știu că la o zi de aniversare a
familiei Vitner, a fost și Luca la ei impre-
ună cu soția Elizabete, unde au petrecut
trăte-uoapte, eu am fost în altă comen-
și am oșteptat până la plecare.

Doctoul Vitner împreună cu familia
au despărțit și ei fără să cunosc unde
am plecat, am intrat pe Luca și pe soția
lui, dar nu am primit nici un fel de
răspuns.

Știu că prin anul 1949-50 a fost
recomandat de Aid'ly lui Luca doctoul
Kahane fostul Director al Spitalului Berkes
al M.A.Y. și care a fost până la ultima
zi, și acest doctor l-am adus cu ma-
șina de multe ori și de multe ori am
trimes mașina înapoi după el. Doctoul
Kahane venea și la Ministerul de Finanțe
și era foarte bun prieten cu Aid'ly și
care de multe ori timp și comia și odată
//. Aid'ly

să citească buletinele Oficele care erau
destinate Ministerului, de la Sidlitz. Eu
am fost cu Dr. Kahane avea gradul de maior
la M.A.T. Stiu că Sidlitz ia fost mai
multe intervenții în legătură cu pensare și
alte pe care eu nu le cunosc, dar le cunosc
Forces Glorieuses, foste șef de cabinet la Juca
care lucrează la Comitetul de administrație la Dr.
Administrația cu dactilografie.

Cu doctorul Kahane, Juca a fost
fără rezerve de multe ori directorul forate
interne în linia Migriară, după care
Juca îl botea pe spate, despre doctorul
Kahane poate să aibă mai multe relații
Dr. Coplan șeful secției sociale a C.C.P.M.R.,
după mine Kahane a fost recomandat de
Juca și a fost încadrat la secția socială
a C.C.P.M.R. pe lângă conducătorii ai
Partidului

La Ministerul de Finanțe venea de
multe ori un amic Lejoravici, care a
fost în comitetul evreiesc din București, (astăzi)
aceste vizite le face în anul 1950-51 și de la
care eu am făcut o comandă de o pereche
de cizme de cauciuc pentru Juca la Vânătorii,
Lejoravici a adus o pereche de cizme din
cehoslovacie și eu le-am dat lui Juca.

La sfârșitul anului 1951, pe când eram
condus pe Juca la Cabinetul lui la M.F., a văzut
//. *Alibury*

pe Lazarariu în cabinet la Aidliț, căm
 văzut că se supărat fără să răspundă
 la lumă din uesti lui Aidliț și me che-
 mat în cabinet, dându-mi despriziti ca
 să unel mai prindă pe Lazarariu prin
 Minister, exprimându-se că ie spus lui
 Aidliț de mai multe ori și el tot îl
 tolerează, el la răspunsul meu am spus
 la prtori să unel mai lase pe Lazarariu
 în Minister, un cunosc motivul, cred
 că Farcaș (Popița) & Luce cunoscă motivul
 fiind că are mai intimă cu Luce și Aidliț

La mai multe rânduri în munte
 și la Bolte a fost și Generalul Major
 Nicolau Serghie, care mi da de un telefon
 și mă întreba unde merge la vânătoare
 Luce și dacă poate să-l ia și pe el,
 Luce are întotdeauna pentru că Nicolau
 să vină cu el la vânătoare, aici odobte-
 un a obiectul castru.

Am avut prin anul 1949-50 cum patie
 lui Luce, Toth Győ forca intervenții că
 la Brașov Stohre să-l schimbe pe Col.
 Calosec și să pună în locul lui pe
 unul de la Targu Secuere cum me Abraham
 care mai târziu a fost exclus din P.M.R.
 pentru obținere de la Luce Partidului

!!!
 Sibiu

Acosta intervenție Toth Ghezo când
 a fost în pe lângă Aidliș am auzit
 Știu că în anul 1950 când a plecat
 delegație Guvernamentului meu Luca și Anu
 în acest tren erau și artiști-Rechitoam,
 Maria Ciuce și încă câteva persoane
 pe care nu i-am cunoscut, un erau
 Miniștri, erau cu funcții mai mici, în
 demnul spre Budapesta. Luca a chemat
 eu totii. -

În anul 1949-50 când a plecat Luca
 în Germania răsăritană, a plecat cu mașină
 și a vizitat uzine "Aqua" (film) și câteva
 gospodării și S. M. Teuri. La o gospodărie
 Luca sa certat cu un delegat Austriac
 care avea o mașină foarte degete. Luca i-a
 spus că din cauza hr. Austria se găsește în
 situația grea, delegatul ia răspuns ne-
 întelese eu nu am înțeles.

Pe Luca la vizitat în anul 1950
 un vechi prieten al lui amme Sr. în
 științe Stern, pe care îl cunoscea din
 Muniha Sretice.

Sr. Stern, a venit din Austria și
 a petrecut câteva zile în București, a
 fost vădit cu Luca la voințare la
 unute și de din și la Bolte Buian
 Abitman

Raiunea Mănuștine Regiunea București.

Iuca me trimis și pe mine odată
cu el la Vama Trase tot la aceste bulți
înainte de plecarea lui Stern. Eu am am-
nat directia noastră personal pe Col. Dobrea
Deaux, care mi-a spus, dacă Iuca te
trimete ce mai stai, chite.

La plecarea Sr. Stern, a făcut 2
note informative în care am tot doi
Sr. din București care au făcut studiu
cu el în Franța și au fost contra
Comunistilor din Facultate. Eu am
dat oreste nate la explatare la Sr. IX^a

În Germania când a fost Iuca și
când se certat cu delegatul Austriac
a fost și Sr. Stern de față.

La căsătoria civilă pe când a fost
Bogita Elena, actualmente Forcas, știu că Aid-
liz i-a cumpărat tot ce are nevoie în
casă, desigur aceasta a fost din dispoziți-
unile lui Iuca fiind ea în relații stricte
cu ea. Ea a trimis prin scrisorile lui
Iuca și Aidliz, pe fratele ei să studieze
în Universitatea Suedeză. Și câți alți studenți
a mai trimis Aidliz în U.R.S.S.

Cu o nepotă-mămă înainte de stu-
dii Aidliz, alerga și cumpăra obiecte
//.

Alina

la convingații și maliciale tot la con-
 vingații am fost și eu ordonat cu el să văd
 ce amune de maliciale caute și cum putut
 să văd cum a dat peste una rută de
 unii la bir. de la convingații de maliciale
 vifabi de Ministerul Alimentației, aceste
 maliciale sunt pentru, oare ziă foto în fiată
 a lui Iuce Ghizela Feurșan și pentru
 totul ei a fost luca una haină de
 piele pe care eu am plețit prin
 Ministerul Industriei Usuare suma de
 27.000 (obuzeci și optzeci) lei. Tot cu
 orestă comandă a fost și Iuce o haină
 de piele și pe care după ce a fost ses
 din Ministerul de Finanțe me trimes și
 am dusă înapoi.

Feurșan foto lui Ghizela oare ziă foto
 lui Iuce lucrează la Ministerul Afacerilor Exte-
 rne la lectură la Marxizm.

Aceste-mi este declarație pe
 care am scris înșur mistic și
 semnez Al. I. I. I.

D E C L A R A T I E

Subsemnatul SISMAN APANASE, născut în anul 1918 Ianuarie 22, în comune Duluchioi, Regiunea Ismail, fiul lui Gheorghe și Evdochia, cu domiciliul în București, str. Clucerului Nr. 53, Raionul Stalin, declar următoarele:

În anul 1946 LUCA VASILE a primit la locuința lui pe atunci din Sos. Jianu Nr. 49 astăzi Generalisimul Stalin numărul nu știu dacă nu s'a schimbat, pe un individ BARDOS STEFAN rudă apropiată a fostului Director de Cabinet a lui RADESCU, anume GRAUR STEFAN, care locuia cu un otaș mai sus tot în locuința mai sus arătată.

Am auzit prin femeile de serviciu din adresa mai sus arătată că BARDOS STEFAN a fost un mare proprietar de vie și pomicultură din Odobești. Acest BARDOS a fost primit de mai multe ori de LUCA scasă de el și de soția lui. Știu că a fost odată la Ministerul de Finanțe, după ce a vorbit cu LUCA, a fost trimis cu AIDLITZ la Ministerul de Interne și a fost încadrat în serviciu, la unele servicii exterioare. Știu că trimetea cărți de vizită lui LUCA și soției lui ELISABETA.

După ce a fost scos LUCA din funcția de Ministru, a venit odată și m'a anunțat că el a auzit că LUCA este la Canal și are nevoie de ajutor și el este gata să-și dea jumătate din salariu pentru întreținerea lui LUCA. Tot BARDOS mi-a comunicat că a fost cineva la GRAUR STEFAN și a cerut ajutor pentru LUCA.

Eu am făcut un raport amănunțit de felul cum a venit individul la mine și l-am prezentat la Direcția IX-a Serviciul IV.

De câteva ori s'a prezentat acasă un oarecare BRAUMAN din provincie, care nu a fost primit de ELISABETA LUCA, dar a fost primit de LUCA VASILE la Minister de câteva ori, unde AIDLITZ i-a aranjat anumite chestiuni din dispoziția lui LUCA. Știu că în anul 1951 în toamnă

acest BRAUMAN a fost bolnav la un spital și AIDLIZ din ordinul lui LUCA l-au căutat împreună prin toate spătalele și până la sfârșit a fost găsit și ajutat în deaproape de LUCA. Am auzit că ar fi o rudă a lui LUCA, dar nu puteam să-mi închipui ce rudă, fiind el era evreu.

În anul 1947 lui LUCA i-a fost prezentat de frațele lui TOTTH GEZA, numitul NAGHI VICTOR fost Prefect al Județului Trei Scaune, care mai târziu a fost exclus din Partid. Stiu că multe intervenții a făcut AIDLIZ la telefon la Partid, exprimându-se că LUCA nu a fost de acord cu excluderea lui NAGHI VICTOR, deoarece este un om de valoare. Nu știu rezultatul pe care l-a obținut, dar știu că prin anul 1949-50 LUCA l-a instaurat la Comitetul Geologic ca Vice-Președintele Comitetului, nu a durat mult timp și a fost scos și de acolo, după care vine la Minister la LUCA și îi dă funcția tot de vice-președinte la Centrocop din București, unde a funcționat până la demasarea de dreapta, nu știu dacă a rămas mai departe în această funcție. LUCA l-a vizitat de câteva ori, aproximativ de două ori la el acasă, la Sfântu Gheorghe.

Stiu că la AIDLIZ venea la Ministerul de Finanțe Col.BIRTAS, unde au discutat în limba maghiară.

După ce a fost LUCA scos din Ministerul de Finanțe am auzit o discuție în mașină între el și AIDLIZ, că problema financiară a fost dată spre control unor elemente tinere, care habar nu au ce este finanțele. LUCA a spus cu cuvinte calomnioase eu nu am putut să redau exact cuvintele lui, știu că după scoaterea lui LUCA el a căutat pe AIDLIZ și după cum am observat că vroia să rămână în permanență cu el, oriși ce deplasare pe care o făcea o făcea cu AIDLIZ și cu care purta discuții foarte lungi.

Aceasta îmi este declarația pe care o scriu și o semnez.

ss. A.Sisman
19 Ianuarie 1953

19.01.1953

Districul Jilului Hunedoara
H. Ureche

Declarație.

194

Subsemnatul Ilimon Afanase, născut în anul 1918 Zăvoaie 22, în comuna Duluchiori Regiunea Ismail, fiul lui Gheorghe și Evdochia, cu domiciliul în București Str. Clucerului № 53 Rionul Stolu. declar următoarele:

În anul 1946 Zuce Vorile a primit la locuința lui pe atunci din Str. Zăvoaie № 49 căstoji Generalizmul Stolu numărat nu știu când nu sa schimbet, pe un individ Bardas Ștefan unde afirmate a fostului director de cabinet a lui Reședinții comune Graur Ștefan care locuia cu un etaj mai sus tot în locuința de mai sus arătate.

Știu auzite am auzit prin femeile de serviciu din adresa mai sus arătate că Bardas Ștefan a fost un mare proprietar de vie și pomicultură din Adolești, acest Bardas a fost primit de mai multe ori la Zuce acasă de el și de soția lui, știu că a fost odată la Ministerul de finanțe, după ce a vorbit cu Zuce, a fost trimis cu Nidlij la Ministerul de Interne și a fost încadrat în serviciu

la unele servicii exterioare. Știu că tre-
metea cărții de vizită lui Luca și soției
lui Elizabete. 195

Știu că a fost scos Luca din fun-
ctia de Ministru, a venit odată în
ma amintit că el a auzit că Luca
este la Canal și are nevoie de opt
și că el este gata să îi dea jumătate
din salariu pentru întreținerea lui
Luca. Tot Bardos mi-a comunicat că
a fost cineva la Gaur Ștefan și
a cerut opt pentru Luca.

Eu am făcut un raport amănunțit
de felul cum a venit individul la
mine și l-am prezentat la Direcția IX a
serviciul IV.

De câte ori se prezentat ocazi-
un ocazie Brauman din praviacie, eu
am a fost primit de Elizabete Luca, din
a fost primit de Luca Vorle la Minister
de câte ori, unde Bidlyz i-a cran-
set amintit chestiuni din despriza lui
Luca. Știu că în anul 1951 în timpul
acest Brauman a fost bolnav la un
spital și Bidlyz din ordinul lui Luca
la esutat împreună cu toate spitole
// Sh. Dury

și până în ³sfârșit a fost găsit n'aputut
înleproșe de țuca, am auzit că ar
fi a marelui țuca, dar nu puteam
să-mi închipui ce rudă fiind el era
evreu. 196

În anul 1947 lui țuca a fost
prezentat de fratele lui Toth György, un-
mitul Noghi Victor fost prefect al jude-
țului Trei scame, care mai târziu a
fost exclus din Partid. Știu că multe
intersecții a făcut Sidlij la telefon
la Partid exprimându-se că țuca nu a
fost de acord cu excluderea lui Noghi Vic-
tor, deoarece este un om de oală, un
știu rezultatul pe care l-a obținut, dar
știu că prin anul 1949-50 țuca l-a
înlocuit la Comitetul Geologic ca
vice președintele comitetului, un a durat
mult timp și a fost șos și de role,
după care vine la Minister la țuca și
și de funcție tot de vice președinte
la Centrul exp. din București, unde a
funcționat până la demisia de cea-
ptă, un știu doar că rămas mai departe
în oarecăr funcție. țuca l-a vizitat de
câteva ori aproximativ de două și la
el scasă la Hontu Gheorghe Anghel

4

Știu că la Aidliț venea la Ministerul
de Finanțe Col. Birtoș, unde au discutat
în limbă magheră. — 197

După ce a fost lăsat șos din Mini-
sterul de finanțe, am auzit o discu-
ție în meserie între el și Aidliț
că probleme financiare a fost dobtă-
spre control unar e limente tinere cre-
habar un au ce este finanțele. Luce
a spus cu cuvinte calomnioase cu nu au
putut să redau exact cu vintele lui,
Știu că după scutirea lui Luce, el a
a cântat pe Aidliț și după cum am
observat că viața se răsună în perma-
nente cu el, și și ce deplăcu pe cre
a face a face cu Aidliț și cu cre
parte discutii foarte lungi.

Acoste'imi este debrat, pe cre
o omnia și o omnia

A. B. B.

19 Ianuarie 1953.

Nu sa batut la masina

St. Jambouy c.

24.09.954

198

Proces-Verbal de interogator

Arestat al SOLY MOS IVAN, născut la 14 februarie 1915
în Zalău, de profesie avocat, fost vice-președinte al Centrușului;
cu ultimul domiciliu în București Str. Dr. Saon Nr 16
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

23 iunie 1954

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 19 și 30 min.

„ s-a terminat la ora 21 și 50 min.

Intrebare: Verbal de încredințare ori declarație unele
lucruri. Ești dispus să fii consemnat în scris?
Răspuns: Da sunt dispus să fii consemnat
în scris. Și mult umbrătoare.

În anul 1949, eram în co-beneficiul lui VASILE
LOCA împreună cu LOTAR RADACEANU și
orleptam pe Dl GHEORGHE APOSTOL pentru
a ține o mănăstire a conștienței ștătelor.

În acest timp EIDLITZ ZOLTAN a opă-
rit cu ziarul „Scîntela”.

LOCA a început să-l cearcă, de fapt
răvănind și EIDLITZ și s-a adresat
către LOTAR RADACEANU spunându-i
că în ziar este vorba despre obținerea de
dreapta din Bulgaria în fața cu
TAICIO - KOSTOV.

Eu am observat că în timp, ce Luca ceter
în ziar, s-a îngălbenit la față și părul

Urmare: foarte mevor. -

El și-a mai spus lui LOTAR RADACEANU că de vreme ce acesta nu e foarte periculos și că după ce urmează demararea și că sa aruncă grijă ca la noi să nu fie o astfel de dovadă. -

LOTAR RADACEANU nu a mai răspuns, de vreme ce în acel moment a intrat în cabinet și GHEORGHE APOSTOL și ei au întrerupt discuția scurtă. -

Această discuție eu am povestit-o a doua zi tatălui meu, spunând în plus că LUCA se sperie de dovadă cu toate că ar fi cel mai bun comentat din țară, și că RADACEANU dacă n-ar sperie mai puțin, dar nu LUCA.

Știu că în anul 1948 RAJK LASLO a fost găzduit de VASILE LUCA fiind oprit timp de două săptămâni, fiind pus la dispoziție a vâli la Suceava. -

Acest lucru l-am aflat de la JOC VASILE care era secretarul personal al lui LUCA.

El îmi spune că ei nu sunt foarte buni prieteni încă din vreme și că ei doi stăteau de vorbă foarte rar și în prezență.

SZABO ALBERT de vreme ce mi-a povestit că cel mai bun prieten al lui LUCA și că LUCA a fost demoralizat foarte mult din cauza arestării lui RAJK. -

STARK soful lui LUCA în anul 1949 mi-a povestit că în anul 1948, a fost într-o noapte cu mama la Budapesta

Semnatura,

Solymund Nagy

199

Urmare: unde VASILE LUCA a stat de vorba' cu RAJK LASLO, dupa ce acesta fusese inlocuit din functie de secretar adjunt al P.C. Maghior. -

STARK mi-a spus ca el fiind obozit, moare a fost condus in' de V. LUCA, de unde eu am dedus ca LUCA se gatare mult. - Nu mi-a spus nimic de ce n' au intrat in acvori noapte. -

STARK mi-a mai spus ca pentru acest lucru V. LUCA avea nevoie de un sofer de incredere si ca din cauza cauzei din el nu mai functiona ca sofer el a mers cu masina si nu soferul de atunci al lui LUCA.

In anul 1949 in pragina unei mari iastatorii mi stia peis de ce a mai rase 23 August, eu fiind in cabinetul lui VASILE LUCA am avut urmatoarea discutie la telefon intre el si ANA PAUKER:

"ANA discutand lui Chitu' (se refera la secretarul general al Partidului) este extrem de prost intretinut, nu e pe bune noaptea, trebuie refect complet fizic si coctura pea mult generalitati si mi este dupa interesele noaptea" -

Eu atunci m-am mirat mult cum de discutia' ai fota mea este fel de chitituni.

In anul 1949, dupa ce incepuse necesara constructiia pavilionului Danareu - Maria George, VASILE LUCA m-a chemat in cabinet si mi-a facut repetarea ca dice au tolerat

SEMNATURA,
Polyan Long

Urmare: s-a facut relatii ase miori dela succesiile
dela bancal stiind acest lucru dela
WEISS IOAN - reful contabil al Din 700. e
bancului Daneria - Marea Neagra. -

Eu spunandu-i ca nu stiu nimic, mi-a
spus ca mi este de acord cu metoda sece-
sionului general al Partidului si ca si
puno la punct aceste chestiuni privind
problema ca ori pluce seccetorul general
ori pluce el si ca mai bine se face tarau.

La descutarea de mai sus de fata e fat in EIDLITE.

Tot in anul 1949, primavara, fiind in cabinetul
lui V. LUCA dela Ministerul de Finante s-a
chemat de telefon pe dl CHISINESKI si i-a
spus ca sunt reclamatii nejuste asupra
lui IACOB ALEX. - fiind cotrozei LUCA

adunat
cu asenti
miezul mes.
Solezyl Day

s-a repetat si a spus eu sunt prezenta executat
necesar de portat. ^{si dau ordin, ordonul trebuie executat} ~~Atentie sa fie verificat~~ IACOB

In acel timp in cabinet era si IACOB ALEXANDRU.

Dupa ce a inchis telefonul VASILE LUCA i-a
spus lui IACOB ca trebuie se pacer mare,
chifurta prea mult si ca este trebuie facut
in era fel ca sa nu vada oamenii, ca ei
era face si el (LUCA), altfel oamenii vorbesc.

In anul 1949, eu conduceam in mod
intimor directie voluntara. -

In acel timp e venit o adusa dela Minis-
terul bancului Exterior numata de Minister
soljunct de icolo GOGU RADULESCU, prin
care s-a erant plata a doua mii de
dolari pentru un diplomat rusu din

Solezyl Day

Urmare: Argentine, care a fost recuș din funcție
 cu 5 luni înainte ca neocorpuzator
 politic. Din dorerea care a fost înaintat
 împreună cu adunare rezultă că a fost
 diplomat și reînnoțit la cetățenie
 română și e rămas în Argentina -
 Dorerea mi-a fost prezentat de DL COSTAN-
 SATOS secretarul comisiei voluntare dela
 Ministerul de Finante. —

Pe baza actelor dela dorar au refuzat
 plata celor două mii dolari, deoarece
 ei erau ceruți pentru acea perioadă
 când deja el nu mai funcționase.
 Pute citere zile eu am fost chemat în
 cabinetul lui IACOB ALEXANDRU, unde
 erau de față MOSORAN VASILE și
 GOGU RADULESCU. —

Totți acestora mi-au făcut reproșuri
 pentru că nu am plătit și mi-au spus
 că o să a poțere rău de tot plebe LUCA
 pentru această chestiune. —

Apoi ei au dat ordin și plata s-a
 executat. Într-o ordine după acest caz
 după o zi din ordinul lui VASILE LUCA
 am fost recuș din funcție de director
 al Direcției Voluntare. —

După ce am citit cuvant cu cuvant prezentul
 proces-verbal de interogatoriu și am constatat
 că întrebările cupruse cu cele delocute
 de mine nimeni și nimeny propriu. —

M. N. Tabara Nic.

M. N. Tabara Nic.

Dosar Nr.

201

DECLARAȚIE DE MARTOR

Astăzi...22....., luna.....Decembrie....., anul una mie nouă sute cincizeci

și...trei.....

Procuror

M.KOVACS

Not, ~~Anchetator penal~~, constatăm că înaintea noastră

s'a prezentat martorul chemat, și după ce i-am stabilit identitatea, ne-a declarat că se numește

STOICA M.GRIGORE

de ani...38.....

născut în com.Afumați Raionul
Băilești Reg.Craiova

....., domiciliat în Orașul Stalin str.Maiakovski nr.13

de profesie jurist....., că nu există între el și parte nicio dușmănie
că nu a suferit nicio pagubă în urma infracțiunii și că nu se află în niciunul din cazurile
care să-l împiedice să depună. După ce a depus jurământul. în conformitate cu art. 147 din
codul de procedură penală, ne-a făcut următoarele declarațiuni:

In anul 1949 am fost procuror la Tribunalul Militar din
Sibiu.-

Imi amintesc precis de cauza privitoare pe Incze Iuliu
și alții - invinuți pentru faptul că în toamna anului 1944,
au omorât pe mai mulți ostași români care făceau parte din trupele
eliberatoare.-

Eu după cum îmi amintesc, desigur l-am primit dela fostul
Tribunal al Poporului din Cluj, la care chiar eu personal am făcut
rechizitoriul, trimițând dosarul la instanță pentru judecată, cu
acuzății în stare de arest.-

Menționez însă că în afară de unul singur care a fost
în stare de arest, ceilalți nu au fost în stare de arest.-

Mi-aduc aminte că în timpul procesului invinuitul Incze
Gyula s'a purtat foarte obraznic și mai mult chiar a vorbit în
așa fel de parcă el ar fi fost acuzator. Chiar i s'a atras atenția
de către tov.Președinte, încercând să-l pună la punct pe acesta,
iar ședința a fost suspendată.-

Despre Incze Gyula s'a vorbit că este rudă cu Vasile
Luca, iar despre ceilalți deasemenea se vorbea că sunt oamenii
lui Vasile Luca.-

La ședință în concluzii eu am cerut condamnarea la toți
inculpații. Când am pus concluzii în proces s'a ridicat numitul
Toth despre care se spunea că este deputat în Marea Adunare Națională
și că este fratele lui Vasile Luca începând să facă scandal.-

Procuror,

~~Anchetator penal~~

...//...

Martor,

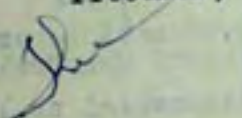
Eu am aflat chiar în timpul procesului că Gen. Bratu se interesează de proces și chiar știu că Gen. Bratu împreună cu Ciurea Petre, s'au deplasat la Aita-Seacă unde au prelucrat sentința de achitare.-

Deasemeni am mai aflat că prelucrarea sentinței a fost făcută în urma dispozițiilor primite dela Vasile Luca, prin oamenii săi.-

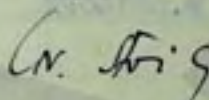
Astfel văzând această situație, n'am mai declarat recurs, întrucât n'ar mai fi avut rost, dat fiind faptul că gen. Bratu era șeful Justiției Militare și recursul tot la dsa., ar fi ajuns.-

Stăruie și semnează.-

Procuror,

Martor,

202

D E C L A R A T I E
=====

Subsemnatul GHEORGHE STARCEA, născut în Dorohoi, la 25.III.1899, fiul lui Gheorghe și Elena Stârcea (decedați), fost comisar șef până la 6.III.1945 și ulterior avansat până la gradul de Inspector de Poliție, fost cu ultimul domiciliu în București str.Brezoianu Nr.29 C (în proprietate sovietică), reținut de la 12.VIII.1949, în prezent aflat în penitenciarul central Făgăraș, declar următoarele :

La Octombrie 1944, am fost transferat de la Poliția Târgoviște la Direcțiunea Generală a Poliției București, făcând din primul moment legătura și translația dintre conducerea Dir.G-rale a Poliției și Comandamentele Sovietice, întrucât știam bine limba rusă (Am predat chiar limba rusă la Ministerul de Interne la Dir.G-rală a Poliției, la Ministerul de Externe, la "Scânțeia" și la "Slova".-

În Oct.1944, am intrat în P.C.R. fără nicio ezitare, așa cum alți colegi făceau rezerve, expectative sau opunere.-

La puțin timp am fost ales Președinte la Sindicatul Poliției Generale.-

Tot în Octombrie 1944, am fost însărcinat cu organizarea și conducerea unei echipe speciale de teren (Echipa S) pe lângă Cabinetul Ministrului Subsecretar de Stat al Ordinei Publice, pe atunci Generalul VIRGIL STANESCU, echipă care fila și se informa asupra activității unor străini (americani, englezi, olandezi, belgieni, turci, italieni etc.), precum și asupra unor persoane de cetățenie română, care veneau în contact cu anumiți străini.-

Delegațiile le primeam de la Generalul VIRGIL STANESCU și tot dânsului raportam rezultatul, iar pentru drepturi eram trecut în statul de serviciu al Dir.G-rale a Poliției.-

Tot în acel timp am activat separat și permanent - în condițiuni cu totul secrete, în cadrul unui Serviciu Secret Sovietic de Contrainformațiuni, pentru camuflarea cărei activități s'a găsit formula - la propunerea sovietică -, să conțez

de formă pe lângă Ministrul TEOHARI GEORGESCU, aceasta pentru a fi ferit de indiscreții și a nu putea fi chestionat de nimeni, de fapt însă TEOHARI GEORGESCU nu a cunoscut activitatea mea, decât din referințele date din timp în timp de către sovietici, asupra purtării mele.-

Așa încât, aparent eu contam la Cabinetul lui TEOHARI GEORGESCU, în adevăr însă nu aveam nimic cu acest Cabinet, decât rareori când întâmpinam greutăți în muncă și ceream concurs discret, sau când - în 1946-47 mi s'a dat dela cassiera Ministerului de Interne, câte o sumă mică lunară (varia dela lună la lună) pentru a face față la cheltueli de teren neprevăzute.- Primeam uneori și dela sovietici.- În orice caz, eu nu justificam nimic la Interne ci la sovietici, care controlau activitatea mea, îmi dădeau săptămânal îndrumări și instrucțiuni dela 1944 până la August 1949, când am fost ridicat cu foștii polițiști.-

În interesul acestui serviciu, trebuia să afixez un comportament pur burghez, chiar cu aparențe de om ușuratic, necesar captării încrederii cercurilor burgheze unde explo-ram informativ, cât mai ales pentru deruta celor care ar fi încercat să urmărească activitatea mea profesională.-

În fond, viața mea familiară era serioasă și corectă, pe care o duceam în amicală și tovărășească vecinătate cu câteva familii sovietice, cu care locuiam în acelaș domeniu sovietic.- La serviciul meu, sovieticii știau și ce mănânc în casă și ce am și ce nu am.- Deaceea eram și ajutat cu alimente lunare gratuite dela Economatul Sovietic. Numai pentru ochiul profan și pentru orice aparențe, eu eram un burghez ușuratic.-

În 1945, am cerut la sugestia d-lui G-ral VIRGIL STANESCU, d-lui TEOHARI GEORGESCU, să-mi detașeze în echipă și un element dela Partid, aceasta pentruca și Ministrul de Interne să aibă eventual un control asupra acestei echipe pe care o patrona de drept.- TEOHARI GEORGESCU m'a îndrumat la Sindicatul C.F.R.- Grivița - Ateliere, unde prezentându-mă, am cerut în numele d-sale, să-mi dea un tovarăș care ar fi amator de Poliție și mi-a fost prezentat tov. JIANU MARIN, care la început a fost încadrat în echipa mea cu gradul de comisar, apoi avansat și în fine fiind ulterior scos din muncă profesională, a rămas numai cu sarcini politice.-

204

Echipa mea avea următoarea compunere :

	Gh. STARCEA	comisar șef)	
	VINTILA POPESCU	comisar	(In prezent
	D-TRU CATARGI	comisar)	toți arestați.
(temporar)	NICOLAE MORAVEC	comisar	(
"	I. RASNOVEANU	comisar ajutor)	
	JIANU MARIN	comisar (temporar))	

Desigur că JIANU MARIN - ca și toți ceilalți din echipă - trebuia să înfățișeze un comportament și o mentalitate burgheză, bineînțeles numai aparent, ori el se simțea bine în postura burgheză și tocmai când nu trebuia, manifesta sentimente comuniste, deci se făcea treptat impropriu serviciului de informațiuni.-

Cu toate acestea l-am prezentat șefilor mei sovietici, care mi-au spus că nu e nevoie să avem neapărat un membru de partid în echipă.-

Din contactul care l-am avut cu MARIN JIANU, am făcut următoarele constatări :

Confidenți personali avea numai în persoana tovarășilor: NEACSU, SECIU, FLOREA RADULESCU (garaj), STANCIULESCU(fostul său Șef de Cabinet) și DINCA ION șoferul său permanent.- Chestiuni intime, secrete personale, le discuta și le aranja numai cu aceștia și mereu se încuia cu câte unul din ei în Birou, pentru a nu fi auzit de alții.-

În același timp JIANU MARIN mai avea încă amici personali ca: SIPOS NICOLAE, PROSAN, NICOLSKI, DULGHERU, ZAMFIR, eu și VINTILA POPESCU din echipă.-

Familia lui JIANU nu o cunoșteam și la el acasă nu am fost niciodată și nici el la mine.-

Cu MARIN JIANU mă întâlneam de foarte multe ori la aperitive prin diferite localuri din București și de câteva ori am fost la petreceri ocazionale în Prahova în special la Mălăești, la un prieten al meu ION VALSANOIU, care nu avea interese la Interne, care nu ne-a rugat niciodată nimic și la început credea că JIANU ar putea fi un bun pretendent la căsătoria unei surioare a lui din Mălăești, mai ales că nici eu nu știam că JIANU este căsătorit.- Ulterior aflând, am informat pe VALSANOIU, care a răcit prietenia și a rupt-o apoi definitiv în primăvara 1948.-

Cu JIANU am luat masa și petrecut în câteva restaurante din Floești, cu ocazia trecerii prin acest oraș - și mă miram că nu se ferește de Ministrul său, la care se ducea -împotriva

sfaturilor mele, cu capul amețit de băutură, căci la Mălăești sau Ploești, în timp ce eu mă culcam obișnuit la ora 24, el continua să petreacă neîntrerupt și câte două zile la rând.- Cum însă aceste chestiuni nu interesau serviciul meu, îmi era indiferent cum își petrece timpul.-

Cu TEOHARI GEORGESCU nu am avut relațiuni personale și nici legături de serviciu.- Mergeam la D-sa la câteva luni odată și numai când aveam greutăți în muncă pe care le puteam rezolva la Ministerul de Interne.-

În 1945 mergeam și cu Delegația Sindicală atunci când era un caz sindical de rezolvat la D-sa.

Totuși știu că avea confidenți personali în tovarășii :

STELIAN TANASESCU,
DULGHERU Insp.de Poliție
ZAMFIR " "
JURIM Subinsp.de "
LEVENTE ,Dir.Poliției Economice
SRAER GHERS - avocat
IOAN (CRISAN ?) Chestor
GEAMANU GRIGORE - Secretar General
JIANU MARIN - Secretar General.

Dela șoferii Ministerului se răspândise șvonul că TEOHARI GEORGESCU are o vilă la Timiș unde făcea petreceri, întâlniri cu femei și chiar un chef cu lăutari la care a fost și SRAER GH

Din aceeași sursă mai știu că făcea vânători. La Prahova a fost la vânătoare cu STELIAN TANASESCU și VIDRASCU primarul orașului Ploești, iar acasă la București are de multe ori mulți invitați și face petreceri mari.- Chiar NICOLAE TOMESCU, cârciumar din București str.Triumfului, mi-a spus odată că a lucrat toată noaptea ca grataragiu, căci a fost "beție mare".-

În iarna 1946-47 - la Anul Nou, corul Sindicatului Internelor condus de ION PEIU, a fost să felicite și să ureze în cântece Ministrului TEOHARI GEORGESCU.-

A doua zi, coriștii (funcționari și funcționare din Ministerul de Interne și din Dir.G-rală a Poliției) povesteau următoarele, cu lux de amănunte :

"Am fost primiți foarte bine și foarte prietenos de Dl.Ministru TEOHARI, care avea musafiri pe d-nii SRAER Gh., DONCEA C., JIANU MARIN, TANASESCU STELIAN, GEAMANU GRIGORE, Col.PARVULESCU NICOLAE (ulterior General și primar al Capitalei), A.BUNACIU.- După ce am cântat cântecele tradiționale de

Crăciun, au apărut servante frumos îmbrăcate, aducându-ne tartine, gustări, țuici, vin în cupe de șampanie etc.-Atmosfera era foarte plăcută, casa largă elegantă și frumos mobilată.

Când am plecat, bine dispuși de băutură, ne-a venit ideea să trecem și pe la Ministrul Adjunct ION BURCA. Pe acesta însă l-am găsit la ora 24 de Anul Nou, în curte tăind lemne.

Dl. Ministru BURCA surprins de atâția musafiri care veneau să-i cânte, s'a simțit foarte încurcat că nu ne poate primi în casă, căci casa d-sale este mică și neîncăpătoare și pentru că nu avea cu ce ne primi, a luat 20.000 lei care îi ținea sub o gazetă pe un dulap și ni i-a dat nouă cu rugămintea să luăm cu acești bani ce voim în oraș".-

Diferența dintre condiția de viață pe care coriștii au constatat-o la comunistul TEOHARI și social-democratul BURCA, a făcut obiectul unor comentarii în surdină, - în parte - nefavorabile d-lui TEOHARI GEORGESCU.- Eu am redat pe cât se poate mai exact spusele și impresiile funcționarilor care au fost la această ocazie.

În anul 1947-1948, pentru camuflarea serviciului meu secret, aveam vizibil două ocupațiuni :

- 1.- Organizasem și conduceam o orchestră simfonică a Sindicatului M.A.I. și
- 2.- Eram președinte activ al Asoc. Generale a Salariaților Polițieniști din R.P.R.-

În Minister sau Direcția Generală a Poliției nu aveam legătură cu niciun serviciu.-

Mai pot da încă oarecari informațiuni și asupra altor persoane, care aveau diferite contigente cu TEOHARI GEORGESCU și anume :

KWEILER - fost director în P.P.C. și ulterior în Dir. G-rală a Poliției - Direcția Economică.

MISU IORGULESCU, fost mare restaurator cu domiciliul pe Cheiul Dâmboviței lângă "Pâinea Zilnică" și fost în serviciul meu acoperit, a fost arestat de KWEILER în Februarie 1949 și ținut 8 zile în arestul dela M.A.I., sub presiunea de a da un înscris după care, R.P.R. ar fi putut prin Legăția respectivă, să ridice depozitul bănesc al lui MISU IORGULESCU dela Istanbul, rezultat din exploatarea restaurantului de lux "Taxim" din Pera-Istanbul, proprietatea lui MISU IORGULESCU.-

KWEILER văzând că nu poate obține această scrisoare dela IORGULESCU, a încercat să stabilească în intim cu IORGULESCU o modalitate de a-i face un transfer extern la ordinul său,

sau a unei rude ale sale, bine înțeles mai puțin decât pretin-
dea pentru R.P.R., dar nici asta nu a reușit.- În acest fel
mi-a fost povestit de MISU IORGULESCU.-

Dealtfel, tot MISU IORGULESCU îmi spunea că și la Biroul
Pașapoartelor se făcea un trafic ascuns - cu samsari - lucru
de care se ocupa D-na MIHAIL (șchioapă de un picior).- Eu
știind însă că D-na MIHAIL execută numai după ordinele stricte
ale Ministrului TEOHARI GEORGESCU sau a Generalului G.POPESCU
Dir.G-ral al Poliției, nu am dat crezare și i-am cerut date
concrete - pe care nu mi le-a mai dat.- În acel timp însă un
alt ins din serviciul meu acoperit (Prof.MICLAUS NICOLAE dela
liceul N.Bălcescu, ulterior consul la Ministerul de Externe)
m'a informat că un supus austriec (i-am uitat numele) căuta
clienți pentru pașapoarte, care se traficau la Dir.G-rală a
Poliției.- Despre activitatea D-nei MIHAIL ar trebui întreat
și fostul Inspector PAUN MIHAIL, arestat la Făgăraș (probabil).

JURIM.- În 1948-1949, câteva lucrări la serviciul meu
secret, au făcut obiectul activității voiajere a d-lui JURIM,
subdirector la Dir.G-rală a Poliției, considerat la acea dată
confident și curier în afaceri personale în străinătate în
interesul câtorva mari personalități dela noi; bănuiam numai
că ar fi fost vorba și de Dl.TEOHARI GEORGESCU, șeful Depar-
tamentului său.- JURIM, justificat de misiuni oficiale și ca-
muflat de diferite delegații de serviciu, aranja legături de
afaceri și transferuri de valori pentru rude din străinătate
a acelor personalități și desigur profitându-se de ocazie, mai
trafica și în interesul personal streptomycină și altele.-

În orice caz, Dl.ZAMFIR - fostul său șef și prieten
personal, ar putea cunoaște fapte revelatorii.-

JURIM, deși relativ funcționar mic (subdirector) avea
totuși intrare directă la Ministrul TEOHARI GEORGESCU și de-
plasările sale în străinătate erau precedate de lungi și se-
crete audiențe la TEOHARI GEORGESCU.- Personalul dela Cabinet,
ca și cel de pază, poate confirma acest lucru.-

Încă doi confidenți ai Ministrului TEOHARI GEORGESCU în
Dir.G-rală a Poliției, mai erau D-nii ZAMFIR și Chestorul IOAN
(CRISAN ?), prieteni din timpul când erau elevi la liceul
"Cultura" din București str.Sf.Ion Nou.- Chestorul IOAN condu-
cea așa zisa Brigadă Ministerială și observațiunile sale asu-
pra persoanei celorlalți miniștri, erau partea principală din
raportul său.-

208

Informațiuni despre persoane în afara Ministerului de Interne :

VASILE LUCA.- Criticat sever în intimitate de către un hangiu din Tg.Secuiesc, anume BRASOVEANU (eu l-am cunoscut prin amicul comun SANDU BANU - Inspector la "Scântela").- Acest BRASOVEANU, rudă sau prieten cu VASILE LUCA, îl critica că face tot felul de afaceri mari cu alții și cu el nu - întrucât s'ar fi cerțat, citând cazuri pe care atunci nu le-am crezut, nu le-am dat importanță și le-am uitat.- BRASOVEANU poate însă să declare.-

Alt caz apoi: În vara 1947, întâlnindu-mă ocazional seara la o masă în grădina restaurantului "Mon Jardin" cu un cunoscut din copilărie - supusul sirien BARON HAMPARSOUN, masă la care se mai afla N.MICLAUS, consul la Ministerul de Externe și SEPERIAN, mare industriaș din Galați.- BARON HAMPARSOUN ne-a invitat la el acasă să ne trateze cu dulciuri primite de la mama sa din Beyrouth.-

Locuia într'un apartament bogat pe B-dul Dacia, ocupând 5-6 camere mari, singur și fără servitori.- În toate camerele dezordine, sticle de șampanie aruncate pe jos și în aceiaș dezordine, foarte multe fotografii luate în această casă la diferite petreceri de noapte.-

În fotografii se vedeau diferite persoane înlănțuite în plin chef, printre care VASILE LUCA, Dr.PETRU GROZA și BARON HAMPARSOUN.-

Eu nu știam atunci nici ce caută la București acest HAMPARSOUN, nici ce legături are cu lumea de sus și nici nu-l puteam chestiona față de ceilalți, rezervându-mi acest lucru pentru a 2-a sau a 3-a zi - în patru ochi.- În acea seară HAMPARSOUN mi-a spus doar, foarte flatat, că "este foarte tare", că "are prietenie strânsă cu toți cei mari" etc.- Am crezut că se laudă, dar fotografiile vorbeau singure.-

Peste două zile venind să-i fac o vizită și să aflu ce-i cu el în țară și ce face, am găsit ușa încuiată și portarul mi-a dat să înțeleg că e "luat" cu totul.- Probabil arestat sau isgonit.-

Despre VASILE LUCA se știa de altfel că are preferințe pentru viața burgheză, făcând vânători și petreceri vânătorești. La Prahova a fost la o vânătoare cu ANA PAUKER și cu

. / .

209

VIDRASCU, primarul oraşului Ploeşti.-

Iar în legătură cu ANA PAUKER :

Numirea ca prefect, apoi ca Ministru Adjunct la Sănătate a Dr-ului V.DUMITRIU din Ploeşti, se zice că s'a datorat unei intervenţii făcute la ANA PAUKER prin Dr.MIRCEA BOTEZ -Ploeşti şi acesta prin Dr.MEZINCESCU care ar fi avut legături cu ANA PAUKER.- Acestea mi-au fost spuse de către avocatul Gh.IONESCU, fost prefect la Prahova.-

Tot acesta mi-a mai spus că ANA PAUKER - deşi în vârstă - are legături intime cu un fost legionar de marcă anume VOJEN.-

În vara sau toamna 1947, un amic fost în serviciul meu acoperit, GASTON BADOUX fost Dir.G-ral la Concordia-Petrol, mă informa - sub rezerva altor complectări mai sigure - că în cercurile evreieşti din Capitală se transpirase că evreii din U.S.A., interesaţi în emigrarea rudelor lor din R.P.R., ar fi asigurat la Capetown South Africa, un depozit la ordinul şi dispoziţia ANEI PAUKER, depozit în valută forte, care ar fi urmat să devină realitate numai în momentul când un oarecare RUVIN sau RUBIN, ar fi dat asigurarea satisfacerii cererilor de emigrare din România; cum în 1949, la Ministrul Israelului a venit o persoană cu acest nume şi problema fiind acută, informaţiunea putea fi luată în consideraţie.-

Totuşi credeam că sunt şi bârfeli şi răutăţi, care n'au ce căuta în rapoarte informative, mai ales acolo unde n'au resort.-

Un alt caz despre care MISU IORGULESCU a aflat dela Legaţia Franţei sau Legaţia Turciei (?) nu mai ştiu exact - privitor la Motonava "Transilvania".-

Bogătaşul evreu KARMITZ, proprietarul Depozitului Farmaceutic "Standard" din Bucureşti, a fost arestat (probabil la M.A.I.) şi cercetat de KWEILER cu scopul de a declara depozitele ce le are în străinătate şi de a da scrisori de ridicare.-

După ce acest KARMITZ - sub presiuni ar fi dat o asemenea scrisoare - i s'a dat drumul şi paşapoarte pentru el şi familie.-

Ajungând în străinătate, a dat în judecată Statul român sau Ministerul de Interne în solidar cu Statul român, constituindu-se parte civilă cu o sumă mult mai mare decât scrisese în scrisoare, drept daune morale.-

Procesul s'ar fi judecat la Haga și Statul român citat în cauză și nefăcând nicio opoziție, a fost obligat să plătească lui KARMITZ 30 milioane lei noi (emisia 1947).-

Ulterior KARMITZ investind hotărârea dela Haga, cu formula executorie franceză, a cerut sechestrarea și punerea în vânzare a vaporului "Transilvania" ce se găsea în portul Marsilia.- Abia atunci Statul român ar fi fost nevoit să plătească lui KARMITZ cele 30 milioane.-

Pentru toate aceste daune ar fi fost vinovați: TEOHARI GEORGESCU - pentru manevrarea afacerii KARMITZ și ANA PAUCHER pentru neexplicata atitudine tacită, lăsând să se scurgă toate termenele și să se îndeplinească toate formalitățile juridice în străinătate, fără proteste sau opoziții și că în fine s'ar fi făcut pe contul Statului român această "operație" din care au profitat KARMITZ, TEOHARI și ANA PAUKER, întrucât se spune c'ar fi fost înțeleși.-

Mai relatez alt caz, având contigente la Ministerul de Interne :

GH.GEORGESCU fost în 1948 în serviciul firmei "Romitex"- Timișoara, mi-a dat următoarea informațiune, pe care o avea dela un depozitar de mașini și motociclete din București, care a fost și patronul lui JURIM în 1943/44, ulterior devenit Sub-director la Dir.G-rală a Poliției.

În una din cursele ce le făcea în străinătate (1948/949), JURIM -"curier dela Ministerul de Interne pentru misiuni externe (?)" - s'a abătut în treacăt și pela Tel Aviv - unde a avut de îndeplinit o misiune pentru ANA PAUKER personal.-

Acestei călătorii se atribuia interesul unor aranjamente familiare și materiale în Palestina.-

Aceasta este declarația pe care o susțin și semnez propriu,

ss/Gh.Stârcea

211

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Martorul ~~STERN~~ ZOLTAN, născut la 12 oct. 1903 în com. Ciutei raionul Cris, reg. Arad, fiul lui Leopold și Luiza cu domiciliu în Arad str. Dimitrov nr.65.

27 august 1954 - Arad -

Interogatoriul a început la ora 17,45 min.

" s-a terminat la ora 21,15 min.

Intrebare: Unde lucrați dvs. în anii 1928-1931?

Răspuns: În anii 1928-1931 am lucrat la Astra Română azi Flamura Roșie Arad.

Intrebare: În această perioadă aveți legătură cu mișcarea muncitorească?

Răspuns: Da am avut , am fost membru în P.C.R. și am activat în celula de partid condusă de MATAISZ ILEANA, ZINGHER LEOPOLD și alții.

Celula de partid în care activam eu aparținea de comitetul de partid din Arad condus de VASUTA ADALBERT și KALI IOAN.

Intrebare: În afară de comitetul de partid condus de VASUTA mai era și alte comitete de partid în Arad?

Răspuns: Stiu că mai era și grupul fracționist condus de ULICI LAZAR. Acest grup existent în anii 1930 -1931, susținea că el este recunoscut de C.C. al P.C.R. și el reprezintă adevărata linie a P.C.R.-ului.

Intrebare: Cine mai făcea parte din acest grup fracționist?

Răspuns: Din acest grup fracționist condus de ULICI LAZAR mai făcea parte , Iosif, CRISAN MIHAI, SIRLIAN ION și un anume DRECIU lucrează la C.F.R. Arad și alții.

Intrebare:

De rol avea acest grup fracționist?

Răspuns: Acest grup fracționist urmărea să scape de conducerea partidului din Arad și să ducă auncitorimea pe un drum greșit, să-l folosească în scopurile lor dușmănoase, personale.

Intrebare: Dacă în perioada acestor lupte fracționiste au venit în Arad pe linie de partid cineva din partea C.C. și P.C.R.?

Răspuns: În toamna anului 1930 și-au 1931, nu-am aduc aminte precis anul, a venit din partea C.C. și P.C.R. IUCA VASILE și a luat legătura cu mine personal și cu MATIUS ADALBERT lucra la cooperativa A.S.T.S.X. croitor de meserie în Arad.

Intrebare: Unde și-au avut această întâlnire cu IUCA VASILE?

Răspuns: Aveastă întâlnire cu IUCA VASILE se avut-o pe malul Mureșului lângă Zribenel.

Intrebare: Cu ce scop a venit VASILE IUCA în acel timp și a luat legătura cu d-tale și MATIUS ADALBERT?

Răspuns: IUCA VASILE a venit cu scopul să ne lămurască că el reprezintă linia partidului și că el are legătură cu cominternul.

Totodată ne-a spus că în rândul partidului exista lupte fracționiste și celelalte grupuri are legătură cu siguranța și sunt niște trădători și împotriva cărora trebuie dusă lupta pentru scuterea lor din partid.

De această ocazie am discutat cu IUCA VASILE circa 1/2 oră după care a plecat și ne-a spus că vom primi dispozițiuni precise cum să activăm.

Dela acea dată nu m-am mai întâlnit cu VASILE IUCA niciodată.

Intrebare: Ce orădiri a avut discuția pe care a-ți avut-o cu VASILE IUCA despre lupta fracționistă?

Răspuns: În urma prezenței lui IUCA VASILE în mijlocul nostru s-a creiat o și mai mare desorientare în rândul membrilor de partid dinasti, fapt care a creiat o serie de confuzii între noi, și mai știind care este adevărata linie justă a

P.C.R. Această situație a avut repercursiuni și asupra masei de muncitori intrucit a paralizat într-o oarecare măsură activitatea mișcării muncitorești.

În această perioadă datorită situației creată de IUCA VASILIA nu s-a putut organiza vreo acțiune mai mare (grevă) pentru obținerea de revindecări ale muncitorilor.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvint cu cuvint și am constatat că corespunde în totul cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.

ANCHETATOR

Lt.Maj. Diță Gh.

ss/STERU ZOLTAN

GI/ 3 ex.

214

Proces-Verbal de interogatoriu

Marior. Stern Zoltan, născut la 16 oct. 1903, în com. Ciutei Raion. Cris, Reg. Arad, păl
hii Leopold și Luiza, cu domiciliul în Arad
(D de stare civilă, ultimul domiciliu)
Str. Semitron Nr. 65.

27 August 1954

Orașul Arad

Interogatoriul a început la ora 17 și min. 45
s'a terminat „ „ 21 „ „ 15

Intrebare: Unde lucrați d-voastră în anii 1928-1931?

Răspuns: În anii 1928-1931 am lucrat la 'Astra Lamină' azi Filanura Loric Arad.

Intrebare: În această perioadă aveți legătura cu minorrea muncitorească?

Răspuns: Da am avut. Am fost membru în P.C.L. și am activat în celula de partid condusa de Mataisz Ilana, Zingher Leopold și alții.

Celula de partid în care activam eu aparținea de comitetul de partid din Arad condus de Vasuta Adalbert și Kati Ioan.

Intrebare: În afara de comitetul de partid condus de Vasuta, mai era și alți comitete de partid în Arad?

Răspuns: Știu ca mai era și grupul pactonist condus de Ubriz Lazar.

Îscălitura,

Stern Zoltan

Urmas: Acest grup pactant, existent in
ani 1930-1931, sustina ca el este recunoscut
de C.C. al P.C.R. si el reprezinta adevarata
linie a P.C.R.ului.

Intrebare: Cine mai face parte din
acest grup pactant?

raspuns: Din acest grup pactant
conduc de Ulici Lazar, mai face
parte, Suedar Ion, Briceau Mihai,
Briceau Ion, si un anume oracin, numez
la C.F.R. Arad, si alții.

Intrebare: Ce rol avea acest grup
pactant?

raspuns: Acest grup pactant
numera sa acopere conducerea postului
din Arad si sa duca munca
pe un drum greit, sai planosa in
pejorative lor duramane, personale.

Intrebare: Daca in perioada
acestor lupte pactante au venit in
Arad pe linie de partid dintr-o
partea C.C. al P.C.R.?

raspuns: In toamna anului 1930 sau
1931, numi aduc aminte precis anul, a
venit din partea C.C. al P.C.R. Luca
Vorile si a luat legatura cu mine
personal si cu Matyas Adolbert, numez
la cooperativa A.R.T.E.X. existea de
mexic, in Arad.

Intrebare: Unde ati avut aceasta
intalnire cu Luca Vorile?

raspuns: Aceasta intalnire cu Luca

Urmas: Vorile am avuta pe mahal Muresului
linga Tribunal.

Intrebare: Cu ce scop a venit Vorile
Luca in acel timp si a luat legatura cu
d-tale si Matyas Adalbert?

Raspuns: Luca vorile a venit cu
scopul sa ne lamureasca ca el
reprezinta linia portidului si ca el
are legatura cu cominternul.

Tot adato nea spus ca in rindul
portidului exista linie pactonista si celelalte
grupuri are legatura cu rignante si
sunt unite tradatori si impotriva corora
trebuie dusi linie pentru restarea lor
din portid.

Lu acea ocazie am discutat
cu Luca Vorile circa 42, ora, dupa
care a fost si nea spus ca vom
primi dispozituni precum cum sa
actiunim.

Sela acea data nu m-am mai
intilnit cu Vorile Luca nici adato.

Intrebare: Ce unuori a avut discutia
pe care ati avuta cu Vorile Luca dupa
linie pactonista?

Raspuns: In urma prezentei lui
Luca Vorile in unlocul nostru sa creiat
o si mai mare desorientare in rindul
membrilor de portid ai nostri, fapt care a
creiat o serie de confuzii intre noi,
ne mai stind care este adeverata
linie justa a S.C.L. - Aceasta intrebare

Semnatura.
Herman Tolboac

Urmare: a avut repercusiuni si asupra marelui
de muncitori intrucat a paralizat intr-o
oarecare masura activitatea muncitorilor
muncitoresti. -

In aceasta perioada datorita starii
creiate de Luca Vonle nu sa putut
organiza vreo actiune mai mare
(opera) pentru obtinerea de revindicari
de muncitorilor. -

dupa ce am citit prezentul
proces-verbal de intalniri eu si
eu si am constatat ca corespunde
in total cu cele declarate de mine, si
sunt si corecte. -

Intretator:

Ministerul Muncii

Mortor

Henri Zoltan

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Martorul STEIE GHEORGHE născut la 25 ianuarie 1893 în Chișinău, fiul lui CONSTATIN și MARIA, profesor de drept cu domiciliu în București str. Herăstrău nr.3 raionul Stalin.

21 iunie 1954 - București -

Interogatoriul a început la ora 8.

" s-a terminat la ora 22,30 min.

Intrebare:

Când și cu ce ocazie l-ați cunoscut pe LUCA VASILE?

Răspuns:

Pe LUCA VASILE l-am cunoscut la începutul anului 1944 la Moscova, unde trăsesse în aceeaș clădire unde locuim și eu, care clădire aparținea C.C. al P.C.U.S. El atunci avea gradul de maior sovietic și venise tocmai atunci de pe front. Eu atunci l-am cunoscut când a dormit o noapte chiar în aceeaș cameră cu mine și cu ALEXANDRU MATA care în prezent este decan la I.S.E.P.

Intrebare:

Ce relații ați avut în acel timp cu LUCA VASILE?

Răspuns:

După venirea sa la Moscova în 1944, LUCA VASILE care în acel timp se numea LUCA LASZLO, a fost demobilizat din armată cred la intervenția lui ANA PAUKER și întrebuințat la munca de educație a prizonierilor de război. Deși nu am lucrat împreună cu el la școlile antifasciste de prizonieri, totuși știam că și el face aceeaș muncă ca și mine.

Relațiile mele cu LUCA VASILE, sau rezumat la simple cunoștințe, întrucât niciodată nu am lucrat împreună cu el.

Intrebare:

Ce cunoașteți din activitatea lui LUCA VASILE în timp ce acesta era în Uniunea Sovietică?

Răspuns:

Încă în anul 1940, am auzit la Chișinău că la Cernăuți se găsește unul din conducătorii C.C. al P.C.R. anume LUCA LAZLO care ocupă postul de vice președinte al sovietului Orașenesc Cernăuți. Mai târziu când l-am cunoscut personal, mi-a confirmat și el acelaș lucrur, spunându-mi că a avut o parte activă la evacuarea orașului Cernăuți, după izbucnirea războiului.

Din perioada anului 1944, când eram împreună la Moscova, a fost o ședință de partid, la care au participat ZINA BRANCU, FEROCHEIN pictor, MOISESCU care a lucrat ca șpicheriță la radio România Liberă, LUCA VASILE eu și alții de care nu-mi aduc aminte.

Această ședință a fost prezidată de ANA PAUKER, unde la ordinea de zi s-a discutat linia politică a partidului pe care trebuia s-o aplice P.C.R. după eliberarea eminentă.

Principala problemă care a fost dezbătută era în legătură cu politica P.C.R. față de țărănime. Punându-se problema înlăptuirii cât mai grabnice a unei reforme agrare, LUCA VASILE a luat cuvântul primul și a spus că partidul nu trebuie să pună problema reformei agrare imediat după eliberare, ci numai după terminarea războiului. LUCA VASILE a mai spus că trebuie arătat țărănilor că numai prin lupta de baionete împotriva Germaniei Hitleriste vor putea câștiga pământul.

Printre aceia care s-au împotrivit acestui fel de a rezolva problema aliațului principal al clasei muncitoare, am fost și eu, arătând că din punct de vedere teoretic trebuie pusă problema reformei agrare de către partid pentru desăvârșirea revoluției burgheze democratice sub conducerea proletariatului. Am mai arătat că dacă nu se va face reforma agrară partidul scapă din mână problema și atunci se va crea posibilitatea ca P.N.T. să facă o reformă agrară în folosul lor și astfel masele țărănești s-ar fi depărtat de partid.

Curând după aceea ședință el a plecat împreună cu ANA PAUKER la Botoșani. Tot în acel an l-am mai văzut o singură dată la Moscova când m-am interesat dela el, despre situația din Nordul Moldovei cece fusese deja eliberată de trupele sovietice. Atunci LUCA VASILE mi-a spus că a luat personal conducerea Justiției, dând directive din partea partidului, organelor Justiției ce rămase acolo. De atunci nu l-am mai văzut până

în 1946 când m-am întors și eu în țară.

Întrebare:

Ce contact ați avut cu LUCA VASILE după venirea d-tale în țară?

Răspuns:

În afară de o serie de întâlniri întâmplătoare și fără semnificații n-am avut contact de lucru cu VASILE LUVA, decât după numirea ca procuror general al R.P.R. în aprilie 1948.

Puțin timp după numirea mea ca Procuror general, am fost sesizat de către I. VASILESCU ALBU (WEISZMAN) împreună cu TAUTU care era inspector la finanțe, că la fabrica de textile din Sf. Gheorghe, unde director era SCHNEIDER, sunt fraude mari în ce privește comerțul clandestin, la negru, în care sunt amestecați și persoane din Ministerul de Finanțe din apropierea lui LUCA VASILE.

Datele care mi le-au dat mi s-au părut serioase și am găsit că este necesar să se facă o anchetă cel puțin preliminară, indiferent de persoanele la care s-ar ajunge prin anchetă.

În conformitate cu instrucțiunile pe care le primisem de la conducătorul Partidului, pentru cazuri urgente și importante m-am dus la ANA FAUKER ca să-i pun în vedere și să-i cer instrucțiuni și ajutor, deoarece prevedeam că vor fi atinse personalități de vază din Ministerul de Finanțe.

ANA FAUKER a luat contact telefonic în prezența mea cu LUCA VASILE și mi-a spus să mă duc imediat la dânsul, pentru că LUCA VASILE este interesat să afle persoanele necinstite din jurul său.

De la Ministerul de Externe am plecat la Ministerul de Finanțe, unde am fost primit imediat de LUCA VASILE. I-am expus și lui LUCA cele ce-i spuseseam lui ANA FAUKER și el a fost de acord să pornesc o anchetă însă nu judiciară cu toate formele ei informativă în prezența unui reprezentant de încredere din Finanțe.

Mi-a desemnat pe acest imputernicit al său în persoana lui EIDLITZ, care deși deținea numai postul de director de cabinet, era omul cel mai de încredere a lui LUCA VASILE. EIDLITZ pe care Luca mi l-a prezentat imediat chemându-l la dânsul în cabinet, a început să târăgăneze ziua plecării împreună cu reprezentatul Procuraturii Generale.

Socotind că întârzierea poate să se facă să se piardă urmele și că elementul surpriză în asemenea momente este de primă importanță am delegat pe cel mai bun procuror dela Procuratură anume RUDOLFF ROSSMAN, să facă el o descindere la fabrica din Sf. Gheorghe și să aducă la București elementele pe care le va găsi.

ROSSMAN RUDOLF a plecat singur, de unde a adus un dosar foarte voluminos de acte de contabilitate clandestină la negru, și unele constatări deja făcute.

Urma ca toate actele să fie studiate deacum la București.

Puținele constatări făcute erau deja destul de grave.

În primul rând suma fraudată părea să fie enormă. După câte îmi reamintesc era în jurul unui miliard de lei. Dar mai grav decât aceasta mi s-au părut următoarele fapte.

O circulară a reprezentantului diplomatic american cu instrucții asupra modului de procedare în vederea comerțului clandestin în fabrici. Instrucția era circulară, adresată la vreo cinci persoane indicate cu inițialele între care era și "SCH" care părea să desemneze pe însăși SCHWEIDER, și bonuri la negru pentru materiale emise fără cost lui VARGA GAVRILA, fost șeful poliției din Sf. Gheorghe și frate cu LUCA VASILE.

Cu acest material respectiv circulara americană și dovada mitei luată de fratele lui LUCA VASILE m-am dus la Cadrele C.C. la IOSIF RANGHET. I-am arătat documentele, i-am spus situația și i-am cerut sfatul, mai ales că din documentele și constatările făcute părea amestecat în fraudă însuși BIDLITZ.

IOSIF RANGHET mi-a spus că această problemă depășește cadrele. A constatat că cele găsite sunt grave și privesc din punct de vedere partinic Comisia de Control al C.C. al P.M.R. Atunci mi-a făcut legătura cu președintele comisiei de control.

Am stabilit cu președintele C.C.P. ca a doua zi să mă prezint cu tot dosarul la dânsul, fiind de acord ca față de persoanele care sunt amestecate în această chestiune, CCP trebuie să ancheteze cazul.

A doua zi împreună cu tot dosarul voluminos, am fost primiți eu și ROSSMAN RUDOLF la C.C.P.

Am luat cu mine pe ROSSMAN RUDOLF întrucât el cunoștea mai bine chestiunea petrecută o anchetase și ar fi putut răspunde mai bine la unele întrebări cu care eu eventual n-aș fi fost în cunoștință de cauză.

Abea am început expunerea în fața președintelui C.C.F. când a venit acolo LUCA VASILE, dar nu știu de cine a fost anunțat.

LUCA era foarte mânios a spus că partidul nu trebuie să se amestece în asemenea chestiuni, să plec imediat cu dosarul și să aștept instrucțiunile ulterioare ale partidului.

Între timp nu-mi amintesc exact când am plecat în concediu la Olănești, cazul rămânând nerezolvat, întrucât nu mai primisem nici-o instrucțiune de la nimeni.

Înapoiat din concediu sunt înștiințat de Ministerul de Justiție că LUCA VASILE este furios pe mine, pentru că personalul ministerului de finanțe nu mai îndrăznește să lucreze conform instrucțiunilor lui de teama Procuraturii Generale, pentru că Procuratura Generală în loc să-și îndrepte ancheta împotriva oamenilor din afară și-a îndreptat-o împotriva oamenilor din Ministerul de Finanțe.

Tot atunci mi s-a comunicat să mă prezint la LUCA VASILE

Prezentându-mă a început să țipe la mine foarte violent, spunându-mi că prin activitatea mea îi stânjesc munca, deși între timp eu nu mai continuasem ancheta așteptând instrucțiunile despre care era vorba. Eu i-am amintit lui LUCA că ancheta am pornit-o cu consimțământul său, dat în cabinetul său și că eu am ajuns la convingerea că EIDLITZ nu pare a fi corect și am propus continuarea anchetei, pentru a putea ajunge la rezultate definitive.

LUCA VASILE a acceptat o anchetă fără caracter juridic, restrânsă numai la persoana lui EIDLITZ, făcută în prezența unui reprezentant al său.

Am acceptat și eu acest lucru, am desemnat din partea procuraturii pe ALEXANDRU ROMAN și RUDOLF ROSSMAN, iar LUCA VASILE l-a desemnat pe CERNICICA, care mi se pare lucra ca director de cadre.

Ancheta a avut loc în localul Procuraturii a durat un timp destul de lung. Ancheta a fost destul de grea. Sau audiat numeroși martori și examinat acte, ea a fost grea și pentru că Cernicica se opunea cu îndârjire să se consemneze concluziile

cele mai drastice care se impuneau, căutând să tempereze. Eu pe de altă parte am dat dispoziții ca să se consemneze numai lucrurile cu care toți trei sunt de acord, pentru că îmi părea că aceasta va fi suficient să evedențieze o gravă banală de fraudă, lubri de mită și jaf în averea statului din partea lui EDLITZ. Or aceasta pentru mine ar fi servit în primul rând pentru convingerea lui LUCA VASILE, cum credeam eu și în al doilea rând pentru o anchetă judiciară mai adâncită.

Aceasta pentru că însăși reprezentatul lui LUCA VASILE a semnat faptele existente compromițătoare pentru EDLITZ.

Procesul verbal al constatărilor a fost semnat de cei trei în dublu exemplar, unul pentru LUCA VASILE iar celălalt pentru Procuratură.

Cam peste o lună am fost chemat de LUCA VASILE în cabinetul său, unde era de față și BURACIU AVRAM. LUCA VASILE a țipat la mine foarte violent invinându-mă că am pierdut simțul de clasă și pentru aceasta devin instrument inconștient al anglo-americanilor că pe calea pe care am mers am ajuns poate să-l bănuiesc și pe dânsul. Intre țipetele lui am reușit să spun: "Tov. LUCA eu nu vă bănuiesc pe dvs. dar vă spun că vă plasați greșit încrederea în omeneii din jurul dvs.". LUCA VASILE liniștindu-se a dat lui BURACIU AVRAM procesul verbal și mi-a spus să plec și să aștept hotărârea ce se va lua.

Fără a mai putea duce nici-o anchetă și nici-o activitate în chestia dela Finanțe am așteptat până în ziua de 20 Septembrie 1948 când am fost chemat la Ministerul de Justiție unde mi s-a pus în vedere că din aceea zi, decretul fiind semnat deja, nu mai sunt Procuror General ci Prim Președinte al Curții Supreme și că urmează să predau lucrările Procuraturii lui VOITINGVICI ALEXANDRU.

De atunci nu mai am nici-o cunoștință de mersul lucrărilor în acest caz și nici nu știu să i se fi dat curs.

Intrebare:

Ce mai aveți de adăugat la cazul de față?

Răspuns:

Îmi amintesc că LUCA VASILE prin 1949 sau 1950, a convocat o adunare a judecătorilor și procurorilor din București

în localul Tribunalului, unde a făcut o preluare despre rolul justiției în momentul actual și printre altele a spus că Justiția se ocupă de unele lucruri care deși prevăzute de lege nu au însemnătate, ca de exemplu tăierea clandestină de vite. Asemenea lucruri nu fac altceva decât să îndepărteze țărâna de noi. Ori tăierea de vite clandestine le practica elementele chiburești care le sustrăgea de la colactare și le vindea la negru.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu și am constatat că este întocmai celor declarate de mine îl susțin și semnez.

LOCOTENENT MAJOR

ss/STERE GHEORGHE

V. Mahler

GI/ 3 ex.

293

Proces-Verbal de interogator

Marionel Stora Gheorghe, născut la 25 Jan. 1943.
în Chișinău, fiul lui Constantin și Maria, profesor de drept,
cu domiciliul în Țucureni nr. 3, Str. Stalin.
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

21 iunie 1954.

Orașul Țucureni.

Interogatoriul a început la ora 8 și - min.

„ s'a terminat la ora 12 și 30 min.

Intrebare: Cântă și cu ce ocazie l-a ști. cu.
vorbit pe duca țoile?

Răspuns: Pe duca țoile l-am
cunoscut la începutul anului 1949,
la Moscova, unde țoșera în seara clubului
unde locuiau și eu, caee clubul apar-
ținea C. C. și P. C. U.S. - El atunc. avea
gradul de securitate mică, și venise tocmai
atunci oare fiout. - Eu atunc. l-am
cunoscut când a dormit o noapte elin
în acem camera cu mine și cu Alexandru
hoța care în prezent este deoseu la J.S.E.P.

Intrebare: Ce relații ști. avut
în acel timp cu duca țoile?

Răspuns: După venirea sa la Moscova
în 1949, duca țoile, care în acel timp se
numea duca Liozli, a fost demobilizat
din armată, cred la intervenția lui

Semnătura,

G. C. Stora

Urmare:

Auz Paucel și intrabuieratul la
muzee de educație și prigoanilor
de război. — Dar ieri am lucrat împreună
cu el la scrierile antice și cele
progresive, totuși știu că și el face
seori muzee cu și micuța. —

Relatiile mele cu Ducea Ștefănescu, prin
raport la simple circumstanțe, întorc
măi vată și am lucrat împreună
cu el. —

Intrebare: Ce circumstanțe din
activitatea lui Ducea Ștefănescu în timpul
acesta au în Curtea Ștefănescu?

Răspuns: Încă în anul 1940,
am avut la Chișinău cu la Comitetul
de juriști pentru din curtea Ștefănescu P. P.
și P. C. R. am avut Ducea Ștefănescu care nu
poate fi de nici o prescripție și pe
tutun Curtea Ștefănescu. — Mai târziu
când l-am cunoscut personal, mi-a
confirmat și el același lucru, spunându-
mi-mă că a avut o parte activă
la evacuarea aceluia. Comitetul,
după influența războiului. —

În perioada aceluia 1944,
când eram împreună la Iași,
a fost o pedinte de partid, la care
am participat, Zina Brăneș, Revoluția
și totuși, înțeleg că am lucrat cu micuța
și la radio „România liberă”, Ducea Ștefănescu,
cu și alții de care nu mi-a spus nimic.

Semnătura

G. O. Ștefănescu

Urmare: Aceasta redintia a fost precedata de cea Pancer, masa la sedinta de zi sa discutat linia politica a partidului pe care trebuie sa aplice P.C.R. asupra clasa mica scurta. -

274

Principala problema care a fost discutata cu in legatura cu politica P.C.R. fata de taranime. - Punandu-se problema impozitarii cat e mai joasa si a unei reforme agricole, Duce Gaita a luat cuvintul primul si a spus ca partidul nu trebuie sa puna problema reformei agricole tinand seama de clasa mica, ci numai asupra taranilor. - Duce Gaita a mai spus ca trebuie sa se faca un lucru temporar generos. Inainte sa putem castiga permanentul. -

Printr-o scrisoare care va ingloba acest lucru de a rezolva problema clasa mica prin intermediul, sau fara ei, existand ca o linie pura de vedere teoretic trebuie puna problema reformei agricole de catre partid pentru oclerizarea revolutiei bulgare. Securitatea rot cauzata de catre proletariatul. - Am mai avut ca plan sa se va face reforma agrara partiala si apoi olin cu o problema, si atunci se va uita partialitatea.

Semnatura,

G.O. Stoe

Urmare: ca P.V.T. să facă o reparare a ogelii
în falorul lor și astfel murele tinuente
să se depărteze de portiv. —

Cuând după, seau pînă
el a plecat împreună cu Asea
Pavescu la Gataon. — Tot în vechi au
l-au avut o singură dată la
bucura cămărușă au interesat de
el, despre situația din Noctul bolșevic
care fusese oleja silențioasă la timpul
sovietic. — Atunci dădea știle lui a
opus că n-au avut personal ca
Justiția, și că directia din partea
procuraturii, organelor justiției și
moșe au al. — De atunci și l-au
mai avut pînă în 1946 când n-au
intors în țară. —

Intrebare: Ce contact ați
avut cu dăca știle după venirea
d. lui în țară?

Răspuns: Nu așez de o revie
de întărire întâmplătoare și fără
securității n-au avut contact
de lucru cu dăca știle, decât după
venirea ca Procuror general al R.P.R.
în Epilio 1948. —

Pînă timp după venirea
mea ca Procuror general, au fost
organizat de către G. Vanilucen Albu
(Weizmann) împreună cu Tănăse care
era teșterea la fabrica, și la fabrica

Semnătura,

G. C. Șteu

Urmare: de textile din Spania Gheorghiu, 225
unde directia era Schneider, sunt
fraude mari in ce priveste comercialul
clandestin, la negru, in care sunt
cuvertizati si persoane din Ministerul
de Finante din apropierea lui Ducea
Ghile.

Datele care ieri le-am dat mi
s-au putut revizui si am gasit ca
este necesar sa se faca o ancheta
cel puțin preliminară; se dispune
de persoanele la care s-a ajuns
prin ancheta.

In conformitate cu instructiunile
pe care le primisem de la Comandantul
Pachetului, pentru cazuri urgente si
importante m-am dus la casa
Pauker ca sa-i pun in vedere si sa-i
de instruatii si ajuti, deoarece
prevedeam ca va fi oltuse personalita-
ti de vaza din Ministerul de Finante.

Doamna Pauker a fost contactata
telefonic in prezenta mea cu Ducea
Ghile si mi-a spus ca mi-a spus
imediat la domiciliu, pentrucă Ducea
Ghile este interesat sa se faca per-
sonale necesitate din jurul sau.

De la Ministerul de Externe am
plecat la Ministerul de Finante,
unde am fost primit imediat de
Ducea Ghile. - I-am spus si lui Ducea,

Semnatura,

G. O. Icu.

Urmare
 cele ce s'impresen lui
 Pauer si el a fost de acord sa
 poame si achete mine sau juri-
 cionii in toate formele si impunctiv
 in prezenta unui reprezentant de
 meciere din finante. -

Si-a derumut pe acest impu-
 temit al rai in personu lui
 Eidlitz, care din defina recursi
 portul de director de cabinet, au
 sunt cel mai de meciere a lui
 Luca Baile. - Eidlitz pe care Luca
 m-i l-a prezentat imediat che-
 misonul la dora in cabinet, a
 impus cu laingineze ziua pleccii
 impunctiv cu reprezentantul Punctu
 General. -

Locatiu ca intregu eu pnte
 nu re poia, nu re piau minele
 si cu elementul surpriza in cremensa
 momente este de pima importanta
 sau de legat pe cel mai bun
 pncu de la Punctu: mine
 Rudolf Rossman, cu poia ce o des-
 cindere la fabrica din Spota Gheorghie,
 si nu avuere la Punctu elementele
 pe care le va poia. -

Rossman Rudolf a plecat impu,
 de unde a solus un doru parte
 voluminos de acte de cunctu
 cunctu la regu, si mine

Semnatura,

G. Oster

Urmare: constatare deși făcute. -

226

Unu ca toate actele să fie
stabilite deocamdată la București. -

Putându-se constatare făcute ca
ocea destul de mare. -

În primul rând pentru finan-
țatori și așa să se cunoască. - După
câte am reamintit era în ziua
meu un lucru de lei. - Dar mi s-a
decât acesta mi s-a putut urmări
toate fapte: -

- O circulară a reprezentantului
diplomatic american cu instrucții
ampuse modulul de procedură în
vedere a cauzelor. Circulară în
folie. - Instrucții cu circulară, adresate
la un cerșitor pe nume indicat cu
terțiale între case cu nr. 127 case
părea al domeniului pe nume Schreider.

- bunuri la neajm pentru materiale
avute făcând cost în țara Germană,
fapt reful politiei din Hainta Gheorghe
și fole cu Luca Șaile. -

Cu acest material, respectiv
circulară americană și scrisoarea sciter-
lento de fratele lui Luca Șaile, m-am
dus la casă la C. C. la Șaile Raughet. -
Y-am cîntat documentele, și am spus
situația și și am scut apăs, mi s-a
ales cu din documentele și con-
statările făcute și așa rezultă în

Semnătura,

G. O. Șaile.

Urmare: *fructă inimii* Cioblitz. -

Jonif Raughst mi-a spus că
accordă problemă depunerea cadrelor,
a coerenței cu cele găsite sunt
grove și mi-a spus din punct de vedere
poziției Comisiei de Control și C.P.
și P.M.R. - Oamenii mi-a făcut legătura
cu Președintele comisiei de control. -

Au stabilit cu președintele
C.P.P. ca o decizie mi-a spus
cu tot doram la dăunul, fiind
de acord cu fapta de permisiune
care sunt avertente în acord
Christine, C.P.P. Trebuie mi-a cerut
cozul. -

A decizia, impresii cu tot
doram valerius - au fost posi-
viti, eu și Komman Rudolf la C.P.P.

Au luat ca prime pe Komman
Rudolf timent și acordarea mi-
line Christine pentru o secche-
tare, și mi-a spus răspunde mi-
line la unele întrebări. Cu care cu
eventual m-a și fost în acord
de cauza. -

Abea au început expresia
în plin Președintele C.P.P., când a
venit aceluși deca țară, dar mi-
lini se cere a fost acordat. -

Deci era fructe noștrii, și
mi-a spus că poziția mi-a trebuie să se

Semnătura,

J. O. Sici

Urmare: amartecă în amuseca chestii, 227
 în plecăm încoace cu obiectul și
 să acceptăm instrucțiunile ulterioare ale
 poliștilor. —

Între timp, nu mi amintesc exact
 când am plecat în concediu la Olănești;
 copil românând nezelat, s'ntrecit
 pe voi priurim mica: o instrucție
 de la securitate: —

Încropiat din concediu, sunt
 îndrăginit de Ministerul de Justiție,
 cu buca țuile este furios pe mine, pen-
 tu că personalul Ministerului de
 justiție nu mi îndozuare în buze
 cașperu instrucțiilor lui de țesura
 p'eschatuni. Peșente, pentruca învintu
 p'eschatuni. Înlor voi - și îndrăgite
 ancheta înp'oltru p'eschatuni din
 ofuș, și a îndrăgite și îndrăgite
 amuseca din Ministerul de justiție. —
 Tot atunci mi se concedie și se
 prezint la buca țuile. —

Prezentându-mi se încep
 în țipe la mine frate valent și
 n'ndu. mi se p'lin activitatea mea
 și stăruire neșca, doi îndrăgite
 cu voi mi amuseca de chestia
 acceptând instrucțiunile deșca
 cu voi. — Cu voi amintit lui buca
 că ancheta am p'eschatuni cu amuseca
 țuile și, dat în calnetul și,

Semnătura,

J. O. Stee.

Urmare: n'că eu, am ajuns la concluziunea
că Eidlitz nu pare a fi corect, și am
propus continuarea anchetei, pentru
a putea ajunge la rezultate definitive.
Tare. -

Duca Saxe a acceptat o anchetă
fără caracter judiciar, restându-mi
la persoana lui Eidlitz, fiind în
prezentul meu reprezentant al său.
Această acceptare nu este lucru, am
dovădit din partea Procuraturii
pe Alexandru Roman, și Rudolf Roman,
iar Duca Saxe l-a doborât pe
Cernicov, care mi-a fost lucra
ca director de casă. -

Ancheta a avut loc în localul
Procuraturii. - A durat un timp destul
de lung. - Ancheta a fost destul
de grea. - Am audiat numeroși
martori și examinat acte, eu a fost
greu și pentru Cernicov se ajungea
cu îndăjire să se deducă
concluziunile sale. - Am doborât
ce timpurile, căntine și tempe-
reze. - Cu toate acestea am dat
dispoziții ca să se continue
lucrul în cele de care lăși-
mă de seară, pentru că mi
parea că aceasta va fi suficient
să evidențiez și gravă învinu-
ire de fraudă, lucru de mărtași, și jaf

Semnătura,

G. C. Stier

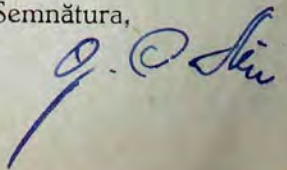
Urmare: in cercetarea statului. Din partea
 lui Ciollitz. - Or aceasta pentru 218
 mine si s'ar fi in interesul nostru
 pentru economizarea lui duca
 Gaule - cum ceream eu - si in
 el din partea sa pentru o ardeata
 judecatorie sau adancita.

Acum pentru mine rep-
 prezentantul lui duca Gaule a recunoscut
 faptele existente compromiso-tive pentru
 Ciollitz.

Prinsele-velele de comitentele
 a fost recunoscut de ei trei, in dublu
 exemplar; unul pentru duca Gaule
 in celalalt pentru Procuratură.

Cum peste o luna, am fost
 chemat de duca Gaule in cabinetul
 sau, unde am de putut in Bucuresti
 Ormai. - duca Gaule a tipat la
 mine foarte violent in privinta mea
 ca am pierdut timpul de dor
 si pentru aceasta de in instrument
 incoerent al acelor-acei cauzelor;
 ca pe calea pe care am mers am
 ajuns foarte tarziu si pe
 dăruire. - Intre tipetele lui am
 recitat in spur: "Ion duca eu un tar
 banele pe dvs. dar in spur cu va
 plorati: grant succedese in
 dăruire din timpul dvs." - duca
 Gaule linistindu-se, a dat lui

Semnatura,

Urmare: Bucovina omare pusemle valul,
si mi-a spus sa plec si sa astept
historicele ce se va lua. -

Fara a mai putea duce nici o
surdete si nici o ostentate in
chestia dela pusemle sau ostentat,
pauza in ziua de 20 Septembrie 1948
cand am put chemat la birourile
de justitie, secele mi sa pus in
vedere ca din aceea zi, - decretul
finesc secut deja - mi mi sunt
Pucunor pusemle de Yien pusemle
al Centrului Cuperne; - mi sa pusemle
sa pusemle secelele pusemle mi
Untruorie: Alexandru. -

De atunci mi mi am mi
cunostinta de meamle pusemle -
acut cog si mi mi mi mi sa se si
dat curs. -

Intrebare: Ce mi aveți de
adunat la cazul de fata?

Răspuns: Mi amintesc ca
lucrațiile prin 1949 sau 1950, a
ceamant o adunare a judecatorilor
si procurorilor din Bucovina, in
localul Tuturului, secele a facut
o pusemle de secele colul justitiei
in momentul octomb, si pusemle
altel a spus ca justitia se ocupa
de secele lucemle case deni pusemle
de legemle sau pusemle; ca

Semnatura,

G. O. Stiu

Urmare: de exemplu tăierea claustrului
 de rite. - Creșterea lucrui sau for
 eltem decât pe învășăteze 229
 tăierina de un. - A tăieră de
 rite claustrine le prorticele ele -
 mentul aliobuare cae le rus -
 trăgea delu colective și le vinde
 la negru. -

După ce am cetil prezentul
 proces verbal de înterogărie, și am
 constatat că este întocmit conform
 celor declarate de mine, îl renunț
 și îl restitu. -

G. O. Șteu.

Auchetat
 Loc. Majn
 U. M. Nr. 1
 Ministerul Afaceri

Semnătura,

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul SZABO ADALBERT, născut la 22 Decembrie 1910 în com. Oțeni Reg. Stalin, consilier la Centrocop, fiul lui IOSIF și BERTA, căsătorit are un copil, cu ultimul domiciliu în București Str. Batiștei Nr. 22.-

2 Iulie 1952, București

Interogatoriul a început la ora 20,45

" s'a terminat la " 24,45.-

Intrebare:

Ai afirmat că VASILE LUCA în calitate sa a desfășurat activitatea dușmănoasă față de directivele Partidului și Guvernului. Arată concret în ce a constat această activitate?

Răspuns:

VASILE LUCA în calitate de Vice președinte al Consiliului de Miniștri și Ministru al Finanțelor, a fost și coordonatorul departamentelor economice.- El a fost acela care a trasat sarcinile cum să se ducă munca în aceste sectoare ca: Comerțul Interior, Industria alimentară, Cooperativele meșteșugărești, Centrocopul etc.-

Sedințele interministeriale în cece privește problemele economice au fost convocate de el, când credea de cuviință.- La aceste ședințe au luat parte Miniștri, Miniștri adjuncți și consilierii departamentelor respective.-

Am luat parte și eu la mai multe ședințe.-

Dacă în ședințe unii veneau cu diferite propuneri care nu erau după concepțiile lui VASILE LUCA nu-l lăsa să vorbească în plină ședință striga la el, după care dădea dispozițiuni de felul cum să se execute acea muncă și ce măsuri să se ia după felul cum credea de cuviință.- Acestea au dus după sine că cei prezenți la ședință nu luau cuvânt pentru a nu fi expuși ca să se strige la el, de exemplu:

ss/Szabo Adalbert.

1.- Cu ocazia unei ședințe în luna Februarie 1951 care a avut loc în cabinetul lui VASILE LUCA dela Ministerul de Finanțe, s'a propus ca să se ia măsuri fiindcă dela țărani în schimbul mărfurilor industriale pe care le primeau cu un preț mai redus decât la comerțul de Stat nu dau nimic și prin aceasta în loc să se ducă politica justă a partidului se merge pe panta chiaburirii țărănilor.- VASILE LUCA la acestea a răspuns că țărani dau cota obligatorie, cu restul produselor este liber de a face ce vrea și că nu este sarcina noastră ca să facem îngrădirea chiaburilor, această o are Ministerul de Finanțe ca sarcine prin impozite.- Ne-a făcut zăpăciți și că nu știm ce însemnează perioada N.E.P.-ului.-

La această ședință au fost prezenți: VOITEC STEFAN în acel timp președintele Centrocopului. HULDUBAN VASILE, subsemnatul și după câte îmi reamintesc dela Comerțul interior MALINSCHI.-

2.- Cu ocazia unei alte ședințe i s'a arătat că nu se procedează just în cece privește problema contractărilor și că prin acestea se dau avantajii chiaburilor.- Ar trebui obligați chiaburii ca să producă plante industriale legume și zarzavate, fără nici un avantaj contractual.- La acestea VASILE LUCA a răspuns că fiecare perioadă are măsurile ei care se vor lua, lăsând ca pe mai departe contractările să se facă la fel ca înainte adică cu avantaje contractuale.- La această ședință au fost prezenți dela Centrocop Dir. BERNEA, SIMIONESCU EUGEN și subsemnatul, dela C.S.P. SARBU dela Industria alimentară, BISIAKOVSKI și alții ale căror nume nu-mi reamintesc.-

3.- În luna Decembrie 1951, i-am prezentat lui VASILE LUCA un referat unde am propus ca să se înființeze o Dir. Generală pentru producerea și desfacerea semințelor arătând și aceea că în țară și în trecut am avut semințerii și că s'a făcut export de diferite semințe.- Aceasta am propus-o fiindcă și azi s'ar fi putut face export de semințe care aducea câștiguri destul de mari R.P.R.-ului.- La acest referat al meu nu a venit nici un răspuns și cred că nici nu a fost prezentat Consiliului de Miniștrii.-

Intrebare:

În afară de cele susarătate, ce mai știi în legătură cu activitatea dușmănoasă desfășurată de VASILE LUCA?

ss/Szabo Adalbert.

.//.

Răspuns:

In afară de cele susarătate în legătură cu activitatea dușmănoasă desfășurată de VASILE IUCA mai știu în luna Ianuarie 1952 a fost din nou o ședință interministerială care a avut loc la Consiliul de Miniștrii.- Această ședință a fost prezidată de VASILE IUCA.- In ședință Consiliului de Miniștrii, NOVAC dela Comerțul Exterior a ridicat problema exportului de legume și zarzavat.- A cerut prioritate pentru contractările ce urma să se facă cu producătorii pentru sere.- VASILE IUCA l-a repezit și a spus că nu dă nici o prioritate pentru export.- Auzind acestea BARIADEANU Ministrul Comerțului Exterior s'a ridicat și a plecat dela ședință.-

Această problemă văzându-se că nu se aprobă, cu ocazia unei alte ședințe unde am prezentat proiectul de hotărâri pentru contractările ce urmau să se facă pe anul 1952, am ridicat problema fiind susținută și de alții s'a aprobat.-

La această ședință în afară de cei susarătați au mai fost prezenți: dela Industria Alimentară Ministrul DIACONESCU, dela Ministerul agriculturii VAIDA, dela C.S.A. CIOROIU, dela Centrocop HULDUBAN și subsemnatul, care toți știu de felul cum i-a răspuns VASILE IUCA lui NOVAC.-

Cu toate ocaziile când am fost chemați de VASILE IUCA la cabinetul lui dela Ministerul de Finanțe, înainte de a intra cu toate ocaziile EIDLITZ ZOLTAN ne-a atras atenția ca să nu-l contrazicem pe VASILE, să lăsăm așa cum zice el fiindcă el știe ce spune pentru ca să nu-l supărăm.-

După ce am cetit prezentul proces verbal de interogatoriu și am constatat că corespunde cu cele declarate de mine verbal îl susțin și semnez, liber și nesilit de nimeni.-

ss/Szabo Adalbert.-

Lt. de Securitate

Simonis Emil.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat ul Szabo Adalbert născut la 22. Dec - 1910 în Com.
Gleni Reg. Stalin consilier la Centrocoop, fiul lui Gosiif și Berta
căsătorit are un copil, în ultimul domiciliu în București str. Bărbăntari 22.
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

2 - Iulie - 1952.

Orașul București.

Interogatoriul a început la ora 20 și min. 45.
" s'a terminat la " 24. și " 45-

Intrebare: Ai afirmat că Vasile Luca în calitate de
a desfășurat activitate dus-mănosă față de directivele
Partidului și Guvernului. Ai avut concret în ce a
constat această activitate ?

Răspuns: Vasile Luca în calitate de Vice
Președinte al Consiliului de Miniștri și Ministru al Fi-
nanțelor, a fost în conducătorul departamentelor eco-
nomice. El a fost acela care a tras pașimile cum să
se ducă munca în aceste departe. - ca: comerțul interior,
Industria alimentară, cooperativele hățărășu găzari, Centrocoop-
ul etc.

Sedintele inter-ministeriale în cece privesc prob-
lemele economice au fost convocate de el, când credea
de urgentă. La aceste sedințe au luat parte Miniștri,
Miniștrii adjuncți și consilierii departamentelor respective.

Am luat parte și eu la mai multe sedințe.

Dacă în sedințe unii veneau cu diferite propuneri
care nu erau după concepțiile lui Vasile Luca nu-l lăsa

Szabo

Urmare: vorbeasem in prima sedinta striga la el, dupa care dadea dispozitii de felul ca sa se execute acea muncă si sa mearse sa se ia dupa felul cum vedea de viinta. - Acestea au dus dupa mine ca cei prezenti la sedinta nu luau avântul pentru a nu fi expusi sa se strige la ei - de exemplu:

1. - In ocazia unei sedinte in luna Februarie - 1951 care a avut loc in cabinetul lui Vorile Luca de la Min. de Finanțe, sa propus ca sa se ia măsuri fiindcă de la țărani in schimbul mărfurilor industriale se vor le primeam in un pret mai redus decât la comerțul de stat nu dau nimic si prin aceasta in loc sa se dea politica justă a partidului se merge pe partea chibuzii țărănilor. Vorile Luca la acestea a răspuns că țărani dau tot obligatorie, in restul produselor este liber de a face ce vrea si sa nu este sarcina noastră sa sa facem ingăduirea chibuzilor, aceasta o are Ministerul de Finanțe sa saraca prin impozite. Se-a făcut zăpăcit si sa nu stin ce inseamna perioada M.E.B. - ului.

La aceste sedinte au fost prezenti: Voitec Stefan in acel timp președintele Benteo-voip. ului, Hulduban Vorile, subsemnatul si dupa câte inițiativă de la Bonesta interior Malinski.

2. In ocazia unei alte sedinte i sa arătat ca nu se procedea just in ceea ce privește problema contractelor si ca prin acestea se dau avantajii chibuzilor. Au trebui obligati chibuzii sa sa producă plante industriale legume si zarzavate, fără nici un avantaj contractual. La acestea Vorile Luca a răspuns că fiecare perioada are măsurile ei care se vor lua, lăsând sa se mai depinde contractele sa se facă la fel ca inainte adică in avantajii contractuale.

3/ Urmare: La aceasta reuniune au fost prezenti de la 234
bentura coop. Div. Bernea, Simionescu Eugen și subsemnatul.
de la C.S.P. Sărbu de la Industria alimentară Boicistovski
și alții ale căror nume nu mi le amintesc. —

3. În luna Decembrie - 1951. i-am prezentat lui
Vorile Luca un referat unde am propus ca să se înființeze
o Div. Generală pentru producerea și desfacerea semințelor
având și aceea ca în țară și în țară au avut
semințelor și să se facă export de diferite semințe.
Acesta am propus-o fiindcă și azi s'ar fi putut
face un export de semințe care aduce câștiguri destul
de mari R.P.B. - ului. La acest referat el mi m
a venit mi m vașpurs și vedea că mi m a fost
prezentat Consiliului de Miniștri. —

Întrebare: În afara de cele susavățate, ce mai
ai în legătură cu activitatea desmănoasă desfășurată de
Vorile Luca ?

Răspuns: În afara de cele susavățate în
legătură cu activitatea desmănoasă desfășurată de Vorile
Luca mai știu în luna Noiembrie 1952 a fost din
nou o sesiune interministerială care a avut loc
la Consiliul de Miniștri. Aceasta reuniune a fost
prezidată de Vorile Luca. În sesiune "bous. Min.
Novac de la Comerțul Exterior a ridicat problema
exportului de legume și zarzavat. A cerut prioritate
pentru contractele ca urma să se facă în producătorii
pentru sine. Vorile Luca l-a referit și a spus că nu
de mi o prioritate pentru export. Au zid acestea
Bărboteanu Ministerul Comerțului Exterior sa ridicat și a
pleat de la sesiune. —

Acesta problema vizându-se că nu se aprobă
în orice caz alte reuniuni unde am prezentat proiecte

Iscălitura

Ștefan

4

Urmare: de hotarari pentru contractarile e umane nu se
face pe anul 1952 am ridicat problema fiind sustinuta si
de alti sa aprobat. -

La aceste sedinte in afara de ei participati
au mai fost prezenti: dela Gud. Alimentara Min. Diacon
nescu, dela Min. Agriculturii Vaida, dela B.S.A. biochim.
dela Centru coop. Huldubon si subsemnatul, care toti stiau
de faptul ca i-a raspuns Vorile Luca lui Novac. -

Cu toate ocaziile cand am fost chemati
de Vorile Luca la cabinetul lui dela Min. de Agricult.
insusite de a intra cu toate ocaziile Ziditz Zoltan
nu-a atras atentia ca sa nu mi-l contrazic pe Vorile
Luca, nu lasam ora un zice el fiindca el
stie ce spune pentru ca sa nu mi-l supoziti. -

Dupa ce am citit prezentul proces-verbal
de interoga toru si am constatat ca raspunde
cu cele declarate de mine verbal de sustin si
semnet liber si nerudit de mine. -

Stabov

Antetator
St. [Signature]
[Circular Stamp: R. P. R. Romania, Ministerul Agriculturii si Padurilor, Secretariatul de Stat]

235

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul SZABO ADALBERT, născut la 22 Decembrie 1910, în comuna Oțeni- Regiunea Stalin, consilier la Centrococop, fiul lui IOSIF și BERTA, căsătorit are un copil, cu ultimul domiciliu în București Str. Bastiliei Nr.22.-

7 Iulie 1952, București

Interogatoriul a început la ora 20,50

" s'a terminat " 1,20

Intrebare :

Ancheta știe că în legătură cu activitatea lui VASILE LUCA, în afară de cele arătate de D-ta până în prezent mai cunoști și altele.- Ti se cere ca să le arăți concret și pe acestea ?

Răspuns :

În afară de cele declarate până în prezent în legătură cu activitatea desfășurată de VASILE LUCA mai știu următoarele :

TOTH ANDREI, fratele cel mai mic al lui VASILE LUCA care în prezent este președintele G.A.C-ului din comuna Lemnia Regiunea Stalin, în anii 1946-1947, a fost primar în această comună.- În timpul cât a fost primar, a terorizat populația comunei și a constrâns câteva învățătoare ca să aibe contact sexual cu el, ceea ce s'a și întâmplat.- Numele acestor învățătoare nu mi le reamintesc, dar mai mulți locuitori ai comunei știu despre acestea.- Aceste cazuri au fost reclamate, dar nu s'a luat nici o măsură în contra lui.- Despre acestea mi-a vorbit și TOTH GEZA un alt frate a lui VASILE LUCA, care chiar condamnă această comportare a lui TOTH ANDREI.-

În anul 1948, TOTH ANDREI a fost mutat la Târgu-Secuesc în serviciul Miliției.- Șeful Miliției Jud.Trei Scaune de care

././.

ss/. SZABO ADALBERT

aparținea și Miliția din Târgu-Secuesc în acel timp, a fost un cumnat a lui TOTH ANDREI.- TOTH ANDREI în vara anului 1948 sau în primăvara anului 1949, l-a omorât în bătaie în fața unui restaurant din Târgu Secuesc pe tâmplarul SZOKE fost președintele mușilor meseriași din acea localitate.-

În urma acestui fapt Șeful Miliției din Trei-Scaune, l-a arestat pe TOTH ANDREI, întrucât toată populația din acea localitate și jur, s'a revoltat în urma acestui fapt și foarte mulți au și afirmat că în cazul lui TOTH ANDREI, nici după această faptă nu va fi pedepsit, nu este nici azi dreptate.-

De cele întâmplate a fost anunțat VASILE LUCA, care a intervenit la TEOHARI GEORGESCU, care la rândul lui a dat telefonic dispozițiuni șefului Miliției din Trei-Scaune ca TOTH ANDREI să fie adus la București.-

Personal VASILE LUCA, s'a dus cu mașina la Sft.Gheorghe la fratele său VARGA GAVRILĂ fost șeful Securității Jud.Trei Scaune, unde a fost adus dela Târgu-Secuesc TOTH ANDREI, iar de acolo de VASILE LUCA adus la București.- S'a procedat în felul acesta ca să se liniștească spiritele, răspândindu-se în rândurile locuitorilor că TOTH ANDREI a fost adus la Ministerul de Interne pentru a fi anchetat și pe urmă să fie condamnat.-

Despre SZOKE, au întocmit un dosar că a fost fascist și acest lucru au căutat ca să-l imprime în rândurile locuitorilor, care nu au crezut fiindcă îl cunoșteau pe SZOKE.- Dosarul a fost întocmit de VARGA GAVRILA șeful Securității, TOTH GHEZA secretar adjunct la Jud.P.M.R. Trei Scaune și de șeful Miliției Jud.Trei Scaune, dintre cari primii doi sunt frați cu TOTH ANDREI, iar al treilea cumnat.-

TOTH ANDREI un timp mai îndelungat a lipsit de acasă, nu se știe unde a fost.- În 1950 când s'a reîntors a fost numit Președintele S.M.T-ului din Trg.Secuiesc, iar când a fost înființat G.A.C-ul în comuna Lemnia, a fost numit ca președintele Gospodăriei.-

Stiu atât că TOTH ANDREI nu a fost anchetat, judecat și nici condamnat pentru această faptă.-

La fel nu s'a luat niciodată nici un fel de măsură în contra lui LUCA EUGEN, rudă cu VASILE LUCA din comuna Micfalău, Regiunea Stalin, despre care la fel au fost mai multe reclamații de felul cum a terorizat populația comunei și de afacerile pe

care le-a făcut cu conducătorii carierei de piatră din acea comună.-

În ziua de 11 Iunie 1952, am fost chemat prin telefon la locuința lui TOTH GEZA din București Str. Aleia Valjan Nr.6.-

M'am dus la locuința lor și acolo am găsit pe TOTH GEZA care este student al Universității STEFAN GHEORGHIU și pe soția acestuia EMILIA.-

Scopul pentru care m'au chemat, a fost că voiau să se intereseze de la mine de diferite lucruri și de am terminat ancheta cu Comisia de Partid.-

Cu ocazia acestei vizite, TOTH GEZA și soția acestuia mi-au spus următoarele lucruri ce au auzit de la VASILE LUCA.-

VASILE LUCA a afirmat acasă în familie față de ei, că este foarte ușor a se afirma despre un om că este vinovat, însă aceasta va trebui și dovedit.- Despre IACOB ALEXANDRU că este vinovat va trebui să i-o dovedească și lui.-

A afirmat VASILE LUCA că în anul 1929, a mai încercat un clic să-l dea la o parte și să-l nimicească, dar nici atunci nu le-a reușit, fiindcă aceia care au încercat acest lucru, de mult nu mai sunt nicăieri.- Nu mi-au spus nici un nume.-

Mi-au spus că în discuțiile avute cu VASILE LUCA, i-au spus că ANA PAUKER este dușmanul lui, la care el a răspuns că nu este adevărat, fiindcă doi oameni sunt cinstiți și încă au mai fost câțiva din C.C., care au fost și sunt de partea lui și nu au fost de aceeași părere ca să ducă acțiune în contra lui.- Nu mi-au spus nici un nume.-

- VASILE LUCA le-a spus că pe el l-au trădat Tov. CHISINEVSCHI și MOGYOROSI, cu toate că lui îi pot mulțumi că au ajuns secretari C.C. al P.M.R.-

- Mi-au spus că această acțiune contra lui VASILE LUCA a fost dusă, fiindcă Tov. GH. GHEORGHIU-DEJ, i-a fost frică că în urma simpatiei pe care o are VASILE LUCA în rândul muncitorilor, ar fi ajuns el Prim-Ministru și acestui fapt se datoresc acușările care i-au fost aduse.-

- VASILE LUCA în luna Martie 1952, a vrut să-și ia concediu și să meargă la Moscova, unde să arate motivele reale pen-

tru care a fost el acuzat și schimbat din funcția de Ministru al Finanțelor, deoarece la Moscova nu se știe adevărul.- Pentru aceasta a mers așa de ușor darea lui afară din C.C., din funcția de ministru și să fie acuzat ca trădător, pentru ca să nu poată merge în U.R.B.S. unde să arate deschis toate problemele.-

Mi-au spus că VASILE LUCA le-a povestit că după 23 August 1944, înainte de a se reîntoarce în țară că a stat de vorbă cu Tov.STALIN care l-a întrebat unde vrea să se stabilească în Ungaria sau România.- În continuare i-a spus că în cazul că se duce în Ungaria, Ardealul de Nord va rămâne Ungariei, iar dacă se stabilește în România, Ardealul de Nord va fi reprimit de România. La acestea VASILE LUCA i-a răspuns că el vrea să se stabilească în România, fiindcă acolo a luptat pentru interesele clasei muncitoare și acolo este cunoscut de muncitori.- Acestea l-au determinat ca să se întoarcă în România și că lui i se poate mulțumi că s'a reprimit Ardealul de Nord și că azi foarte frumos i se mulțumește.-

După câte îmi reamintesc, în cursul lunii Februarie sau începutul lunii Martie încă înainte de a fi fost scos din funcția de ministru dela Ministerul de Finanțe, ne-am dus HULDUBAN, CERNICICA, SOLYMOS și subsemnatul, cu darea de seamă a activității Centrocop-ului care urma să fie înaintată C.C. al P.M.R-ului, de VASILE LUCA, care după ce a citit-o ne-a restituit-o, spunând ca să refacem și să arătăm realizările pe care le-am avut, modul cum am putut ajunge la aceste realizări și că altfel nu se putea face, și că darea de seamă să nu cuprindă numai autobiciuire.-

După ce a fost scos din funcția de Ministru dela Ministerul de Finanțe, VASILE LUCA ne-a chemat pe : HULDUBAN, DOBRIS și subsemnatul la cabinetul lui dela Consiliul de Miniștri, unde la fel ne-a atras atenția ca în fața Comisiei C.C. al P.M.R-ului, să susținem și să arătăm că tot ce am făcut la Centrocop a fost bine că altfel nu s'ar fi putut realiza și să nu ne fie frică ca să susținem aceste lucruri.-

În cursul lunii Mai 1952 la Academia Comercială, a avut loc o conferință cu care ocazie despre achiziție a vorbit VASILE LUCA, iar despre colectare ANA PAUKER.- La această ședință a fost prezent tot Comitetul Executiv al Centrocop-ului, Președinții Sfaturilor Populare regionale și toți responsabilii de colectare

ss/. SZABO ADALBERT

din regiuni.-

Cu ocazia acestei ședințe ANA PAUKER, a afirmat că în urma recensământului făcut pe bază de dispozițiuni pentru a se putea stabili numărul concret al chiaburilor și s'a stabilit că sunt mai puțini ca anul trecut.- Auzind acestea VASILE LUCA, a dat din cap afirmativ răsând, fiind și el de acord cu acesta.-

La eșirea dela ședință pe sală m'a văzut VASILE LUCA și m'a întrebat ce fac.- I-am răspuns că mai trăiesc, la acestea el mi-a spus că trăiești, că vom trăi și mai bine, o să se rezolve toate.-

După ce am citit prezentul Proces-Verbal de Interogatoriu și am constatat că corespunde cu cele declarate de mine verbal, îl susțin și semnez fără să țin silit de cineva.-

ss/. SZABO ADALBERT

LT.DE SECURITATE,

Simonis Emil.

SE/5 ex.

Retur
Strict Secret

240

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat ul Szabo Adalbert născut la 22-Dec-1910 în Com.
Ghera Reg. Stalin. Conșilier la lentiscopul lui Ion și Beța căsătorit
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
are un copil, cu ultimul domiciliu în București Str. Bănele No 22.

7 - Iulie - 1952.

Orașul București.

Interogatoriul a început la ora 20 și min. 50 -
„ s'a terminat la „ 1 și „ 20 -

Intrebare: Ancheta otre că în legătură cu activita-
tea lui Vasile Luca în afară de cele arătate de D-ța
gână în prezent mai cunoști și altele. Ți se cere ca să
le arăți concret și pe acestea?

Răspuns: În afară de cele declarate gână în
prezent în legătură cu activitatea desfășurată de
Vasile Luca mai știu următoarele:

Toth Andrei fratele cel mai mic a lui Vasile
Luca, care în prezent este președintele S.A.B.-ului
din Com. Lemnia Reg. Stalin, în anii 1946-1947 a
fost primar în această comună. În timpul când a
fost primar, a terorizat populația comunei și a constăna
câteva învățătoare ca să aibe contact sexual cu ele,
ceele să și întâmplat. Numele acestor învățătoare
nu mi le reamintesc dar mai mulți locuitori ai
comunei știu despre acestea. Aceste cazuri au fost
reclamate dar nu sa luat nici o măsură în contra
lui. - Despre acestea mi-a vorbit și Toth Ghera un alt

Șabov

Urmare: frate a lui Varile Luca care chiar condamnarea
acestei compozitiei a lui Toth, Andrei.

In anul 1948 Toth, Andrei a fost mutat la
Tg. Secuiesc in serviciul militar. - Seful Militiei Jud.
Trei-Scaune, de care apartinea si Militia din Tg. -
Secuiesc in acel timp a fost un urmas al lui Toth
Andrei. - Toth, Andrei in vara anului 1948 sau in
primavara anului 1949, l-a omorat in bătăie in fata
unui restaurant din Tg. Secuiesc pe timplarul Szöke
fost presedintele miilor mesenon din acea localitate.

In urma acestui fapt Seful Militiei din
Trei scaune l-a arestat pe Toth Andrei, intrucat
bata populatia din acea localitate si jur sa re-
voltat in urma acestui fapt si poate mult an
si afirmat ca in cazul ca Toth Andrei nu este dejos
acestei fapte nu va fi pedepsit nu este nici ozi
dreptate.

De cele intamplate a fost anuntat Varile Luca
care a intervenit la Teohari Georgescu, care la randul
lui a dat telefonic dispozitiuni Sefului Militiei din
Trei-Scaune ca Toth Andrei sa fie adus la Bucuresti.

Personal Varile Luca sa dus in marele la
Sft. Gheorghe la fratele sau Varga Gavrilă fost
seful Securitatii Jud. Trei-Scaune, unde a fost
adus dela Tg. Secuiesc Toth Andrei iar de acolo de
Varile Luca adus la Bucuresti. Sa procedat in felul
acesta ca sa se linistesc opiniile raspandindu-se in
randurile comunistilor ca Toth Andrei a fost adus
la Ministerul de Interne pt. a fi anchetat si se
urma sa fie condamnat.

Despre Szöke au intornit un dosar ca a
fost fascist si acest lucru au contat sa se-l impuna

Iscaitura, *[Signature]*

Umare: in vanderwele Louisa's, care nu au creat **241**

Prindii il urmascari pe Seöke. Dosome a fost inginer
de Norge. Sarel Selul servicii lui Toth Glaza secretar
adunat de pud R.M.R. Trai Sanna, n de Selul Mi-
lipo! pud. Trai- scara dute care primii doi
pant fact in Toth Andrei, ion al traia unvat.

Toth Andrei un frang mai indelungat a
dign de acas, nu pe ote unde a fost pu 1950
cand sa vaipos a fost numit Rose dutele S.M.T.-ue.
din Tg. Seviar, ion cand a fost inginerat S.A.G.-ue
in bon. Fenaria a fost numit sa mare dutele gospodarie.

Stia atot ca Toth Andrei nu a fost achetate
fidecat n miu vndermat pentru a onto pagiti.
de fel nu sa laut micodato miu un
fel de masuro in cartea lui Sura Sangan, unde
in Varla Sura din bon. Niciforin Reg. Stoin
darga care de fel au fost mai nu de vdermatii
de felul cum a feritat regulata comui n de
apareile pe care de-a fait in vnderiofisi carieri
de hatis din aca comui.

In ziva de M. Nume - 1952 au fost chemat
prin telefon la Louisa lui Toth. Glaza din Baurath
St. Alca Volgan No 6.

M'am dus la Louisa la: n acle au gisit
pe Toth Glaza care ote student al Universitati Stelou
ghorighin n pe sotia aeftua S m. P. a.

Sergue pentru care m'am chemat a fost co
varior ne pe intrare de la mine de dignele Luciani
n de au fermint achete in Louisa de postid.

In acara aeste vitile Toth Glaza n Sotia aca-
mca mi-ar ofis vnderiofisi Luciani ce au cant dela
Varla Sura: _____

Iscaitura

[Signature]

Urmare: Vorile Luca a afirmat acoro in familie foarte de ei, ca este foarte usor a se afirma despre un om ca este vinovat inso aceasta va trebui si dovedit. Despre Jakob Alexandru ca este vinovat va trebui sa i-o dovedeasca si lui.

- A afirmat Vorile Luca ca in anul 1929 a mai inceput un caz cu el de la o parte si sa-l minimeasca, dar mi-a atuncia nu le-a venit, fiindca ceea ce am intentionat acest lucru de mult nu mai sunt miseri. Nu mi-au spus nici un nume.

- Mi-au spus ca in discutile avute cu Luca Vorile i-au spus ca Ana Parker este dusmana lui, la ce el a raspuns ca nu este adevarat, fiindca doi oameni sunt institi si inca au mai fost iativa din b.b. care au fost si sunt de partea lui si nu au fost de aceea pazea ca sa duc actiune in contra lui. Nu mi-au spus nici un nume.

- Vorile Luca le-a spus ca pe el l-au tratat tov. Ghisineschi si Mogyosi, in toate ca hi ii pot multumi ca au ajuns secretari b.b. al P.M.R.

- Mi-au spus ca aceasta actiune in contra lui Vorile Luca a fost duso, fiindca tov. Sh. Theophilus Dej i-a fost frica ca in urma simpatia pe care o are Vorile Luca in vandurile munitozilor ar fi ajuns el Prim-Ministru si acesti fapt se datoresc anzele care i-au fost aduse.

- Vorile Luca in luna Martie 1952 a venit ca sa-i ia concediu si sa mearga la Moscova unde sa arate motivele reale pentru care a fost el anzat si inchisabat din functia de Ministru!

Iscaitura,

Stavov

Urmare: al Timantelor deoarece la Moscova nu se pot adeverea. - Pentru ca o masa sa urzeze dintr-un alfa din f.b., din functie de ministru si sa fie anulat sa fie deosebit, pentru ca sa nu poata merge in U.R.S.S. unde sa arate deschiis toate problemele.

Mi-au spus ca Luca Vorile le-a povestit ca dupa 23-Aug.-1944 inainte de a se reintorsa in tara sa a stat de vorba cu Tot Stalin care l-a intebat sa unde vrea sa se stabileasca in Ungaria sau Romania. In continuare i-a spus sa in cazul sa se duca in Ungaria, Ardealul de Nord va ramane Ungariei iar daca se stabileste in Romania, Ardealul de Nord va fi repartizat de Romania. La acesta Vorile Luca i-a raspuns ca el vrea sa se stabileasca in Romania fiindca acolo a luptat pentru interesele clasei muncitoare si acolo este un masut de muncitori. Acesta l-au determinat sa nu se reintorsa in Romania si ca lui i sa poate multumii sa se repartizeze Ardealul de Nord si sa poata foarte fermos sa se multumeste.

Dupa cat i mi se aminteste ca in cursul lunii februarie sau inceputul lunii Martie i mi inainta de a fi fost scos din functie de Ministerul de Finante, ne-am dus Haldubau, Bernicea Solymos si subteranatul in ceea de seama a activitatii "bentrosop. ului" care urma sa fie inaintat f.b. al P.M.B. ului de Vorile Luca care dupa ce a avut-o sa se vestit-o spunand sa se refacem si sa aratam realizabile pe care le-am avut, modelul un an putut ajunge la aceste realizari si sa altfel nu se putea face; si sa deca de seama sa nu inprindem numai autobivunice.

Urmare: După ce a fost scos din funcția de Ministru
de la Ministerul de Finanțe, Voile Luca m-a chemat
pe: Huldubon, Dabess și subsemnatul la cabinetul
lui de la Consiliul de Miniștri unde la fel m-a
atras atenția ca în fața Comisiei b.b. - al P.M.R.ului să
sustinem și să arătăm că tot ce am făcut la
bento coop a fost bine și altfel nu s'ar fi putut rea-
liza și să nu ne fie faimă și să sustinem aceste
lucruri.

În miezul lunii Mai - 1952 la Academia
Comercială a avut loc o conferință în care odată
despre achiziție a vorbit Voile Luca iar despre colectare
Ana Bauder. La această sesiune a fost prezent tot
Comitetul executiv al bențocooperului, Președinții spatu-
rilor Regiunilor regionale și toți responsabili de colectare
din regiuni.

În ocazia acestei sesiuni Ana Bauder a afirmat
că în urma recensământului făcut pe baza de dispo-
zițiuni pentru a se putea stabili numărul concret al
chibucurilor și să se stabilească cum sunt mai puțin și
cum sunt. Auzind acestea Voile Luca a dat din
cap afirmativ zărand fiind și el de acord în acestă.

La orice de la sesiune pe rând m-a văzut
Voile Luca și m-a întrebat ce fac. I-am răspuns că
sunt în țară, la aceste miază nopți, că vom ține și
mai bine o să se rezolve toate.

După ce am citit prezentul proces-verbal de
interogatori și am constatat că corespunde în cele dec-
larate de mine verbal îl sustin și semnnez făcând să fi
silit de mine.

Stăvilă

Iscălitura, *Luca*

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul SZABO ADALBERT, născut la 22 Decembrie 1910 în com. Oțeni, Regiunea Stalin, Consilier la Centrocop, fiul lui IOSIF și BERPA, săcătorit, are un copil, cu ultimul domiciliu în București Str. Bastiliei Nr. 22.-

12 Iulie 1952, București

Interogatoriul a început la ora 11,30

" s'a terminat la " 17.-

Intrebare:

Ancheta știe că în afară de cele arătate de d-ta cu ocazia interogatoriilor în legătură cu activitatea dușmănoasă desfășurată de VASILE LUCA față de directivele Partidului și Guvernului mai cunoști și altele.- Arată-le concret și pe acestea?

Răspuns:

În afară de cele arătate până'n prezent în legătură cu activitatea lui VASILE LUCA mai știu următoarele:

VASILE LUCA a fost în relații foarte bune cu preotul reformat HAVATŢY ALEXANDRU chiabur din comuna Covasna.- Foarte des Sâmbăta mergea pe la el. Au fost cazuri când stătea și mai multe zile astfel de exemplu în vara anului 1947 când l-a dus la acest preot pe MIHAIL SADOVEANU care a stat acolo aproximativ 2 săptămâni.-

Preotul HOVATŢY ALEXANDRU are un fiu pentru care VASILE LUCA în anul 1948 a aranjat că a primit pașaport pentru a merge în Elveția unde să-și continue studiile.- Băiatul preotului este plecat din 1948, de când în România nu s'a reîntors nicio-dată după câte știu.-

Cu ocazia naționalizărilor, a fost naționalizată și fabrica de stofe proprietatea lui PETERFI ADALBERT din Covasna.-

ss/Szabo Adalbert.

244

In urma intervenției preotului HAVATOY ALEXANDRU, VASILE LUCA l-a adus pe fostul proprietar PETERFI ADALBERT la București nu - mindu-l în funcția de Consilier tehnic la Ministerul Industriei Ușoare.- S'a aflat despre PETERFI ADALBERT la Minister că cine a fost și au început diferite comentări.- In urma acestora VASILE LUCA l-a mutat pe PETERFI ADALBERT la Sighișoara unde l-a numit ca conducătorul ghișeeilor "Loto", unde este și acum.-

Despre primul caz am aflat chiar dela preotul reformat HAVATOY ALEXANDRU, iar despre al doilea dela PETERFI ADALBERT în discuțiile avute cu aceștia.-

După ce am cetit prezentul proces verbal de interogatoriu din cuvânt în cuvânt și am constatat că corespunde cu cele declarate de mine verbal, îl susțin și semnez fără să fiu silit de cineva.-

ss/Szabo Adalbert.

Lt. De Securitate

Simonis Emil.-

BN/5/ex.

245
245

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat ul Szabo Adalbert, născut la 22-Dec.-1910 în com. Glem
Rep. Stalin, consilier la centrul, fiul lui Ion și Berta, căsătorit are un
copil, în ultimul domiciliu în București str. Bastilia No 22. —
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

12 - Iulie - 1952 -

Orașul București. -

Interogatorul a început la ora 11 și 30 minute

" s'a terminat la " 17 și 00 "

Intrebare: Anchetă știu că în afacere de cele arătate
de D-ța cu ocazia interogărilor în legătură cu activitatea
dusă în mod desigur de Vasile Luca față de directivele
Partidului și Guvernului mai unost și altele. Aveți
vocat și pe acestea?

- Răspuns: În afacere de cele arătate până în prezent
în legătură cu activitatea lui Vasile Luca mai știu următoarele:

Vasile Luca a fost în relații foarte bune cu preotul
reformist Havațoy Alexandru chiabur din comuna Boșneag.
Toate dă sămbăta mergea pe la el. Au fost cazuri când stătea
și mai multe zile astfel de exemplu în vara anului
1947 când l-a dus la acest preot pe Mihail Sadoveanu
care a stat acolo aproximativ 2 săptămâni.

Preotul Havațoy Alexandru are un fiu pentru
care Vasile Luca în anul 1948 a aranjat să a fie primit
peșteră pentru a merge în Elveția unde să-și con-
struiască studiile. Băiatul preotului este plecat din 1948 de
când în România nu se revințore niciodată. după câte știu

Stăvilă

Urmare: Cu ocazia nationalizării, a fost nationalizat
și fabrica de stofe proprietate lui Peter și Adalbert din
Bovasna. În urma intervenției prokurorului Havatöy Alexander
Voșle Luca la adus pe fostul Proprietar Peter și Adalbert
la București numindu-l în funcția de consilier tehnic
la Ministerul Industriei Ușoare. S-a aflat despre Peter și
Adalbert la Minister în ziua a fost și au început
diferite comentarii. În urma acestora Voșle Luca la
mutat pe Peter și Adalbert la Sighisoara unde la
numit în conducătorul ghizeelor „Loto” unde este și acum

Deoarece primul lor am aflat chiar de la fostul
reformat Havatöy Alexander, iar de la doi de la
Peter și Adalbert în discuțiile avute în acestia.

După ce am citit prezenta proces-verbal de
interogatoriu din urmă în urmă și am constatat
că răspunde în cele declarate de mine verbal și
sustin și semnează fizic și fizic albit de mine.

Havatöy

Anchetator
St. Simoniș 2 mil.

Semnătura,

247
246

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

Arestatul TAFIARU IOAN, născut la 8 Octombrie 1910 în comuna Roșiori, Regiunea Galați, fiul lui Vasile și Anca, căsătorit, are un copil, de profesie fost polițist, cu ultimul domiciliu în București, str. Dr. Juvara 12.

22 Ianuarie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora.....șimin.
" s'a terminat la "și"

Intrebare

Vi se prezintă un document pe care este scris cu cerneală verde; vă este cunoscut acest document ?

Răspuns

Da, cunosc scrisul de pe acest document care este al meu, deasemenea și semnătura este a mea.

Intrebare

O să vă arăt o serie de inscripții pe acest document; cine este autorul acestor inscripții ?

Răspuns

Inscripția de pe document în partea de jos, scrisă cu cerneală albastră și nu verde cum s'a arătat la întrebarea de mai sus, îmi aparține mie. Inscripția de sus, partea dreaptă, scrisă cu cerneală verde, nu mi-o reamintesc. Inscripția scrisă cu creion roșu, sus la mijloc pe document "grupa II-a la acte" este scrisă de NICOLAE STEFANESCU fost șeful Corpului dedectivilor, omorât de legionari în 1940.

Inscripția prescurtată "C.D." bătută la mașină, înseamnă prescurtat "corpul dedectivilor".

Intrebare

Vă aduceți aminte când și cu ce scop ați făcut această inscripție ?

Răspuns

Nu-mi aduc aminte, deoarece pe asemenea acte puneam rezoluții zilnic.

.//.

257
247

Intrebare

Nu e nici o îndoială că e un document oficial al Siguranței ?

Răspuns

Da, fără îndoială că acesta este un document oficial al Siguranței.

Intrebare

Vi se arată documentul a doua oară, Dvs confirmați că acesta este un document oficial al Siguranței ?

Răspuns

Da, confirm că este un document oficial al Siguranței, deoarece prezintă apostile și semnăturile mele și a altor șefi care au funcționat la Siguranță.

Intrebare

În acest document se spune despre un agent de Siguranță foarte valoros. Vă puteți convinge personal citind o parte din acest document.

Răspuns

Din pasagiul citit din documentul în chestiune, deduc că este vorba de informatorul serviciului de Siguranță pe care eu îl aveam, anume NICU TUDOR din București, fost cu serviciul la atelierele Grivița C.F.R., implicat în procesul evenimentelor din Februarie 1933 de la Grivița și condamnat la 1 an închisoare, pedeapsă executată. După eliberarea din închisoare n'a mai fost reprimat în serviciu la Atelierele Grivița CFR, motiv pentru care a intrat în serviciul S.T.B-ului ca taxator, unde a funcționat până în Iulie-August 1940, când a decedat.

Intrebare

Pe ce te bazezi când în declarația D-tale faci legătură între NICU TUDOR și o parte din conținutul documentului ce l-ai citit ?

Răspuns

Din pasagiul citit, din acest document, deduc tot conținutul lui, întrucât se vorbește despre trecerile în URSS în primăvara anului 1940 și căderea la frontieră în mâna grănicerilor a doi membrii din Comitetul Central al P.C.R. care au fost la acea dată și anume: LUCA VASILE și STRUL ZIGELBOIM,

248
258

trimiși Direcțiunei Generale a Poliției de Inspectoratul Cernăuți și repartizați mie pentru cercetări, deoarece știam delă informatorul serviciului de atunci, NICU TUDOR despre aceste plecări în URSS și cunoșteam rolul celor două persoane în mișcarea comunistă, căzute la frontieră. Știam în prealabil despre aceste plecări la Moscova la începutul anului 1940, delă informatorul menționat mai sus, care urmau să se facă pe ruta Cernăuți -Cosmeni-Clivești, iar dintre fruntașii comuniști ce urmau să plece și care mi-au fost semnalati de informatorul NICU TUDOR, rețiu pe următorii: STEFAN FORIS, LUCA LASLO, TEOHARI GEORGESCU, STRUL ZIGHELBOIM, AUREL LEIBOVICI și însuși informatorul NICU TUDOR.

Intrebare

In acest document ce vi s'a arătat este vorba și de alte persoane din mișcarea muncitorească, despre care Dta nu ai vorbit în declarațiile anterioare, vorbiți deschis ce cunoașteți despre activitatea lor ?

Răspuns

Da, se poate să mai fie menționate și alte nume de persoane, ceea ce nu cred însă, dacă este vorba de problema de care-mi amintesc eu și despre care am vorbit mai sus.

Intrebare

La ce alte persoane vă referiți ?

Răspuns

Nu-mi amintesc de numele altor persoane în această chestiune, decât cei mai înainte menționați de mine.

Intrebare

In această perioadă despre care se vorbește în prezentul proces verbal, ce persoane mai importante din mișcarea muncitorească ai cercetat Dta ?

Răspuns

In epoca despre care tratează documentul (Aprilie 1940) persoanele de care-mi amintesc că au fost cercetate de mine pentru activitate comunistă, au fost cele implicate în organizația cu descoperirea tipigrafiei Comitetului Central și a organizației de București din luna Martie 1940, cât și cele două persoane căzute la frontieră și trimise Direcției Generale a Poliției de Inspectoratul Cernăuți și anume LUCA LASLO și STRUL ZIGHELBOIM. Intre persoanele mai importante

299
299

cercetate cu prilejul descoperirii tipografiilor menționate mai sus, rețiu pe: MÜLER EUGEN, tehnic central, MARGARETA MÜLER soția lui, BOTA NICOLAE, omul pe numele căruia era închiriată casa din Parcul Rahova în care era instalată tipografia, SCHAIN ION depozitarul central al Partidului, SCHAPIRA MARA tehnica organizației locale București și LEIBOVICI MARIA care deținea legăturile între tehnica localei București și tehnica Centrală.

Intrebare

Arată concret, când și cu ce ocazie ai cercetat pe VASILE LUCA ?

Răspuns

Imi amintesc că pe LUCA VASILE l-am mai interogată în legătură cu activitatea sa comunistă prin anul 1939 sau 1938, nu pot preciza și nici nu-mi amintesc împrejurarea în care am ajuns să-l cercetez, fie în cadrul unor descinderi și percheziții ce se operau din când în când la anumiți fruntași comuniști, fie ocazionat de vre-o lucrare oarecare. Rețiu însă că rezultatul acestui interogatoriu a fost negativ și nici n'a fost cazul să fie arestat. La puțin timp după acest contact al meu cu LUCA VASILE l-am mai întâlnit întâmplător pe stradă în dreptul Universității, eu mergând spre centru, iar dânsul trecând spre Spitalul Colțea. I-am dat bună ziua, l-am oprit și l-am întrebat ce mai face. Mi-a răspuns la salut, însă s'a uitat mirat la mine, în sensul că nu mă cunoaște. I-am spus că sunt TAFLARU, și-a reamintit imediat. L-am întrebat ce mai face, la care mi-a răspuns că se duce pe Văcărești la un atelier de tinichigerie unde lucrează, după care fiecare ne-am văzut de drum mai departe. Ultimul contact pe care l-am avut cu LUCA VASILE a fost în primăvara anului 1940, cu prilejul cercetării ce i-am făcut în legătură cu documentul despre care am vorbit mai sus. Cu prilejul acestei ultime cercetări, în afară de problema trecerii de frontieră, despre care mi-a spus că se ducea în URSS pentru îngrijirea sănătății, i-am făcut propunerea de a accepta să lucreze ca informator al Siguranței, pentru a scăpa de sancțiunea ce-l așteaptă pentru această trecere clandestină de frontieră. Mi-a răspuns că n'are legătură cu mișcarea comunistă și că dânsul o viață întreagă a luptat pentru cauza muncitorească și că nu poate acum la bătrânețe să facă așa ceva.

250
260

N'am stăruit în propunerea mea și nici nu i-am spus cu acea ocazie că cunosc rolul său în mișcarea muncitorească și că știam că atât dânsul, cât și alți membrii din conducerea centrală a P.C.R. sunt chemați la Moscova pentru instrucțiuni în legătură cu activitatea Partidului din țară, tocmai pentru faptul de a nu demasca pe informatorul serviciului, NICU TUDOR. Văzând că încercarea mea are rezultat negativ, am opinat să fie retrimiși la Cernăuți, unde urmează să fie judecați pentru faptul de trecere clandestină de frontieră.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu, cuvânt cu cuvânt și am constatat că corespunde în totul cu cele declarate de mine, susțiu și semnez liber și nesilit de nimeni.

ss. Ion Taflaru

ANCHETATOR

Slt. de Securitate

Rusu Teodor

251
261

Proces-Verbal de interogator

Arestat, Taffaru Ioan, născut la 8 Octombrie 1910, în comuna
Ronari Reghinne Golah, fiul lui Varil și Anna, căsătorit are un copil, de
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
profesii fost polițist, cu ultimul domiciliu în București, Nr. 25, pavara 12.

22 Ianuarie 1953

Orașul București.

Interogatoriul a început la ora și min.
„ s'a terminat la „ și „

Intrebare: Vi se prezintă un document pe care este scris
cu cerneală verde; vă este cunoscut acest document? -

Răspuns

Da, cunosc scrisul de pe acest document care este
al meu, deoarece în semnătura este a mea.

Intrebare

O să vă arăt o serie de inscripții pe acest docu-
ment; sine este auturul acestor inscripții? -

Răspuns

Inscripțiile de pe document în partea de jos, scrise cu
cerneală albastră, și un verde sunt ea aceluși la întrebarea
de mai sus, îni aparțin mie. Inscripțiile de sus partea
dreapta, scrise cu cerneală verde nu mi-o recunosc. Inscripții
scrise cu cerneală roșie sau la mijloc pe document, grupate
în la acte " este scris de Nicolae Ștefanescu fost
șeful corpului de securitate, arestat de legișterii în 1940.
Inscripțiile pe marginea " C. S. " făcute la manuscris
pe marginea corpului de securitate.

Semnătura,

Taffaru Ioan

Urmare: Intrebare

Vă aduceți aminte fiind și cu ce scop ați făcut aceste înscrisuri? _____

Răspuns

Am mi aduc aminte, deoarece pe asemenea acte pu-
ream uzului zilnic. ~~De este vorba înlocuirea și acesta~~
~~cu un document~~

Intrebare

Un e vorba înlocuirea - că e un document oficial
al Siguranței? _____

Răspuns

Da fiind înlocuirea - că acesta este un document oficial
al Siguranței.

Intrebare

Vă reaminte documentul a doua oară, ~~Am confirmat~~
că acesta este un document oficial al Siguranței? _____

Răspuns

Da, confirm că este un document oficial al
Siguranței, deoarece prezintă apăsările și semnăturile mele
și a altor ofițeri care au funcționat la Siguranță.

Intrebare

În acest document se spune despre un agent de Siguranță
fractă roșie. Vă puteți aminti personal ^{o pînă din} acest
document

Răspuns

Am prezintă citit din documentul în chestiune, deduc
că este vorba de informațiile privind la Siguranță pe
care eu îl aveam, având Ticu Tudor din București fost
cu serviciul la abilitate Giurta C.F.R., implicat în procesul
evenimentelor din Februarie 1933 dela Giurta și condamnat la
închisoare, pedepși executate. După eliberarea din închisoare

La abilitate 6 și 7 nu stes toate
surabile după pînă și un în voră citi.

Ticu Tudor

Semnătura,

Ticu Tudor

Urmare: s'a mai fost repercutat în serviciu la Ministerul Justiției
C.P.R., motiv pentru care a intrat în serviciul S.T.B. alături de
Tudor, unde a funcționat până în Iulie-August 1940, fiind
a decedat.

Întrebare

Pe ce se bazează când în declarația J. I. I. I., fost legatului
întru Tăicu Tudor și o parte din conținutul (documental)
documentului se are citit?

Răspuns

În paragraful citit, din acest document, debitorul conțin-
utul lui, întrucât se vorbește despre trecerea în U.R.S.S. în pri-
măvara anului 1940 și căderea la frontiera în mâna guver-
nului a doi membrii din Comitetul Central al C.P.R. care
au fost la acea dată și anume: Luca Vasile și Ștefan
Fighelboiu, trimiși în misiune la Palatul de Inspectio-
nare Securitate și investigații, unde pentru securitate, datorită
stării de fapt informativă necorespunzătoare, Tăicu Tudor
după o scurtă plecare în U.R.S.S. și revenirea sa la sediul
doi persoane în misiunea comună, sigure la fru-
stra. Știm în prealabil despre acest plecare la Moscova
la începutul anului 1940 de la informațiile menționate mai sus
care urman să se facă pe ruta Securitate - Comunisti -
Olvesti, în direcția frontului Comunist. Se urman să plece
și care mi-au fost personalități de informații Tăicu Tudor
într-o pe următorii: Neftali Fariș, Luca Leoluca, Teodor
Georgescu, Ștefan Fighelboiu, Ansel Lețorici și unora
informații Tăicu Tudor.

Întrebare

În acest document se vor găsi și alte vorbe și de altă
persoane din misiunea comună, după care J. I. I. I. nu a
vorbit în declarațiile anterioare, vorbit deschis și sincer.

F. I. I. I.

Urmare: dupa activitatea lui?

Răspuns

Da, se poate să-mi fie menționat și alte nume de persoane, care nu cred însă, dacă este vorba de problema de care-mi amintesc eu și despre care am vorbit mai sus.

Interesare

La ce alte persoane vă referiți?

Răspuns

Am un amintesc de unele alte persoane în aceste chestii, dar nu-mi pot aminti decât cele mai importante menționate de mine.

Interesare

În aceste persoane despre care se vorbește în prezentul prezentat, se potrivește mai în special din sursele menționate, ai existat și tu?

Răspuns

În epoca după cum înțeleg documentul (aprilie 1940), persoanele de care-mi amintesc că au fost receptivi de avere pentru activități Comuniste, au fost cele implicate în organizația de descoperire tipografică Comitetului Central și a organizației de București din luna Martie 1940, cât și cele două persoane sigurate la frontiere și în urma Jucăriei Generale a Politicilor de Inspectoratul Securității și anume Elena Lăscu și Ionel Fighelboim. Între persoanele mai implicate receptivitate cu privire la descoperirea tipografică menționate mai sus se potrivește: Chăbler Eugen, Șehur central, Magdalena Chăbler, soția lui, Porta Nicolae, omul pe numele cărui era închisă casa din Carcul Rahova în care era închisă tipografia, Șehain Ion, deșeură central al parchetului, Șehapina Maria, Șehur Organizării locale București și Șehur Maria sau deșeură Șehur în casa Șehur locale București și Șehur Central.

Semnătura,

3
Urmare: Intrebare

Intre-convet, cand si eu se ocupa a' cercet pe Danil Luca? 263
259

Răspuns

Juni amintesc că pe duca Danil l-am mai întâlnit în legătură cu activitatea sa comunistă prin anul 1939 sau 1938, nu pot preciza și nici nu-mi amintesc împrejurarea în care am ajuns să-l cerctez, fie în cadrul unor discordanțe și pene-rituri se reopereu din când în când la anumite frontiere comuniste, fie ocazionat de vre-o lucrare oarecare. Rețin însă că rezultatul acestui interogatoriu a fost negativ și nici nu a fost posibil să fie arstat. La puțin timp după acest contact al meu cu ducă Danil l-am mai întâlnit întâmplător pe strada în dreptul Universității, eu mergând spre centru, iar dânsul trecând spre spitalul Colței. L-am dat bună ziua, l-am spus și l-am întâlnit se mai face. Ochi-a răgnens la ocol, însă s'a uitat mirat la mine, în sensul că-mi mișturaste. Și-am spus că sunt Tâflaru, și-a reamintit imediat, l-am întâlnit se mai face, la care mi-a răgnens că se duce pe băcănițe la un atelier de hîrtărie unde lucrează, după care făcuse ne-am văzut de drum și-am despărțit. Ultimele contact pe care l-am avut cu Luca Danil a fost în primăvara anului 1940 cu prilejul cercetării se i-am făcut în legătură cu documentul despre care am vorbit mai sus. Cu prilejul acestui altă cercetare, în afara de problema trecerii de frontiere, după care mi-a spus că se ducea în U.R.S.S. pentru îngrijirea sănătății, i-am făcut propunerea de a accepta să lucreze ca informator al Securității pentru a recora de năvălirea sovietică pentru acente-trecere clandestină de frontiere. Ochi-a răgnens că și-a răgnens cu mișturaste și s'a dăruit o vârtă întregă a început pentru cauza revoluționară și că

Fontana

Urmare: me poate acuză la birou și în fața sa

N-am știut în prezența mea și nici nu i-am spus cu
acea ocazie că sunon solul mi în misiunea unuia
și că stiam că atât diumul cât și alți membri din Conducerea
centrală a C. C. R. sunt chemați la Cluj pentru
instrucțiuni în legătură cu activitatea partidului din țară,
tocmai pentru faptul de a mi dăruia pe informatorul ser-
vicului, Tucu Tudor. Dejudecând că încercarea mea are rezultat
negativ, am optat să fi reținut la Cernăuți, unde urmează
să fie judecat pentru faptul de trecere clandestină de
frontieră.

Supra se are cilit prezentul proces-verbal de inter-
ogabare curant cu curant și am constatat că răspunsurile
în totul se sã declarate de mine, sustin și reamuz,
liber și vesit de vinșuri.

Fonta

Semnătura,

Originalul de mână
se găsește la dos. arestatului
Varga Samil.

H. m. j.

[Signature]
254
264

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

=====
Arestatul TAUTU VASILE, de profesie funcționar, născut la 26 Octombrie 1906 în Roman, fiul lui NICOLAE și ECATERINA, cu ultimul domiciliu în București Str. Popa Chițu Nr.7 A.

28 Noembrie 1952, București

Interogatoriul a început la ora 20,45

" " s'a terminat " 7.-

Intrebare :

Cum ai ajuns d-ta la cercetarea fraudelor fiscale dela Uzinele Textile Sft.Gheorghe ?

Răspuns :

In primele zile ale lunii Ianuarie 1948 pe când eram inspector la Ministerul de Finanțe, am fost rugat de avocatul VASILESCU ALBU să trec pe la biroul său, că are să-mi comunice ceva urgent.- M'am prezentat la el la ora fixată, unde VASILESCU ALBU mi-a prezentat pe MARIA CALIN secretara Dr.RATZ, care era și secretară a Org. de Bază a centralei din București, a Uzinelor Textile Sft.Gheorghe.- Aceasta după ce mi-a cerut asigurări că nu voi divulga numele ei, mi-a comunicat o serie întreagă de fraude ce s'au săvârșit de întreprindere prin Dr.RATZ, directorul general al Uzinelor Textile Sft.Gheorghe și SCHNEIDER directorul comercial al acestei întreprinderi.-

CALIN MARIA a firmat că nu dorește să se afle că ea este denunțătoarea întrucât îi este frică de răzbănarea lui SCHNEIDER, care are relații la Ministerul de Finanțe și anume cu EIDLITZ ZOITAN.- Când am întrebat-o de unde știe că SCHNEIDER are relații la Ministerul de Finanțe, ea mi-a spus că înainte cu câteva zile economatul funcționarilor și muncitorilor dela Uzinele Textile Sft.Gheorghe, a reclamat Parchetului

ss/-TAUTU VASILE

././.

255 265

Tribunalului Ilfov pe SCHNEIDER pentru unele nereguli și că reclamația a fost repartizată la un cabinet de instrucție, care a citat imediat pe SCHNEIDER.- Acesta desigur știindu-se vinovat a venit imediat la Centrală în București și în fața ei a telefonat la Ministerul de Finanțe vorbind cu EIDLITZ ZOLTAN, pe care l-a informat că este citat la Cabinetul de Instrucție și că îl roagă pe el să se ducă înainte să aranjeze lucrurile ca să nu aibe o surpriză.-

EIDLITZ i-a răspuns să aștepte acolo că el se va duce să vadă despre ce este vorba.- După câteva ore SCHNEIDER a fost chemat la telefon de EIDLITZ și invitat la Ministerul de Finanțe.- În aceeași seară a revenit la Centrală liniștit și a spus că nu se mai duce la Cabinetul de Instrucție, că s'au aranjat lucrurile,-a doua zi plecând la Sft.Gheorghe.- MARIA CALIN văzând că reclamația nu are nici o urmă, s'a dus la Cabinetul de Instrucție respectiv și s'a interesat de situația reclamației, unde i s'a spus de către judecătorul de Instrucție, că pentru SCHNEIDER s'a intervenit de către Ministerul de Finanțe prin consilierul EIDLITZ.-

După ce i-am dat toate asigurările că numele ei, nu va fi cunoscut în cursul anchetei și că ancheta va începe imediat ce legea îmi va permite, m'am despărțit de CALIN MARIA și VASILESCU ALBU.-

La câteva zile s'a prezentat în biroul meu EIDLITZ ZOLTAN împreună cu un domn pe care mi l-a prezentat ca fiind directorul comercial al Uzinelor Textile Sft.Gheorghe și anume SCHNEIDER.-

Cu această ocazie EIDLITZ ZOLTAN, mi l-a prezentat în termeni foarte elogioși, ca un om care a făcut mari sacrificii pentru cauza clasei muncitoare și că acum dorește să denunțe niște fraude care s'au comis de către Uzinele Textile Sft.Gheorghe.- Atât SCHNEIDER cât și EIDLITZ, mi-au cerut insistent să încep ancheta imediat sau în cel mai rău caz să ridic toate registrele întreprinderii, în vederea verificării, iar actele să le închei atunci când îmi va permite legea.- Le-am răspuns că acest lucru nu este posibil, deoarece legea 344 din 1947 dă drept contribuabililor să achite din propria sa inițiativă sumele sustrase dela impozite până la 1 Aprilie 1948, fără sancțiuni fiscale sau penale.-

ss/. TAUTU VASILE

256
~~266~~

Am cerut explicații lui SCHNEIDER asupra grabei de a începe ancheta, care mi-a răspuns că îi este teamă ca în acest interval de timp să nu vină și să înceapă verificarea Controlul Economic.-

Menționez că SCHNEIDER a făcut acest denunț, numai după ce Dr. RATZ fugise din țară.-

Mai menționez că mi s'a părut curios faptul că într'un interval atât de scurt, am primit același denunț de la două persoane diferite, explicația n'am găsit-o decât în faptul că SCHNEIDER aflase de denunțul MARIEI GALIN și voia să apară el ca denunțător.-

La câteva zile după aceasta am fost martor al unui fapt petrecut chiar în biroul lui EIDLITZ, unde lucram și eu la acea dată și anume : EIDLITZ ZOLTAN a intrat furios în birou, având în mână o hârtie de care spunea că este reclamația avocatului DIACONESCU, făcută lui VASILE LUCA, prin care avocatul îl reclama că a intervenit la Parchet pentru mușamalizarea reclamației economatului muncitorilor și funcționarilor, făcută contra lui SCHNEIDER, care comisese unele nereguli la economatul Uzinelor Textile Sft. Gheorghe.-

Imediat a telefonat avocatului HERSCOVICI de la Baroul Tribunalului Ilfov, căruia i-a cerut să-l dea afară din Barou pe avocatul DIACONESCU.- Tot atunci a chemat dactilografa Cabinetului, al cărei nume nu mi-l amintesc, pe care a rugat-o să scrie la mașină un denunț contra avocatului DIACONESCU.- La întrebarea mea dacă îl cunoaște pe avocatul DIACONESCU și ce știe despre el ca să denunțe, el mi-a răspuns furios că nu știe nimic, dar va scrie în denunț că este un mare reacționar și că poartă corespondență cu reacționarii din străinătate.- Are nevoie de acest denunț numai pentru a obține autorizația de percheziție domiciliară la care va lua și el parte, unde îi va strecura câțiva dolari, pentru a declanșa arestarea lui, după care va avea el grije ca avocatul DIACONESCU să nu mai iasă din pușcărie.-

Auzind cele spuse de EIDLITZ, dactilografa i-a spus lui EIDLITZ că ea nu poate scrie acest denunț, întrucât avocatul DIACONESCU este unchiul ei, la care EIDLITZ a rămas surprins întrebând-o amenințător dacă nu ea l-a introdus în Minister pe DIACONESCU să depună reclamația la Cabinet ; dactilografa a răspuns afirmativ, însă a motivat că nu a știut conținutul reclamației.-

ss/. TAUTU VASILE

257
267

Aceste fapte m'au făcut să bănuiesc că între EIDLITZ ZOLTAN și SCHNEIDER există legături dubioase și că în-
săși faptul denunțului lui SCHNEIDER se ascunde ceva suspect.-
Imediat după 1 Aprilie 1948, când legea mi-a permis am început
ancheta la Uzinele Textile Sft.Gheorghe, în primul rând la
Centrala din București Str. Brezoianu, apoi la sediul fabricii
din Sft.Gheorghe.- Ancheta am făcut-o împreună cu trei șefi
controlori și anume : CIOIU, LAZARESCU, iar al treilea îmi sca-
pă numele său, care au lucrat la extragerea și stabilirea ci-
frelor din registre și acte.-

Intrebare :

Care a fost rezultatul anchetei dela Uzinele Tex-
tile Sft.Gheorghe ?

Răspuns :

În urma cercetărilor făcute atât la Centrala din
București cât și la sediul întreprinderii din Sft.Gheorghe,
am stabilit și am și dresat acte pentru fraude fiscale în sumă
totală de cca 1.400.000.000 le stabilizați.-

Am constatat că întreprinderea prin Dr.RATZ direc-
torul general și SCHNEIDER directorul comercial,comisese toată
gama infracțiunilor, prevăzute în codul penal și legile spe-
ciale ani de zile și anume :

1/. Facturile duble - lucrau cu două carnete de
facturiere, dar care ambele purtau acelaș număr de volum și
aceleași numere de ordine și ambele erau vizate la Administra-
ția Financiară prin coruperea funcționarului respectiv.- Prin
acest sistem, au reușit să scoată din fabrică și să transporte
la București cantități enorme de mărfuri care nu erau contabi-
lizate și pentru care nu se plătesc impozitele și taxele afer-
rente ca : cifra de afaceri, timbru, timbrul excepțional 12%,
impozitul comercial, etc.-

2/. Facturi false - Fiind obligați de legile în vi-
goare la acea dată, să vândă mărfurile și la economatele în-
treprinderilor, au recurs și aci la un sistem ingenios de frau-
dă și anume la falsificarea facturilor, în factura originală
care însoțea marfa la cumpărător se treceau cantitățile și pre-
țurile reale, însă în copiile facturilor,se trecea numai jumă-
tate din cantitatea mărfurilor livrate,deci și impozitele și
taxele datorate Statului se plăteau numai pe jumătate.-

././.

ss/. TAUTU VASILE

258 268

3/. Vânzări fără facturi - Mărfurile scoase din fabrică prin sistemul facturilor duble, erau puse în circulație prin vânzări fără facturi la o serie de negustori clandestini, care și aceștia la rândul lor, alimentau bursa neagră, - vânzând tot fără facturi.-

4/. Cumpărare de materii prime fără facturi - S'a introdus în întreprindere cantități mari de materii prime ca : bumbac, mătase, lână, etc.- fără facturi, materii prime care erau sustrase din circuitul normal economic.-

5/. Vânzări cu supraprețuri - Vânzările ce se efectuau la comercianții cu firmă înregistrată, nu se făcea decât după ce în prealabil se achita supraprețul fixat de directorul comercial, - SCHNEIDER.-

6/. Dându-mi seama că aceste fraude nu ar fi fost posibile să se comită în timp atât de îndelungat și în așa proporții mari dacă funcționarii de Stat chemați să controleze întreprinderea și-ar fi făcut datoria, deși în registrul unic de control al întreprinderii, am constatat că era plin de vize de control, totuși fraudele nu au fost descoperite ; pentru a clarifica și acest lucru, am procedat la o percheziție la birourile întreprinderii și am descoperit în sertarele controlorului de întreprindere, lădița cu notele contabile (cartotecile), în care se contabilizau șperțurile date funcționarilor de Stat, fiecare având partida (cartoteca) sa contabilă.-

Din examinarea acestor cartoteci, în care întreprinderea contabilizase pentru fiecare în parte materialele primite sau chiar și bani drept preț pentru unele servicii făcute, sau pentru alții cumpărarea tăcerii lor, am putut stabili că aceștia primiseră material în cantități masive și numai specialități ce se găseau cu mare greutate pe piață la acea dată, reprezentând valori mari, în bani vechi sute de milioane - este suficient să menționet că dintre funcționarii fiscali ce aveau astfel de note contabile, era dela inspectorul general și până la guardul financiar.- Dar în afară de funcționarii fiscali, mai aveau astfel de note contabile și alți funcționari publici dela alte departamente ca : IVANESCU - directorul Prețurilor din Ministerul Economiei Naționale, Prefectul Județului, unii magistrați ca procuror, președintele Tribunalului, etc.- În afară de funcționari publici, am mai găsit astfel de cartoteci și a unei serii întregi de membrii de Partid dela Județeană P.M.R., printre cari figura și fratele lui VASILE LUCA și anume

././.

ss/.TAUTU VASILE

259
269

VARGA GABOR.-

În momentul descoperirii acestor note contabile, SCHNEIDER, a încercat să mă convingă să nu le ridic și să nu fac uz de ele, la început făcând apel la sentimentul de milă, ca pe urmă să treacă la amenințări, afirmând că unele cartoteci sunt a unor personalități și oameni politici și că desigur făcând uz de ele, voi avea neplăceri, ba mai mult mi-a dat ca exemplu pe fostul secretar al Județenei P.M.R. din Sft.Gheorghe care și el numai că a încercat să afle acest lucru, a fost imediat înlăturat.-

Mi-a mai afirmat că VASILE LUCA ține foarte mult la frații săi și în special la VARGA GABOR, pe care în curând îl va numi secretar al Județenei P.M.R. din Sft.Gheorghe.-

Văzând că sunt direct amenințat, și pentru a nu da loc la o acțiune care nu ar fi fost deloc în interesul bunului mers al anchetei, am acceptat momentan să ridic numai notele contabile ale funcționarilor fiscali, cca 20 bucăți.-

Cum pe fiecare notă contabilă exista pe lângă alte semnături și semnătura de dispoziție a lui SCHNEIDER, acesta a fost nevoit să-mi dea declarație pentru fiecare în parte prin care recunoștea șperțurile date.-

Pe lângă inspectorii generali și inspectorii financiari, cantitățile cele mai mari figurau în notele contabile ale șefului controlor STANEL.-

În cursul anchetei am mai stabilit că banii defraudați de către Dr.RATZ și SCHNEIDER în modul arătat mai sus, erau trimiși peste graniță, prin intermediul Legației Elvețiene din București, operațiune care se făcea de Dr.RATZ și SCHNEIDER.-

Am mai stabilit în cursul anchetei că SCHNEIDER, a fost autorul material al tuturor fraudelor și că el a beneficiat după urma lor, primind o cotă parte de 5% din sumele fraudate; acest lucru l-a recunoscut de altfel chiar SCHNEIDER.-

După terminarea anchetei, cu toate actele din care rezultă fraudele menționate, împreună cu cei trei șefi controlori, am revenit la Centrala Uzinelor Textile Sft.Gheorghe din București, unde am dresat actele de contravenții și penale respective.- În acest timp a venit la București și SCHNEIDER, care l-a pus la curent pe EIDLITZ de ridicarea acelor note contabile de către mine și de declarațiile luate și pentru a preîntâmpina trimiterea sa în Justiție, l-a rugat pe EIDLITZ să-mi dea dispoziție să restitui notele contabile ridicate dela întreprindere

././.

ss/. TAUTU VASILE

și să nu menționăm în procesele verbale și în dosarele penale rolul avut de SCHNEIDER în comiterea fraudelor și a controlorului șef STANEL în acoperirea fraudelor.-

În urma aranjamentului dintre EIDLITZ și SCHNEIDER, când EIDLITZ își luase angajamentul că va mușamaliza fraudele lui SCHNEIDER și a controlorului șef STANEL, EIDLITZ m'a chemat și mi-a dat ordin din nou că SCHNEIDER să nu fie menționat sub nici o formă în procesele verbale, pentru a nu avea vre-o neplăcere, întrucât el și-a luat angajamentul în acest sens în față de SCHNEIDER, totodată cerându-mi să-i predau toate notele contabile ridicate dela întreprindere și declarațiile luate lui SCHNEIDER, cu privire la aceste note.-

Cum deja eu știam că există legături dubioase între EIDLITZ și SCHNEIDER, ordinul lui de a mușamaliza fraudele lui, mi-a întărit convingerea că la mijloc este vorba de o acțiune necinstită ; totuși pentru a nu face o greșală și pentru a ști care să fie poziția mea hotărâtă față de SCHNEIDER și de ordinul lui EIDLITZ, m'am prezentat la C.C. al P.M.R. la domnul ERMIL POPA, căruia i-am expus întreaga situație și i-am cerut relații despre SCHNEIDER.- D-sa mi-a spus că personal a anchetat pe SCHNEIDER și că în urma raportului d-sale, SCHNEIDER a fost exclus din Partid ca un dușman al clasei muncitoare și ca atare să nu țiu seama de dispozițiunile lui EIDLITZ, ci să-l trimit pe SCHNEIDER în Justiție.-

În urma acestei discuții, am dresat actele fiscale și penale, în care am menționat faptele lui SCHNEIDER, făcându-l răspunzător alături de ceilalți complici.- Actele astfel dresate au fost depuse Ministerului de Finanțe, pentru verificare și aprobare.- Ministerul după verificarea actelor a aprobat actele de contravenție fără nici o modificare, iar dosarele penale le-a înaintat Parchetului, pentru trimiterea în judecată a defraudatorilor.-

În acelaș timp am dispus prin Administrațiile Financiară respective, sechestrarea întregii averi mobiliare și imobiliare a Uzinelor Textile Sft.Gheorghe, - și lui RATZ și a lui SCHNEIDER pentru recuperarea sumelor d fraudate dela Stat.-

Prin acest sechestr, întreprinderea Uzinelor Textile Sft.Gheorghe, a intrat sub administrarea Ministerului Finanțelor până la întocmirea actelor de intrarea ei în patrimoniul Statului.-

După aplicarea sechestrelor, EIDLITZ mi-a cerut de

///.

ss/. TAUTU VASILE

(261) 271

această dată să fac formele de numirea ca administrator al Uzinelor Textile Sft.Gheorghe, a lui SCHNEIDER, lucru ce am refuzat, întrucât era în contradicție cu actele dresate și înaintate Parchetului.- EIDLITZ văzând refuzul meu de a numi pe SCHNEIDER administrator al Uzinelor Textile Sft.Gheorghe, nu a renunțat la planul său, ci a întocmit o adresă către Ministerul Economiei Naționale, prin care cerea în mod textual numirea lui SCHNEIDER ca administrator unic al Uzinelor Textile Sft.Gheorghe. Această adresă a fost semnată de VASILE LUCA, deși acesta cunoștea întreaga situație.- În urma acestei adrese, Ministerul Economiei Naționale l-a numit pe SCHNEIDER administrator unic al Uzinelor Textile Sft.Gheorghe.-

Imediat ce a fost numit administrator unic, SCHNEIDER a concediat-o din serviciu în mod ilegal și abuziv pe MARIA CALIN, care în urma acestui fapt a încercat să se sinucidă.-

Parchetul Tribunalului Ilfov, dând curs actelor dresate de mine, a dispus imediat arestarea defraudatorilor, emițând mandatele de arestare, primul mandat fiind al lui SCHNEIDER care a fost trimis Poliției din Sft.Gheorghe pentru executare.- Seful Poliției fiind VARGA GABOR, în loc să aresteze pe SCHNEIDER și să-l înainteze Parchetului Tribunalului Ilfov, a venit împreună cu SCHNEIDER la București la EIDLITZ, care văzând situația a făcut o adresă către Parchetul Ilfov și a cerut restituirea dosarelor.- Parchetul a executat cererea lui EIDLITZ, deși aceasta nu avea calitatea să angajeze Ministerul prin semnătura sa.- Ce s'au făcut dosarele penale nu mai știu, însă știu că toți cei vinovați de fraudele săvârșite la Uzinele Textile Sft. Gheorghe au rămas nepedepsiți.-

După ce am citit prezentul ProcesVerbal de Interogatoriu și am constatat că corespunde în totul cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.-

LT.MAJ.DE SECURITATE,

ss/. TAUTU VASILE

Niculescu I.

SE/5 ex.

Declarația originală
se află la dosarul
de justiție a lui
Eidlitz Zoltan. 27
Lt. Nagy (262)

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Martorul TANTU VASILE, de profesie funcționar, născut la 26 octombrie 1906, în Roman, fiul lui NICOLAE și ECATERINA, cu ultimul domiciliu în București Str. Intrarea Spătaru No.7.

10 iunie 1954 - București

Interogatoriul a început la ora 17.

" s-a terminat la ora 20.

Întrebare: Cum ai ajuns la cercetarea fraudelor fiscale dela Uzinele Textile Sft.Gheorghe?

Răspuns: În primele zile ale lunii ianuarie 1948 pe când eram inspector la Ministerul de Finanțe, am fost rugat de avocatul VASILESCU ALBU, să trec la biroul său, că are să-mi comunice ceva urgent. M-am prezentat la el la ora fixată, unde VASILESCU ALBU mi-a prezentat pe MARIA CALIN, secretare Dr.RATZ care era și secretară a Org.de Bază a centralei din București, a uzinelor Textile Sft.Gheorghe. Aceasta după ce mi-a cerut asigurarea că nu voi divulga numele ei, mi-a comunicat o serie întreagă de fraude ce s-a săvârșit de întreprinderea prin RATZ, director general al Uzinelor Textile Sft.Gheorghe și SCHNEIDER -director comercial al acestei întreprinderi. CALIN MARIA, a afirmat că nu dorește să se afle că ea este denunțătoarea întrucât fi este frică de răzbunarea lui SCHNEIDER, care are relații la Ministerul de Finanțe și anume cu EIDLITZ ZOLTAN. Când am întrebat-o de unde știe că SCHNEIDER are relații la Ministerul de Finanțe, ea mi-a spus că înainte cu câteva zile economatul funcționarilor și muncitorilor dela Uzinele Textile Sft.Gheorghe - a reclamat Parchetului Tribunalului Ilfov pe SCHNEIDER pentru unele nereguli și că reclamația a fost repartizată la un cabinet de instrucție, care a citat imediat pe SCHNEIDER. Aceasta desigur știindu-se vinovat a venit imediat la Centrală în București și în fața ei a telefonat la Ministerul de Finanțe vorbind cu EIDLITZ ZOLTAN, pe care l-a informat că este citat la Cabinetul de Instrucție și că îl roagă pe el să se ducă înainte să aranjeze lucrurile ca să nu aibe o surpriză.

EIDLITZ i-a răspuns să aștepte acolo că el se va duce să vadă despre ce este vorba. După câteva ore SCHNEIDER a fost chemat la telefon de EIDLITZ și invitat la Ministerul de Finanțe.

///

In aceeași seară a revenit la centrală liniștit și a spus că nu se mai duce la Cabinetul de Instrucție, că s-au aranjat lucrurile, a doua zi plecând la Sft.Gheorghe.

MARIA CALIN, văzînd că reclamațiunea nu are nici o umbră, s-a dus la Cabinetul de Instrucție respectiv și s-a interesat de situația reclamației, unde i s-a spus de către judecătorul de Instrucție, că pentru SCHNEIDER s-a intervenit de către Ministerul de Finanțe prin consilierul EIDLITZ.

După ce i-am dat toate asigurările că numele ei, nu va fi cunoscut în cursul anchetei și că ancheta va începe imediat ce legea îmi va permite, m-am despărțit de CALIN MARIA, și VASILESCU ALBU.

La câteva zile s-a prezentat la biroul meu EIDLITZ ZOLTAN, împreună cu un domn pe care mi l-a prezentat ca fiind directorul comercial al Uzinelor Textile Sft.Gheorghe și anume SCHNEIDER. Cu această ocazie EIDLITZ ZOLTAN, mi l-a prezentat în termeni foarte elogioși, ca un om care a făcut mari sacrificii pentru cauza clasei muncitoare și că acum dorește să denunțe niște fraude care s-au comis de către Uzinele Textile Sft.Gheorghe. Atît SCHNEIDER cît și EIDLITZ, mi-au cerut insistent să încep ancheta imediat sau în cel mai rău caz să ridic toată registrele întreprinderii, în vederea verificării, iar actele să le, închei atunci cînd îmi va permite legea. Le-am răspuns că acest lucru nu este posibil deoarece legea 344 din 1947 dă drept contribuabililor să achite din propria sa inițiativă sumele sustrase dela impozite pînă la 1 aprilie 1948, fără sancțiuni fiscale sau penale.

Am cerut explicații lui SCHNEIDER asupra grabei de a începe ancheta, care mi-a răspuns că îi este teamă că în acest interval de timp să nu vină și să înceapă verificarea controlul economic. Menționez că SCHNEIDER a făcut acest denunț, numai după ce Dr.RATZ fugise din țară.

Mai menționez că mi s-a părut curios faptul că într-un interval atît de scurt, am primit aceleași denunțuri dela două persoane diferite, explicația n-am găsit-o decît în faptul că SCHNEIDER aflase de denunțul MARIEI CALIN și voia să apară el ca denunțător.

La câteva zile după aceasta am fost martor al unui fapt petrecut chiar în biroul lui EIDLITZ, unde lucram și eu la acea dată și anume; EIDLITZ ZOLTAN a intrat furios în biroul, avînd în mînă o hîrtie de care spunea că este reclamația avocatului DIACONESCU, făcută lui VASILE LUCA, prin care avocatul îl reclamă că a intervenit la Parchet pentru mușamalizarea reclamației economatului muncitorilor și funcționarilor, făcut contra lui SCHNEIDER, care comisese unele nereguli la economatul Uzinelor Textile Sft.Gheorghe. Imediat a telefonat

avocatului HERSCOVICI dela Baroul Tribunalului Ilfov, cărui i-a cerut să-l dea afară din Barou pe avocatul DIACONESCU. Tot atunci a chemat dactilografa Cabinetului, al cărei nume nu-l amintesc, pe care a rugat-o să scrie la mașină un document contra avocatului DIACONESCU. La întrebarea mea dacă îl cunoaște pe avocatul DIACONESCU și ce știe despre el ca să denunțe, el mi-a răspuns că nu știe nimic, dar va scrie în denunț că este un mare reacționar și că poartă corespondență cu reacționarii din străinătate. Are nevoie de acest denunț numai pentru a obține autorizația de percheziție domiciliară la care va lua și el parte, unde îl va strecura câteva dolari, pentru a declanșa arestarea lui, după care va avea el grijă ca avocatul DIACONESCU să nu mai iasă din pușcărie.

Auzind cele spuse de EIDLITZ, dactilografa i-a spus lui EIDLITZ că ea nu poate scrie acest denunț, întrucât avocatul DIACONESCU este unchiul ei, la care EIDLITZ a rămas surprins întrebând-o amenințător dacă nu ea l-a introdus în Ministerul de Finanțe pe DIACONESCU să depună reclamația la Cabinet, dactilografa a răspuns afirmativ, însă a motivat să nu știe continutul reclamației.

Acest fapt m-a făcut să bănuiesc că între EIDLITZ și SCHNEIDER există legături dubioase și că însuși faptul denunțului lui SCHNEIDER se ascunde ceva suspect. Imediat după 1 aprilie 1948, când legea mi-a permis am început ancheta la Uzinele Textile Sft.Gheorghe, în primul rând la Centrala din București Str.Brezoianu, apoi la sediul fabricii din Sft.Gheorghe. Ancheta am făcut-o împreună cu trei șefi controlor și anume: CIOIU, LAZĂRESCU și DOBREȘCU, cari au lucrat la extragerea și stabilirea cifrelor din registre și acte, conform indicațiilor ce le-am dat.

Întrebare: Care a fost rezultatul anchetei dela Uzinele Textile Sft.Gheorghe?

Răspuns: În urma cercetărilor făcute atât la centrala din București cât și la sediul întreprinderii din Sft.Gheorghe am stabilit și am adresat acte pentru fraudele și evaziunile fiscale în sumă totală de cca. 1.400.000.000 lei stabilizați. Am constatat că întreprinderea prinde RATZ directorul general și SCHNEIDER, director comercial, comisesse toată gama infracțiunilor prevăzute în codul penal și legile speciale ani de zile și anume:

1. Facturile duble - lăunzan cu două carnete de facturare, dar care ambele purtau aceeași număr de volum și același număr de ordine și ambele erau vizate la Administrația Financiar prin cunuperea funcționarului respectiv.

Prin acest sistem au reușit să scoată din fabrică și să transporte la București cantități enorme de mărfuri care nu erau contabilizate și pentru care nu se plătesc impozitele și taxele aferente ca; cifra de afacere, timbru, timbrul excepțional 12%, impozitul comerciant etc.

2. Facturi false- Fiind obligați de legile în vigoare la acea dată, să vândă mărfurile și la economatele întreprinderilor au recurs și aici la un sistem ingenios de fraudă și anume la falsificarea facturilor, în factura originală care însoțea marfa la cumpăratori se treceau cantități și prețurile reale, însă în copiile facturilor, se trecea numai jumătate din cantitatea mărfurilor livrate deci și impozitele și taxele datorate statului se plăteau numai pe jumătate.

3. Vânzări fără facturi. Mărfurile scoase din fabrică prin sistemul facturilor duble, erau puse în circulație prin vânzarea fără facturi la o serie de negustori clandestini, care și aceștia la rândul lor, alimentau bursa neagră, vânzând tot fără factură.

4. Cumpărarea de materii prime fără facturi- s-a introdus în întreprindere cantități mari de materii prime ca; bumbac, mătase, lână etc. fără facturi, materii prime care erau sustrase din circuitul normal economic.

5. Vânzări ca supra prețuri- Vânzările ce se efectuau la comercianți ca firmă înregistrată, nu se făcea decât după ce în prealabil se achita supraprețul fixat de directorul comercial- SCHNEIDER.

6. Dându-mi seama că aceste fraude nu ar fi fost posibil să se comită în timp atât de îndelungat și în așa proporții mari dacă funcționarii de stat chemați să controleze întreprinderea și-ar fi făcut datoria, deși în registrul unic de control al întreprinderii, am constatat că era plin de vize de control, totuși fraudele nu au fost decoperite, pentru a clarifica și acest lucru, am procedat la o percheziție la biroul întreprinderii și am descoperit în sertarele controlorului de întreprindere având partița (cartoteca) sa contabilă.

Din examinarea acestor cartoteci, în care în reprinderea contabilizase pentru fiecare în parte materialele primite sau chiar și banii drept preț pentru unele servicii făcute, sau pentru alții, cumpărarea trocerii lor, am putut stabili că aceștia primiseră material în cantități masive și numai specialități ce se găseau cu mare greutate pe piața la acea dată, reprezentând valori mari, în bani vechi sute de milioane- este suficient să menționez că din funcționarii fiscali ce aveau astfel de note contabile, erau dela inspectorul general și pînă la gradul financiar. Dar în afară de funcționarii fiscali, mai avea astfel de note contabile și alți funcționari publici dela alte departamente ca; IVANESCU- directorul Inspecțiilor din Ministerul Economiei

064 - 274
2574

Naționale, Prefectul Județului, unii magistrați ca procurori, președintele Tribunalului, etc. În afară de funcționari publici, am mai găsit astfel de cartoteci și a unor serii întregi de membrii de Partid de la Jud.P.M.R., printre care figura și fratele lui VASILE LUCA și anume VARGA GABOR.

În momentul descoperirii acestor note contabile, SCHNEIDER a încercat să mă convingă să nu le ridic și să nu fac uz de ele, la început făcînd apel la sentimentul de milă, ca pe urmă să treacă la amenințări, afirmînd că unele cartoteci sunt a unor personalități și oameni politici și că desigur făcînd uz de ele, voi avea neplăceri, ba mai mult mi-a dat ca exemplu pe fostul secretar al Jud.P.M.R. din Sft. Gheorghe care și el nu numai că a încercat să afle acest lucru, a fost imediat înlăturat.

Mi-a mai afirmat că VASILE LUCA, ține foarte mult la frații săi și în special la VARGA GABOR, pe care în curînd îl va numi secretar al Jud.P.M.R. din Sft. Gheorghe.

Văzînd că sunt direct amenințat și pentru a nu da loc la o acțiune care nu ar fi fost deloc în interesul bunului mers al anchetei am acceptat momentan să ridic numai notele contabile ale funcționarilor fiscali, cca. 20 bucăți. Cum pe fiecare notă contabilă exista pe lîngă alte semnături și semnătura de dispoziția lui SCHNEIDER, aceasta a fost nevoit să-mi dea declarație pentru fiecare în parte prin care recunoaște șperțurile date. Pe lîngă inspectorii generali și inspectorii financiari, cantitățile cele mai mari figurau în notele contabile ale șefului controlot STANEL. În cursul anchetei de mai stabilit că banii defraudați dec către Dr. RATZ și SCHNEIDER în modul arătat mai sus, erau trimiși peste graniță, prin intermediul Legației Elvețiene din București, operațiuni care se făcea de Dr. RATZ și SCHNEIDER. Am stabilit în cursul anchetei că SCHNEIDER a fost autorul material a tuturor fraudelor și că el a beneficiat după urma lor, primind o cotă parte de 5% din sumele fraudate, acest lucru l-a recunoscut de altfel chiar SCHNEIDER.

După terminarea anchetei, cu toate actele din care rezulta fraudele menționate, împreună cu cei trei șefi controlori am revenit la Centrala Uzinelor Textile Sft. Gheorghe din București, unde am dresat actele de contravenții și penale respective. În acelaș timp a venit la București și SCHNEIDER, care l-a pus la curent pe EIDLITZ de ridicarea acelor note contabile de către mine și de declarații luate și pentru a preîntîmpina trimiterea sa în Justiție, l-a rugat pe EIDLITZ să-mi dea dispoziție să restitui notele contabile ridicate

la întreprindere și să nu menționăm în procese verbale și în dosarele penale rolul avut de SCHNEIDER în comiterea fraudelor și a controlorului șef STANEL în acoperirea fraudelor.

În urma aranjamentului dintre EIDLITZ ZOLTAN și SCHNEIDER, când EIDLITZ își luase angajamentul că va mușamaliza fraudele lui SCHNEIDER și a controlorului șef STANEL, EIDLITZ m-a chemat și mi-a dat ordin din nou că SCHNEIDER să nu fie menționat sub nici o formă în procesele verbale, pentru a nu avea vre-o neplăcere, întrucît el și-a luat angajamentul în acest sens față de SCHNEIDER, totodată cerindu-mi să-i predau toate notele contabile ridicate dela întreprindere și declarațiile luate lui SCHNEIDER, cu privire la aceste note. Cum deja eu știam că există legături dubioase între EIDLITZ și SCHNEIDER, ordinul lui de mușamalizarea fraudelor mi-a întărit convingerea că la mijloc este vorba de o acțiune necinstită, totuși pentru a nu face o greșeală și pentru a ști care să fie poziția mea hotărîtă față de SCHNEIDER și de ordinul lui EIDLITZ m-am prezentat la C.C. al P.M.-R. la tov. EMIL POPA dela centrala de partid căruia i-am expus întreaga situație și i-am cerut relații despre SCHNEIDER. Dînsul m'a spus că personal a anchetat pe SCHNEIDER și că în urma raportului sale, SCHNEIDER a fost exclus din Partid ca un dușman al clasei muncitoare și ca atare să nu țiu seama de dispozițiile lui EIDLITZ ci să-l trimit pe SCHNEIDER în Justiție pentru fraudele comise.

În urma acestor relații, am dresat actele fiscale și penale, în care am menționat faptele lui SCHNEIDER, făcîndu-l răspunzător alături de ceilalți complici. Actele astfel dresate au fost depuse Ministerului de Finanțe, pentru verificare și aprobare. Ministerul după verificarea actelor a aprobat actele de contra venție fără nici o modificare, iar dosarele penale le-a înaintat Parchetului, pentru trimiterea în judecată defraudatorilor.

În acel timp a dispus prin Administrația Financiară respectivă, sechestrarea întregii averi mobilă și imobilă a Uzinelor Textile Sft. Gheorghe, a lui RATZ și a lui SCHNEIDER pentru recuperarea sumelor defraudate dela Stat.

Prin acest sechestru, întreprinderea Uzinelor Textile Sft. Gheorghe, a intrat sub administrarea Ministerului Finanțelor pînă la întocmirea actelor de intrarea ei în patrimoniul Statului.

După aplicarea sechestrului, EIDLITZ mi-a cerut de această dată să fac formele de numirea ca administrator al Uzinei Textile Sft. Gheorghe lui SCHNEIDER, lucru ce am refuzat, întrucît era în contradicție cu actele dresate și înaintate Parchetului. EIDLITZ văzînd refuzul meu de a numi pe SCHNEIDER administrator al uzinelor textile Sft. Gheorghe nu a renunțat la planul său ci a întocmit o adresă către Ministerul Economiei Naționale, prin care cerea în mod textual numirea lui SCHNEIDER

administrator unic al Uzinelor Textile Sft.Gheorghe. Aceasta adresa a fost semnată de VASILE IUCA, deși aceasta cunoștea întreaga situație. In urma acestei adrese M.E.N. l-a numit pe SCHNEIDER administrator unic al Uzinelor Textile Sft.Gheorghe.

Imediat ce a fost numit administratorul unic, SCHNEIDER a concediat-o din serviciul în mod ilegal și abuziv pe MARIA CALIN, care în urma acestui fapt a încercat să se sinucidă.

Parchetul Tribunal Ilfov, dînd curs actelor dresate de mine, a dispus imediat arestarea defraudatorilor, emițînd mandatele de arestare, primul mandat fiind a lui SCHNEIDER care a fost trimis poliției din Sft.Gheorghe pentru executare, șeful poliției fiind VARGA GABOR, în loc să aresteze pe SCHNEIDER și să-l înainteze Parchetului Tribunalului Ilfov, a venit împreună cu SCHNEIDER la București la EIDLITZ, care văzînd situația a făcut o adresă către parchetul Ilfov și a cerut restituirea dosarelor. Parchetul a executat cererea lui EIDLITZ, deși aceasta nu avea calitatea să angajeze Ministerul prin semnătură sa. Ce s-a făcut cu dosarele penale nu mai știu, însă știu că toți cei vinovați de fraudele săvîrșite la Uzinele Textile Sft.Gheorghe au rămas nepedepsiți pînă astăzi.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu și am constatat că corespunde în total cu cele declarate de mine, susțin și semnez.

Anchetator,
Slt. W.Nagy

ss.TAURU VASILE

Retin

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Martorul TRANDAFIRESCU CONSTATIN, născut la 14 Oct. 1896 în com. Lipia-Bojdan Ilfov, cu domiciliu în București str. Luigi Cazavilan nr.7.

9 iunie 1954 - București -

Interogatoriul a început la ora

" s-a terminat la ora

Intrebare:

? Când l-ai cunoscut pe LUCA VASILE?

Răspuns:

Pe LUCA VASILE l-am cunoscut personal în anii 1926 sau 1927 la închisoarea Jilava, unde am fost și eu arestat.

Intrebare:

După ieșirea din închisoare ce legături ai avut cu LUCA VASILE?

Răspuns:

După ce am eșit atât eu cât și LUCA VASILE din închisoarea Jilava, în 1928, am început să am legături cu VASILE LUCA pe linie sindicală, legături pe care le-am menținut până în anul 1939 primăvara.

Intrebare:

In Februarie 1929 s-a petrecut arestarea d-tale în sala constructorilor. Arată cum s-a petrecut aceasta?

Răspuns:

In dimineața zilei când trebuia să se țină adunarea, mai devreme au fost la sală PETRESCU CONSTATIN zis, "PRIMARUL" și LUCA VASILE.

Când am venit eu în sală LUCA VASILE nu mai era acolo. Atunci am trimis pe ANGHEL PETRESCU să aducă o placardă.

Am deschis adunarea cu o sală arhiplină de muncitori, când deodată a venit prefectul NICOLEANU cu un detașament de jandarmi și a spart adunarea.

*La miting pînă
interogării pres. sob-
re!*

*de unde
luăm aceste
puncte?*

267
277

NICOLAENU a dat ordin unui căpitan să fie ridicați:
TRANDAFIRESCU CONSTATIN, ANGHEL PETRESCU și ALEXANDRU MIHAILEANU

Precizez că nici în momentul când a venit armata și
nici în momentul arestării noastre LUCA VASILE nu a fost acolo,
totuși după două zile a fost adus la Văcărești unde a fost
incarcerat în aceeași celulă cu noi și unde a ținut greva foamei
împreună cu **noi**.

După vreo 19-20 zile am fost cu toții puși în libertate,
iar procesul urma să se judece în stare de libertate. Procesul
după vreo doi ani, a fost clasat iar LUCA VASILE nu s-a prezen-
tat acolo niciodată.

Intrebare:

Cum consideri d-ta dispariția lui LUCA VASILE din sala
constructorilor și arestarea sa totuși în legătură cu același
motiv pentru care au fost toți arestați atunci?

Răspuns:

Toată comportarea lui LUCA VASILE din aceea perioadă,
respectiv dispariția sa înainte de începerea adunării și aresta-
rea sa după două zile, am considerat-o ca o atitudine provoca-
toare, cu atât mai mult că la ieșirea din închisoare el a luat
o mașină și a plecat singur, lăsându-se pe noi fără nici un leu
și bolnavi.

Un alt caz ciudat este acela că în anul 1939 LUCA VASILE
s-a dus acasă la ANGHEL PETRESCU, iar imediat după el a venit
siguranța.

Atunci LUCA VASILE a "fugit" pe un geam din dos, iar
agenții siguranței spuneau că-l caută pe el (LUCA).

Intrebare:

Ce alte probleme mai cunoști despre LUCA VASILE despre
care știi că ar interesa Securitatea Statului?

Răspuns:

Nu cunosc fapte mai concrete despre LUCA VASILE și care
ar interesa Securitatea Statului.

Intrebare:

LUCA VASILE avea dese întâlniri cu d-ta?

Răspuns:

Eu mă întâlneam cu LUCA VASILE la ședințele lărgite ale
C.G.S.U. și în casele următoarelor persoane; odată la muncitorul
MIHAIL DOBRESU care locuia pe str. Piscului, altă dată la
ANGHEL PETRESCU din str. Enăchiță Văcărescu 46 unde a venit cu
el și alții.

Luca Vasile
spune?

268
778

*Coi dinuie mi
detonulat cupru
sa organizat
intalnirea?
In ce an a
fost?*

Deasemeni în casa lui VASILE BILEA, m-am întâlnit cu el, cu care ocazie a venit împreună cu TEOHARI GEORGESCU, unde am discutat toți trei problemele actuale ale mișcării sindicale.

Intrebare:

Dacă LUCA VASILE și TEOHARI GEORGESCU s-au mai întâlnit și altădată cu cineva în vre-o casă găsită de d-ta?

Răspuns:

În afară de casa lui VASILE BILEA eu nu-mi reamintesc să fi procurat și vre-o altă casă.-

După ce am cetit prezentul proces verbal de interogatoriu și am constatat că el este întocmai conform celor declarate de mine îl semnez și susțin.

LOCOTENENT MAJOR

V. Mahler

ss/ TRANDAFIRESCU CONSTATIN

GI/ 3 ex.

269

279

Proces-Verbal de interogator

 Martorul Trandafirescu Constantin, născut la 14 Oct. 1896 în com. Lipia - Bojdan - Ilfov, cu so-
miei în Bucurari nr. duși Carșilău Nr 7.
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

9 Iunie 1954

Orașul Bucurari

Interogatoriul a început la ora și min.

„ s'a terminat la ora și min.

Intrebare: Când l-ati cunoscut pe d. Luca Șonile?

Răspuns: Pe d. Luca Șonile l-am cunoscut personal în anii 1926 sau 1927 la închinarea pământului, unde am fost și eu prezent.

Intrebare: După închinarea din în-
chirime ce legături ai avut cu d. Luca Șonile?

Răspuns: După ce am ieșit
statul cu cât și d. Luca Șonile din închi-
narea pământului, în 1928, am început să am
legături cu Șonile d. Luca pe linia juridică.
Legături pe care le-am menționat și
în anul 1939 primăria.

Intrebare: În Februarie 1929 se
petrecut o chestiune de tală în relația con-
strucțiilor... - Cu totuși cum se petrecut
aceasta?

Răspuns: În dimineața zilei

Semnătura,

Trandafirescu

Urmare: când trebuia să se luie adunarea,
 sau sereme au fost la isola Petrescu
 Constantin zis, "numarul" și duca Șoile.
 Când au venit cu în sala duca
 Șoile sau mai era acolo. Atunci
 au lăsat pe Anghel Petrescu să aducă
 o parcură. -

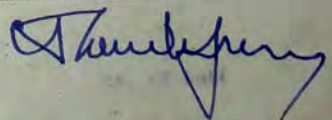
Ou derelict adunarea cu o
 rată achiplivă de muncitori,
 când derelict a venit prefectul
 Nicoleanu cu un detașament de
 jandarmi și a marș adunarea. -

Nicoleanu a dat ordin să
 captați să fie ridicată: Traudopirescu
 Constantin, Anghel Petrescu și Alexandru
 Mihăilescu. -

Prețurile să fie în momentul
 când a venit omul și să fie în
 momentul arătării derelict duca
 Șoile sau a fost acolo. - Totuși
 după două zile a fost adus la
 "Bacărti" unde a fost însoțit în
 seconi celuloză cu noi și unde a
 știut prin frumetea timpului cu prin-

După vreo 19-20 zile au
 fost cu toții puși în libertate, iar
 programul urma să se judece în
 stare de libertate. - Vremea după
 vreo ani au, a fost claustru în duca
 Șoile sau în prezent acolo să
 vată. -

Semnătura,

Întrebare: Cum e considerat d. ta
 dizgrația lui Luca Goale din rala
 construcțiilor și acțiunea sa în
 în legătură cu acțiunile pentru
 care au fost totuși acțiunile atunci?

Răspuns: Toată comportarea lui
 Luca Goale din aceea peivole, respectiv
 dispoziția sa în vînta de începerea
 acțiunii, și acțiunea sa după
 două zile, ~~te~~ - am considerat-o
 ca o atitudine provocatoare, cu alt
 sens mult că la ieșirea din închis-
 oare el a luat o poziție și a
 plecat înșur, lăsându-și pe
 un fiu mic sau len și blunzi.

Un alt caz cîndat este acela
 în anul 1939 d. Luca Goale a dus
 acasă la Anghel Petreanu, iar încu-
 tînt după el a venit înșur.

Atunci d. Luca Goale a fugit pe
 un geam din dos, iar agentii înșur
 pînă înșur și-l cîntă pe el
 (Luca).

Întrebare: Ce alte probleme
 mai sunt depe Luca Goale
 depe care stă în interes
 securitatea Statului?

Răspuns: Un cînos foarte
 mai cînos depe Luca Goale în
 care se interesează securitatea Statului.

Întrebare: d. Luca Goale are
 dove în vînta sa?

Semnătura.

Stănescu

Urmas:

Răspuns: Cu mine întâlnescem cu
Lucu Șoale la scolaritate lungă ale
C. G. S. U., și în 'casele noastre
permanente; odată la reuniune la
Dobrescu care locuiește pe str. Piscului,
altă dată la Angel Petrescu din
str. Trănciștii Văcărescu⁴⁶ unde a
venit cu el și alții. —

Deoarece în casa lui Șoale
Bilea, nu am întâlnit cu el,
cu care odată a venit împreună
cu Terziu Georgescu, unde am
discutat tot trei probleme actuale
ale mișcării muncitorești. —

Întrebare: Dacă Lucu Șoale
și Terziu Georgescu sau unii întâlni-
rit și alții cu alții în vechi
cari găsiți de el. —

Răspuns: În apart de casa
lui Șoale Bilea cu mine reuni-
tere să fi promovat și vechi alții. —

După cum călătorește prin
verbal de interogatori și cum că
statul că el este întâlnit ca
cald de la de mine și cum
nu și-l surd. —

Archiștat

Semnătura

Stănescu

281
271

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Martorul TRANDAFIRESCU CONSTANTIN, născut la 14 oct. 1896, în comuna Lipia - Bojdan - Ilfov, cu domiciliul în București str. Luigi Cazavilan nr. 7.-

1 iulie 1954, București.

Interogatoriul a început la ora _____

" s-a terminat" _____

Intrebare:

În procesul verbal de interogatoriu din 9 iunie 1954, ai declarat că te-ai întâlnit cu LUCA VASILE și TEHARI GEORGESCU în casa lui VASILE BILEA.-

Cînd a avut loc această întîlnire, în ce scop și cine a organizat-o?

Răspuns:

Întîlnirea pe care am avut-o cu LUCA VASILE și TEHARI GEORGESCU în casa lui BILEA VASILE, a fost pe la sfîrșitul anului 1939, însă nu pot preciza luna.- Această întîlnire am organizat-o la cererea lui LUCA VASILE, care în acel timp era legătura mea superioară pe linie sindicală.- LUCA VASILE atunci mi-a spus să găsesc o casă unde va veni încă cu o persoană din mișcare și cu care ocazie va discuta cu mine problemele curente pe linie sindicală.- Atunci am luat legătură cu BILEA VASILE care mi-a pus la dispoziție casa sa din str. Lînăriei, numărul nu-l știu.- Casa este situată dela colțul străzii Serban Vodă pe mîna dreaptă cam a zecea casă spre parc.-

După ce am obținut casa, m-am întîlnit cu LUCA VASILE căruia i-am spus că am găsit casa, însă nu i-am spus că unde anume este situată, acea casă.-

Atunci am fixat o nouă întîlnire cu LUCA VASILE, pe str. Serban Vodă, unde acesta a venit împreună cu TEHARI GEORGESCU. După ce m-am întîlnit cu ei i-am introdus în casa lui VASILE BILEA, unde a avut loc acea ședință, la care a fost de față și CONSTANTIN PARVULESCU.-

Intrebare:

Gazda casei unde se afla în timp ce dvs. țineți acea ședință?

Răspuns:

BILEA VASILE care ne-a pus la dispoziție casa pentru acea ședință, nu a asistat la discuțiile noastre ci a stat afară în curte pentru a supraveghea casa, dacă nu cumva se ivește vre-un pericol.-

Intrebare:

Dar BILEA VASILE a cunoscut pe cei ce au venit la acea ședință?

Răspuns:

BILEA VASILE i-a cunoscut pe cei veniți la acea ședință însă fără ca să le știe numele.-

Intrebare:

Dacă LUCA VASILE și TEOHARI GEORGESCU s-au mai întâlnit și altădată în acea casă?

Răspuns:

În afară de întâlnirea organizată de mine și arătată mai sus, nu știu ca LUCA VASILE să se fi mai întâlnit acolo vreodată cu TEOHARI GEORGESCU.-

Intrebare:

Cunoști alte întâlniri între LUCA VASILE și TEOHARI GEORGESCU?

Răspuns:

Nu cunosc ca LUCA VASILE să fi avut alte întâlniri cu TEOHARI GEORGESCU în alte părți.-

Intrebare:

Cunoști vre-o întâlnire a lui LUCA VASILE sau a lui TEOHARI GEORGESCU cu alte persoane în vre-o casă de întâlnire a partidului, în afară de cele arătate de d-ta pînă în prezent?

Răspuns:

Nu cunosc astfel de întâlniri ale lui LUCA VASILE sau ale lui TEOHARI GEORGESCU.-

Intrebare:

Tot la 9 iunie 1954, ai arătat că în 1939 LUCA VASILE s-a dus acasă la ANGHIEL PETRESCU iar după el a venit poliția. De unde cunoști acest lucru?

Răspuns:

Acest lucru mi l-a povestit chiar ANGHIEL PETRESCU în 1953 cînd am fost la el acasă în blocurile C.C.S. din Ferentari.-

Atunci ANGHIEL PETRESCU mi-a spus că odată venind LUCA VASILE la el acasă, a venit imediat și siguranța și că el (ANGHIEL PETRESCU), l-a scăpat pe LUCA VASILE dela arestare, dîndu-i drumul să fugă printr-o fereastră dosnică.-

273
2B

Intrebare:

De unde venes atunci LUCA VASILE și cu ce scop s-a dus la ANGHEL PETRESCU?

Răspuns:

Eu nu cunosc acest lucru intrucit ANGHEL PETRESCU nu mi-a spus că de unde venes LUCA la el sau cu ce scop.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu și am constatat că el corespunde în totul celor declarate de mine, pentru care seamnez și susțin.-

ss. Trandafirescu C-tin

ANCHEPATOR
LT. MAJOR

W. Mahler

CM/3 ex.

274
274

Proces-Verbal de interogator

Marțonel Traudafirov Constantin, născut
la 14 Oct. 1926 în com. Lipia - Bojdan - Ilfov, cu
domiciliul în București str. dușii Căzariilor nr. 7
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

1 iulie 1954

Orașul București

Interogatoriul a început la ora și min.
„ s'a terminat la „ și

Intrebare: În procesul verbal de întemțare din
9 iunie 1954 ai declarat că te-ai întâlnit
cu dnea Șteie și Teohari Georgescu în com
lui Șteie Bileș -

Când a avut loc această întâlnire,
în ce scop și cine a organizat-o?

Răspuns: În întâlnirea pe care am
avut-o cu dnea Șteie și Teohari Georgescu
în com lui Bileș Șteie, a fost pe la apar-
tul anului 1953, mine nu pot preciza
leua. - Această întâlnire am organizat-o
la cererea lui dnea Șteie care în acel timp
era la spitalul meu superior pe linie
militară. - dnea Șteie stătea mi-a
spus că găsea o cură nouă sau veni
tău cu o persoană din mizerie și cu
ceea ce va discuta cu mine problemele
ceante pe linie militară. -

Semnătura,
Traudafirov

Urmare: Atunci am luat legătura cu
Bilea Boile care mi-a pus la dispoziție
casa sa din str. Dâmboviței, numărul nr. 1
stîi. -- Casa este situată pe la colțul
'străzii' Sclăru Vodă pe mîna dreaptă
cum a zăcut cam. spre pace. --

După ce am obținut casa, m-am
întălnit cu dnea Boile căruia i-am
zpus că am găsit casa, iară mi i-am
zpus că unde se vede este situată
aceea coră ..

Atunci am fixat o nouă în-
tălnire cu dnea Boile pe strada Sclăru
Vodă, unde acesta a venit împreună
cu Teodor Georgescu. -- După ce m-am
întălnit cu ei i-am introdus în
casa lui Boile Bilea, unde a avut
loc aceea saintă; la care a fost
de față și Constantin Păvălescu. --

Întrebare: Gazda casei unde
se afla în timpul dom. linelei aceea
pedinte?

Răspuns: Bilea Boile care ac-
pus la dispoziție casa pentru aceea sa-
dintă; mi a arătat la direcțiile
avute și a stat afară în curte pentru
a supraveghea casa, dară mi ceream
se năvăle oare personal. --

Întrebare: Dar Bilea Boile a
cunoscut pe cei ce au venit la aceea
pedinte?

Semnătura,

Trandafir

(275) 275

Urmare:

Răzvanus: Bilela Șaule i-a cunoscut pe cei veniți la aceea sedință, cum știu ca și le știu numele. -

Iulieban: Dacă duca Șaule și Teohan Georgeșcu sau mai întâi și alții s-au înțeles în aceea casă?

Răzvanus: În afara de întâlnirea organizată se mine și civilități murmur, nu știu cu duca Șaule nu se știu mai întâi și alții s-au înțeles cu Teohan Georgeșcu. -

Iulieban: Cevați alte întâlniri între duca Șaule și Teohan Georgeșcu?

Răzvanus: Nu cunosc cu duca Șaule și știu alte întâlniri cu Teohan Georgeșcu în alte părți. -

Iulieban: Cevați vier întâlniri a lui duca Șaule sau a lui Teohan Georgeșcu cu alte persoane, în vier case de întâlniri a partidului, în afara de cele relatate de st. ta până în prezent?

Răzvanus: Nu cunosc restul de întâlniri ale lui duca Șaule sau ale lui Teohan Georgeșcu. -

Iulieban: Tot la 9 iunie 1954 ai citat că în 1939 duca Șaule se dusese acolo la Aeghel Petrescu și după el a venit politica. - De unde cunosti acest lucru?

Răzvanus: Acest lucru mi l-a povestit chiar Aeghel Petrescu în 1953 când am fost la el acolo în blocurile

Semnătură
Iulieban

Urmare: C. P. S. din Foculeni. -

Atunci Angel Petrescu mi-a spus ca odata venise la casa lui la el acasa, a venit tucist si siguranta nu e el (Angel Petrescu) la scaput pe la casa lui de la o tara dinu - : d nume nu fupa pinta - forcuta domniei. -

Intrebare: De unde veni stimate duca la el si ce scop are sau la Angel Petrescu?

Răspuns: Eu nu cunosc deocamdata pe Angel Petrescu nu mi-a spus de unde veni sau la el sau ce scop are. -

Dupa ce am citit prezentul proces verbal de interpretare si am constatat ca corectitudinea in total calu delectate se vine pentru care sunt si multe. -

Archeologu

Stamdufina

Stamdufina

Sectia 3-a Anchete Penale

Dosar Nr.

286
276

DECLARAȚIE DE MARTOR

Astăzi 5, luna Ianuarie, anul una mie nouă sute cincizeci și patru

Noi, Procuror S. Zeiger, constatăm că înaintea noastră
Anchetator penal

s'a prezentat martorul chemat, și după ce i-am stabilit identitatea, ne-a declarat că se numește

Toth Gheza, de ani 42, născut în com. Iemnia
Raion Tg. Secuiesc, domiciliat în orașul Stalin str. Mihai Eminescu Nr. 12

de profesie strungar, că nu există între el și parte nicio dușmănie
că nu a suferit nicio pagubă în urma infracțiunii și că nu se află în niciunul din cazurile
care să-l împiedice să depună. După ce a depus jurământul, în conformitate cu art. 147 din
codul de procedură penală, ne-a făcut următoarele declarațiuni:

În anul 1949 am fost deputat în Marea Adunare Națională. Îmi
aduc precis aminte că am fost sesizați că niște cetățeni din com.
Aita Seacă au un proces în fața Tribunalului Militar din Sibiu. În
calitate de deputat am primit dispozițiuni din partea lui Vasile
Luca ce să mă duc la Sibiu și să intervin ca acești cetățeni să fie
achitați și să se pună capăt lucrurilor ce s'au întâmplat în comuna
Aita Seacă, fiindcă acolo erau anumozități între cetățenii maghiari
și români. Pe baza delegației primite din partea lui Vasile Luca,
m'am prezentat la Sibiu la Trib. Militar unde am arătat președintelui
Tribunalului că sunt delegat din partea lui Vasile Luca și că acesta
a dat dispozițiuni în sensul că învinuții să fie achitați. Președin-
tele Tribunalului, prima oară n'a fost de acord cu achitarea învi-
nuților, eu totuși trebuia să fac față delegației primite. Am luat
din nou legătură telefonică cu Vasile Luca și acesta a menținut
dispozițiunile arătate mai sus.-

După această convorbire telefonică, m'am dus din nou la pre-
ședinte și am arătat cele discutate cu Vasile Luca. În urma acestui
fapt, toți învinuții au fost puși în libertate.-

Procuror,
Anchetator penal,

././.

Martor, T. Luca

Eu fără această dispoziție superioară, nu m'ași fi dus ca să intervin pentru învinuți și nici nu puteam, fapt ce rezultă și din atitudinea președintelui care prima oară n'a voit să execute cele cerute de mine.-

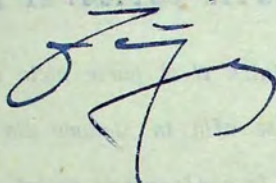
Faptul că ce s'a întâmplat în comuna Aita Seacă, adică în aceea comună au fost omorâți mai mulți cetățeni maghiari cât și români, a avut cunoștință Vasile Luca chiar din sesizările noastre fiind ținut în curent de cele întâmplate în comuna Aita Seacă .-

Aceasta înmixte declarația pe care o susțin și semnez propriu.-

Martor,

Tolyca

PROCUROR,

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Martor TOTI ANTON, născut la 5 oct. 1909, în comuna Lemnea
Raionul Tg. Săcuiesc, fiul lui Mihai și Amalia, cu ultimul domi-
ciliu în orașul Stalin str. Eminescu nr. 18.-

16 august 1954, Orașul Stalin.

Interogatoriul a început la 11,45

" s-a terminat 14,00

Intrebare:

Când ai luat contact cu mișcarea muncitorească și prin
cine?

Răspuns:

În cursul anului 1932, în timp ce eu mă aflam în București
unde îmi satisfăceam serviciul militar, a venit la mine în vizită
fratele meu vitreg LUCA VASILE, care aflând adresa mea de la părin-
ți, m-a vizitat în atelierul de cismărie al Marelui Stat Major din
str. Stirbei Vodă.-

Cu această ocazie LUCA VASILE mi-a dat adresa lui din
jurul "Calea Dorobanților" din București urmînd ca după aceea să-l
vizitez la domiciliul său.-

Ducîndu-mă în timpul liber la fratele meu despre care știam
că activa în mișcarea muncitorească, acesta pentru început mi-a
dat sarcina de a găsi o cameră unde se pot ține ședințe ale acti-
viștilor de partid dîndu-mi totodată și diferite manifeste pe care
le-am difuzat la diferiți civili și ostași.-

După eliberarea mea din armată fratele meu LUCA VASILE
mi-a încredințat sarcina de a conduce o mică tipografie de mîna
(gestetner) în scopul de a multiplica diferite manifeste pe care
le primeam fie scrise la mașină fie scrise de mîna pe care le
primeam de la un anume HERSCOVICI și de la încă un tovarăș al cărui
nume nu l-am cunoscut.-

Intrebare:

Arată d-ta precis cînd ai preluat această tipografie și
cum?

Răspuns:

Sarcina de a prelua tipografia am primit-o de la LUCA VASI-
LE pe la sfîrșitul anului 1932.-

278 288

Tot atunci LUCA VASILE mi-a dat o adresă de care acum nu-mi amintesc unde am luat legătură cu un șofer al cărui nume nu l-am știut nici atunci și nici ulterior nu am aflat de acesta.-

Prezentându-mă la adresa indicată de LUCA VASILE, am luat legătură cu acest șofer care mi-a predat tipografia.-

Intrebare:

După ce ai preluat tipografia cu cine ai ținut legătura?

Răspuns:

După ce am preluat conducerea tipografiei conform sarcinii primită de la LUCA VASILE, am căutat imediat o altă locuință și m-am mutat cu tipografia în str. cred Tunari.-

Cu ocazia vizitei făcută de LUCA VASILE la acea locuință unde m-am mutat cu tipografia, ne-am înțeles că această locuință nu corespunde cerințelor de conspirativitate pentru tipografie și astfel fiind, eu asentimentul lui VASILE LUCA am găsit o locuință corespunzătoare în jurul străzii Tunari, nu-mi amintesc precis.-

După ce ne-am mutat în noua locuință am comunicat adresa lui LUCA VASILE, însă menționez că el în acea locuință nu a fost niciodată.-

Intrebare:

LUCA VASILE ți-a dat și el material pentru multiplicat?

Răspuns:

Dela LUCA VASILE nu am primit niciodată material tipărit sau scris cu mîna însă în schimb am primit bani cu care am cumpărat materialele necesare.-

Intrebare:

Pînă cînd ai condus această tipografie?

Răspuns:

Am condus această tipografie de a cărei existență LUCA VASILE știa unde se află, pînă în luna septembrie sau octombrie 1933, cînd am fost arestat de Prefectura Poliției Capitalei.-

Intrebare:

Unde se afla LUCA VASILE cînd d-ta ai fost arestat?

Răspuns:

Înainte de arestarea mea din sept. sau oct. 1933, fratele meu LUCA VASILE a fost și el arestat însă înaintea mea cu circa 2-3 luni.- În momentul arestării mele știu că LUCA VASILE se afla în închisoarea Jilava.-

Intrebare: Arată d-ta amănunțit împrejurările în care

279 289

a căzut această tipografie și implicit arestarea d-tale?

Răspuns:

Vreau să arăt că contrar instrucțiunilor ce le-am primit în legătură cu munca mea la această tipografie, am permis să locuiască la mine un prieten de al meu zidar anume TUDOR IOSIF, care spunea că este simpatizant al mișcării muncitorești.-

Acest TUDOR IOSIF ziua lucra zidăria iar noaptea îmi ajuta mie la multiplicarea manifestelor, cunoscînd implicit astfel activitatea mea în mișcarea muncitorească.-

Menționez că în ziua arestării mele eu nu mă găseam acasă și în lipsa mea (TUDOR fiind acasă), a venit proprietarul locuinței întrucît întîrziaseam cu plata chiriei.-

Acest lucru l-am aflat dela TUDOR IOSIF care știind unde mă găsesc eu în acel moment, a venit în fugă la mine spunîndu-mi că proprietarul a fost acolo și probabil a văzut ceva fără să-mi specifice ce anume ar fi putut să vadă întrucît mașina și întreg materialul se găsea în dulap.-

Auzind acest lucru am luat imediat o mașină (taxi) ne-am dus acasă și am început să împachetăm mașina de multiplicat manifeste și materialul.-

În timp ce noi împachetam au sosit mai mulți agenți și polițiști care ne-au arestat imediat atît pe mine cît și pe TUDOR IOSIF.-

Am fost duși la circumscripția de poliție în raza unde locuiam iar a doua zi am fost dus la Prefectura Poliției Capitalei

Întrebare:

De cînd cunoștea TUDOR IOSIF activitatea d-tale din mișcarea muncitorească?

Răspuns:

În preajma arestării lui LUCA VASILE din 1933, l-am cunoscut pe TUDOR IOSIF întîmplător la un restaurant unde ne găseam mai mulți muncitori.-

După aceasta am vorbit cu el de mai multe ori despre mișcarea muncitorească.-

Aproximativ cu o lună de zile înainte de arestarea mea, TUDOR IOSIF mi-a spus că a fost dat afară din locuința unde locuise pînă atunci și mi-a cerut voie să domicilieze împreună cu mine pînă cînd își va găsi locuință.-

Cunoscîndu-l ca pe un muncitor cinstit am acceptat propunerea lui de a locui la mine.-

././.

280 290

Intrebare:

Cum au decurs cercetările asupra d-tale la Prefectura Poliției Capitalei și de cine ai fost cercetat?

Răspuns:

La Prefectura Poliției Capitalei am fost cercetat de către comisarul ANANIU și comisarul IONESCU, cărora le-am declarat activitatea mea în mișcarea muncitorească, respectiv faptul că am primit sarcină de la fratele meu LUCA VASILE să conduc această tipografie pe care Siguranța a găsit-o la mine.-

Am fost cercetat în continuare despre legăturile mele în mișcarea muncitorească însă eu nu le-am declarat.

În timpul cercetărilor a fost adus la Prefectura Poliției Capitalei fratele meu LUCA VASILE de la Jilava, însă nu știu pentru ce.-

Știu acest lucru deoarece într-o zi am fost introdus în sala de rapoarte unde la un moment dat a fost introdus fratele meu LUCA VASILE legat cu lanțuri de picioare și cu cătușe de mâini.-

Atunci am fost întrebat de comisarul ANANIU dacă îl cunosc la care eu am răspuns că îl cunosc, este fratele meu LUCA LASZLO (VASILE).-

Atunci LUCA mi s-a adresat din mers în limba maghiară, spunându-mi "fi curajos și poartă-te bolșevicesc".-

Menționez că nu am fost confruntat cu LUCA VASILE asupra legăturilor noastre în mișcarea muncitorească, doar în felul arătat de mine mai sus.-

Intrebare:

Cînd te-ai mai văzut cu LUCA VASILE după această împrejurare?

Răspuns:

După întîlnirea arătată mai sus l-am revăzut pe LUCA VASILE la închisoarea Văcărești unde a fost adus împreună cu BELA BREINER, DONCEA CONSTANTIN, PETRESCU DUMITRU și alții.-

Aici s-a discutat într-o ședință problema căderii mele cu care ocazie LUCA VASILE a arătat că încă pe timpul cînd el se afla la Jilava a trimis vorbă afară ca să mă schimbe pe mine de la această tipografie, deoarece s-ar putea ca eu să fiu arestat întrucît eu sunt fratele lui.-

După aceasta am fost confirmat membru de partid.-

După ce am citit prezentul proces verbal, susțin și semnez.

ANCHEFATORI

LT. MAJOR

LT. MAJOR

Gh. Diță

W. Mehler

ss. Toth Anton

281

291

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat Martor. Peth Anton, născut la 5. Oct. 1909
în com. Luncu, laian. înz. secuse, fiul lui Mihail în Anolia
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
cu ultimul domiciliu în Or. Staliu Nr. Euzinescu Cr. 18.

16 August 1954

Orașul Staliu

Interogatoriul a început la ora 11 și min. 45

„ s'a terminat „ „ 14 „ „

Intrebare: biind ai luat contact cu rușoarea
unicețoasă ai prin sine ?

Coșpus: În anul 1938 în Truj
ce eu mă aflam în București unde mi
patrușeam serviciul militar a venit la mine
în vizită patel meu vitreg. Luca Vorile, care
afind adresa mea dela părinți, m-a vizitat
în atelierul de reșmorie al navelor Stat
mașor din Nr. Staliu Voda.

cu această ocazie Luca Vorile mi
dat adresa lui din zama „Calea Șorobantilor
din București urmind ca după aceea
s-al vizitez la domiciliul său.

conștinuând în timpul liber la patel
meu despre care știam că active în
miscarea unicețoasă, acesta pentru
început mi-a dat pacina de a goni
o camera unde se pot ține reșmorie

Îscălitura,

Peth Anton

Urmare: ale activitatilor de partid dintr-un
tot adate si diferite manifeste pe
care le-au deparat la diferiti civili
si ostari.

Sursele eliberarea mea din armata
patru meu Luca Vorile mica incredintat
sarcina de a conduce o mica tipografie
de mica (gestetuer) in scopul de a
multiplica diferite manifeste pe care le
primeam pe scrie la marina pe
scrie de mica. pe care le primeam
dela un anume HERNONICI si dela
inca un tavoros al carui nume nu l-am
cunoscut.

Intrebare: Atata data precis cind
ai preluat aceasta tipografie si cum?

Raspuns: Sarcina de a prelua tipografia
am primita dela Luca Vorile pe la sfirsitul
anului 1932.

Sat atunci Luca Vorile mica dat o
adresa de care acum nu-mi amintesc
unde am luat legatura cu un cafetier
al carui nume nu l-am stiut nici
atunci si nici ulterior nu am oprit de
acesta.

Drept urmare ma la adresa indicata
de Luca Vorile, am luat legatura
cu acest cafetier care mica preda
tipografia.

Intrebare: Surse ce ai preluat
tipografia cu cine ai tinut legatura?

Raspuns: Surse cu am preluat conducerea

Urmare: Tipografia conform sarcinii primite
de la Luca Vorile am contat imediat
a alte locuinte si m-am mutat cu
Tipografia in str. erod. Purani.

cu ocazia unei vizite facut de
Luca Vorile la acea locuinta unde
m-am mutat cu Tipografia, m-am
intales cu aceasta locuinta un
compunct cerintelor de conspirativitate
pentru Tipografie si astfel fiind, cu
ocurtențele lui Vorile Luca am
putut a locuinta conspirativitate in
zonal strazi Purani, unui centru
pneis.

dupa ce m-am mutat in noua
locuinta am comunicat adresa lui
Luca Vorile, insa mentionez ca el
in acea locuinta nu a putut nici
solata.

Intrebare: Luca Vorile tra dat cu
el material pentru multiplicat?

Raspuns: de la Luca Vorile nu am
putut nici solata material tiparit sau
scris cu mina inca in schiel am
putut bani cu care am cumparat
materialele necesare.

Intrebare: Pana cind ai condus
aceasta Tipografie?

Raspuns: Am condus aceasta
Tipografie, de a carei existenta Luca
Vorile stia unde a aflat, pana in luna
septembrie sau octombrie 1933 cind am

Semnatura,
Gott Anton

Urmare: fost arestat de Prefectura Salbei
Luptelei. -

Intrebare: Unde se afla Luca Vasile
cind d-ta si fost arestat?

Raspuns: Inainte de arestarea mea
din Sept. sau oct. 1933 peche meu Luca
Vasile a fost si el arestat in sa
inaintea mea cu circa 2-3 luni.

In momentul arestarii mele
stiu ca Luca Vasile se afla in
inchisoarea Jilova. -

Intrebare: Arata d-ta amanuntit
ingrijirile in care a cazut aceasta
Sipozografie si implicit arestarea d-tale?

Raspuns: Meu ca orat ca contrar
instrucțiunilor ce le-am primit in legatura
cu munca mea la aceasta Sipozografie,
am permis sa lucreze la mine un
putin de al meu zidar anume Iudor
Jozif, care spune ca este simpatizant
al miscarii muncitoresti.

Acest Iudor Jozif zina lucra zidarie
iar naaptea mi s-a ajutat mine la multiplicarea
manuscrisurilor cu scopul de a impiedica
mea in miscarea muncitoresti.

Mentionez ca in ziua arestarii mele
eu mi ma gream acesa si in lipsa
mea (Iudor fiind acesa) a venit proprietarul
locuintei intrucat interzicerea cu plata chiriei.

Acest lucru l-am aflat de la Iudor
Jozif care stind eu de ma gream eu
in acel moment a venit in fuga la

Semnatura,

Poto Anton

283 293

Urmare: mine spunand-mi ca propitune a fost
acela si probabil a vazut ceva fara
sa-mi explice ce anume ar fi putut
sa vada intrucat morina si intreg materialul
se gasea in delay.

Avizand acest lucru am luat imediat
a morina (toxic) ne-am dus acasa si
am inceput sa impachetam morina
de multiplicat manufactura si materialul.

In timp ce noi impachetam au sosit
mai multi agenti si salistii care ne-au
arrestat imediat atat pe mine cat si pe
Iudor Jozef.

Am fost dusi la circumscriptia
de politie in seara unde lacuriam ios
a doua zi am fost dusi la Prefectura
Salitei capitalei.

Intrebare: se cind cunatna Iudor
Jozef activitatea de la din unora
muncitorilor?

Raspuns: In pragima reviziei lui Luca
Voile din 1933 l-am cunoscut pe Iudor
Jozef intimplator la un restaurant unde
ne gasem mai multi muncitori.

Dupa aceasta am vorbit cu el
de mai multe ori despre miscarile
muncitorilor.

Apoximativ cu o luna de zile
inainte de arestarea mea Iudor Jozef
mia spus ca a fost dat apia
din birou unde lacuriam pina
atunci si mia cerut val sa

Semnatura,

Foto Anton

- 6 -

Urmare: demicibile impune cu mine pinc
cind in va goni beante.

buorciubul ca pe un unuctor
cinstot am oceptot propunerea lui de
a locui la mine.

Intrebare: bunu au deusa cercetorile
ampra otote la Prefectura Salitei capitalii
si de cine ai fost cercetat?

Raspuns: La Prefectura Salitei capitalii
am fost cercetat de catre comsorul
Anania si comsorul Jansen, caora
heam declarat activitatea mea in
miscarea unucitancosca respectu faptul
ca am primit garcina dela patel meu
Luca Vorile sa condue aceasta
si peapic pe care hieamanta a gonta
la mine.

Am fost cercetat in continuare
despe legaturile mele in miscarea
mucitoranca insa eu nu heam
deleat.

In timpul cercetorilor a fost
adus la Prefectura Salitei capitalii
patel meu Luca Vorile, dela zilava,
insa un stin pentru ce.

stin acot bunu deosece intra
si am fost intradus in sala de rapoarte
unde la un moment det a fost
intradus patel meu Luca Vorile
legat cu lanturi la picioru si cu
caturu la maini.

stinu am fost intrabat de

Semnatura,

Totk Antoni

Urmare: Comornel Ananin daca il cunoaste
la care eu am raspuns ca el cunoaste este
patile meu Luca Lazla (Vorile). -

Atunci Luca mi sa adresat din
mers in bucla inaghiora spunindu-mi
" si curajoz si padetate beheviente". -

Mentionez ca nu am fost confruntat
cu Luca Vorile asupra legaturilor noastre
in unscarea unuciterosa, doar in felul
aratat de mine mai sus. -

Introdere: fiind tu ai mai vazut cu
Luca Vorile dupa aceasta impozurare? -

Lozquis: supo inutilizarea aratat
mai sus han revazut pe Luca Vorile
la inchirarea vacoretii unde a fost
adus impunna cu pe la broiner sancea
bamtanta debram oamtra si afta. -

Aici sa discutat intr-o veduta pallura
cadrii mele cu care scozie Luca
Vorile a aratat ca inca pe timpul
cind el se afla la zibra a trimis scele
afara ca sa ma schimbe pe mine
dela aceasta tipografie deace sa ar
puta ca eu sa fi aratat intrucit
eu sunt patile lui. -

Dupa aceasta am fost confruntat
membru de Lozqid. -

supo ce am citit prezentul proces
verbal de inteceptarii curint cu curint
si am constatat ca compunde in total
cu cele declarate de mine in scris si
numez. -

Archiepiscopul
Str.
Str.

Mortor
Semnatura,
Toto Mortor

285
C 295

✓

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

Arestatul TURCU NICOLAE, născut la 6 Octombrie 1891 în comuna Oiești, Jud. Argeș, fiul lui Ion și Chirița, fost polițist, cu ultimul domiciliu în București, str. Ion Fonaghi Nr. 5.

12 Februarie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 9 și 30 min.
" s'a terminat la " 14 și 30 "

Intrebare

În procesul verbal de interogatoriu din 3 Februarie 1953 ai declarat că VASILE LUCA ți-a promis că va lucra ca informator al Siguranței după ieșirea sa din închisoare. Arată cum te-ai folosit Dta de această promisiune ?

Răspuns

Eu nu am făcut nimic în acest sens, deoarece am așteptat data ieșirii sale din închisoare și bazându-mă pe promisiunea pe care mi-a făcut-o LUCA VASILE nici n'am urmărit data când se va elibera și eram în așteptarea prezentării sale la mine.

Intrebare

Cum se face că Dta nici n'ai urmărit măcar data eliberării sale, mai ales când ai avut această posibilitate și interesul Dtale era să-l recrutezi ?

Răspuns

Eu nu am putut să urmăresc data punerii în libertate a lui VASILE LUCA, deoarece dela data de 1 Aprilie 1937 am fost trecut dela Brigada III-a la Arhiva Siguranței unde nu mă mai ocupam cu urmărirea mișcării muncitorești, ci cu reorganizarea arhivei Siguranței Generale.

Intrebare

Până când ai lucrat la Arhiva Siguranței Generale ?

Răspuns

La Arhiva Siguranței Generale am lucrat dela 1 Aprilie

lie 1937 până la 1 Ianuarie 1940 când am fost mutat la Prefectura Poliției Capitalei în calitate de secretar a lui VINTILA IONESCU din Poliția Socială.

Intrebare

În afară de atribuțiunile ce-ți reveneau la Arhiva Siguranței Generale, ce altă muncă ai mai depus pentru Siguranță ?

Răspuns

În afară de munca mea la arhivă, mi se mai cerea din când în când să fac anumite rapoarte generale despre diferite probleme, pe care le înaintam forului superior care-mi cerea lucrarea respectivă.

Intrebare

Care sunt acele probleme asupra cărora ai făcut anumite rapoarte cu caracter general.

Răspuns

Am făcut rapoarte generale despre toate organizațiile Partidului Comunist ca: M.O.P.R., U.T.C., Uniunea Patrioților și alte organizații camuflate ale Partidului Comunist. Am mai făcut rapoarte și despre problema legionară și altele care mi se cereau.

Intrebare

Care au fost sursele de documentare pe care le-ai folosit în pregătirea acelor rapoarte în problema comunistă în timp ce erai la arhivă ?

Răspuns

Singura sursă pe care am folosit-o pentru întocmirea acestor rapoarte au fost dosarele dela arhivă în problema respectivă și rapoartele primite dela Regionale care ajungeau la mine.

Intrebare

Ce altă sursă de documentare ai mai avut în acest domeniu ?

Răspuns

Altă sursă la arhivă nu am mai avut.

Intrebare

În timp ce lucrați la arhivă în ce măsură v-ați mai ocupat cu problema urmării mișcării comuniste ?

Răspuns

Cu problema urmării mișcării comuniste nu m'am mai ocupat în mod direct, ci am citit numai notele informative care veneau după plecarea mea dela acel serviciu, pentru că vroiam să știu cum evoluează mișcarea comunistă.

Făcesm și unele aprecieri asupra notelor informative și arătam care sunt bune și care sunt eronate.

Intrebare

Contact cu oameni din mișcare ai mai avut în timp ce lucrai la Arhiva Siguranței Generale ?

Răspuns

Atâta timp cât am lucrat la Arhiva Siguranței Generale nu am avut contact cu nimeni din mișcarea comunistă.

Intrebare

Este vorba de vreun contact organizat, răspunde la această întrebare în mod cinstit.

Răspuns

Singurul contact și asta trecător, l-am avut în anul 1938 sau 1939 cu LUCA VASILE.

Intrebare

Arată împrejurările în care și luat contact cu VASILE LUCA în anul 1938 sau 1939 ?

Răspuns

Era toamnă, într'o după masă pe la orele 16,00 am fost căutat la telefon de VASILE LUCA, care mi-a spus textual: "Aici LUCA", la care i-am răspuns: "am înțeles".

Atunci el mi-a spus, că la ora 18.00 mă așteaptă în capătul străzii Avrig din spre Bdul Ferdinand, la un chioșc de tutun pe trotuarul din stânga.

Intrebare

Atunci ce și făcut după această convorbire ?

Răspuns

După convorbirea telefonică pe care am avut-o cu VASILE LUCA, m'am dus la Inspectorul General VINTILĂ IONESCU, căruia i-am spus textual: "Dle Inspector General am reușit să-l avem informator pe LUCA, la care el mi-a spus "bravo măi Nicolaie", -"acuma ia contact cu el și stabilește normele de activare".

288
298

I-am mai spus lui VINTILA IONESCU că va trebui să-i dau prima sumă de 20.000 lei, însă VINTILA IONESCU mi-a spus că după ce voi stabili totul cu LUCA, să-i comunic acestuia că la a doua întâlnire va veni și VINTILA IONESCU, cu care va ține legătura pe mai departe.

Intrebare

Cum ai procedat la luarea contactului cu VASILE LUCA la întâlnirea pe care ți-a fixat-o ?

Răspuns

Am plecat cu tramvaiul Nr. 24 dela Siguranță și am coborât chiar la locul de întâlnire, unde l-am văzut pe LUCA VASILE citind afișele dela chioșc.

Atunci l-am acostat și am dat mâna cu el întrebându-l " ce mai faci nene LUCA?" la care LUCA mi-a răspuns: "uite am scăpat dela închisoare și am beneficiat și eu de o grațiere în care am intrat și eu și m'am gândit la Dta să-ți răspund la promisiune."

I-am spus ca să mergem nu departe la o bodegă să bem o bere, unde vom putea să stăm de vorbă. LUCA atunci mi-a spus, ca nu cumva să-l duc undeva unde să fie văzut de cineva, însă eu l-am asigurat că proprietarul bodegei este un legionar și are o cameră în fund unde putem sta liniștiți de vorbă.

Intrebare

Ce ați făcut când ați ajuns la bodegă și ce discuții ai avut acolo cu LUCA VASILE ?

Răspuns

Când am ajuns la bodegă am intrat în camera negustorului unde nu era nimeni decât noi doi. Aci am comandat două ouă iar LUCA o bucată de brânză și două sticle de bere, în care timp am început să discutăm.

În primul rând i-am spus că eu sunt mutat dela acel Serviciu, la Serviciul Arhivelor și nu mai am misiunea de a urmări mișcarea comunistă pentru că acolo a venit altul în locul meu, i-am mai spus că VINTILA IONESCU și-a exprimat dorința ca să lucreze cu el. Eu personal i-am spus- îmi pare rău că nu pot ține contact cu Dta.

La acestea LUCA VASILE a rămas puțin pe gânduri, la care eu i-am spus ca să aibe încredere în mine, pentru că VINTILA IONESCU este un om, cu care nu se poate compromite niciodată.

Atunci LUCA VASILE mi-a spus, că este indiferent cu cine lucrează.

Intrebare

Ce instrucțiuni i-ai dat cu acea ocazie lui LUCA VASILE ?

Răspuns

Atunci eu fiind întrebat de el că ce are de făcut i-am dat următoarele instrucțiuni: Ne interesează muncitorimea din cadrul mișcării comuniste, să ne prezinte un grafic al Sindicatelor revoluționare din Capitală și restul țării, completat cu numărul statistic al membrilor și numele membrilor din Comitet.

I-am mai spus că: "te rog nene LUCA ca acest grafic să fie făcut, ca la întâlnirea pe care o vom avea cu VINTILA să i-l predai".

A doua instrucțiune a constat în aceea că, să facă un tabel cu toți membrii din C.C. al P.C.R., pe care să-i arate atât cu numele adevărat, cât și cu numele conspirativ, să ne arate funcția pe care o ocupă în partid și ce unitate este reprezentată prin fiecare.

-Să ne țină în curent cu activitatea muncitorilor și despre grevele ce se pun la cale și identificarea instigatorilor cari pun la cale greva.

I-am mai spus că în afară de aceste instrucțiuni va mai primi și altele dela VINTILA IONESCU, cu care va ține legătura pe mai departe.

Deoarece VASILE LUCA a acceptat să fie informatorul Siguranței, eu i-am spus că pentru serviciile pe care le va face va primi suma de 20.000 (douăzeci mii) pentru care nu va semna și nu va semna nici notele informative și chiar nu trebuie să le scrie cu mâna, pentru că el are acasă mașină de scris și să le scrie la mașină.

Intrebare

Ce ai mai stabilit atunci cu VASILE LUCA ?

290
200

Răspuns

În discuțiile pe care le-am purtat cu VASILE LUCA, care suferă circa o oră și jumătate, am mai stabilit cu el, ca să ne întâlnim peste o săptămână în str. Fluierului colț cu Bdul Pache în fața farmaciei "Dr. Soreni" unde voi merge cu VINTILA IONESCU.

Întâlnirea am fixat-o pentru seara la ora 20,00 însă nu știu data când a fost fixată întâlnirea.

Tot cu această ocazie i-am fixat numele conspirativ de "TOMA" pe care să-l folosească atunci când îl va chema poate la telefon pe VINTILA IONESCU și cu care să semneze tot la mașină notele informative pe care le va da lui VINTILA.

După aceasta ne-am despărțit, el ieșind primul din bodegă, iar la câțva timp am ieșit și eu.

Intrebare

Cum a decurs a doua întâlnire pe care si avut-o cu VASILE LUCA ?

Răspuns

La data fixată m'am dus la locul de întâlnire cu mașina cu VINTILA IONESCU, văzându-l pe LUCA VASILE plimbându-se prin fața farmaciei "Dr. Soreni" mi-am oprit mașina și l-am invitat în mașină eu trecând lângă șofer, iar LUCA a rămas în spate cu VINTILA IONESCU.

Am mers cu mașina pe șoseaua Pancului până în comuna Pantelimon de unde am luat direcția comunei Brănești, iar pe la jumătatea drumului la o pădure a Domaniilor, am întors înapoi spre București, iar la șoseaua Mihai Bravu în fața farmaciei "Lavoizen" LUCA VASILE a coborât din mașină, iar noi cu VINTILA IONESCU ne-am dus la Siguranță.

Ajunșând la Siguranță VINTILA IONESCU mi-a spus că a stabilit cu LUCA întâlnirea următoare și că i-a dat suma de lei 20.000 (douăzeci mii) așa cum m'am înțeles cu el. La Siguranță am văzut și eu graficul acela pe care i l-a dat LUCA VASILE lui VINTILA IONESCU, care era scris pe trei coșule de hârtie scrise la mașină, care cuprindeau cele 6 Sindicate Centrale din Capitală cu membrii de conducere ca: Sindicatul Metalurgiștilor, Ospătarilor, Pielarilor, Textiliștilor, C.F.R.-iștilor și al Minerilor, însă nu pot să reconstitui numele .//.

(291) 30d

celor ce figurau în acel grafic, deoarece nici nu mă uitasem prea bine pe acel tabel.

Intrebare

Cine era acel șofer cu care ați mers cu aceea mașină ?

Răspuns

Șoferul cu care am mers atunci la întâlnirea pe care am avut-o cu LUCA VASILE era PETRESCU ION șoferul lui VINTILA IONESCU.

Intrebare

Ce mai ai de adăugat la prezentul interogatoriu

Răspuns

Mai arăt că prin luna Mai 1940 când atât eu cât și VINTILA IONESCU eram la Prefectura Poliției Capitalei, VINTILA mi-a spus că LUCA VASILE este slab în muncă, la care eu i-am spus, că deși LUCA nu cunoaște decât nișcarea sindicală, însă acolo sunt comuniști și i-am reamintit instrucțiunile pe care le-am dat lui LUCA atunci când l-am angajat.

Prezentul proces verbal de interogatoriu după ce mi-a fost citit cuvânt cu cuvânt, corespunde celor declarate de mine, pentru care semnez liber și nesilit de nimeni.

ss. Turcu Nicolae

MT DE SECURITATE

Mahler W.

292
302

Proces-Verbal de interogator

Arestat Turecu Nicolae născut la 6 Octombrie 1881 în com. Oiești Jud. Argeș, fiul lui Ion și Cliriana, fost pe lângă (Date de stare civilă, ultimul domiciliu) cu ultimul domiciliu în București, str. I. I. Fonoghi nr. 5

la 12 Februarie 1953

Orașul București.

Interogatoriul a început la ora 9 și 30 min.
„ s'a terminat la „ 14 și 30 „

Intrebare: În procesul verbal de întreprindere din 3.11.1953 ai declarat că Fante Luca ți-a promis că va lucra ca informator al Securității după ieșirea sa din închisoare. Orată cum te-ai folosit de-o ta de necredințăminte?

Răspuns: Eu nu am făcut nimic în secret meu, deoarece am așteptat data ieșirii sale din închisoare și începându-mă pe promisiunea pe care mi-a făcut-o Luca Fante nici n'am urmat data când se va elibera și eram în așteptarea prezentării sale la mine.

Intrebare: Cum se face că d. ta nici n'ai urmat mica data eliberării sale, sau ales altmădiu, cum ai avut necredințăminte și intercom d. tale era să-l recunosc?

Răspuns: Eu nu am putut să urmă-

Semnătura,
[Signature]

Urmare: reze data pusei in libertate a lui
Vasile Luca, deosebi dela data de 1 Aprilie
1937 au fost trecut dela Bupoda W-a
la Arhiva Sigurantei; unde nu ma mai ocupau
cu munirea muncii, cauzate si cu
reorganizarea arhivei Sigurantei Generale. -

Intrebare: Până când ai lucrat la
Arhiva Sigurantei Generale?

Răspuns: La Arhiva Sigurantei Generale
am lucrat dela 1 Aprilie 1937 până la
1 Ianuarie 1940 când am fost mutat
la Prefectura Poliției Capitalei în calitate
de secretar a lui Gheorghe Jancu din Politia
Socială. -

Intrebare: In afara de atribuțiile
ce îți revineau la Arhiva Sigurantei Gene-
rale ce alți munci ai mai deșus pentru
Siguranță?

Răspuns: In afara de munca mea
la Arhivă, mi se mai cerea din când
in când să fac anumite rapoarte generale
deșus diferite probleme, pe care le trimiteam
forului superior care mi cerea lucrarea
respectivă. -

Intrebare: Care sunt unele probleme
amplasă când ai făcut anumite rapoarte
cu caracter general. -

Răspuns: Am făcut rapoarte generale
deșus toate organizațiile Partidului Comunist
ca: M.O.P.R., U.T.C., Uniunea Patriotilor și alți
organizații cauzate ale Partidului Comunist. -

Semnătura,
Blum

Urmare: Au mai fost raportate și despre 303
problema legianară și etele care mi se (25)
cereau. -

Intrebare: Care au fost sursele de documentare pe care le-ai folosit în pregătirea vealor raportate în problema comunistă în timpul ce ești la Arhivă?

Răspuns: Singura sursă pe care am folosit-o pentru întocmirea acestui raport este au fost datele dela Arhivă în problema respectivă și raportele primite dela Regionale care ajungeau la mine. -

Intrebare: Ce alte surse de documentare și surse sunt în acest domeniu?

Răspuns: Alte surse la Arhivă nu am mai avut. -

Intrebare: În timpul ce lucrezi la Arhivă în ce măsuri și surse sunt cu problema muncii muncărilor comuniste?

Răspuns: Cu problema muncii muncărilor comuniste nu surse sunt în mod direct și am citit sursele informative care veneau după plecarea mea dela secol muncii, pentru să văd să știu cum evoluează muncărilor comuniste. -

Făcând și unele opneșeri asupra surselor informative și sisteme care sunt bune sau care sunt slabe. -

Intrebare: Cautat cu sursele din muncărilor și surse sunt în timpul ce lucrezi

Urmare: la Arhiva Sigurantei Generale?

Răyner: Atâta timp cât am lucrat la Arhiva Sigurantei Generale nu am avut contact cu nimeni din mișcarea comunistă.

Gutheban: Este vorba de vreun contact organizat, răyner, la acești intervale în noul context?

Răyner: Singurul contact pe care l-am avut în anul 1938 sau 1939 cu d-na Harile.

Gutheban: Aceste împrejurări în care ai avut contact cu Harile d-na în anul 1938 sau 1939?

Răyner: Cu trauma, într-o discuție pe la rețea 16⁰⁰ am fost contactat la telefon de Harile d-na, care mi-a spus textual: „vici d-na”, la care i-am răspuns „am înțeles”.

Atunci el mi-a spus că la ora 18⁰⁰ mă interceptez în capitala stăruie. Am răsunat B. al Ferdinand la un clipe de tutun pe trotuarul din stânga.

Gutheban: Atunci ce ai făcut, după această conversație?

Răyner: După convalescența telefonică pe care am avut-o cu Harile d-na, m-am dus la Inspectoratul General Ghitila Generală căreia i-am spus textual: D-le Inspector General am reușit să-l avem în posesia ne d-na, la care el mi-a spus „bună noapte Nicolae”, - , acum nu am contact cu el și stăbilitate unuclă de activitate.

Semnătura, *Ch. Răyner*

Urmare:

Yam moi spus lui Hutila Jancien ca ³⁰⁴
va trebui sa i dau prima suma de 20000 ²⁹⁴
cu unora Hutila Jancien mi-a spus ca dupa
ce voi stabili. Totul cu Luca sa-i cauzam
scutirea ca la a doua intalnire va
veni si Hutila Jancien cu care va tine
legatura pe unii departe. -

Hutibau: Cum ai procedat la
luarea cantitatilor cu Hutila Luca la
intalnirea pe care ti-a fost-o?

Răspuns: Am plecat cu tramvaiul
n. 34. de la Spunato si am avut clipe la
scut de intalnire, unde l'am vazut pe
Luca Hutila citind o carte de la el. -

Alina: L'am vazut si am stat
mai mult cu el intrebându-l "ce unii faci
nume Luca?" la care Luca mi-a raspuns: "mi
am scapat de la intalnire si am beneficiat
si eu de o protectie in care am intrat si eu si
m'am gasit la D-ta sa-ti raspund la
procurare". -

Yam spus ca sa mergem un departe
la o botega noi bem o bere unde vom
putea sa stam de vorba. - Luca atunci
mi-a spus ca nu e buna sa-l dau
undeva unde sa fie vazut de cineva,
tine cu l'am spus ca propunem
botega este un leprosiu si ve o esenta
in fund unde putem sta linistiti de vorba. -

Hutila: Ce sti ficut cand sti
spus la botega si ce discutii ai avut

Urmare: cealalt in lucru Verile?

Răspuns: Când am ajuns la Podgori
am intrat în camera nepotului meu
meu cu minei oleacă mi' d'oi. - Cei cu
am cauzat doi doi oroi sau duca
o bucată de băncă și două sticle de
bere, în case timp am început să discutăm.

În primul rând i-am spus că eu
sunt mult de la ocol revizii la Școlile
Școlile și nu mai am niciun fel de
interes în ceea ce privește Școlile
cealalt a venit altul în locul meu, i-am
mai spus că Școlile Școlile și a exprimat
dorința sa să lucreze cu el. - Cu Școlile
- i-am spus - am porecă că nu pot
face ca tot cu d-ta. -

La Școlile Școlile se sămân
până pe pământ la case eu i-am
spus că să vă sămân în mine,
pentru Școlile Școlile este un om, eu
caz nu se poate exprimate Școlile.

Atunci Școlile mi-a spus că
este indiferent cu sine Școlile.

Școlile: Ce Școlile, i'oi dot
cu ceea ce vrei să Școlile?

Răspuns: Atunci eu fiind Școlile
de el cu ce se de Școlile i-am dat
numit Școlile: Nu Școlile
numit în Școlile Școlile,
se ne prezintă un Școlile și Școlile
Școlile din Școlile și restul Școlile.

Semnătura

Urmare: completat cu numele statului 305
al membrilor si numele membrilor din 295
comitet. -

I-am mai spus ca: "to top news Luca
cu vrea sa fie si la in-
tituirea pe care vreau sa o fac
sa i-l presoi". -

A doua instructiune a constat in
ocaza ca sa fie un tabel cu toti membrii
din P.C. si P.C.R., pe care sa-i scrie atat cu
numele adevarat cat si cu numele
de serviciu, sa se scrie functia pe care
o ocupa in parti si ce comitate este
reprezentat prin fiecare. -

- Sa se tina in curent cu activitatea
muncitorilor si depe presedi ce se pun la
cale si voluntarismul impotriva
unor la cale presa. -

I-am mai spus ca in afara de aceste
instructiuni, va mai primi si altce de la
Ghidula Jovanescu cu care va face legatura pe
unul de parte. -

Deoarece Gheorghe Luca a ocupat
sa fie informatul si mandata cu un grup
cu pentru revizuire pe care le va face va
primi suma de lei 2000 (douazeci) pentru
care nu va remunera si nu va remunera nici
artele informativ si chiar nu trebuie sa
le seve cu maini pentru el sau acor
manina de seve si sa le seve la munca. -
Ghidula: Ce ai mai stabilit atunci.

Urmare: cu Găile ducă ?

Răspuns: În discuțiile pe care le-am purtat cu Găile ducă, care au durat circa o oră și jumătate, am avut stabilit cu el ca să ne întâlnim pe la o recepțiune în st. Fluenului cald cu B-ul Poache în sala festivă "D. Lorei", unde voi merge cu Găile ducă. -

Întâlnirea am fixat-o pentru seara la ora 10⁰⁰ într-un grup de două cămăși a fost fixată: întâlnirea. -

Tot cu această ocazie s-am fixat numele evenimentului de "Toma" pe care să-l folosescă atunci când îl va chema pe la telefon pe Găile ducă și cu care să semnez tot la marșul notele informative pe care le va da lui Găile ducă. -

După aceasta ne-am despărțit, el ieșind primul din boala și la câteva timp am ieșit și eu. -

Întrebare: Cum a decurs o discuție ulterioară pe care ai avut-o cu Găile ducă ?

Răspuns: La data fixată mi-am dus la lucru de întâlnire cu marșul cu Găile ducă, vizându-l pe ducă Găile plantându-se prin sala festivă "D. Lorei", mi-am opus marșul și stam înaintea în masina cu trecând timpul rămas iar ducă a rămas în spate cu Găile ducă. -

Am mers cu marșul pe șoseaua

Semnătură

Blaru

Urmare: Janului până în comuna Pantelimon
de unde am avut direcția comunei 306
Breștea iar pe la jumătatea drumului (296)
la o pădure a domeniului am întors
înșira spre București, iar la poroana
Stăni Breștea în str. Janului, "Lavojeu"
ducea Ștefan a căroră din mașină; iar mi
cu Ștefan Janescu ne-am dus la Ștefan.

Împunănd la Ștefan Janescu
mi-a spus că a stabilit cu Ștefan intâlnirea
comunității și că i-a dat suma de lei 20000
(douăzeci de mii) cu care mi-am înțeles cu
cu el. - la Ștefan am văzut și cu Ștefan
Ștefan pe care i l-a dat Ștefan Ștefan
Ștefan Janescu care era seș pe Ștefan Ștefan
de Ștefan seș la Ștefan Ștefan Ștefan
cele 6 Ștefan Ștefan Ștefan Ștefan Ștefan
membri de conducere ca: Ștefan
Ștefan, Ștefan, Ștefan, Ștefan,
Ștefan și Ștefan, iar mi pot să
recunosc. Ștefan Ștefan ce Ștefan în
un Ștefan Ștefan Ștefan Ștefan
pea Ștefan pe Ștefan.

Ștefan: Cui era Ștefan Ștefan cu
cau Ștefan Ștefan Ștefan?

Ștefan: Ștefan cu Ștefan Ștefan
Ștefan la Ștefan Ștefan Ștefan
cu Ștefan Ștefan Ștefan Ștefan Ștefan
Ștefan Ștefan.

Ștefan: Ce Ștefan ai de Ștefan Ștefan
Ștefan Ștefan?

Urmare:

Răspuns. Mi s-a spus că prin luna
Iulie 1940 când eram în exil în
Franța eram la Prefectura Poliției
Cămpului, fiindcă mi s-a spus că duca
Haidu este slab în vârstă, la care eu
și-am spus că oare duca nu e
mai tânăr decât sunt eu și s-au
reamintit instrucțiunile pe care
le-am dat lui duca atunci când
l-am angajat.

Prezentul proces verbal de inter-
rogatoriu după ce mi s-a fost cerut
să scriu, împreună cu celelalte
măsurători care se fac în
deosebi.

Urmare

H. de Securitate
Ministerul

Semnătura,

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul TURCU NICOLAE, născut la 6 Octombrie 1891, în comuna Cești - Argeș, fiul lui Ion și Chirița, cu ultimul domiciliu în București str. M. Gheorghe Nr. 5.-

2 Februarie 1954, București.

Interogatoriul a început la ora 9,00

" s'a terminat " 11,30

(6.II.1954).

Întrebare:

Când l-ai cunoscut pe VASILE LUCA?

Răspuns:

Pe VASILE LUCA l-am cunoscut personal în toamna anului 1933, când a fost arestat și percheziționat de organele de filaj, - fiind adus în biroul meu împreună cu tot materialul găsit la domiciliul său.-

Întrebare:

Care a fost comportarea acestuia în timpul cercetărilor?

Răspuns:

LUCA VASILE a fost cercetat de mine personal, întrucât în timpul acela eu eram șeful problemei comuniste.-

În timpul cercetărilor, LUCA VASILE a avut o comportare foarte bună față de Siguranță, răspunzând cu amănunte la toate întrebările puse, precum rezultă însăși din declarația sa de la dosar, cu caracter informativ.-

Atmosfera în timpul cercetărilor făcute cu LUCA a fost amicală, eu spunându-i "Nene VASILE".-

Cu ocazia interogatoriului LUCA VASILE a făcut un istoric amplu al penetrației comuniste în rândurile CFR-iștilor, care fapt a determinat evenimentele de la 16 Februarie 1933 de la Grivița.- Tot în această declarație LUCA VASILE a dat și nume de fruntași comuniști dintre care îmi aduc aminte de VURUMBRANDT RICHARD.- A vorbit și de ILIE PINTILIE, de actualul

secretar general al Partidului și de alții de care momentan nu-mi aduc aminte.- A arătat rolul și activitatea acestora în pregătirea grevei dela Grivița.-

Această declarație informativă LUCA VASILE nu a vrut s'o semneze și atunci eu am dresat un proces verbal despre acest refuz.-

Cu ocazia judecării procesului, LUCA VASILE a fost condamnat de Tribunalul București la 10 (zece) ani închisoare, iar în urma recursului făcut de LUCA VASILE, procesul s'a rejudecat la Tribunalul Militar Brașov, reducându-i-se pedeapsa la 9 (opt) ani.-

La acest proces am fost citat și eu ca martor al acușării, confirmând că cele cuprinse în declarația informativă - a cărei semnare la timpul său LUCA VASILE a refuzat-o, sunt bazate pe afirmațiile sale personale, pe care apoi și LUCA VASILE le-a confirmat în fața Tribunalului în ședință închisă.-

Intrebare:

Sub ce nume a fost cunoscut VASILE LUCA în perioada 1933-1939?

Răspuns:

Era cunoscut sub numele de LUCA LASZLO așa cum este intitulat și dosarul din arhivele Siguranței.- Cred că cu ocazia cercetărilor din 1933, eu i-am spus "Nene LUCA" și nu "VASILE". cum am declarat mai sus.-

Intrebare:

Afară de problemele ce formau obiectul cercetărilor ai avut și alte discuții cu VASILE LUCA?

Răspuns:

Da, am avut. În timpul cercetărilor i-am propus lui LUCA VASILE să fie informatorul Siguranței și în acest caz nu-l voi trimite în judecată.- El n'a acceptat propunerea mea, cerându-mi să-l trimit în judecată, iar chestiunea aceasta-mi-a spus - o vom discuta după eliberarea sa din închisoare, când mă va anunța.

Intrebare:

Ai primit vre-o însărcinare specială din partea cuiva de a-l recruta pe LUCA VASILE sau ai făcut această propunere din proprie inițiativă?

Răspuns:

Propunerea i-am făcut-o din proprie inițiativă întrucât recrutarea agenților informatori din rândurile comunistilor intra în atribuțiile mele ca șef al serviciului care se ocupa cu problema comunistă.-

299
309

Intrebare:

Cu ocazia propunerii făcute lui LUCA VASILE în anul 1933, d-ta ai cunoscut ceva despre acesta?

Răspuns:

În vara anului 1930, l-am văzut pe LUCA VASILE prima dată ca persoană fizică în biroul subinspectorului general BANCIULESCU THEODOR, unde dădea relațiuni despre Sindicatelor Unitare.-

Am bănuț că VASILE LUCA este informatorul lui BANCIULESCU THEODOR din expozeul scris făcut de BANCIULESCU, despre lucrările Congresului dela Timișoara din 1929 și despre mișcarea sindicală în general.- Această expunere a fost comunicată de Corpul Detectivilor, primului ministru, ministrului de Interne și Ministrului Muncii. Mi-am dat seama că datele din acest expozeu provin dela LUCA VASILE întrucât sunt date importante.-

Intrebare:

BANCIULESCU THEODOR ți-a confirmat vreodată că VASILE LUCA este informatorul lui?

Răspuns:

Nu mi-a confirmat niciodată acest fapt, însă l-am dedus eu din citirea expozeului.-

Intrebare:

Când l-ai mai întâlnit pe VASILE LUCA după anul 1933?

Răspuns:

Pe VASILE LUCA l-am mai văzut în anul 1935, la Tribunalul Militar Brașov, unde s'a judecat procesul lui.-

După terminarea ședinței am stat de vorbă cu el, dând apoi mâna după care ne-am despărțit.- Cu această ocazie LUCA VASILE mi-a spus: "D-le TURCU nu te-ai lăsat până n'am fost condamnat și aici".- I-am răspuns că, aceasta este meseria mea.-

Ulterior l-am mai văzut în anul 1939, după eliberarea sa din închisoare.-

Despre felul în care l-am întâlnit în anul 1939, am dat declarații care sunt valabile și le susțin și astăzi.-

Intrebare:

Arată d-ta din nou foarte amănunțit împrejurările în care ai reluat legăturile cu VASILE LUCA în anul 1939?

Răspuns:

În toamna anului 1939, într'una din zile, după amiază, am primit un telefon din partea lui LUCA VASILE, prin care m'a solicitat să viu la întâlnire la ora 9 seara la capătul străzii

360
310

Avrig în direcția Bd. Ferdinand lângă un chioșc de tutun.-

Am raportat cazul acesta lui VINTILA IONESCU, spunându-i că este vorba de a-l recruta pe LUCA VASILE ca informator, pe baza promisiunii ce mi-a făcut-o în timpul cercetărilor din 1933.-

VINTILA IONESCU m'a autorizat ca în cazul când acceptă să stabilesc o a doua întâlnire pentru a doua zi la ora 8 seara, când va veni și el, spunându-mi că va lucra el (VINTILA IONESCU) cu acesta.-

La ora fixată m'am dus la locul fixat pentru întâlnire, unde l-am găsit pe LUCA VASILE lângă un chioșc de tutun și ziare cetind afișele.-

L-am luat de braț și am plecat cu dânsul la o bodegă din apropierea locului unde ne-am întâlnit.- Aci am intrat în camera din fund a bodegei unde am servit împreună o gustare de brânză și salam, am băut și câte o sticlă de bere. În acest timp am discutat cu el situația de a deveni informator al Siguranței.- VASILE LUCA a acceptat să fie agent informator al Siguranței și i-am fixat numele conspirativ de "TOMA".-

Nu țin minte precis dacă cu acea ocazie sau a doua zi seara, când am avut o a doua întâlnire cu el la care a venit și VINTILA IONESCU, s'a stabilit o diurnă de 8000 (opt mii) lei lunar, ce urma să primească LUCA VASILE, pentru serviciile sale în slujba Siguranței.-

După aceea i-am spus să vină a doua zi seara la ora 8 (opt) la o nouă întâlnire pe str. Fluierului colț cu Bd. Pache, în fața farmaciei "Soreni", spunându-i că la aceasta va veni și VINTILA IONESCU.-

Intrebare:

În 1933 ați stabilit cu LUCA VASILE modul de reluarea legăturilor ulterioare?

Răspuns:

În detaliu nu am stabilit modul de a relua legăturile, însă în 1933, LUCA mi-a promis că după eșirea sa din închisoare va sta de vorbă cu mine în chestiunea angajării sale ca agent informator.-

Intrebare:

În toamna anului 1939 când te-ai întâlnit cu LUCA VASILE acesta ți-a comunicat data ieșirii sale din închisoare?

Răspuns:

VASILE LUCA nu mi-a comunicat acest lucru și nici eu nu cunoșteam data eliberării sale din închisoare, întrucât atunci

BOX
311

nu mai eram conducătorul serviciului de urmărire a comuniștilor, ci lucram la arhiva Siguranței.-

Intrebare:

Cum explici faptul că LUCA VASILE te-a căutat numai în toamna anului 1939, deși el s'a eliberat încă în primăvara aceluși an?

Răspuns:

Cred că avea nevoie de timp de gândire și probabil lipsa de mijloace bănești l-a determinat să intre în legătură cu mine, deoarece în acel timp el avea cheltueli mari cu soția sa care era suferindă.-

Intrebare:

Până în toamna anului 1939, d-ta ai vorbit vreodată cu VINTILA IONESCU despre VASILE LUCA?

Răspuns:

În cursul cercetărilor făcute cu LUCA VASILE în anul 1933, eu i-am comunicat și lui VINTILA IONESCU că am propus lui LUCA VASILE să fie informator și că m'a refuzat promițându-mi însă că la ieșirea din închisoare va lua contact cu mine.

VINTILA IONESCU mi-a atras atunci atenția că VASILE LUCA este o figură importantă.-

Intrebare:

Anterior acestei date au existat legături între VINTILA IONESCU și VASILE LUCA?

Răspuns:

Nu cunosc aceste legături, întrucât VINTILA IONESCU nu mi-a vorbit niciodată despre LUCA VASILE.-

Intrebare:

Arată în continuare ce s'a întâmplat după prima întâlnire avută cu VASILE LUCA în toamna anului 1939?

Răspuns:

A doua zi seara la ora 8, VASILE LUCA a venit la întâlnirea fixată pe str. Fluerului colț cu Bd. Pache în fața farmaciei "Soreni" unde am venit și eu cu VINTILA IONESCU cu mașina. L-am văzut pe VASILE LUCA, l-am dat jos din mașină și l-am invitat în mașină, unde a luat loc în fundul mașinei lângă VINTILA IONESCU, iar eu m'am așezat în față lângă șofer.- Am plecat cu mașina până la pădurea Pantelimon în care timp VINTILA IONESCU a discutat cu VASILE LUCA.-

Menționez că eu nu am putut intercepta discuția, deoarece eram lângă șofer și ei vorbeau încet.- Ne-am înapoiat venind tot pe Sos. Iancului până la strada Mihai Bravu unde în fața farmaciei "Lavrissel" IUCA VASILE s'a dat jos și s'a dus înspre tramvaiul 24, fiind însoțit de mine cam 100 (una sută) metri, în timp ce VINTILA IONESCU plecase cu mașina.-

Am stabilit cu VASILE LUCA, cu această ocazie, să ne întâlnim a doua zi seara pe str. Avram Iancu.- A doua zi dimineața eu am vorbit cu VINTILA IONESCU și mi-a relatat că VASILE LUCA într'adevăr vrea să lucreze cu Siguranța și mi-a comunicat ca să țin contact cu el, la care eu i-am răspuns că am și fixat o nouă întâlnire cu VASILE LUCA.-

Atunci VINTILA IONESCU a rămas mulțumit de felul cum am procedat adăugând că nu trebuie să mă învețe ca acum să-i cer lui LUCA VASILE, deoarece eu știu.-

Intrebare:

Mai sus ai declarat că VINTILA IONESCU ți-a spus că el vrea să lucreze cu VASILE LUCA.- Cum se explică atunci faptul că totuși ți-a dat d-tale această însărcinare, deși în acel timp problema comunistă nu intra în atribuțiile d-tale?

Răspuns:

VINTILA IONESCU fiind foarte ocupat nu putea ține legătura cu LUCA VASILE și astfel fiind m'a delegat pe mine, întrucât cunoștea calitățile mele profesionale și seriozitatea mea în serviciu.- Pe de altă parte VASILE LUCA nu putea fi predat altcuiva, deoarece eu eram acela pe care VASILE LUCA mă cunoștea și de fapt eu l-am recrutat.-

Intrebare:

Ce norme de contact au fost stabilite cu VASILE LUCA?
Când, unde și cine a stabilit aceste norme?

Răspuns:

După ce la întâlnirea cu VINTILA IONESCU s'a definitivat recrutarea lui LUCA VASILE și VINTILA IONESCU m'a însărcinat cu ținerea contactului în viitor, precum am arătat mai sus, în ziua următoare pela ora 8-9 seara m'am întâlnit cu VASILE LUCA în parcul din capătul străzii Avram Iancu.- Ne-am așezat pe o bancă și i-am spus lui VASILE LUCA, că mă interesează trei capitole din activitatea Partidului Comunist Român și anume:

././.

- 1.- Identificarea membrilor din Comitetul Central;
- 2.- Activitatea organizatorică a Partidului în Capitală și restul țării, și
- 3.- Activitatea Sindicatelor Unitare.-

VASILE LUCA mi-a promis că se va interesa de aceste probleme și la întâlnirile următoare îmi va comunica ceea ce interesează.-

Data și locul întâlnirilor le-am fixat dela întâlnire la întâlnire.-

Cu această ocazie LUCA VASILE a fixat următoarea întâlnire cam peste o săptămână pe str.Antim, spunându-mi să viu în dreptul casei nr.10.-

Întrebare:

Arată detaliat cum au continuat legăturile d-tale cu VASILE LUCA, numărul și locul acestora, ce informații ai cerut și primit dela VASILE LUCA?

Răspuns:

Întâlnindu-l peste o săptămână pe VASILE LUCA pe str. Antim, în fața casei nr.10, m'a condus înăuntru într'o cameră mobilată în mod obișnuit.- Aci VASILE LUCA mi-a dat prima informație și anume aceea că Partidul a hotărât organizarea sindicală a țăranilor în legătură cu sindicatele muncitorești dela orașe, adică să se facă o alianță între ele.-

Cu această ocazie mi-a predat și o broșură intitulată "Sarcinile Partidului Comunist din România", despre care i-am spus că o cunosc.-

Am stabilit următoarea întâlnire tot pe str.Antim în acelaș loc peste o săptămână.-

La aceasta de a doua întâlnire pe str.Antim, LUCA VASILE mi-a dat o informație că în Comitetul Central lucrează un carecară MOSCŪ KOHN, cu numele conspirativ "GORUN" și că este ucrainean.-

Cu această ocazie l-am rugat pe VASILE LUCA să obțină dela Partid permisiunea de a se deplasa la Chiginău în Basarabia, pentru a se interesa despre activitatea Partidului de acolo și în special despre activitatea inginerului SCHOR, despre care Siguranța avea informațiuni că atât el cât și concubina sa au făcut o întorsătură în activitatea lor în Partid.-

304 314

A treia întâlnire a avut loc cam peste o săptămână în aceeaș casă din str. Antim nr. 10, cu care ocazie VASILE LUCA mi-a comunicat că a obținut aprobarea dela Partid pentru a merge în Basarabia, spunându-mi totodată că are nevoie de ceva bani de cheltueli.- Atunci am băgat mâna în buzunar și i-am dat 4000 (patru mii) lei.- Mi-a spus că peste două zile pleacă. Cu această ocazie nu mi-a mai dat informațiuni.-

Înainte de plecarea sa în Basarabia am fixat ziua întâlnirii următoare și la câteva zile, după aceasta, adică după ce VASILE LUCA s'a reîntors din Basarabia, ne-am întâlnit din nou în casa din str. Antim nr. 10.-

Cu această ocazie el mi-a comunicat că afirmativa acțiune a inginerului SCHOR nu este serioasă, astfel a raportat și Partidului.-

Cu această ocaziune l-am întrebat pe VASILE LUCA dacă poate da informațiuni și despre existența tipografiei ilegale a Partidului Comunist.-

La aceasta VASILE LUCA mi-a spus că despre existența tipografiei are cunoștință TEOHARI GEORGESCU care a primit ordin dela Partid să găsească oameni și să înlocuiască pe lucrătorii tipografi care s'au plâns că sunt obosiți.-

Eu i-am spus ca să ia legătura cu TEOHARI GEORGESCU pe linia Partidului și să aflu dela TEOHARI numele oamenilor care vor fi trimiși la tipografie.- Atunci VASILE LUCA mi-a promis că are să caute să aflu dela TEOHARI GEORGESCU numele tipografilor.- După aceea am fixat o nouă întâlnire pe str. Avram Iancu, la o săptămână.-

Întâlnindu-mă cu VASILE LUCA pe str. Avram Iancu am mers cu dânsul pe stradala care pornește din Avram Iancu spre restaurantul "Roșianu". Aici mi-a spus că nu a reușit să obțină până la acea dată, datele necesare și că ar fi mai bine să se facă o întâlnire în trei, adică LUCA, TEOHARI și eu.-

Acest lucru precum mi-a spus VASILE LUCA, l-a propus TEOHARI GEORGESCU.-

Cu această ocazie VASILE LUCA mi-a predat personal o copie după raportul politic al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, ce era întocmit pentru Comintern.-

Acest raport l-am predat lui VINFILIA IONESCU, care conform normelor, l-a difuzat în copie Primului Ministru, Ministrului de Interne, Ministrului Muncii pentru exploatare.-

705 345

Atunci m'am despărțit de LUCA fără să-i mai fixeze vre-
altă întâlnire, și de atunci nu l-am mai văzut niciodată pe
VASILE LUCA.-

Am raportat această chestiune lui VINTILIA IONESCU, care
a spus că o să ia el măsurile.- Ce măsurile a luat nu știu.-

Intrebare:

Discuția între d-ta și VASILE LUCA cu privire la orga-
nizarea unei întâlniri în trei cu TEOHARI GEORGESCU, despre
care vorbești mai sus este o versiune nouă în această problemă.
Cum explici că până în prezent nu ai vorbit despre acest lucru?

Răspuns:

Această chestiune mi-a venit în cap acumă fără să-mi
fie clară și ca atare revin la declarația mea că LUCA VASILE
mi-ar fi spus că TEOHARI GEORGESCU mi-ar fi sugerat ideea în-
tâlnirii în trei.-

Rămâne însă valabilă declarația mea că după această
întâlnire nu am mai avut contact cu LUCA VASILE.-

Intrebare:

Cum explici faptul că până la prima confruntare avută
cu VASILE LUCA, d-ta nu ai vorbit nimic despre discuțiile ce au
avut loc între voi în chestia tipografiei, cu toate că aceasta
era o problemă de mare importanță?

Răspuns:

Nu mi-am adus aminte despre aceasta înainte de confrun-
tarea cu VASILE LUCA și numai după ce VASILE LUCA la confrun-
tarea avută cu mine a vorbit despre această problemă, mi-am adus
aminte și eu și astfel am confirmat-o.-

Intrebare:

La prima confruntare avută cu VASILE LUCA d-ta ai
confirmat și întâlnirea în trei, cu TEOHARI GEORGESCU.

Răspuns:

Ulterior am retractat această chestiune cu întâlnirea,
deoarece nu știu ca aceasta să fi avut loc, întrucât eu nu am
participat la o asemenea întâlnire, în timp ce discuțiile cu
privire la tipografie dintre mine și VASILE LUCA, nu am retrac-
tat deoarece nu au avut loc.-

Intrebare:

Până la confruntarea cu VASILE LUCA, nu ai declarat
nimic nici cu privire la trimiterea acestuia în Basarabia în
legătură cu activitatea inginerului SCHOR? Cum se explică
aceasta?

Răspuns:

Nici de această chestiune nu mi-am adus aminte, pentru că eu nu mai eram în contact permanent în 1933, cu activitatea mișcării comuniste.-

Intrebare:

Si această chestiune este adevărată?

Răspuns:

Da, este adevărată.-

Intrebare:

Cine a fixat obiectivele cu privire la care VASILE LUCA trebuia să dea informații?

Răspuns:

Deși în linii generale eu am stabilit cu LUCA VASILE, din ce compartimente să-mi dea informațiuni, totuși unele obiective concrete, cum a fost de exemplu chestiunea cu SCHOR și tipografia mi-au fost date de VINTILA IONESCU.-

Intrebare:

Cum explici faptul că legătura între d-ta și LUCA VASILE s'a întrerupt fără alte întrevederi, tocmai atunci când acesta ți-a dat informații prețioase pe baza cărora s'ar fi putut descoperi tipografia Comitetului Central al P.C.R.? Ti-a dat VINTILA IONESCU dispoziții să întrerupi această legătură?

Răspuns:

Prin faptul că eu am raportat lui VINTILA IONESCU cele aflate despre tipografie dela VASILE LUCA, am considerat că misiunea mea a fost terminată și ca atare VINTILA IONESCU va continua mai departe informațiile cu TEOHARI GEORGESCU, cu atât mai mult, deoarece știam că acesta din urmă era informatorul lui VINTILA IONESCU.-

Mie personal VINTILA IONESCU mi-a spus să încetez legăturile cu VASILE LUCA, însă epuizându-se problemele discutate cu el și neprimind alte instrucțiuni dela VINTILA IONESCU nu am mai insistat pentru a menține legăturile cu VASILE LUCA, deoarece aceste legături se bazeau numai pe dispozițiile concrete ale lui VINTILA IONESCU.-

Eu lucrând în timpul acela la arhivă nu aveam legătură cu mișcarea comunistă iar legăturile mele cu VASILE LUCA au fost bazate pe mandatul primit dela VINTILA IONESCU.- Cu alți informatori nu am avut legătură în perioada anului 1939.-

Cât privește măsurile luate de VINTILIA IONESCU în baza raportului meu în legătură cu tipografia, cred că VINTILIA IONESCU a luat legătură personal cu TROHARI GEORGESCU deoarece la scurt timp după ce i-am raportat informațiile obținute dela LUCA despre tipografie, s'a produs descoperirea acesteia de către Siguranță.-

Intrebare:

Informațiile primite dela LUCA VASILE în afară de întâlnirile personale le-ai primit și pe altă cale?

Răspuns:

Da, am mai primit un plic cu trei informații pe care LUCA l-a predat gardianului din post, iar el l-a predat cameristului BLEBEA care mi l-a dat mie.-

Aceste trei informații se refereau la:

- 1.- Organizarea Sindicatelor țărănești.
- 2.- Identificarea lui MOSCU KOHN zis GORUN.
- 3.- Semnalarea lui MULLER ca tehnicul Partidului.-

Acest plic l-am predat lui VINTILIA IONESCU spunându-i că-i dela LUCA.-

Intrebare:

Ce rost aveau aceste informații scrise când, precum afirmi, le-ai discutat cu LUCA și verbal și în afară de aceasta ați stabilit întâlniri regulate?

Răspuns:

Nu pot să dau nici o explicație cu privire la aceasta.-

Intrebare:

În timpul legăturilor pe care le-ai avut cu LUCA VASILE acesta s'a întâlnit vreodată cu VINTILIA IONESCU?

Răspuns:

Nu știu dacă în timpul legăturilor avute cu mine LUCA VASILE s'a întâlnit vreodată cu VINTILIA IONESCU, deoarece acest lucru nu mi l-a confirmat nici unul din ei.-

Intrebare:

Cum se explică atunci că în declarația din 27 Mai 1953 d-ta ai declarat că LUCA ți-a afirmat că a avut două întâlniri cu VINTILIA IONESCU și că legătura între ei se face printr'un om de încredere, iar după descrierea pe care acesta mi-a făcut-l-am recunoscut pe ANTONESCU PRAVCU?

Răspuns:

Această declarație a mea nu este adevărată și am făcut cu scopul de a scăpa de anchetă.-

Intrebare:

Prin declarații neadevărate d-ta prelungesti ancheta in loc să o termini mai repede.- Tocmai din acest motiv ancheta fți atrage atenția să vorbești sincer și să arăți numai adevărul.- Ești dispus să arăți deacum înainte numai adevărul?

Răspuns:

Da, sunt dispus să declar deacum înainte numai adevărul, adică să arăt anchetei numai ceea ce știu în legătură cu această problemă.-

Intrebare:

Dacă este așa, atunci arată anchetei ce anume nu corespunde adevărului din ceea ce ai declarat în prezentul proces verbal de interogatoriu?

Răspuns:

Toate cele declarate de mine în acest proces verbal de interogatoriu cu modificările făcute, sunt adevărate.-

Intrebare:

Ai avut întâlniri cu VASILE LUCA pe str. Antim?

Răspuns:

Da, am avut și acest lucru l-am și declarat în prezentul proces verbal de interogatoriu.-

Intrebare:

Atunci cum se explică faptul că până la data confruntării avute cu VASILE LUCA d-ta în nici o declarație nu ai vorbit despre aceste întâlniri, deși ele erau 4-5 la număr?

Răspuns:

La data aceea eram într'o stare mai bolnăvicioasă și nu mi-am adus aminte de aceste întâlniri, numai în ziua confruntării când VASILE LUCA le-a destăinuit și astfel aducându-mi aminte de ele le-am confirmat.-

Intrebare:

Acuma trăiesc în memoria d-tale întâlnirile depe str. Antim?

Răspuns:

Da, acum aceste întâlniri există în memoria mea și mi le-am reamintit complet.-

Intrebare:

Describe d-ta topografia locuinței depe str. Antim nr. 10, unde vă întâlnești cu VASILE LUCA?

309 319

Răspuns:

Casa din str. Antim nr. 10, era un imobil cu două sau trei etaje. - Locuința în care ne-am întâlnit era situată la parter, având intrarea directă din stradă. - Din stradă am intrat direct în cameră, fără să trec prin altă încăpere. -

Intrebare:

Cine se mai afla în acea locuință?

Răspuns:

Cu ocazia întâlnirilor avute cu LUCA VASILE în acea locuință nu am văzut nici o altă persoană. -

Intrebare:

Cum ați intrat în locuință?

Răspuns:

Am intrat în casă totdeauna împreună cu VASILE LUCA. - Ușa nu era încuiată, deoarece LUCA VASILE a deschis ușa punând mâna doar pe clanță. - Astfel fiind, cred că cei din casă se aflau în altă încăpere și lucrurile erau aranjate de LUCA de mai înainte ca să nu fie nimeni de față. -

Intrebare:

La intrarea în locuință erau trepte?

Răspuns:

Erau 5-6 trepte. -

Intrebare:

Treptele mergeau în sus sau în jos?

Răspuns:

Treptele mergeau în sus întrucât locuința era situată la parter. -

Intrebare:

Ești sigur de aceasta?

Răspuns:

Așa îmi aduc aminte. -

Intrebare:

Camera avea fereastră?

Răspuns:

Avea o singură fereastră spre stradă, situată în partea stângă a ușii, văzută din față, adică depe stradă. - Pe fereastră am văzut un rolou de pânză ce se trăgea în jos dela mijloc și se ridica mecanic. -

Intrebare:

Cum se explică faptul că în timp ce în declarațiile d-tale din 12.II.1953 și 27.V.1953 ai afirmat că după ce ai re-
crutat pe VASILE LUCA nu ai mai avut cu acesta legături orga-

110 320

nizate, cu excepția unui singur caz, după confruntarea cu acesta ai confirmat faptul că ai mai avut legături și întâlniri cu el fără să dai însă alte amănunte în afară de cele declarate de VASILE LUCA?

Răspuns:

Până la confruntarea avută cu LUCA VASILE, în declarațiile mele anterioare am căutat să ascund faptul că în 1939, adică în timp ce eram arhivar, eu am mai avut activitate în problema comunistă și legături cu informatorii. Vroiam să documentez că rolul meu a fost numai acela de intermediar între VASILE LUCA și VINTILA IONESCU.-

Intrebare:

Prin faptul că ai recunoscut că din însărcinarea lui VINTILA IONESCU l-ai recrutat pe VASILE LUCA în 1939 ca informator, d-ta în fond ai confirmat faptul că ai avut contingentă cu urmărirea problemei comuniste și în 1939.- Astfel fiind, ce rost mai avea să nu vorbești și despre întâlnirile ulterioare avute cu VASILE LUCA?

Răspuns:

Intr'adevăr nu avea nici un rost să ascund întâlnirile ce le-am avut ulterior cu VASILE LUCA însă am vrut să aud ce spune și LUCA VASILE, întrucât în cazul când el nu ar fi declarat nimic despre legăturile ulterioare între mine și el după ce a fost recrutat nici eu nu mai declarăm nimic, tocmai cu scopul ca astfel să reduc rolul meu în această problemă.-

Intrebare:

Din cele declarate de d-ta mai sus rezultă că întâlnirile ulterioare avute cu LUCA VASILE după recrutarea acestuia, trăiau în memoria d-tale?

Răspuns:

Da, într'adevăr aceste întâlniri trăiau în memoria mea nu însă cu amănunte asupra discuțiilor ce au avut loc între mine și VASILE LUCA.-

Intrebare:

Dar în legătură cu locul întâlnirii trăiau amănunte în memoria d-tale?

Răspuns:

Da, trăiau.-

Intrebare:

În prezentul proces verbal de interogatoriu au declarat mai sus că până la confruntarea avută cu LUCA VASILE nu ai vor-

(311) 34

bit despre o serie de fapte arătate de acesta la confruntare, deoarece ele nu trăiau în memoria d-tale.- În urma unor alte întrebări ai reveniți declarând că aceste probleme trăiau în memoria d-tale și până la confruntare însă nu ai vrut să le declari, deoarece ai vrut să minimalizezi rolul d-tale.

Precizează d-ta care sunt problemele ce trăiau și înainte de confruntarea avută cu LUCA VASILE și despre care nu ai vrut să recunoști?

Răspuns:

Până la confruntarea cu VASILE LUCA în memoria mea trăiau următoarele lucruri: întâlnirile pe str. Antim:

- trimiterea lui LUCA în Basarabia.
- primirea raportului politic al C.C. al P.C.R. către Comintern.

Nu am vorbit despre aceste probleme deoarece vroiam să minimalizez rolul meu și așteptam ca LUCA VASILE să vorbească despre ele.-

Întrebare:

Care sunt problemele ce nu trăiau în memoria d-tale până la confruntarea cu VASILE LUCA?

Răspuns:

Până la confruntarea cu LUCA VASILE nu mi-am adus aminte de discuțiile avute cu acesta despre tipografie și despre TECHARI GEORGESCU.-

La confruntare însă, după ce LUCA a vorbit despre aceste probleme eu mi le-am reamintit și le-am confirmat.-

Întrebare:

Ancheta îți atrage atenția în modul cel mai serios ca să spui adevărul în această problemă.-

Precizează dacă au existat sau nu discuții între d-ta și VASILE LUCA despre tipografie și despre TECHARI GEORGESCU?

Răspuns:

Susțin categoric că am avut discuții cu VASILE LUCA despre găsirea C.C. al P.C.R. și despre ajutorul pe care l-ar putea da TECHARI GEORGESCU în această chestiune.-

Întrebare:

Cum explici că această chestiune importantă nu trăia în memoria d-tale până la confruntare?

Răspuns:

Adevărul este că discuția cu VASILE LUCA despre găsirea tipografiei C.C. al P.C.R. nu a avut loc, și nici despre TECHARI

GEORGESCU nu am discutat cu VASILE LUCA în timp ce eram în legătură cu el (LUCA) în anul 1939.-

Deasemeni faptul că n'am putut explica topografia casei din str.Antim nr.10, se explică prin aceea că în acea casă n'am fost niciodată și nici nu m'am întâlnit acolo cu VASILE LUCA.-

Acesta este adevărul.-

Intrebare:

Atunci unde ai avut întâlnirile cu VASILE LUCA?

Răspuns:

Întâlnirile le-am avut cu VASILE LUCA la capătul străzii Antim dinspre partea Tribunalului, pe str.Avram Iancu și pe str. Dumitru Racoviță.- Am mai avut întâlnire și pe o stradă a cărei denumire momentan nu-mi aduc aminte.-

Nu am folosit nici o casă pentru întâlnirile avute cu VASILE LUCA și nici agent de legătură între mine și el.-

Intrebare:

Cum trebuiesc privite în urma declarațiilor de mai sus, declarațiile d-tale anterioare cu privire la materialul informativ pe care l-ai primit dela LUCA VASILE și cu privire la faptul că ai ascuns în fața anchetei o serie de probleme cu scopul ca să minimalizezi rolul d-tale?

Răspuns:

Nu este adevărat faptul că l-am trimis pe VASILE LUCA în Basarabia în problema SCHOR și nici că am primit dela el raportul politic al C.C.al P.C.R.-

Este adevărat însă că la întâlnirile avute cu el am primit dela dânsul diferite rapoarte verbale despre activitatea Partidului Comunist din România, identificarea unor membri ai C.C.printre care îmi aduc aminte de MOSCU KOHN, despre instrucțiunile C.C.pentru sindicalizarea țăranilor.-

Faptul că până la confruntarea cu LUCA nu am vrut să vorbesc despre întâlnirile avute cu el, se explică prin aceea că eu într'adevăr vroiam să ascund activitatea mea în legătură cu urmărirea problemei comuniste în timp ce eu lucram la Arhivele Siguranței și datorită acestui fapt am vorbit numai despre felul în care l-am recrutat pe VASILE LUCA fără să arăt și legăturile pe care le-am avut cu el în continuare.-

Tin să arăt că nu este adevărată declarația mea unde am arătat că am primit dela VASILE LUCA un plic cu informațiuni, deoarece aceste informațiuni LUCA VASILE mi le-a transmis verbal.

373
323

Intrebare:

Care sunt acele informații pe care VASILE LUCA ți le-a transmis verbal și despre care ai declarat anterior că ți-au fost trimise printr'o notă scrisă?

Răspuns:

Aceste trei informații au fost:

- 1.- Referitor la organizarea sindicală a țăranilor;
- 2.- Identificarea unor membri ai C.C.al P.C.R.dintre care îmi aduc aminte de MOSCU KOHN zis GORUN;
- 3.- Despre un oarecare MULLER, despre care spunea VASILE LUCA, că este tehnicul Partidului, însă fără să-mi dea date amănunțite despre acesta.-

După ce mi-a fost citit prezentul proces verbal de interogatoriu și am constatat că cele trecute aci corespund întocmai cu cele declarate de mine, îl semnez cu mână proprie.-

ss.Turcu Nicolae

ANCHETATOR:
LOCOTENENT MAJOR

W.Mahler

CM/3 ex.

304
316

Proces-Verbal de interogator

Arestat ul Turcu Nicolae, născut la 6 Octombrie
1891 în com. Oesti - Argeș, fiul lui Ion și Chiriada,
cu ultimul domiciliu în București, str. h. Gheorghe 5
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

2 Februarie 1954

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 9 și — min.
„ s'a terminat la ora 11 și 30 min.

Intrebare: Când l'ai cunoscut pe Vasile Luca?

Răspuns: Pe Vasile Luca l'am cunoscut personal în toamna anului 1933 când a fost arestat și percheziționat de organele de filaj; fiind adus în biroul meu împreună cu tatăl materialul găsit la domiciliul său.

Intrebare: Care a fost comportarea acestuia în timpul arestării?

Răspuns: Luca Șantă a fost arestat de mine personal, întrucât în timpul acela eu eram șeful problemei comuniste.

În timpul arestării Luca Șantă a avut o comportare foarte bună față de siguranța răspunsurilor cu sine.

Semnătura,

Blureu

Urmare: avute la toate intrebările puse,
precum rezultă din declarațiile
pe de la dosar, cu caracter informa-
tiv. -

Atuaseră în timpul cercetă-
rilor făcute cu duca, a fost amenințat
cu spumându-i „neve Sante”. -

În ocazia interogatoriului
duca Sante a făcut un istoric amplex
și punctat: consemnat în răsula-
rite C.F.R. - intilax, care fapt a determi-
nat evenimentele de la 16 Februarie
1933 de la Quinta. - Tot în ocazia
declarației duca Sante a dat și nume
de fruntari consemnați dintr-o care
sui aduc aminte de Vurubrandt
Richard. - A omis și de She Puitile,
de actual secretar general al Politika.
lui și de alții de care memorandum
sui-sui aduc aminte. - A omis
rolul și activitatea acestora în pregă-
tirea și desfășurarea războiului de la Quinta. -

Oportă declarație informa-
tivă duca Sante nu a omis și o remușcă
și atunci cu care dierat un proces-
verbal deșine ocazie refuz. -

Cu ocazia judecării penan-
lei, duca Sante a fost condamnat
de Tribunalul București la 10 (zece)
ani închisoare, iar în urma recum-
ării făcute de duca Sante, penan-
la sa

Semnătura

Mareșal

325
25

Urmare: rejudicat la Tribunalul Militar
Bucuresti, reducându-i-se pedeapsa la 8
(opt) ani --

Do acest proces au fost citat
și eu ca martor al acuzării, confirmând
mănd că cele cupruse în declarația
informativă - a cărei semnare la
timpul în duca țările a refuzat-o -
sunt bazate pe afirmațiile mele
personale, pe care apoi și duca
țările le-a confirmat în fața
Tribunolului în sediul încluziv. -

Țuticbaș: Sub ce nume a fost
cunoscut țările duca în perioada 1933-
1939?

Răspuns: Era cunoscut sub
numele de duca dăzli am sun
este intitulat și doram din arhivele
Siguranței. - Creșt că eu ocazie
cercetării din 1933 eu i-am spus
"neve duca" și nu "țările" cum au
declarat mai sus. -

Țuticbaș: Afară de problemele
ce formau obiectivele cercetării și
avut și alte obiective cu țările duca?

Răspuns: Da, am avut. - În
timpul cercetării i-am propus lui
duca țările să fie informatorul Siguranței,
și în acest caz sur. l. vi. triente în
judecată. - El n'a acceptat propu-
nera mea, căsându-mi să l. trient
în judecată, iar chestiunea aceasta

Semnătura,
[Signature]

Urmare: - mi-a spus o vorbă dintr-o discuție după
eliberarea sa din închisoare, căruia nu
voia să-i răspundă. -

Guthebau: Ai primit vreodată în-
vățuire specială din partea cuiva
de a-l recruta pe duca Șanle sau ai
făcut această propunere din proprie
inițiativă?

Răspuns: Propunerea i-am
făcut-o din proprie inițiativă într-
căut recrutarea agenților informatori
din rândurile comunistilor în
în atribuțiile mele ca șef al
serviciului care se ocupa cu problema
comunistă. -

Guthebau: Cu ocazia propunerii
făcute lui duca Șanle în anul 1933
d-ați și emisese ceva observații?

Răspuns: În vara anului 1930
l'am văzut pe duca Șanle prima dată
ca persoană fizică în biroul subinspec-
torului general Bănculescu Theodor,
unde dădea relații despre fidi-
citatele Clujului. -

Am bănuț că Șanle duca
este informatorul lui Bănculescu
Theodor, din expozele sale făcute de
Bănculescu, despre lucrările Congresului
de la Timișoara din 1929 și despre
mizeria ridicată în general. - Această
expunere a fost comunicată de Corpul
Detectivă, primului ministru, ministrului

Semnătura,

Murru

Urmare: de intene si subintindului meu:-
mi-am dat seama ca datele din
acest expozen proru dela duca Sanile
intucât sunt date importante --

Yutubae: Bancin lareu Therdn si-a
confirmat vordata ca Sanile duca este
infamatorul lui?

Râspuns: Nu mi-a confirmat nici-
ordata acest fapt, însa l'au dedus eu
din cetire expozelului --

Yutubae: Când Mai mai intâlnit
pe Sante duca dupa anul 1933?

Râspuns: Pe Sante duca l'au
mai vâzut în anul 1935 la Tribunalul
Jutitar Bross, unde sa judecat pro-
ceul lui. --

Dupa terminarea pedintei am
stat de vorbâ eu el, dând îpo mâna
dupa care ne-am despârtit. -- Cu
aceasta ocazie duca Sanile mi-a spus:
"d-le Tucer mi te-ai lânt pâna n'au
fost condamnât si aici". -- Au
râspuns ca, accorta este meseria mea. --

Ulteriu l'au mai vâzut în anul
1939, dupa elerarea sa din închisone. --

Depe felul în care l'au intâlnit
în anul 1939, am dat declarati care
sunt valabile si le punti si astazi. --

Yutubae: Asta d-ta din sau
foarte amânuntit împrejmurile în
care ai reluat legatunle cu Sante
duca în anul 1939?

Murcu Semnătura,

Urmare:

Răspuns: În Troncu anului 1933, într'una din zile, după amiază, am primit un telefon din partea lui duca Șanile prin care m'a solicitat să vin la întâlnire, la ora 8 seara la căminul străzii Avrig în direcția Bulvardul Ferdinand lângă un chiosc de tutun. -

Am raportat cazul acesta lui Hritila Jovanescu, spunându-i că este vorba de el recuța pe duca Șanile ca informator, pe baza promisiunii ce mi-a făcut-o în timpul secretărilor din anul 1933. -

Hritila Jovanescu m'a autorizat ca în cazul cănd acceptă să stabilesc o a doua întâlnire pentru a doua zi la ora 8 seara cănd va veni și el, spunându-mi că va lucra el (Hritila Jovanescu) cu acesta. -

Am oca fixată m'am dus la locul fixat pentru întâlnire, unde m'am găsit pe duca Șanile lângă un chiosc de tutun și ziare estind oțelul. -

M'am luat de brăt și am plecat cu dâmul la o bodegă din apropierea locului unde ne-am întâlnit. - Aici am intrat în camera din fața bodegei unde am scut împreună o gustare de brânză și salată, am băut și câte o sticlă de

Urmare
Semnatura

Urmare: beie. - In acest timp am discutat cu el situatia de a deveni informator si figurant. - Banile duca a acceptat sa fie agent informativ al figurantilor si i-am fixat numele corespunzator de "Tomca". -

In tin minte precis daca cu aceea ocazie sau a doua zi seara, cand am avut o a doua intalnire cu el la care a venit si Viutita Gaverca, sa stabilim o suma de 8000 (optmii) lei lunar, ce urma sa primeasca duca banile, pentru serviciile sale in playba figurantilor. -

Dupa aceea i-am spus sa vina a doua zi seara la ora 8 (opt) la o noua intalnire pe str. Placului cald cu Bulmotelul Pache, in fata foaierului "Soreni" spunandu-i ca la aceasta va veni si Viutita Gaverca. -

Intrebare: In 1933 ati stabilit cu duca banile, modul de reluarea legaturii ulterioare?

Raspuns: In detaliu nu am stabilit modul de a relua legaturile, insa in 1933, duca mi-a promis ca dupa terminarea sa din inchisoare va sta o perioada cu mine in chestiunea organizarii sale ca agent informativ. -

Intrebare: In toamna anului 1933 cand te-ai intalnit cu duca banile, aceasta ti-a comunicat data terminarii sale

Semnatura,
Ukraine

Urmare: diu înclisore?

Răspuns: Harile duca mi
mi a comunicat acest lucru, și
mi eu mi am amintit data chile-
rării sale din înclisore, în truc
atunci mi mi erau conducătorul
serviciului de munșii a comandant,
și lucram la artura șipmanței. -

Yuthebor: Cum explic se știe
că duca Harile, te a căutat meu
în toruna anului 1939, de și el sa
chileat mea în primăvara vechii se?

Răspuns: Cred că avea meu
de țimp de gândire și probabil lipa
de miftoce blăndeli și am determinat
pe me în legătura cu mine,
de ce era în acel țimp el avea
cheltuieli mai cu pe la care era
suferindă. -

Yuthebor: Păi în toruna
anului 1939 d-ta ai vorbit viertă
cu ștutit Gouereu despre Harile duca?

Răspuns: În cursul cercetă-
rilor făcute cu duca Harile în anul 1933,
eu i am comunicat și lui ștutit
Gouereu că avea propus lui duca Harile
să fi informată și că mi a refuza
promitându-mi mea că la ierdea
diu înclisore va lua contact cu
mine. -

Ștutit Gouereu mi a atins
atunci atenția că Harile duca este

Semnătura,

[Signature]

Urmare: figura importanta --

Yutcheare: Anterior acestei date
au existat legatini între Ghutita
Gouereu și Hanle duca?

Răpșus: Nu cunoșc această
legatini, întorcăt Ghutita Gouereu nu
mi-a vorbit niciodată despre duca Hanle --

Yutcheare: Căută în continuare
ce sa întâmplat după primii în-
tăluire avută cu Hanle duca în toamna
anului 1939!

Răpșus: A doua zi secer
la no 8, Hanle duca a venit la întâluirea
fixată pe st. Flucului calt cu Bul.
Pache în sala farmaciei „Sorevi”, unde
am venit și eu cu Ghutita Gouereu cu
manina -- d'au văzut pe Hanle duca,
Hau dat jos din manina și l'au
ținut în manina, unde a luat loc
în fautul maninei lângă Ghutita
Gouereu, iar eu m'au așezat în
sala lângă sofer. -- Am plecat cu
manina până la pădurea Pautelimon,
în care timp Ghutita Gouereu a discutat
cu Hanle duca --

Menționez că eu nu am
putut intercepta discuția deoarece
eram lângă sofer și ei vorbeau încet. --
Ne-am împriat venind tot pe marea
Yaucului până la strada lui Provu
unde în sala farmaciei „Sorevi” duca
Hanle da dat jos și d'a dus țigara în --

Semnătura,

Răpșus

Urmare: Variul 24, fiind învârtit de mine cam 100 (una sută) metri, în timpul Fiutilei Jovanescu plecase cu marșul. —

Au stabilit cu Șaile Luca, cu această ocazie, să ne întâlnim o săptămână zi seara pe strada Avram Gancu. — A doua zi dimineața eu am vorbit cu Fiutila Jovanescu și mi-a relatat că Șaile Luca întâmplător vrea să lucreze cu figuranță și mi-a convenit ca să fim în contact cu el, la care eu i-am răspuns că am și fixat o nouă întâlnire cu Șaile Luca. —

Atunci Fiutila Jovanescu a rămas mulțumit de felul acesta am precedat adăugând că mi trebuie să mă învedez ce amare să-i cu lui Luca Șaile, deoarece eu știu. —

Gutheboru: Măi sur ai declarat că Fiutila Jovanescu ti-a spus că el vrea să lucreze cu Șaile Luca. — Cum se explică atunci faptul că totuși ti-a dat o-tale această încredere, deși în acel timp problema comunistă nu intra în atribuțiile o-tale?

Hărsușu: Fiutila Jovanescu fiind foarte ocupat nu putea ține legătura cu d-na Șaile, și astfel fiind eu delegat pe mine, întorcând cu toate calitățile mele profesionale și seriozitatea mea în serviciu. — Pe de altă parte Șaile Luca nu putea

Semnătura,

[Signature]

Urmare: fi predat altcuiva, deoarece eu
cream acela pe care Stan duca ma
cunoaste si de fapt eu l-am recunoscut.
Intrebare: Ce nume de contact au
fost stabilite cu Stan duca? Cui, unde
si cine a stabilit aceste nume?

Raspuns: Dupa ce la intalnirea
cu Stan duca Gouereu s'a definitivat recu-
tarea lui duca Stan, si Stan duca Gouereu
m'a incurajat cu Stan duca contactului
in viitor, precum am aratat mai sus,
in ziua urmatoare pe la ora 8-9 seara
m'am intalnit cu Stan duca in
parcul din capitala Stan duca
Gouereu. - Ne-am asezat pe o banca si
i-am spus lui Stan duca ca ma in-
tereseaza trei capitole din activitatea
Partidului Comunist Roman si anume:
1) Identificarea membrilor din Comitetul
Central; 2) Activitatea organizativa a
Partidului in Capitala si restul tarii;
si 3) Activitatea Sindicatelor Unite. -

Stan duca mi a promis ca se
va interesea de aceste probleme si la
intalnirile urmatoare mi va comunica
ceace intereseaza. -

Data si locul intalnirii le-
am fixat de la intalnirea la intalnire. -

Cu aceasta ocazie duca Stan
a fixat urmatoarea intalnire cam
peste o saptamana pe str. Antim,
opunandu-mi sa nu in capitala

Semnatura,

Coluș

Urmare: carei Nr. 10.

Juliebaie: Odata detadlat
cum au continuat legatunte d. Tale
cu Hante duca, unciuel n. local
ocertora, ce infomestii si ceut n.
primut dela Hante duca?

Raportur: Intalimindu l
parte o reptimuvu pe Hante duca
pe strada Autiu in fala carei nr. 10, nu a
scurtus univintu int'o camera mu-
bilato in unu obmuit. -- Deci Hante
duca nu a dat prima infomestie n.
anume vasa ca Partidul a listat
organizarea juridicala a ticiantlor in
legatuna cu juridicatele unucitoretii
dela orare. -- Adica sa se foca o
olianta intu ele.

Cu ocazia ocazie nu a
predat n'o bronua intitulata
"Luciule Partidului Comunist din
Romania", depre care i-au spus ca
o emere. --

Am stabilit univintora intal-
mie tot pe strada Autiu in oceloz
loc parte o reptimuvu. --

La ocazia de a clau in-
taluire pe sti. Autiu, duca Hante
nu a dat o infomestie ca in Co-
mitetul Central Lucicoga sau ocazie
Moseu Kohn, cu unucle compiratis
"Gornu" n. ca este Heroincau. --

Cu ocazia ocazie l'au rugat

Semnatura,

M. H. H.

Urmas:

pe Harile Luca să obțină de la
 Partid permisiunea de a se deplasa
 la Chișinău în Basarabia pentru a se
 interesa despre activitatea partidului
 de acolo și în special despre acti-
 vitatea inginerului Schorr, despre con-
 figurarea oror informațiilor că atât
 el cât și concubinul său au făcut
 o intervenție în activitatea lor în
 Partid. -

A treia întâlnire a avut loc com-
 pețe o săptămână în aceeași casă
 din str. Oulțim N₂ 10 cu care ocazie
 Harile Luca mi-a comunicat că a
 obținut aprobarea de la Partid pentru
 a merge în Basarabia, spunându-mi
 într-o dată că are nevoie de ceva bani
 de cheltuieli. - Atunci am băgat
 mâna în buzunar și i-am dat
 4000 (patru mii) lei. - Mi-a spus că pește
 olavă zile pleacă; - Cu această ocazie
 mi mi-a mai dat informații. -

Înaintea de plecarea sa în
 Basarabia am fixat ziua întâlnirii
 următoare și la câteva zile după
 aceasta, adică după ce Harile Luca
 m-a reîntors din Basarabia ne-am
 întâlnit din nou în casa din strada
 Oulțim N₂ 10. -

Cu această ocazie el mi-a
 comunicat că afirmația activității a
 inginerului Schorr nu este serioasă; -

Semnătura,

W. H. H.

Urmare: astfel a raportat în partidului. -

Cu această ocaziune eram
întrebat pe Șantile duca dacă poate
da înfundat și despre existența
tipografiei ilegale a Partidului Comunist. -

Da această Șantile duca mi-a
 spus că despre existența tipografiei
are cunoștința Teohari Georgescu
care a primit ordin de la Partid
să găsească oameni și să (găsească)
intervenționeze pe lucrătorii tipografi
care sau plănuș că sunt oboliți. -

Cu i-am spus că să mă în le-
gătură cu Teohari Georgescu pe linia
Partidului și să ofle de la Teohari
numele oamenilor care vor fi trimiși
la tipografie. Atunci Șantile duca
mi-a promis că se va ocupa să
ofle de la Teohari Georgescu numele
tipografiilor. - După aceea am fost
a mea intervenție pe strada
Avram Iancu, la o răstărire. -

Yutându-mă cu Șantile
duca pe strada Avram Iancu am
mers cu dăruire pe străduțele care
porneau din Avram Iancu spre
restaurantul "Romana". - Aici mi-a
 spus că mi-a reușit să obțină
până la această dată, datele ne-
cesare și să se fi mai lene să se
facă o intervenție în trei, adică
duca, Teohari și eu. -

Stănescu
Semnatura

Urmare: Acest lucru precum mi-a spus Sante Luca, l'a propus Teohari Georgescu. -

Cu aceasta ocazie Sante Luca mi-a predat personal o copie dupa raportul politic al Comitetului Central al Partidului Comunist Roman, ce era intocmit pentru Comintern. -

Acest raport l'am predat lui Ghita Ionescu, care conform unor surse la difuzat in copie printului lui Iustin, lui Iustinul de Iutene, lui Iustinul lui Iustin pentru explorare. -

Atunci in am despartit de Luca fara sa-i mai fixez vreo alta intalnire, si de atunci in l'am mai vazut niciodata pe Sante Luca. -

Am raportat aceasta chestiune lui Ghita Ionescu care a spus ca o va ia el in maini. - Ce maini a avut in stia. -

Iutene: Discutia intre el si Sante Luca cu privire la organizarea unei intalniri in trei cu Teohari Georgescu, dupa care urmasii mei sunt este o varianta noua in aceasta problema. - Cum explici ca pana in prezent nu ai vorbit despre acest lucru?

Raspuns: Aceasta chestiune mi-a venit in cap acum fara sa-mi fie clara si cu starea revine la decu

Semnatura,
Urmare

Urmare: rațiune mea că Luca Șanle mi-a
fi spus că Teodoru Georgescu mi-a
fi sugerat ideea întâlnirii în Trei.

Răspuns: Într-o valabilă declarație
mea că după această întâlnire nu
am mai avut contact cu Luca Șanle.

Intrebare: Cum explici faptul că
până la prima conferință avută cu
Șanle d-nea, d-ta nu ai vorbit nimic
despre discuțiile ce au avut loc
între voi în chestia tipografiei, cu
tote că această era o problemă
de mare importanță?

Răspuns: Nu mi-am adus
aminte despre această întrebare de
conferința cu Șanle d-nea și numai
după ce Șanle d-nea la conferința
avută cu mine a vorbit despre această
problemă mi-am adus aminte și
eu și astfel am confirmat - v. -

Intrebare: La prima conferință
avută cu Șanle d-nea d-ta ai
confirmat și întâlnirea în Trei, cu
Teodoru Georgescu.

Răspuns: Ulterior am retrodat
această chestiune cu întâlnirea,
deoarece mi s-a spus că această nu fi
avut loc, întorcându-mi cu mine am
participat la o creșterea întâl-
nirii; în timp ce discuțiile cu
mine la tipografie dintr-o vreme și
Șanle d-nea, nu am retrodat demers

Semnătura,

W. H. H.

Urmare: cu ce au avut loc. -

Intrebare: Păușă la conferința cu Ștefan Luca, mi s-a declarat mișcarea mișcării cu privire la limitarea acestuia în România în legătură cu activitatea inginerului Schor? Cui se explică această?

Răspuns: Mișcarea de odieră, chestiune mi-am spus amintea, pentru că eu mi-am spus în contact permanent în 1939, cu activitatea mișcării comuniste. -

Intrebare: și chestiunea odieră este odieră?

Răspuns: Da, este odieră. -

Intrebare: Cui s-a făcut obiectivele cu privire la care Ștefan Luca trebuia să dea informații?

Răspuns: Din în linii generale eu am stabilit cu Ștefan Luca, din ce comportament să-mi dea informații, totuși unele obiective concrete, cum a fost de exemplu chestiunea cu Schor și tipografia mi-am fost date de Ștefan Luca. -

Intrebare: Cui se explică faptul că legătura între d-ta și Ștefan Luca nu s-a întrerupt fără alte înțelesuri, trimisă atunci când acesta și-a dat informații prețioase pe baza cărora și-a putut descoperi tipografia comunistului Central și S. C. R.? și-a dat Ștefan Luca

Semnătura,
W. H. H.

Urmare: dispozitie sa intramperi aceasta
legatuna?

Răspuns: Prim faptul că eu
am raportat lui Ghutila Goueresu cele
afectate de oare tipografie dela Ghutila
duca, am considerat că minimul
meu a fost terminat; și ca atare
Ghutila Goueresu va continua mai
departe informațiile cu Terhan
Georgescu cu atât mai mult deo-
rece stiam că oare din unu era
informaționul lui Ghutila Goueresu. -

Am personal Ghutila Goueresu
nu mi-a spus că unele legatuni
cu Ghutila duca, și să epurându-se
problemele discutate cu el, și repi-
mând alte informaționul dela Ghutila
Goueresu nu am mai simțit pentru
a mentine legatunile cu Ghutila duca,
deoarece aceste legatuni se bazau
numai pe dispozitiile cercete ale
lui Ghutila Goueresu. -

Cu lucrând în timpul oare
la arhive nu aveam legatuna cu
nimeni comunită în legatunile
mele cu Ghutila duca sau fost bazate
pe mandatul primit dela Ghutila
Goueresu. - Cu alti informaționul nu am
put legatuna în perioada anului 1939. -

Cat privire la memoriile luate
de Ghutila Goueresu, în baza rapo-
rtului meu în legatuna cu tipografia

Semnatura,

Cherese

Urmare: creșt că Ștutula Jouesen a lăsat legătura personală cu Teohari Georgescu deoarece la scurt timp după ce i-am raportat informațiile obținute de la Luca de la Tipografie, în urma descoperirea oculte de către Siguranța. -

Întrebare: Informațiile primite de la Luca Ștutula în afara de informațiile personale le-ai primit și pe alte căi?

Răspuns: Da, am mai primit un plic cu trei informații pe care Luca l'a predat gardianului din post, iar el l'a predat camarazilor Blebea care mi l'a dat mie. -

Acete trei informații se referă la: 1) Organizarea năvălirii tinerilor,

2) Identificarea lui Leone Kohn și Goran.

3) Semnarea lui Müller cu tehnica partidului. -

Acet plic l'am predat lui Ștutula Jouesen spunându-i că-i de la Luca.

Întrebare: Ce rost are această informație și cum precum afara le-ai discutat cu Luca și verbal și în afara de aceasta vți stabilit înțelesuri regulate?

Răspuns: Nu pot să dau nici-o explicație cu privire la aceasta. -

Întrebare: În timpul legăturii pe care le-ai avut cu Luca Ștutula,

Semnătura,
Muresan

Urmare: Acosta sa intalneasit vreodata cu
Ghita Jovanescu?

Răspuns: Nu, din cauza în
timpul legăturii avute cu mine
duca Ghita sa intalneasit vreodata cu
Ghita Jovanescu, deoarece acest
lucru mi l-a confirmat mie
numele din ei -

Intrebare: Cum se explica
atunci ca în declarația din 27 Iulie 1953
d-Te ai declarat că duca și a afirmat
că a avut ocazia intalneasit cu Ghita
Jovanescu și că legătura între ei se face
puțin sau din neîncredere, iar după
descoperirea pe care acosta mi-a făcut-o
mai recunosc pe Antonescu Proven?

Răspuns: Această declarație
a mea nu este adeverită și am făcut-o
cu scopul de a scăpa de anchetă -

Intrebare: Prin declarația neade-
verită d-Te prelungesti ancheta în lu-
că și terminii mei se potede. - Tocmai din
ocazie motiv ancheta îți atinge
atenția să vrei să știi și să aști-
muni adeverimă - Ești dispus să
aști adeverimă înaintea meu
adeverimă?

Răspuns: Da, sunt dispus
să declar de acum înainte meu
adeverimă, adică să aști ancheta
meuă ceea ce știu în legătură

Semnătura,

W. Jovanescu

Urmare:

cu această problemă. -

Întrebare: Dacă este așa, atunci arată anchetei ce amine nu corespunde adevărului din ceea ce ei declară în prezentul proces-verbal de interogatoriu?

Răspuns: Toate cele declarate de mine în acest proces-verbal de interogatoriu cu modificările făcute sunt adevărate. -

Întrebare: Ai avut întâlniri cu Șerile duca pe strada Cămin?

Răspuns: Da, am avut și acest lucru l'am și declarat în prezentul proces-verbal de interogatoriu. -

Întrebare: Atunci cum se explică faptul că până la data confruntării avute cu Șerile duca, atâtea în vizi-o declarație nu ai vorbit despre aceste întâlniri, deși ele erau 4-5 la număr?

Răspuns: Da data aceea eram într-o stare nervoasă și nu mi-am adus aminte de aceste întâlniri, numai în ziua confruntării când duca le-a destăvăruit și astfel am început să-mi aminte de ele le-am confirmat. -

Întrebare: Acuma trăiești în vecinria d-tale întâlnirile de pe strada Cămin?

Semnătura,

Al. Mărcuș

Urmare: Răspuns: Da, acum de câte
întâlniri există în memoria mea și
mi-le-am reamintit copleșit.

Intrebare: Descrie a-ta topografia
locuintei de pe strada Antim Nr 10, unde
vă întâlnisati cu Șantă Duca?

Răspuns: Casa din strada Antim
Nr 10, era un imobil cu două sau trei
etaje. - Acum în casa ne-am întâlnit
era situată la parter, având intrarea
directă din strada. - În stradă am
intrat direct în camera fără să trec
prin altă încăpere. -

Intrebare: Cine re suni afla
în aceea locuință?

Răspuns: Cu ocazia întâlnirii
există cu duca Șantă în aceea locuință,
nu am văzut nici-o altă persoană.

Intrebare: Cui ati intrat în
locuință?

Răspuns: Am intrat în coră
întreacămă împreună cu Șantă Duca. -
Unu nu era prezentă, deoarece duca
Șantă, a deschis ușa punându-mă
dove pe clanta. - Astfel fiind că
câ cei din casa se aflau în altă
încăpere și lucrurile erau aranjate
de duca de mai înainte cu să nu
fie nimeni de față. -

Intrebare: La intrarea în locuință
erau trepte?

Semnatura,
[Signature]

Urmare: Răspuns: Erau 5-6 trepte, în
Întrebare: Treptele mergeau în sus
sau în jos?

Răspuns: Treptele mergeau în sus
întrecând locuința sau situată la
partea.

Întrebare: Ești sigur de această?

Răspuns: Am în vedere această.

Întrebare: Camera avea ferestre?

Răspuns: Avea o singură fereastră
spre stradă, situată în partea stângă a
unii, văzută din față, adică spre stradă.

Pe fereastră am văzut un colț de perete
ce se înalța în jos de la mijloc și se ridică
meccanic.

Întrebare: Cum se explică faptul
că în timp ce în declarațiile a-tale din
12.11.1953 și 27.11.1953 ai afirmat că după ce ai
recurs pe Șarile duca nu ai mai avut
cu acesta legături organizate cu excepția
unei singure caz, după confruntarea
cu acesta ai confirmat faptul că ai
mai avut legături și întâlniri cu el până
la doi sau alte amănunți în afară
de cele declarate de Șarile duca?

Răspuns: Până la confruntarea
avută cu duca Șarile, în declarațiile
mele anterioare am căutat să ascund
faptul că în 1939 adică în timp ce
eram activ, eu am mai avut acti-
vitate în problema comunistă și le-

Semnătura,

[Signature]

Urmare: gatum cu informati - Veniam
sa documentez ca rolul meu a fost numai
acela de intermediar intre Hantle duca
si Huitila Jansen. -

Intrebare: Prin faptul ca ai
recunoscut ca din intruciumen lui
Huitila Jansen l'ai recutat pe Hantle
duca in 1939 ca informator, d-ta in
fond ai confirmat faptul ca ai
avut contacte cu serviciile prob-
lemice comuniste si in 1939. - Cestel
fines ce pot susi avea sa nu
voletati si despre intalirile ulterioare
avute cu Hantle duca.?

Raspuns: Huitadeti un avea
nici un pot sa ascund intalirile ce
le-am avut ulterioare cu Hantle duca
nici am put sa aud ce spune si
duca Hantle, intucum in cazul cauz
el nu ar fi declarat nimic despre
legitumele ulterioare intre mine si el
dupa ce a fut recutat nici eu nu
misi declarati nimic, totusi eu
scopul ce cestel sa redue rolul
meu in acestor probleme. -

Intrebare: Din cele declarate
de d-ta misi rus rezultu ca in
intalirile ulterioare avute cu duca U.
dupa recutarea acestuia, traiau in
memoria d-tale? -

Raspuns: Da, in trademii aceste

Semnatura,
W. H. Jansen

Urmare: intâlnirii trăian în memoria mea
mă însoțesc cu amănunțite amănunțite și
au avut loc între mine și Gheorghe Luca.

336

326

Intrebare: Dar în legătura cu
lucrul intâlnirii trăian amănunțite în
memoria d-tale?

Răspuns: Da, trăian.

Intrebare: În prezentul proces verbal
de interrogatoriu ai declarat mai sus
că până la confruntarea avută cu
duca Verbe nu ai vrut degeam o recie
de fapte ocurte de acesta la confruntare
deoarece ele nu trăiau în memoria
d-tale. - În urma unor alte intâlniri
ai revenit, declarând că aceste
probleme trăiau în memoria d-tale
și până la confruntare teror nu
ai vrut să le declari, deoarece ai
vrut să minimizare rolul d-tale.

Precizează d-ta care sunt
problemele ce trăiau și înainte de
confruntarea avută cu duca Gheorghe
și degeam care nu ai vrut să men-
ționezi? -

Răspuns: Până la confruntare
cu Gheorghe Luca, în memoria mea trăiau
amănunțite lucrul intâlnirile pe st. Antim
- ținuterea lui duca în Besenolia;
- primirea raportului politic al
P.P. și PER către Comitetul;

Nu am vrut degeam aceste probleme

Semnătura,

M. M. M.

Urmare: deoarece vreau să minimizez
rolul meu în chestiuni ca duca Ștefi
mă interesează depele. -

Intrebare: Cace sunt problemele
ce au ține în memoria d-tale până
la confruntarea cu duca Ștefi?

Răspuns: Până la confruntarea
cu duca Ștefi nu mi-am adus aminte
de discuțiile avute cu acesta despre
tipografie și despre Teodoru Georgeanu.
La confruntare însă, după ce
duca a vorbit despre aceste probleme eu
mi le-am reamintit și le-am confruntat.

Intrebare: Achetă și stăruie
atenția în moduri cel mai sever cu cei
cui aderăm în această problemă.

Prețizează dacă au existat
sau nu discuții între d-ta și Ștefi
despre tipografie și despre Teo-
doru Georgeanu?

Răspuns: Sursei categoric că
am avut discuții cu Ștefi duca
despre gâștea C. C. și P. R. și despre
ajutorul pe care l'ar putea da Teodoru
Georgeanu în această chestiune. -

Intrebare: Cum explici că
această chestiune importantă nu
ținea în memoria d-tale până la
confruntare?

Răspuns: Adevărul este
că discuții cu Ștefi duca despre gâștea

Semnătura,

M. C.

Urmare: Tipografiile C. C. al P. C. R. nu a avut loc, 327
ni aici desigur Terhan Georgescu sau cum s'au-
tat cu Familia Duca in timpul ce erau in 327
legatuna cu el (duca) in anul 1939. --

Deosebit de faptul ca n'am putut
explica Tipografia carei din str. Autism
N. 10, se explica prin aceea ca in aceea
casa n'am fost niciodata si nici nu
n'am intalnit acolo cu Familia Duca --

Acorda este adevarat --

Intrebare: Atunci unde ai avut
intalnirea cu Familia Duca?

Raspuns: Intalnirile le-am
avut cu Familia Duca, la capitala stiintii
autism din zona partea Tribunalei,
pe str. Avram Iancu, si pe str. Demostene
Racovita. -- Am mai avut intalniri si pe
o strada la care devenim momentan
nu-mi aduc aminte. --

Nu am folosit nici o casa pentru
intalnirea avuta cu Familia Duca; si
nici agent de legatuna intre mine si el. --

Intrebare: Cum trebuie sa prind
in urma declaratiilor de mai sus,
declaratia d. ~~ta~~ anterior cu privire
la materialul informativ pe care l'ai
primit de la Familia Duca si cu privire
la faptul ca ai ascuns in fata anchetei
o serie de probleme cu scopul ca sa
minimizezi rolul d. ~~ta~~?

Raspuns: Nu este adevarat faptul

Semnatura,

Coltariu

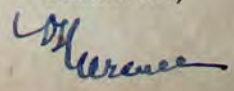
Urmare: că l'au trimis pe Hancu duca
în Basarabia în problema selvoe și
nici că au primit dela el raportul
politic al. C. C. al. P. C. R.

Este ademenit învi că la în-
tâlnirile avute cu el au primit dela
dâmul diferite rapoarte vestole depe
activitatea Partidului Comunist din România -
identificarea mea membrilor ai C. C.
pînă cace mi aduc scurta de Monu
Kohu, depe instrucțiunile C. C. ~~(pentru)~~ pentru
medicalizarea tinerilor. -

Faptul că până la confun-
tarea cu duca nu au vrut să vorbească
depe întâlnirile avute cu el, se explică
prin aceea că eu într'ordine ordinar
mă ocupam activitatea mea în
legătura cu urmărirea problemei
comuniste, în timp ce eu lucram
la Arhivele Siguranței și datorită
acestui fapt am vrut numai depe
plul în care l'au recunoscut pe
Hancu duca, fără să vrăt și legă-
turile pe care le-au avut cu el
în continuare. -

Țin să vrăt că nu este
atenția declarată mea unde
am vrăt că au primit dela
Hancu duca un plic cu informații,
decece vrăt informații - duca
vrăt mi le-a trimis verbal. -

Semnătura,

Urmare: Intrebare: Care sunt acele informatii pe care Ganile duca ti le-a transmis verbal ni despre care ai declarat anterior ca ti-au fost trimise printu's nota peina
Raspuns: Aceste trei informatii au fost:

1) referitor la organizarea nădicăla a tărănilor;

2) identificarea unor membri ai Comitetului Central al P.P.R. dintre care ūni aduc aminte de Moscu Holm zis Gorun; - ni

3) despre un oarecare Müller, despre care spunea Ganile duca că este tehnicul partidului; - ūni făcă să-mi dea date amănunțite despre acesta. -

După ce mi-a fost citit prezentul proces verbal de interogatoriū, ni am constatat că cele trei aci corezund întocmii cu cele declarate de mine, il semnez cu mână proprie. -

Auclhetatn
 H. M. Mahley

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul TURCU NICOLAE, născut la 6 Octombrie 1891, în comuna Cești - Argeș, fost polițist, cu ultimul domiciliu în București str. Mina Gheorghe nr.5.-

6 Februarie 1954, București.

Interogatoriul a început la ora 10,30

" s'a terminat " 14,35

Intrebare:

În procesul verbal de interogatoriu din 2 Februarie 1954, ai declarat că nu ai vrut să vorbești anchetei înainte de confruntarea d-tale cu VASILE LUCA, despre legăturile ulterioare recrutării acestuia ca agent informator al Siguranței, adică n'ai vrut să vorbești despre întâlnirile ce le-ai mai avut cu acesta după acea dată.-

Precizează încăodată motivele ce te-au făcut să adopți această atitudine?

Răspuns:

N'am vrut să vorbesc anchetei înainte de confruntarea mea cu VASILE LUCA, fiindcă așteptam ca el (LUCA) să spună ce știe, și când am văzut că la confruntare desvăluie o serie de fapte unele petrecute, iar altele nu, eu le-am confirmat pe toate fiindcă am văzut că este vorba de o contrazicere a sa.-

Eu nu aveam interesul ca să-l feresc pe VASILE LUCA și să-l desaproab în ceea ce spune el, deoarece acele întâlniri ale lui pe mine nu mă angajau cu nimica.-

Intrebare:

Totuși arată anchetei cum trebuia înțeleasă această așteptare a d-tale de a-l auzi pe LUCA VASILE ca ~~am să~~ va spune el?

Răspuns:

Această așteptare a mea era determinată de starea mea bolnăvicioasă, întrucât nu-mi aduceam aminte de toate amănunțele, cum s'au petrecut lucrurile și aveam convingerea că voi fi confruntat cu LUCA VASILE.-

330
340

Intrebare:

De unde ai avut convingerea că vei fi confruntat cu LUCA VASILE?

Răspuns:

Convingerea că voi fi confruntat cu LUCA VASILE, am avut-o din experiența trecutului meu polițienesc.-

Intrebare:

Ai arătat mai sus că înainte de confruntarea cu VASILE LUCA din cauza stării bolnăvicioase nu-ți aduceai aminte de unele amănunte cum s'au petrecut lucrurile.-

Arată în ce împrejurări ți-ai adus aminte de amănuntele legăturilor d-tale cu VASILE LUCA?

Răspuns:

În timp ce VASILE LUCA făcea mărturisiri la confruntarea avută cu mine, mie mi se deschidea memoria și mă documentam asupra acestor legături, apoi le-am confirmat pe toate în general, crezând că ancheta se va opri aci și apoi se va trece la judecarea cazului.-

Menționez că deși am văzut că în cadrul mărturisirilor lui LUCA VASILE unele sunt adevărate iar altele nu, totuși le-am confirmat așa cum am arătat mai sus.-

Intrebare:

Care acesta este adevărul?

Răspuns:

Da, acesta este adevărul.-

Intrebare:

Arată atunci care sunt faptele despre care a vorbit VASILE LUCA la confruntare și după d-ta, ele s'au întâmplat?

Răspuns:

Adevărat este recrutarea lui VASILE LUCA de către mine, în modul expus în declarațiile anterioare. Întâlnirile pe care le-am avut după recrutarea lui, pe străzile: Avram Iancu, Antim, Dumitru Racoviță și Stefan Mihăileanu. Informațiile pe care le-am obținut de la VASILE LUCA verbal, adică informațiile ce le-am declarat și la interogatoriul anterior, precum și alte informațiuni pe care nu le mai rețin și nu pot să le precizez.-

Am mai primit o copie după raportul politic al C.C. al P.C.R. către Comintern, pe care l-am predat lui VINTILIA IONESCU.- Acest material l-am primit de la VASILE LUCA la întâlnirea ce am avut-o cu el după recrutarea sa pe str. Avram

Iancu, în parcul dela capătul acestei străzi, unde stăteam pe o bancă.-

Acestea sunt faptele adevărate pe care mi le-am reamintit în timpul confruntării cu VASILE LUCA și ele sunt fapte petrecute.-

Intrebare:

Arată acuma care sunt acele fapte care nu sunt adevărate din cele relatate de VASILE LUCA cu ocazia confruntării?

Răspuns:

Faptele relatate de VASILE LUCA care nu corespund adevărului, sunt următoarele:

- Intâlnirile din str. Antim nr. 10.-
- Trimiterea lui VASILE LUCA în Basarabia în afacerea SCHOR și
- Intâlnirea în trei (VASILE LUCA, TEOHARI GEORGESCU și eu).-
- Nu am avut discuțiuni cu el în problema tipografiei C.C. al P.C.R.-
- Nu am avut nici un agent de legătură între mine și VASILE LUCA, deoarece întâlnirile le făceam personal.-

Intrebare:

Dar totuși d-ta ai confirmat în întregime declarația făcută de VASILE LUCA fără să ridici vre-o obiecțiune atât la prima cât și la a doua confruntare avută cu acesta?

Răspuns:

Explicația este că eu nu puteam să-l apăr pe VASILE LUCA, care se autoacuză singur.-

Intrebare:

Dar aceasta este în directă contradicție cu obiecțiunea făcută de d-ta la cea de a doua confruntare unde ai susținut că întâlnirea în trei n'a avut loc.-

Răspuns:

N'am ce să răspund la această întrebare.-

Intrebare:

Repetăm întrebarea: Dece nu ai arătat față de LUCA VASILE și alte probleme pe care d-ta astăzi le consideri ca fiind neadevărate?

Răspuns:

N'am vrut să-l contradic ca să nu deschid alte capitole de discuții în ancheta de confruntare.-

332 342

Alte precizii nu pot să dau.-

Intrebare:

Dacă așa stau lucrurile atunci de ce nu ai vorbit anchetei despre pretinsele d-tale neadevăruri din declarația lui VASILE LUCA, atunci când ai retractat confirmarea d-tale în legătură cu întâlnirea în trei și de ce deabia după 8 (opt) luni faci aceasta?--

Răspuns:

Odată cu retractarea declarației mele referitor la întâlnirea în trei, nu am vrut să revin și asupra acestor chestiuni care le-am declarat în prezentul proces verbal de interogatoriu ca nefiind adevărate, deoarece n'am vrut să complic ancheta.-

Intrebare:

Dacă n'ai făcut acest lucru după prima confruntare, dar de ce n'ai făcut-o măcar la cea de a doua confruntare?

Răspuns:

Tot pentru acest considerent.-

Intrebare:

Dar când ai revenit asupra întâlnirii în trei atunci nu ți-a fost teamă că vei complica ancheta?

Răspuns:

Nu mi-a fost teamă pentru că aceasta este un fapt pe care nici ancheta nu-l credea verosimil, pentru că întâlnirea între informatori nu era permisă de regulile Siguranței, fiindcă ar fi putut fi demascați.-

Intrebare:

Pe ce se bazează această afirmație a d-tale?

Răspuns:

Eu eram convins că anchetatorii cunoșteau regulile de conspirație ale Siguranței vechi și acest lucru m'a făcut să cred că nu puteau fi convinși de verosimilitatea acestei întâlniri.-

Intrebare:

Mai sus ai declarat că la confruntarea cu LUCA VASILE ți s'a deschis memoria și ți-ai adus aminte de o serie de amănunte. Dar tocmai aceste amănunte d-ta acum le retractezi. Cum se explică aceasta?

Răspuns:

Cele afirmate de mine că mi-am reamintit amănuntele, în urma declarațiilor lui VASILE LUCA, este un neadevăr.-

333 30

După ce mi s'a citit prezentul proces verbal de interogatoriu și am constatat că este întocmit conform celor declarate de mine, pentru care îl semnez cu mână proprie.-

ss. Turcu Nicolae

ANCHETA TOR:
LT. MAJOR

W. Maier.-

CM/3 ex.

344
334

Proces-Verbal de interogator

Arestat Turcu Nicolae, născut la 6 Octombrie
1891 în com. Oerli - Argeș, fost politist, cu ultimul
 domiciliu în București str. Mama Georgele nr. 5.
(Data de stare civilă, ultimul domiciliu)

6 Februarie 1954.

Orașul București - -

Interogatoriul a început la ora 10 și 30 min.
„ s'a terminat la ora 14 și 35 min.

Intrebare: În procesul verbal de interogatoriu
din 2 Februarie 1954 ai declarat că nu ai
vrut să vorbesci anchetei înainte de confun-
țarea d-tale cu Șantel Duca, depe-
regătindu-te ulterior recunoscându-
ca agent informator al Siguranței,
adică n'ai vrut să vorbesci depeștele
înainte ce le-ai mai avut cu acesta
după aceea dată. -

Precizează încă odată motivele
ce Te-au făcut să adopți această
atitudine?

Răspuns: N'am vrut să vorbesc
anchetei înainte de confunțarea mea cu
Șantel Duca, fiindcă așteptam ca el (duca)
să spună ce știu, - și când am văzut
că la confunțare desvăluie o serie de
fapte unele petruțe, iar altele nu,

Semnătura,

N. Turcu

Urmare: eu le-am confirmat pe toate
fiindcă am văzut că este vorba de o
autoincuzare a sa. -

Eu am oarecum întrebare ca să-l
fiuse pe Gante după și să-l dezaprobat
în ceea ce spune el, deoarece acele
măntuirii ale lui pe viața un mă
organizare cu minica. -

Întrebare: Totuși arată ochelari
cum trebuie înțelegem, această oțep-
tare a d. Toți de al auzi pe duca Gante
că sau ce va spune el?

Răspuns: Această oțep-
tare a mea era determinată de starea mea
soluționare, înțelegem un-mi soluționare
aminte de toate amănuntele, cum
sau petreacă lucrurile și oarecum conștin-
guera că ori fi confirmat cu duca
Gante. -

Întrebare: De unde ai avut
convingerea că vei fi confirmat cu
duca Gante?

Răspuns: Convingerea că
ori fi confirmat cu duca Gante am
erut o din experiența trecutului
meu politic. -

Întrebare: Ai arătat mai sus
că aminte de confirmarea cu Gante
duca din cauza stării soluționare un-
soluționare aminte de unele amănunte
cum sau petreacă lucrurile. -

Semnătura,

M. G. G.

Urmare: Astea în ce împrejurările în care
li-oi adus aminte de amănuntele
legăturilor d-tale cu Vămile duca?

Răspuns: În timp ce Vămile duca
fices munitărilor la confruntarea avută
cu mine, mie mi se deschidea memoria
și mă documentam asupra acestor
legături, apoi le-am confirmat pe
toate în general crezând că ancheta
se va opri aici și apoi se va trece la
judicarea cazului. -

Menționez că deși am văzut că în
cadrul munitărilor lui duca Vămile, unele
sunt aderente în altele, dar
le-am confirmat, așa cum am să-
tat mai sus. -

Întrebare: Oare acesta este
adevăratul?

Răspuns: Da, acesta este adevăratul.

Întrebare: Astea otrăviri, care sunt
faptele despre care a vorbit Vămile duca
la confruntare și după d-ta, ele s-au
putut întâmpla?

Răspuns: Aderent este recunoșterea
lui Vămile duca de către mine, în modul
expus în declarațiile anterioare; - Întot-
mire pe care le-am avut după reem-
țarea lui, pe străzile: Ovidiu Găucă,
Aurelian, Dumitru Răcovită și Ștefan
Măhăleșanu. - Informațiile pe care
le-am obținut de la Vămile duca verbal;
adica informațiile ce le-am de-

Măhăleșanu Semnătura.

Urmare: lasat si la interogatoriul anterior, precum si alte informatii pe care nu le voi relua si nu pot sa le precizez.

Am mai primit o copie dupa raportul politic al C. P. al P. C. R. catre Coeuzintem, pe care l'am predat lui Ghintila Jancu.

Accest material l'am primit dela Hantle duca pe intalnirea ce am avut cu el cand dupa recitarea sa pe strada Avram Jancu, in parcul depe capatul oestei strazi unde statau pe o banca.

Accesta sunt faptele aduse pe care mi le-am reamintit in timpul confruntării cu Vorile duca si ele sunt fapte petente.

Intrebare: Accesta acceusa care sunt ocele fapte care nu sunt aduse toti din cele relatate de Vorile duca cu ocazia confruntării?

Răspuns: Faptele relatate de Vorile duca, cari nu crepusunt aduse sunt urmatoarele:

- Intalnirea din str. Avram J. 10.
- Trimiterea lui Hantle duca in Biserica in afacerea Schor; si
- intalnirea in ter (Vorile duca, Teskoi Gengerou si eu).
- nu am avut discutii cu el in problema tipografiei C. P. al P. C. R.
- nu am avut nici un agent de legatura intre mine si Hantle duca, deoarece intalnirile le facem personal.

Stăvilă

346
336

Urmare: Intrebare: Dar totusi d-ta ai confirmat in integritate declaratia facuta de Banile duca fara sa ridici vreo obiectiune atat la prima cat si la a doua conferinta avuta cu ocazia?

Raspuns: Explicatia este ca eu nu puteam sa-l opor pe Banile duca, care se autoacuză singur. -

Intrebare: Dar, aceasta este in directa contradictie cu alicuimen facuta de d-ta la cea de a doua conferinta unde ai sustinut ca intaltimea in Trei n'a avut loc. -

Raspuns: Nam ce sa raspund la aceasta intrebare. -

Intrebare: Repetam intrebarea: Dece nu ai existat fata de duca Banile si alte probleme pe care d-ta celozii le consideri ca fiind necesare?

Raspuns: Nam sunt sa-l contrazic ca sa nu deschid alte capitole de discutii in aceasta de conferinta. -

Alte precizari nu pot sa dau. -

Intrebare: Daca am stau lucruile atunei de ce nu ai valit anchetei, depe preturile d-tale necesarii din declaratia lui Banile duca, atunci cand ai retractat confirmarea d-tale in legatura cu intaltimea in Trei si de ce deslea dupa 8 (opt) luni faci aceasta?

Raspuns: Odata cu retractarea declaratiei mele referita la intaltimea in

Mareș Semnatura.

Urmare: în trei sau patru luni să revină și asupra
acestei chestiuni; ceea ce le-au declarat
în prezentul proces verbal de întărire
ca nefiind adevărate, de aceea s-au vrut
să completeze ancheta. -

Întrebare: Dacă n'oi fi fost
ocaz lucrul după prima confesiune,
dar dacă n'oi fi fost o noiană la cea
de a doua confesiune?

Răspuns: Tot pentru acest cau-
săderent. -

Întrebare: Dar cum ai reșchit
ampla întărire în trei etape în
t'a fost teamă că vei completa
ancheta?

Răspuns: Nu mi-a fost teamă
pentru că, acesta este un fapt pe care
nici ancheta nu-l credea veridic,
pentru că întăruirea între înfașurări
nu era permisă de regulile siguranței,
fiindcă se presupune fi demarcat. -

Întrebare: Pe ce se bazează
această afirmație a d. tale?

Răspuns: Eu eram conștient
că anchetării cunoșteau regulile de
confidențialitate a siguranței. Vești și acest
lucru mi-a fost să cred că nu
puteau fi conștienți de veridicitatea
acestei întăririi. -

Întrebare: Mai sus ai declarat
că la confesiunea cu Luca Veale și la
deschis memoria și și or oculor aminte

semnătura

337 347

Urmare: de o serie de acușunți. - Dar tocmai aceste acușunți d-ta acuză le retrocedez. Cum se explică aceasta?

Răspuns: Cele afirmate de mine că mi-au reamintit acușunțile, în urma declarațiilor lui Șandrușău este un meadensiu. -

După ce mi s'a cetit prezentul proces verbal de interogatori și am constatat că este întocmit conform celor declarate de mine pentru care îl revinez cu mâna proprie. -

Milcu

Archetator
H. Major Ureche

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul TURCU NICOLAE, născut la 6 Octombrie 1891, în comuna Oești - Argeș, fost polițist, cu ultimul domiciliu în București str. Mina Gheorghe Nr.5.-

8 Februarie 1954, București.

Interogatoriul a început la ora 10,00

" s'a terminat " 12,50

Intrebare:

În procesul verbal de interogatoriu din 2 Februarie 1954, d-ta ai declarat și un alt motiv în afară de cel declarat la 6 Februarie 1954, pentru care n'ai vorbit anchetei înainte de prima confruntare cu VASILE LUCA, despre legăturile d-tale cu el după ce l-ai recrutat.-

Ancheta îți cere să repeți aceeași motivare.

Răspuns:

Al doilea motiv pentru care eu nu am vrut să vorbesc anchetei despre legăturile mele cu VASILE LUCA, după recrutarea acestuia ca agent provocator al Siguranței, este faptul că am vrut să ascund activitatea mea în problema urmăririi mișcării comuniste. Aceasta pentru a minimaliza activitatea mea împotriva comuniștilor, crezând că ancheta se va mulțumi cu ceea ce am declarat până la confruntarea cu VASILE LUCA și nu se va mai interesa mai departe despre rolul meu în problema comunistă.-

Intrebare:

De aci rezultă că d-ta și după ce ai plecat dela serviciul de urmărire a comuniștilor, ai continuat să lucrezi în această problemă; nu-i așa?

Răspuns:

Este adevărat că eu și după plecarea mea dela acel serviciu am avut contingență cu urmărirea mișcării comuniste pe cale informativă, însă numai incidental cu VASILE LUCA.- Aceasta cu știrea lui VINTILA IONESCU, care atunci era șeful Corpului Detectivilor.-

339 349

Intrebare:

Până când a funcționat VINTILA IONESCU la Siguranța Generală?

Răspuns:

După câte îmi amintesc VINTILA IONESCU a funcționat la Siguranța Generală până în luna Septembrie sau Octombrie 1939, când a fost mutat la S.S.I. apoi la foarte scurt timp repartizat la Prefectura Poliției Capitalei ca director al Poliției de Siguranță.-

Intrebare:

Dar d-ta până când ai funcționat la Siguranța Generală?

Răspuns:

Eu am fost mutat dela Siguranța Generală la Prefectura Poliției Capitalei la 1 Ianuarie 1940, unde am lucrat ca secretar al lui VINTILA IONESCU.-

Intrebare:

Când s'a produs mai precis recrutarea ca agent informator a lui VASILE LUCA?

Răspuns:

Eu am recrutat pe VASILE LUCA ca agent informator al Siguranței cam pela începutul lunii Septembrie 1939.-

Intrebare:

În timpul acela cine conducea Corpul Detectivilor?

Răspuns:

Atunci când l-am recrutat pe VASILE LUCA, Șeful Corpului Detectivilor era VINTILA IONESCU.-

Intrebare:

Îți aduci aminte precis că așa stau lucrurile?

Răspuns:

În mod precis când l-am recrutat pe VASILE LUCA, VINTILA IONESCU era la Corpul Detectivilor.-

Intrebare:

În tot timpul legăturilor d-tale ulterioare recrutării lui VASILE LUCA, VINTILA IONESCU era la Siguranța Generală?

Răspuns:

Da, în timpul cât am lucrat cu VASILE LUCA, după ce l-am recrutat, VINTILA IONESCU era la Siguranța Generală.- Dealtfel eu am lucrat cu VASILE LUCA numai circa o lună și ceva, apoi n'am mai avut întâlniri cu VASILE LUCA.-

Intrebare:

Cum se explică, că după aceea n'ai mai ținut legătura cu VASILE LUCA?

Răspuns:

VASILE LUCA n'a mai răspuns la întâlnirile stabilite și nici eu nu l-am mai căutat mai departe, cu atât mai mult că VINTILA IGRAȘCU tocmai în acea perioadă fusese mutat dala Siguranța Generală.-

Intrebare:

Unde ați avut ultima întâlnire cu VASILE LUCA?

Răspuns:

Ultima întâlnire am avut-o cu VASILE LUCA pe str. Avram Iancu.-

Intrebare:

La această ultimă întâlnire ați stabilit locul și data întâlnirii următoare?

Răspuns:

Da, am stabilit cu VASILE LUCA data întâlnirii următoare în capătul străzii Antim, însă deși eu m'am dus de două ori să-l aștept acolo, el totuși n'a venit.-

Intrebare:

În interogatoriul din 6 Februarie 1954, ai arătat că la prima confruntare cu VASILE LUCA ți-ai reamintit amănunțele legăturilor voastre după ce l-ai recrutat pe acesta.-

Atunci cum trebuie înțelese retractările făcute de d-ta ulterior?

Răspuns:

Retractările mele ulterioare se bazează pe faptul că unele lucruri arătate și mărturisite de VASILE LUCA la confruntarea avută cu mine, nu sunt adevărate, deoarece ele nu s'au petrecut.-

Intrebare:

Această retractare d-ta o faci cu scopul de a minimaliza rolul d-tale în această problemă?

Răspuns:

Această retractare o fac pentru că faptele așa s'au petrecut, și nicidecum pentru a minimaliza rolul meu în această problemă.-

Intrebare:

Față de retractările d-tale ancheta te pune în cunoștință de cauză că VASILE LUCA își susține și pe mai departe

357
341

declarațiile date.-

Ce ai de spus la aceasta?

Răspuns:

VASILE LUCA poate să susțină ce a declarat despre legăturile noastre, însă eu știu că o parte din ele pe care eu le-am retractat sunt fapte nepetrecute și ca atare eu nu pot să le susțin.-

Întrebare:

Arată atunci d-ta alte fapte care s'au petrecut și despre care VASILE LUCA nu vorbește?

Răspuns:

În afară de faptele declarate de mine, ca fiind adevărate, alte fapte nu mai cunosc în legătură cu VASILE LUCA.-

Întrebare:

Această afirmație pe care o faci cum trebuie să privești?

Răspuns:

Această afirmație a mea trebuie considerată ca fiind adevărată, pentru că nu mai știu nimic.-

După ce am lăst la cunoștință de conținutul exact al procesului verbal de interogatoriu și am constatat că el corespunde în totul cu cele declarate de mine, susțin și semnez.-

ss. Turcu Nicolae

ANCHETATOR:

LOCOTENENT MAJOR

W. Mahler

CM/3 ex.

352
342

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat Tincu Nicolae, născut la 6 Oct. 1911
în com. Oestri - Argeș, fost polițist, cu ultimul
domiciliu în București, str. ^(Date de stare civilă, ultimul domiciliu) Mina Gheorghie 5.

8 Februarie 1954

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 10 și min. —
" s'a terminat " " 12 " " 50

Intrebare: În procesul verbal de interogatoriu
din 2. Februarie 1954, d-ta ai declarat
ni un alt motiv, în afară de cel declarat
la 6 Februarie 1954 - pentru care n'ai
voit anchetă înainte de prima
conștințare cu Șarile Duce, depe
legătura d-tale cu el după ce l'ai
recrutat. -

Ancheta și care ai repetat, ocean
motivare?

Răspuns: Al doilea motiv pentru
care eu am avut să vordesc anchetă
depe legătura mele cu Șarile Duce,
după recrutarea ocutivă ca agent pro-
vocator al Sigurantei, este faptul că
am avut să ascund activitatea mea
în problema muncii și mișcării comu-
niste. - Aceasta pentru a minimizeza

litura.
U. Brau

Urmare: activitatea mea împotriva comu-
nistilor, crezând că ancheta se va
încheia cu ceea ce se cere
până la confruntarea cu Ștefan Duca,
și nu se va mai interesa mai departe
degeamă rolul meu în problema co-
munistă. -

Întrebare: De ori rezultă că d-ta
și după ce ai plecat de serviciu de
numărire a comunistilor ai continuat
să lucrezi în această problemă? un-
am?

Răspuns: Este adevărat că eu
și după plecarea mea de la acel
serviciu, am avut contacte cu
numărirea și căutarea comunistilor pe cale
informativă, însă numai incidentul
cu Ștefan Duca. Aceasta cu stirea lui
Ștefan Jovanescu, care atunci era șeful
Corpului de Securitate. -

Întrebare: Până când a func-
ționat Ștefan Jovanescu la Siguranța
Generală?

Răspuns: După câte mi
amintesc Ștefan Jovanescu a funcționat
la Siguranța Generală până în luna
Septembrie sau Octombrie 1939, când
a fost mutat la S. S. J., apoi la foarte
puțin timp raportizat la Prefectura
Politică Capitală cu direcția al Poliei
de Siguranță. -

Întrebare: Dar d-ta până când

353

Urmare: ai functionat la Siguranța Generală?

Răspuns: Eu am fost mutat de la Siguranța Generală la Prefectura Poliției Capitalei la 1 Januarie 1940, unde am lucrat ca secretar a lui Ghintilă Jansen.

Întrebare: Când s'a pierdut noi preciz recunșterea ca agent informator a lui Șarile Luca?

Răspuns: Eu am recunștat pe Șarile Luca ca agent informator al Siguranței, cam pe la începutul lunii Septembrie 1939.

Întrebare: În timpul acela cine conducea Corpul Detectivilor?

Răspuns: Atunci când l'am recunștat pe Șarile Luca, șeful Corpului Detectivilor era Ghintilă Jansen.

Întrebare: Ți aduci aminte precis că era ștan lucrurile?

Răspuns: În mod precis atunci când l'am recunștat pe Șarile Luca, Ghintilă Jansen era la Corpul Detectivilor.

Întrebare: În tot timpul legăturii d-tale ulterioare recunștirii lui Șarile Luca, Ghintilă Jansen era la Siguranța Generală?

Răspuns: Da, tot timpul cât am lucrat cu Șarile Luca după ce l'am recunștat, Ghintilă Jansen era la Siguranța Generală. — Dealtfel eu am lucrat cu Șarile Luca numai că

[Signature]

Semnătura.

Urmare: O luna și ceva, apoi n'am mai avut
întâlniri cu Șteule Luca. -

Intrebare: Cum se explica că
după aceea n'ai mai avut legă-
tura cu Șteule Luca?

Răspuns: Șteule Luca n'a mai
răspuns la întrebările stabilite. - și nici
cu un alt meu scrisorier n'avea nicio legătură,
cu atât mai puțin că Șteule Luca fusese
trănos în aceea perioadă furec sau
tot de la Siguranța Generală. -

Intrebare: Unde ai avut ulti-
ma întâlnire cu Șteule Luca?

Răspuns: Ultima întâlnire
am avut-o cu Șteule Luca pe strada
Oranului. -

Intrebare: La această ultima
întâlnire ai stabilit locul și data
întâlnirii următoare?

Răspuns: Da, am stabilit cu
Șteule Luca data și locul următoarei
întâlniri în capitala țării. Cu toate acestea,
cu n'am mai avut de a face ori nu-l
am văzut vreodată de atunci. -

Intrebare: În înțelegerea din
6 Februarie 1954, ai avut că la prima
confecționare cu Șteule Luca ti-ai reamini-
sit amănuntele legăturilor voastre
după ce n'ai reușit pe acesta. -

Alteori: cum trebuie înțelegere
retracțiile făcute de d-ta ulterior?

Răspuns: Retracțiile mele

344
354

Urmare: ultimione se bazează pe faptul că unele lucruri arătate și mărturisite de toate duc la confruntarea acestor cu mine, sau sunt odesinate, deoarece ele nu s'au petrecut. -

Intrebare: Accoarta retroctare d-ta a fost tot cu scopul de a minimizeza rolul d-tale în accoarta problema?

Răspuns: Accoarta retroctare a fost pentru a faptele ora sau petrecut, și nici decum pentru a minimizeza rolul meu în accoarta problema. -

Intrebare: Fatoși de retroctare d-tale ancheta te pune în cunoștință de cauză că toate ducă în sintine și pe mai departe declaratiile date. -

Ce ai de spus la accoarta?

Răspuns: Toate ducă poate să sustină ce a declarat despre legătura noastră, însă eu știu că o parte din ele pe care eu le-am retroctat sunt fapte nepetrecute; și ca atare eu nu pot să le admit. -

Intrebare: Atoți atiner d-ta alte fapte care sau petrecut și despre care toate ducă sau valere?

Răspuns: În afara de faptele declarate de mine, ca fiind adevărate, alte fapte nu mai cuceresc în legătură cu toate ducă. -

Intrebare: Accoarta ofiurării pe care o faci cum trebuie să pinte?

Urmare

Semnătura.

Urmare: Răspuns: Această epistolă a mea
trebuie considerată ca fiind adeverită,
pentru că nu am nici un interes.

După ce am fost la cunoștință
de conținutul exact al prezentei veștile
de interogatoriu și am constatat că el
corespunde în totul cu cele declarate
de mine. —

Archiștat
de Maj. Ulmer.

M. M. M.

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestat TURCU NICOLAE, născut la 6 Octombrie 1891, în comuna Oești - Argeș, fost polițist, cu ultimul domiciliu în București str. Mina Gheorghe Nr.5.-

10 Februarie 1954, București.

Interogatoriul a început la ora 10,00

" s'a terminat " 13,30

Intrebare:

Numeroasele d-tale declarații pe care le-ai dat dela începutul anchetei și până în prezent, conțin o serie de contradicții flagrante, confirmări pe care ulterior le retractezi în întregime sau în parte.-

Față de aceste oscilări și fluctuații, ancheta îți pune în vedere să fixezi atitudinea d-tale și arată însfârșit adevărul?

Răspuns:

Adevărul în problema legăturilor mele cu LUCA VASILE, este acela că în anul 1939 l-am recrutat ca agent informator, apoi am ținut legătura cu acesta prin o serie de întâlniri pe străzile Avram Iancu, Antim, Dumitru Racoviță și Stefan Mihăileanu.-

Cu ocazia întâlnirilor pe care le-am avut cu acesta, îmi comunica verbal informațiuni despre activitatea Partidului pe care eu apoi le scriam la mașină și le prezentam lui VINTILA IONESCU.-

Informațiunile ce le primeam dela VASILE LUCA, se refereau la sindicalizarea țăranilor, organizarea comitetelor locale ale Partidului, dispozițiuni date regionalelor de Partid de felul cum trebuiau să activeze și altele de care nu-mi aduc aminte.-

Am mai primit dela VASILE LUCA o broșură intitulată "Sarcinile Partidului Comunist". Alt material nu am primit dela VASILE LUCA.-

Intrebare:

Declarațiile pe care le-ai dat până la 9 Iunie 1953, când ai fost confruntat prima dată cu VASILE LUCA, cuprind toate faptele cu privire la legăturile pe care le-ai avut cu acesta?

Răspuns:

Da, cele declarate de mine până la prima confruntare avută cu VASILE LUCA nu cuprind toate faptele și mai ales amănunțele asupra legăturilor mele cu VASILE LUCA.-

Intrebare:

Dece consideri că nu ai spus totul înainte de confruntare?

Răspuns:

N'am spus totul înainte de confruntare, deoarece ^{am} așteptat să văd ce spune VASILE LUCA despre legăturile noastre din trecut.-

Intrebare:

Arată care sunt problemele despre care ai vorbit din proprie inițiativă înainte de confruntare și ce complectări ai făcut după confruntarea avută cu VASILE LUCA?

Răspuns:

Înainte de confruntării mele cu VASILE LUCA, la 9 Iunie 1953, am declarat din proprie inițiativă, modul și împrejurările în care l-am recrutat pe VASILE LUCA, ca agent provocator al Siguranței în anul 1939.- Modul și împrejurările în care s'a produs recrutarea acestuia sunt valabile și astăzi, deoarece ele așa s'au petrecut cum am declarat eu înainte de a fi confruntat cu VASILE LUCA.-

Tot înainte de confruntare am mai declarat că VASILE LUCA, a dat un tabel cu membrii de conducere ai sindicatelor unitare, în mașină lui VINTILA IONESCU.-

Am mai declarat că i-am cerut lui VASILE LUCA să mă informeze asupra membrilor din Comitetul Central, lucru pe care VASILE LUCA l-a făcut atunci când m'a informat despre existența în Comitetul Central a lui MOSCU KOHN zis GORUN.-

Am mai declarat tot atunci că am primit dela VASILE LUCA informațiuni asupra organizării în sindicate a țăranilor.-

Acestea sunt faptele declarate de mine înainte de confruntarea mea cu acesta din 9 Iunie 1953.-

La confruntarea din 9 Iunie 1953, eu am declarat, respectiv eu am confirmat pur și simplu cele declarate de VASILE LUCA.

Astfel am confirmat că în timpul legăturilor noastre, am avut întâlniri pe str. Antim, respectiv în casa nr. 10, unde am discutat despre predarea tipografiei C.C. al P.C.R. în mâinile Siguranței și am mai confirmat că a existat o întâlnire între VASILE LUCA, TEOHARI GEORGESCU și eu, unde s'a pus la cale obținerea informațiilor despre tipografie dela TEOHARI GEORGESCU.-

Am confirmat că l-am trimis pe VASILE LUCA în Basarabia în problema SCHOR, precum și faptul că am primit dela el copia raportului C.C.al P.C.R.către Comintern.-

Intrebare:

Dece nu ai vorbit despre aceste probleme înainte de confruntare?

Răspuns:

Eu nu am vorbit despre aceste lucruri înainte de confruntarea mea cu VASILE LUCA, fiindcă ele nu s'au întâmplat.-

Intrebare:

Acest răspuns este în directă contradicere, cu răspunsul dat de d-ta mai sus, unde spui că n'ai vorbit despre aceste lucruri, pentru că așteptai să auzi ce spune VASILE LUCA.-Ca atare răspunsul d-tale dat la întrebarea anterioară, acesteia, este lipsit de logică.-Ce ai de spus la aceasta?

Răspuns:

Precizez că cele confirmate de mine la confruntarea din 9 Iunie 1953, nu s'au petrecut, deoarece nu trebuia să trimit pe un informator ca VASILE LUCA în Basarabia, fiindcă chiar dacă aveam nevoie de astfel de informațiuni puteam să le obțin prin aparatul Siguranței de acolo.-

Nu putea să existe întâlnirea în trei, adică între VASILE LUCA, TEHARI GEORGESCU și mine, fiindcă regulile Siguranței opreau întrevederea între informatori.-

Faptul că nu am avut întâlniri în casa nr.10 din strada Antim o dovedesc prin aceea că nu cunosc casa despre care este vorba și nu pot să dau amănunte despre topografia casei.-

Deasemenea precizez că nu am avut nici un fel de discuții cu VASILE LUCA despre tipografia C.C.al P.C.R.-

Intrebare:

Dar declarațiile pe care le-ai dat până la confruntarea din 9 Iunie 1953, cuprind și neadevăruri?

Răspuns:

Declarațiile mele, pe care le-am făcut în fața anchetei înainte de confruntarea mea cu VASILE LUCA din 9 Iunie 1953, nu cuprind neadevăruri.-

Intrebare:

Cine este chelnerul ALEXE?

Răspuns:

Chelnerul ALEXE a fost Președintele Ligii Muncii și candidat pe lista deputaților la alegerile din 1935 sau 1936.-Acesta era membru al P.C.R. încă depe timpul când eu funcționam la Siguranța Generală și mă ocupam cu urmărirea problemei comuniste.-

Intrebare:

Ce rol a avut acesta în problema legăturilor d-tale cu VASILE LUCA?

Răspuns:

ALEXE n'a avut nici un rol în problema legăturilor mele cu VASILE LUCA.-

Intrebare:

Dece afirmi deci că nu ai declarat neadevăruri?

Răspuns:

Intr'adevăr eu am declarat înainte de confruntarea mea cu VASILE LUCA, la 9 Iunie 1953, un neadevăr atunci când am afirmat că am primit dela LUCA VASILE un plic cu trei informațiuni. În legătură cu aceasta am declarat că l-am primit prin chelnerul ALEXE iar altădată am declarat că acelaș plic l-am primit prin cameristul BLEBEA, lucru ce nu este adevărat.-

Intrebare:

Cum trebuie considerat acest răspuns?

Răspuns:

Răspunsul meu de mai sus rămâne valabil în sensul că n'am primit dela VASILE LUCA prin nici un fel de persoană nici un fel de plic.-

Intrebare:

Mai sunt și alte fapte declarate de d-ta înainte de 9 Iunie 1953, care nu sunt adevărate?

Răspuns:

Alte fapte declarate de mine și care nu corespund adevărului, nu sunt.-

Prezentul proces verbal de interogatoriu după ce mi-a fost citit îl semnez ca fiind conform în totul cu cele declarate de mine.-

ss. Turcu Nicolae

ANCHEPATOR:

LT. MAJOR

W. Mahler

357
347

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat Țucen Nicolae, născut la 6 Oct. 1891
în com. Oerli-Argeș, fost politician, cu ultimul
domiciliu în București str. Lina Gheorghiu nr. 5
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

10 Februarie 1954

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 10 și min. -

„ s'a terminat „ „ 13 „ „ 30

Intrebare: Numerele d-tale declarate pe
care le-ai dat dela începutul anchetei
și până în prezent conțin o serie de
contradicții flagrante, confirmări pe
care ulterioar le retractezi în întregime
sau în parte.

Falță de aceste oscilații și fluc-
tuatții, ancheta îți pune în vedere să
fixezi atitudinea d-tale și asta în
sfârșit adevărul!

Răspuns: Adevărul în problema
legăturilor mele cu duca Șerile este
acesta că în anul 1939 eram recrutat
ca agent informator, opri am fost
legătură cu acesta prin o serie de
întâlniri pe stăpînii Avram Tancu, Antim,
Ipumitu Racoviță și Ștefan Iulianileanu.
Cu ocazia întîlnirilor pe care le-am

Iscălitura,
Măruș

Urmare: avut cu acerta, imi comunico
verbal infuziunile despre activi-
tatea Partidului, pe care eu opri le
scrisu la manua si le prezentu
lui Titu Stoicescu. -

Infuziunile ce le primeam
dela Stanile Duce se refereau la, nudi-
calizarea tarucilor, organizarea comi-
tetelor locale ale partidului, dispozi-
tiuni date regiunalelor de partid de
felul cum trebuiau sa activeze si
altel de care eu-mi aduc aminte. -

Au mai primit dela Stanile Duce
o bronza intitulata: "Seciune Partidului
Comunist". - Alt material eu am
primit dela Stanile Duce. -

Intrebare: Declaratiile pe care
le-ai dat pama la 9 Janie 1953, cand
ai fost confruntat prima data cu
Stanile Duce, cuprind toate faptele
cu privire la legaturile pe care le-ai
avut cu acerta?

Raspuns: Da, cele declarate de
mine pama la prima confruntare avuta
cu Stanile Duce, cuprind toate faptele si
mai ales circumstantele anume legaturile
mele cu Stanile Duce. -

Intrebare: Dece consideri ca nu
ai spus totul inainte de confruntare?

Raspuns: N-am spus totul
inainte de confruntare, deoarece atunci
tot nu avu ce spune Stanile Duce despre

343 378

Urmare: legăturile noastre din trecut. -
Intrebare: Astăzi care sunt problemele
 deosebite care vi vorbim din proprie ini-
 tiativă înainte de conferință și ce
 completări vi făcut după conferința
 avută cu Șanile ducă?

Răspuns: Înaintea conferinței
 mele cu Șanile ducă, la 9 iunie 1953, am
 declarat din proprie inițiativă, modul
 și împrejurările în care l'am recunoscut
 pe Șanile ducă ca agent în posesia al
 Siguranței în anul 1939. - Modul și împre-
 jurările în care s'a produs recunoșterea
 acestuia sunt valabile și astăzi, deoarece
 ele ora sau pot fi recunoscute sau declarate
 cu înaintea de a fi conferințat cu Șanile
 ducă. -

Tot înainte de conferință am mai
 declarat că Șanile ducă, a avut un rol
 în membrii de conducere ai Sindicatului
 Unitor, în moduri lui Șanile ducă.

Am mai declarat că i-am spus
 lui Șanile ducă să mă informeze
 asupra membrilor din Comitetul Central,
 lucru pe Șanile ducă la fost atunci
 cămărașă mea informat deosebite existența
 în Comitetul Central al lui Moscu Kolim
 și Gornu. -

Am mai declarat tot atunci, că
 am primit de la Șanile ducă informații
 asupra organizației în sindicate și în școli.
 Acestea sunt faptele declarate de

Semnătura
 Mironu -

Urmare: mine înainte de conferinta mea
cu acesta din 9 June 1953 -

documentarea din 9 June 1953
cu un decizii, respective cu un
confirmat prin si simplu cele dec.
luate de Partile ducor. -

Astfel am confirmat ca
in timpul legaturilor noastre, am
scut intalirii pe strada Clujului,
respectiv in casa nr 10, unde am
directat depe predarea Tipografiei
C.P. si P.C.R. in urmatoarea urmasie: si
am mai confirmat ca a existat o
intalnire intre Partile ducor, Teodor
Georgescu si eu, unde m-am pus la
cruce obtinerea informatiilor
despre Tipografia de la Teodor Geo-
rgescu. -

Am confirmat ca l-am tinut
pe Partile ducor in Romania in problema
School, - precum si faptul ca am pri-
mit de la el, copia raportului C.P.
si P.C.R. catre Comintern. -

Intrebare: De ce nu ai vorbit
despre acesta problema înainte de
conferinta?

Raspuns: Cu un am vorbit
despre aceste lucruri înainte de con-
ferinta mea cu Partile ducor fiindca
ele nu m-au intalnit. -

Intrebare: Acum raspuns
este in directia contrarie, cu raspunsul

348 319

Urmare: dat de d. ta mai sus, unde speri
ca n'ar' vult despre aceste lucruri, pen-
tucă orleptor - rō auzi ce spune
Faiile Luca -- Ca atare răspunsul ol-tale
dat la întrebarea anterioară oarecîia este
lipsit de logică -- Ce ar' de spus la
aceasta ?

Răspuns: Precizoz că cele confin-
mate de mine la conferințarea din 9 Iunie
1953, mi s-au petrecut, deoarece mi testuio
ră trimis pe un înfărmător ca Faiile
Luca în Barabolia, fiindcă ch'ia era
aveam nevoie de celăl de înfărmător
puteam să le obțin prin apertul
siguranței de oculr. -

Nu putea să existe întotdeauna
în trei, adică între Faiile Luca, Teohari
Georgescu și mine, fiindcă regulile
siguranței, oarecîi întrebărilor între
înfașmătorii: -

Faptul că mi au avut întotdeauna
în casa Nr. 10 din strada Avram a dovedea
prin aceea că mi curăcă casa despre
care este vorba și mi pot să dau amă-
nunte despre topografia casei. -

Deoarece precizoz că mi au
avut miș un fel de discuție cu Faiile
Luca despre topografia C. C. și P. C. R.

Întrebare: Dar declarațiile pe
care le-av dat până la conferințarea
din 9 Iunie 1953, ce sînt și meu-
deniruri ?

Aturem
Semnatura.

Urmare: Răspuns: Declarațiile mele, pe care le-am făcut în fața arielelor înainte de confruntarea mea cu Șantle duca din 9 iunie 1953 mi-au servit neadevăruri. -

Întrebare: Cine este Chelucel Alexe?

Răspuns: Chelucel Alexe a fost Președintele Ligii Muncii și candidatul pe lista deputaților la alegerile din 1935 sau 1936. - Acesta era membru al P.C.R. încă de pe timpul când era funcționar la Siguranța Generală și mi-a ocupat în urmărirea problemei comuniste. -

Întrebare: Ce rol a avut acesta în problema legăturilor d-tale cu Șantle duca?

Răspuns: Alexe nu a avut nici un rol în problema legăturilor mele cu Șantle duca?

Întrebare: Dece aș fiu deci că mi ai declarat neadevăruri?

Răspuns: Întrebatul eu am declarat înainte de confruntarea mea cu Șantle duca, la 9 iunie 1953, mi-au servit atunci ca mi ai spus că am venit de duca Șantle mi plăci cu trei infuzorii. - În legătură cu acesta am declarat că l-am văzut prin Chelucel Alexe în altă dată am declarat că ecel, plăci l-am văzut prin cameristul Blebea, lucru ce mi este adevărat. -

Al. Măreș

Urmare: Guticbae, Cum trebuie comunist
acut răspuns?

Răspuns: Răspunsul meu de un
sus răsrire valabil în reunele coî n'au
primit dela Guticbae deca pînă aici
fel de perronană min. un fel de plie.-

Guticbae: Mi sînt ni oltă fapte
declanțe de d-ta înadună de 9 june
1953, care mi sînt adevințe?

Răspuns: Cete fapte declanțe
de mine ni care mi corespund ade-
vinței, mi sînt.-

Prezentul pines verbal de inter-
gatin după ce mi-a fost cetit il
seunez, ca fiind corespun în totul cu
cele declanțe de mine.-

Muraru

Declanța
de miș: Muraru

~~361~~
351

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====
Arestatul TURCU NICOLAE, născut la 6 Octombrie 1891, în comuna Oești - Argeș, fost polițist, cu ultimul domiciliu în București str. Mina Gheorghe Nr. 5.-

11 Februarie 1954, București.
Interogatoriul a început la ora 9,45
" s'a terminat " 13,15

Intrebare:

In continuarea anchetei din 10 Februarie 1954, ancheta te întreabă:

Ce fapte declarate de VASILE LUCA la confruntarea din 9 Iunie 1953, ai confirmat și d-ta?

Răspuns:

Eu am confirmat cele declarate de VASILE LUCA la confruntarea avută cu acesta în ziua de 9 Iunie 1953, în totalitatea care sunt următoarele: Recrutarea lui VASILE LUCA ca agent informator al Siguranței, întâlnirile din str. Antim nr. 10, primirea raportului politic al Partidului, trimiterea lui VASILE LUCA în Basarabia în cazul SCHOR, discuția despre existența tipografiei Partidului și întâlnirea în trei, adică între VASILE LUCA, TEOHARI GEORGESCU și mine.-

Intrebare:

Despre ce fapte cunoscute de d-ta nu a vorbit VASILE LUCA, cu ocazia confruntării?

Răspuns:

VASILE LUCA, cu ocazia confruntării dintre mine și el, nu a vorbit despre întâlnirile pe care le-am avut cu el pe străzile Avram Iancu, Dumitru Racoviță și Stefan Mibăileanu.-

Deasemenea VASILE LUCA nu a vorbit nimic anchetei despre informațiile pe care mi le-a comunicat verbal cu ocazia întâlnirilor avute cu el. Informațiile pe care mi le-a comunicat se refereau la organizarea comitetelor locale ale Partidului, dispozițiunile Partidului date regionalelor în legătură cu modalitatea cum trebuie editate manifestele și dispozițiunile Partidului pentru sindicalizarea țăranilor, precum și că mi-a predat o broșură intitulată "Sarcinile Partidului Comunist", care cu-

prindea o serie de instrucțiuni, mai ales pentru încheierea alianței clasei muncitoare cu țărănimea muncitoare.-

Intrebare:

Confirmând declarațiile lui VASILE LUCA la confruntarea din 9 Iunie 1953, ce problemă ai retractat ulterior?

Răspuns:

După confruntarea avută cu VASILE LUCA, la 9 Iunie 1953, eu am retractat problema întâlnirii în trei, adică eu, VASILE LUCA și TEOHARI GEORGESCU.-

Intrebare:

Deci celelalte confirmări pe care le-ai făcut la confruntarea din 9 Iunie 1953, trebuiau privite valabile?

Răspuns:

Da, din moment ce nu le-am retractat restul confirmărilor mele trebuiau privite valabile.-

Intrebare:

Aceste confirmări mai sunt valabile și astăzi?

Răspuns:

Nu sunt valabile deoarece ulterior eu le-am retractat și pe acestea.-

Intrebare:

Atunci de ce n'ai retractat concomitent cu retractarea întâlnirii și confirmările făcute în alte probleme?

Răspuns:

Eu n'am vrut să le retractez și celelalte confirmări făcute de mine la confruntare, deoarece am lăsat să planeze cu acuzațiuni asupra lui LUCA VASILE, după cum singur le-a declarat.-

Intrebare:

Cu ce scop ai făcut aceasta?

Răspuns:

Nu am vrut să retractez și celelalte probleme să nu fac greutate anchetei.-

Intrebare:

Cu aceasta ai motivat și faptul că la început ai recunoscut întâlnirea în trei pe care ulterior totuși ai retractat-o fără considerare că prin aceasta faci sau nu greutate anchetei.-

Astfel deci, concomitent cu retractarea întâlnirii în trei, puteai să retractezi și celelalte probleme.-

De ce nu ai făcut atunci acest lucru?

Răspuns:

În afară de faptul că am lăsat și pe mai departe valabile cele declarate de VASILE LUCA, deoarece se autoacuză singur, care constituia un material de acuzare împotriva lui, nu mai pot să dau

362
352

alt răspuns la această întrebare.-

Întrebare:

Ce retractări ai mai făcut și când anume?

Răspuns:

Eu am făcut și alte retractări la 2 Februarie 1954, arătând ca neadevărate și neîntâmplute următoarele fapte: întâlnirea din casa nr.10 din str.Antim, trimiterea lui VASILE LUCA în Basarabia, discuțiunile în legătură cu tipografia, primirea raportului politic al C.C.al P.C.R.către Comintern și primirea plicului cu informațiuni.-

Întrebare:

Dece ai făcut aceste retractări?

Răspuns:

Aceste retractări le-am făcut pentru că faptele pe care le-am retractat la 2 Februarie 1954, nu au fost adevărate.-

Întrebare:

Atunci dece timp de opt luni de zile le-ai susținut ca valabile în fața anchetei?

Răspuns:

Nu pot să răspund la această întrebare, pentru că nu mă ajută capul.-

Întrebare:

Dacă ancheta nu ar fi pus în discuție în continuare aceste probleme, d-ta le-ai fi susținut și pe mai departe ca fiind valabile?

Răspuns:

Da, le-ași fi susținut și pe mai departe ca probe de acuzare împotriva lui VASILE LUCA.-

Întrebare:

De aici rezultă că ori aceste probleme sunt valabile și d-ta le retractezi, afirmând fără nici un temei că ele nu ar fi adevărate, ori ai fi susținut în continuare un neadevăr încercând astfel să derutezi ancheta.-

Ce înseamnă această atitudine?

Răspuns:

Această atitudine a mea înseamnă că eu am fost pornit împotriva lui VASILE LUCA, de a-i susține cât mai multe acuzări pe care singur și le-a declarat.-Dar prima retractare am făcut-o referitor la întâlnirea între mine, VASILE LUCA și TEHARI GEORGESCU.-

Intrebare:

Retractarea d-tale din 25 Iunie 1953, în legătură cu întâlnirea în trei a fost definitivă?

Răspuns:

Retractarea pe care am făcut-o după prima confruntare referitor la problema întâlnirii în trei, eu am susținut-o și la confruntarea a doua cu VASILE LUCA.-

Dar atunci când ancheta mi-a comunicat că TEOHARI GEORGESCU a vorbit despre existența întâlnirii în trei eu am recunoscut verbal că într'adevăr întâlnirea între mine, VASILE LUCA și TEOHARI GEORGESCU a avut loc, spunând textual că: retractez - retractarea referitor la acea întâlnire, apoi la interogatoriul din 2 Februarie 1954, am retractat-o din nou și definitiv ca fiind inexistentă.-

Intrebare:

Față de această fluctuație mare a confirmărilor și retractărilor d-tale, pe care le faci în declarații, care este garanția și proba adevărului?

Răspuns:

Garanția este declarația mea iar proba că aceste fapte nu s'au întâmplat este aceea că nu pot să le susțin cu amănunte.-

Intrebare:

Dar această probă și garanție în dovedirea adevărului le-ai folosit și atunci când ai afirmat contrariul acestui "adevăr" declarat anterior sau ulterior?

Cum se explică aceasta?

Răspuns:

Nu am ce să mai răspund.-Apreciați dvs. cum veți crede de cuviință.-

Ancheta se întrerupe.-

Prezentul proces verbal de interogatoriu, după ce mi-a fost citit și am constatat că el este conform cu cele declarate de mine, îl semnez.-

ANCHEATOR:

LOCOTENENT MAJOR

W. Mahler

ss. Turcu Nicolae

CM/3 ex.

363
353

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat Țucă Nicolae, născut la 6 Oct. 1891
în com. Oerli - Argeș, fost politician, cu ultimul
domiciliu în București str. ^(Data de stare civilă, ultimul domiciliu) Limn Georgele 5

11. Februarie 1954.

Orașul București.

Interogatoriul a început la ora 9 și min. 45
" s'a terminat " " 13 " " 15

Intrebare: În continuare anchetei din
10 Februarie 1954, ancheta te interesează:
Ce fapte declarate de Țucă Duca
la confuziunea din 9 iunie 1953 și
confirmat în d-ta?

Răspuns: Eu am confirmat
cele declarate de Țucă Duca la con-
fuziunea avută cu acesta în ziua de
9 iunie 1953, în totalitatea care sunt
următoarele: Recunoșterea lui Țucă Duca
ca agent înfocștonat al Ripensului,
întâlnirile din str. Antim N=10, primirea
raportului politic al Partidului, trimiterii
lui Țucă Duca în Bassecalia în cazul
khora, direcția despre existența tipog-
rafiei Partidului și întâlnirile în trei,
adinea între Țucă Duca, Teohari
Georgescu și mine.

Iscăntura

Urmare: Intrebare: Despre ce fapte
cunoscute de ol-ta nu a vorbit
Gavile duca cu ocazia conferintei?

Raspuns: Gavile duca cu ocazia
conferintei dintre mine si el, nu a
vorbit despre intalnimile pe care le-am
avut cu el pe stagiile Avram Iancu,
Dumitru Racovita si Stefan Iulianescu.

De asemenea Gavile duca nu a
vorbit nimic anchetat despre infurcaturile
mele pe care mi le-a comunicat
verbal cu ocazia intalnimilor avute cu
el. - Informatiunile pe care mi le-a
comunicat se referau la organizarea
comitetelor locale ale partidului, dispo-
zitiunile Partidului date regiunilor
in legatura cu modalitatea cum
trebuie exercitate manifestatele si dispo-
zitiunile partidului pentru invidualizarea
tiranilor, precum si ca mi-a predat
o lista institutiilor „faciunile
Partidului Comunist” care exprimau
o serie de instructiuni, morales
pentru incheierea obiectelor clor
muncitorii in tarinile muncitorii.

Intrebare: Confirma sau decla-
ratiile lui Gavile duca la conferinta
din 9 Iunie 1953, ce problema si retinet
ultimii?

Raspuns: După conferinta
avuta cu Gavile duca la 9 Iunie 1953,
cu am retinet, problema intalnimii

Urmare: in trei, adica eu, Fantele duca si
Iacoboi Georgescu. -

Gutreboare: Deci celelalte confirmari
mei pe care le-ai facut la con-
ferinta din 9 iunie 1953 trebuie sa
pina valabile?

Rapsus: Da, din moment ce
nu le-ai retinut restul confirmari-
lor mele trebuie sa pina valabile. -

Gutreboare: Oreste confirmari
mei sunt valabile si astazi?

Rapsus: Nu sunt valabile
deoarece ulterior eu le-ai retinut
si pe acestea. -

Gutreboare: Atunci de ce nu
retinut concomitent cu retinerea
intalirii si confirmarea facuta in
alte probleme?

Rapsus: Ei nu au vrut sa le
retinet si celelalte confirmari facute
de mine la conferinta, deoarece am
lăsat sa plouze ca organizarii
ampli lui duca Fantele, dupa cum
singur le-a declarat. -

Gutreboare: Cu ce rasp ai facut
aceasta?

Rapsus: Nu am vrut sa retinet
si celelalte probleme sa am for prezenta
anchetei. -

Gutreboare: Ca aceasta ai motivat
si faptul ca la inceput ai recuzat
intalirea in trei pe care ulterior totusi

Semnatura,

[Signature]

Urmare: si retractat - o facei convingere
ca prin aceasta facei sau un chesti
anchetei --

Astfel deci concomitent cu
retractarea intalirii in trei, putrai
si retracta si celelalte probleme.

Deci nu ai facut atunci acest
lucru ?

Răspuns: In opani de faptul ca
am lasat si pe moi depate valabile cele
declarate de Gaurle Duce, deoarece pe
autocuzza singur, care convingerea un
material de convingere impotriv lui, nu
mai pot si dau alt raspuns la
aceste chestiuni. -

Intrebare: Ce retractari ai mai
facut si cand amune ?

Răspuns: Eu am facut si alte
retractari la 2 Februarie 1954, anitina
ca neaderinta si neintimplate summa-
toarele fapte: intalirea din casa nr 10
din strada Antim, trimiterii lui Gaurle
Duce in Barcelona, dicentiunile in legi-
tura cu tipografia, primirea raportului
public al C.C. al PCR catre Comitetul,
primirea plicului cu informatiuni. -

Intrebare: Deci ai facut
aceste retractari ?

Răspuns: Aceste retractari
le-am facut pentru ca faptele pe care
le-am retractat la 2 Februarie 1954
nu au fost adeverite. -

365
355

Urmas: Intrebare: Atunci de ce timp de opt luni de zile le-ai sustinut ca valabile in fata anchetei?

Raspuns: Nu pot sa raspund la aceasta intrebare, pentruca mi s-a spus ca nu.

Intrebare: Daca ancheta nu ar fi pus in discutie in continuare aceste probleme, d-ta le-ai fi sustinut si pe mai departe ca fiind valabile?

Raspuns: Da, le-ai fi sustinut si pe mai departe ca probe de acuzare impotriva lui Havelbuck.

Intrebare: De ce rezulta ca ori aceste probleme sunt valabile si d-ta le retragezi, afirmand fara nici-un temer ca ele nu ar fi adevarate, ori ar fi sustinut in continuare sau neavand intentionat astfel sa derutezi ancheta.

Ce inseamna aceasta atitudine?

Raspuns: Aceasta atitudine a mea inseamna ca eu am fost posibilit impotriva lui Havelbuck, de ai scris cateva sau mai multe acuzatii pe care nimeni mi-le-a declarat. - Dar pentru retragere am facut o referinta la intalnirea intre mine, Havelbuck si profesorii Georgescu.

Intrebare: Retragerea d-tale din 25 Iunie 1953 in legatura cu intalnirea

Semnatura,
C. Blaru

Urmare: în trier a fost definitivă?

Răspuns: Retractarea pe care am făcut-o după prima conferință referită la problema întâlnirii în trier; eu am simțit-o și la conferințele a doua și Santa Luca. -

Dar atunci când arheta mi-a comment că Teohari Georgescu a valit despre existența întâlnirii în trier; eu am recunoscut verbal că întinderea întâlnirii între mine, Voule duca și Teohari Georgescu a avut loc, spunând textual că: retractaj - retractarea referită la ocazia întâlnirii. - , apoi la întrebarea din 2 Februarie 1984 am retractat-o din nou și definitiv ca fiind inexistentă. -

Întrebare: Faptul de ocazie fluctuantă mare a conferințelor și retractărilor d. tale, pe care le faci în declarații, care este garanția și proba adevărului?

Răspuns: Garanția este declarația mea iar proba că ocazie fapte mi s-au întâmplat este ocazia și un pat să le scriu cu ocazia. -

Întrebare: Dar ocazie? Probă și garanție în dovedirea adevărului le-ai folosit și atunci când ai afirmat contrariul ocaziei « adevăr » declarat anterior sau ulterior?

Urmare
Semnătura,

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul TURCU NICOLAE, născut la 6 Octombrie 1891, în comuna Oești - Argeș, fost polițist, cu ultimul domiciliu în București str. Mina Gheorghe Nr. 5.-

22 Februarie 1954, București.

Interogatoriul a început la ora 9,30

Intrebare:

În continuarea interogatoriului din 11 Februarie 1954, ancheta îți pune următoarea întrebare: Ce argumente ai folosit d-ta pentru justificarea retractărilor făcute?

Răspuns:

Eu am argumentat atunci când am retractat anumite lucruri, că la confruntarea dintre mine și VASILE LUCA am confirmat totul ceea ce a spus el, pentru că acestea erau declarațiile lui prin care se autoacuză.-

Intrebare:

Dar din moment ce ai confirmat afirmațiile lui VASILE LUCA, înseamnă că aceste confirmări au devenit însăși declarațiile d-tale cu privire la arătarea faptelor petrecute, pe care nu ai vrut să le declari până la confruntare, ca astfel să minimalizezi rolul d-tale.-

Retractând aceste confirmări vrei să minimalizezi din nou rolul d-tale?

Răspuns:

Eu și acum vreau să minimalizez rolul meu, însă cu arătarea adevărului asupra faptelor petrecute.-

Intrebare:

Ancheta pe baza probelor existente își însușește pe deplin afirmația d-tale că până la confruntarea cu VASILE LUCA nu ai vorbit despre o serie de probleme, cu scopul ca să minimalizezi rolul d-tale și să auzi mai întâi ce recunoaște LUCA VASILE despre acestea, precum și faptul că și în prezent cauți să minimalizezi rolul d-tale?

Ai vre-o observație de făcut cu privire la această constatare a anchetei?

Răspuns:

Nu am de făcut nici o observație, deoarece constatarea anchetei corespunde adevărului.-

Intrebare:

Dacă așa stau lucrurile că d-ta afirmi și acuma că încă vrei să minimalizezi rolul d-tale, atunci cu ce poți proba că faptele retractate de d-ta nu sunt adevărate?

Răspuns:

Singura probă este afirmația mea că aceste fapte nu s'au petrecut.-

Intrebare:

Simpla negare a faptelor încă nu este probă concludentă. Ele sunt susținute în continuare de LUCA VASILE și timp de opt luni de zile au fost confirmate de d-ta?

Răspuns:

La această întrebare nu am ce să răspund. In ce-l privește pe LUCA VASILE, el susține neadevăruri și vrea să apară în fața organelor de anchetă ca un om cu bună credință, însă faptele nu s'au petrecut toate așa cum le arată el.-

Intrebare:

Ce retribuții materiale a primit VASILE LUCA dela d-ta?

Răspuns:

VASILE LUCA pentru informațiile pe care le furniza Siguranței prin mine a primit la câteva zile după recrutarea sa suma de 8000 (opt mii) lei pe care i-am dat-o la întâlnirea avută cu el pe str. Avram Iancu.- A doua sumă de 8000 (opt mii) lei i-am dat-o cam la o lună de zile, cu ocazia întâlnirii pe care am avut-o cu el pe str. Stefan Mihăileanu.-

Alte sume nu i-am mai dat.-

Intrebare:

In ce casă te-ai întâlnit cu VASILE LUCA, în timp ce erai în legătură cu el?

Răspuns:

Cu VASILE LUCA nu m'am întâlnit niciodată în vre-o casă. Toate întâlnirile le aveam cu el pe străzi.-

Intrebare:

Atunci de ce ai declarat la confruntarea din Decembrie 1953, că te-ai întâlnit odată cu VASILE LUCA într'o casă?

Răspuns:

Nu este adevărat că m'ași fi întâlnit cu VASILE LUCA, în vre-o casă.

Intrebare:

Cum explici faptul că cu VASILE LUCA te-ai întâlnit numai pe străzi, atunci când atât d-ta cât și VASILE LUCA erați foarte bine cunoscuți de membrii mișcării comuniste?

Răspuns:

Aveam stabilit cu consemn cu VASILE LUCA, că atunci când pe stradă există și alți oameni să nu răspundem la întâlnirile, tocmai pe considerentul că eram cunoscuți. Iar dacă în caz că nu puteam să ne întâlnim, pe baza înțelegerii anticipate întâlnirea avea loc în altă zi pe aceeaș stradă și aceeaș oră.-Dar astfel de situații nu s'au ivit niciodată.-

Ancheta se întrerupe.-

Prezentul proces verbal de interogatoriu după ce mi-a fost citit și am constatat că el este conform cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.-

ss. Turcu Nicolae

ANCHETATOR:
LOCOTENENT MAJOR

W. Mahler

CM/3 ex.

369
359

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat Imeu Nicolsa, născut la 6 Oct 1891, în
com. Orlu - Argeș, fost polițist, cu ultimul
domiciliu în București str. Lina Gheorghie N. 5.
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

22. Februarie 1954

Orașul București -

Interogatoriul a început la ora 9 și min. 30

" s'a terminat " " " " "

Intrebare: În continuarea interogatoriului
din 11 Februarie 1954, ancheta str. pune
următoarea întrebare: Ce argumente ai folosit
d-ta pentru justificarea retractărilor făcute?

Răspuns: Eu am argumentat, atunci
când am retractat anumite lucruri, că la
confruntarea dintre mine și Ștefle Duce
am confirmat totul cece a spus el,
pentru că aștea erau declarațiile lui
prin care se autoacuză. -

Intrebare: Dei din moment ce
ai confirmat afirmațiile lui Ștefle
Duce, înseamnă că aceste confirmări
au devenit înrîni declarațiile d-tale cu
privire la aștărea faptelor petrecute,
pe care nu ai avut să le declari până
la confruntare, ca astfel să nu în-
utilizezi rolul d-tale. -

M. Nicolsa
iscălitura,

Urmare: Retractiunea aceste confirmari
mei nu minimizezezi din usu rolul
deunitate?

Răspuns: Eu și acum oare nu
minimizezezi rolul meu, însă cu avtorea
aderinței asupra faptelor petrecute. —

Întrebare: Același pe baza pro-
belu existente în documente pe deplin
afirmația d-tale că până la confruntarea
cu faptele duca nu ai vorbit despre o serie
de probleme, cu scopul ca să mini-
mizezezi rolul d-tale și să arzi nești-
inței ce recunosc duca faptele despre
aceasta, precum și faptul că și în
prezent cauti să minimizezezi rolul
d-tale :-

Ai vrea obținerea de făcut cu
privire la această cantitate a anchetei?

Răspuns: Nu am de făcut nici-o
obținere, demers cantitativ anchetei
conspicua aderinței. —

Întrebare: Dacă am stau lucrurile
să d-ta afirmi și acum că încă mei nu
minimizezezi rolul d-tale, atunci cu ce
păți proba că faptele retractate de
d-ta nu sunt exagerate?

Răspuns, Singura probă este afir-
marea mea că aceste fapte nu s-au petrecut. —

Întrebare: Simpla negare a fap-
telor încă nu este probă concludentă. —
Ele sunt sustinute în continuare și duca
varile și timp de opt luni de zile cu

Urmare: foi confirmate de d-ta?

360 370

Răspuns: da aceasta întrebare nu am ce să răspund -- În ce îl privește pe duca Venile, el sustine neadevărul și vrea să epave în fața organelor de anchetă ce nu are cu bună credință, însă foiele nu au pătut încă așa cum le arată el.

Întrebare: Ce retribuții materiale a primit Hoile ducă de la d-ta?

Răspuns: Hoile ducă pentru informațiile pe care le furnizează Siguranței prin mine a primit la câțiva zile după recușterea de suma de 8000 (opt mii) lei pe care i-am dat-o la întâlnirea avută cu el pe strada Avram Iancu -- A doua sumă de 8000 (opt mii) lei i-am dat-o cum la o lună de zile cu ocazia întâlnirii pe care am avut-o cu el pe strada Ștefan Mihăilescu.

Alte sume nu i-am mai dat. --

Întrebare: În ce condiții te-ai întâlnit cu Hoile ducă în timp ce erai în legătură cu el?

Răspuns: Cu Hoile ducă nu m'am întâlnit niciodată în vreo cameră -- Toate întâlnirile le aveam cu el pe străzi. --

Întrebare: Atunci de ce ai declarat la comisarul din Decembrie 1953 că te-ai întâlnit odată cu Hoile ducă și într-o cameră?

Răspuns: Nu știu adevărat ce m'as fi întâlnit cu Hoile ducă în vreo cameră. --

Mănescu
Semnătura.

Urmare: Intrebari: Cum explic. faptul ca cu toate acestea te-ai intalnit numai pe strazi, atunci cand atot d-ta cat si toate duca evoli. fronte line curenti de membrii miscarii comuniste?

Raspuns: Avem stabilit un contact cu toate acestea, ca atunci cand pe strada exista si alti oameni sa nu raspundem la intalniri, tocmai pe considerentul ca eram curenti. - Dar daca in caz ca nu puteam sa ne intalnim, pe baza intelegerii anticipate intalnirea avea loc in alta zi pe ocazii strase si ocazii oia. - Dar astfel de situatii nu erau int. introdusa. -

Archieta pe intimp. -

Prezentul proces verbal de interogatoriu dupa ce mi-a fost citit, si am constatat ca el este conform cu cele declarate de mine si semnez. -

Archieta

H. M. M.

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

3A
761

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Martorul GIGEL LAZAR născut la 14 iunie 1896 în Vigeul de Mijloc, Mama Aureș fiul lui IOAN și MARICUTA cu domiciliu în Arad Jureșel str. Niculae Iorga nr.12.

28 august 1954 - Arad -

Interogatoriul a început la ora 9,45 min.

" s-a terminat la ora 14,30 min.

Intrebare: Când ai luat d-ta legătură prima dată cu mișcarea muncitorească?

Răspuns: Am luat legătură cu mișcarea muncitorească în anul 1915.

În partidul comunist român am activat de la înființarea sa din 1921 și pînă în anul 1923, cînd am fost exclus de către fracțiunea creiată de LUCA VASILE în sinul organizației P.C.R. Arad.

Intrebare: De cînd cunoști d-ta pe LUCA VASILE?

Răspuns: Prima dată l-am cunoscut pe LUCA VASILE în anul 1924, în Breșov, acum or. Stalin, de la care dată l-am întîlnit de mai multe ori și în mai multe localități.

Intrebare: Ce legături ai avut d-ta cu LUCA VASILE?

Răspuns: Cu LUCA VASILE am avut legătură numai pe linie de partid.

În timpul activității ilegale a P.C.R. eu am luat legătură de mai multe ori cu LUCA VASILE cu care ocazie îi raportam activitatea ilegală de partid pe care o duceam eu cît și a celorlalți membrii de partid cu care activam eu împreună.

Intrebare: Cum îl cunoști d-ta pe LUCA VASILE?

Răspuns: Pe LUCA VASILE îl cunosc pe un element fără caracter trădător al mișcării muncitorești fracționist și dușman al clasei muncitoare.

362 372

Intrebare: In ce constă concret activitatea trădătoare, fracționistă și dușmănoasă dusă de LUCA VASILE in sinul P.C.R.?

Răspuns: In anul 1924 am fost chemat de C.C. al P.C.R. la o conferință teritorială care s-a ținut in Brașov pe Valea Lungă.

In acel timp eu eram secretar regional a sindicatelor unitare din Sibiu și membru in P.C.R.

La gară in Brașov am fost așteptat de LUCA VASILE care m-a condus pe VALEA LUNGA - Brașov, unde era sediul C.C. al P.C.R.

Acolo m-am intalnit cu toți conducătorii mișcării sindicale din Transilvania și Banat. Secretarul General al P.C.R. era Koblos Elek.

Pe drum dela gara Brașov și pînă in Valea Lungă VASILE LUCA s-a purtat suspect cu mine deoarece se interesa de toată mișcarea ilegală de sub conducerea mea insistînd să numesc pe toți conducătorii de f.unte din mișcarea cu care activam.

Menționez că toți delegații care au participat la acea conferință organizată de partid, i-a condus LUCA VASILE dela gară la Valea Lungă, el fiind curier de legătură între gara Brașov și C.C. al P.C.R. care avea sediul in Valea Lungă.

Conferința a ținut 4 zile. După reîntoarcerea mea la Sibiu am fost arestat de siguranță și ma dus dela Sibiu la Arad, unde am găsit arestați pe toți delegații care au participat la conferință.

La siguranța din Arad am fost băgați in arest cu toții împreună și am discutat între noi cărai fapt am fost arestați și cine anume a fost trădătorul.

Abit din discuții cît și din cele ce am fost întrebați de siguranța, am stabilit cu toții că trădător a fost LUCA VASILE.

VASILE LUCA in urma acestei trădări a fost suspectat de partid, deoarece prin această trădare a căzut majoritatea membrilor cinstiți și cei mai activi ai partidului dînd prin aceasta o grea lovitură partidului.

Mîrșăviile lui LUCA VASILE nu s-a oprit la aceasta trădare prin care a dat o grea lovitură Partidului. LUCA VASILE

263
313

după ce o mare parte din activiștii cinstiți ai partidului au fost arestați și condamnați la ani grei de închisoare în urma trădării lui dela Brașov, a trecut și a creat o serie de organizații fracționiste prin care a dus lupta pentru destrămarea partidului și alungarea muncitorilor pentru ai folosi în scopurile lui personale, dușmănoase.

Această fracțiune LUCA VASILE a creat-o în sinul partidului comunist română împreună cu PAUKER MARCEL și alții.

Intrebare: Ce metode a întrebuintat LUCA VASILE în creierea luptei fracționiste în sinul P.C.R.?

Răspuns: LUCA VASILE propovăduia în lupta sa fracționistă ca membrii de partid din Transilvania să se deslipească de vechiul Regat și să i-a legătură cu Partidul din Ungaria. Prin aceasta activitate fracționistă LUCA VASILE urmărea să rușineze P.C.R. În două, să slăbească lupta de clasă deoarece sprijinea naționalismul burgez și șovinismul ce exista în acea perioadă în Transilvania.

Elementelor fracționiste care conducea aceste grupe fracționiste, LUCA VASILE și PAUKER MARCEL le plăteau bani și trăiau o viață de uzur.

Astfel știu că LUCA VASILE a dat bani lui CIOTAR ION, fost secretar regional al P.C.R. fracțiunea LUCA VASILE din Arad, VASUTA BRILA, tată din Arad, lui GOLDBERG ALADA din Oradea, BERGHEA ALADAN dela Timișoara și altele, pentru ca aceștia să activeze în lupta fracționistă pe care a dus-o el în sinul P.C.R.

Intrebare: Când l-ai întâlnit d-ta pe LUCA VASILE în Arad?

Răspuns: În anul 1926 LUCA VASILE a venit la Arad și a luat legătură cu mine. Cu această ocazie mi-a spus că în sinul P.C.R. exista două fracțiuni. Fracțiunea condusă de BĂRBĂU pe care el mi-a spus că aceștia sunt trădătorii și agenți ai siguranței burgeze și fracțiunea LUXIMIN (PAUKER MARCEL) din care face parte și el și că această fracțiune condusă de el sunt recunoscuți de copintern și reprezintă partidul în România.

Tot atunci mi-a propus să intru și eu în fracțiunea condusă de el și LUXIMIN, promițându-mi că îmi va da un salariu

364-374

de 1.500 lei pe lună, însă eu am refuzat. În urma acestui refuz a apărut un manifest în care eu eram demascată că am fost la școală în Moscova în urma cărui fapt am fost arestat de siguranță.

Menționez că LUCA VASILE a creat o organizație fracționistă în Arad și pe care o conducea VASUTA BELA, KALI IOAN CLOTAN ION și alții. Paralel cu aceasta mai era și organizația pe care o conduceam eu, însă eu nu am putut să activez decât până în anul 1930 deoarece am fost compromis prin acel manifest arătat mai sus și arestat de siguranță. Deci LUCA VASILE a reușit și în arad să rupă organizația de partid în două destrămand partidul.

Intrebare: De cine a fost sprijinit LUCA VASILE cu lupta lui fracționistă în afară de cei de mai sus arătați de d-ta?

Răspuns: Așa cum am arătat mai sus, LUCA VASILE fiind un element trădător a fost sprijinit în lupta lui fracționistă și de siguranță deoarece membrii care a activat în fracțiunea lui se bucura de toată libertatea și mai târziu s-a dovedit că majoritatea membrilor din conducerea fracțiunii lui erau agenți ai Siguranței cum a fost în Arad KALI IOAN și VASUTA BELA.

Intrebare: Ce mai cunoști d-ta despre activitatea dușmănoasă, contrarie liniei politice a partidului pe care a dus-o VASILE LUCA?

Răspuns: În anul 1929, am participat la congresul sindicatelor unitare ținut la Timișoara.

Cu această ocazie LUCA VASILE în cuvântarea sa a spus să intensificăm munca în acord, contrar liniei politice a Partidului care spunea să luptăm contra muncii în acord.

Și aici se vede că LUCA VASILE era un element de sprijinire a burgheziei luptând contra partidului comunist român.

După 23 august 1944, adică mai precis în anul 1946 m-am întâlnit cu LUCA VASILE pe b-dul în Arad cu care ocazie acesta mi-a spus că să nu vorbesc cu nimeni despre activitatea lui din trecut, pentru că în cazul de va afla voi fi impușcat și în acest sens a schițat un gest cu degetul arătător.

375
26

Accasta a fost ultima mea intalnire cu LUCA VASILB.
După ce am citit prezentul proces verbal de interoga-
toriu privind cu cuvânt și am constatat că el corespunde în
total cu cele declarate de mine îl susțin și semnez .

LOCOTINȘOR MAJOR

DIȚĂ G.

ss/ULIOI LAZAR

GI/ 3 ex.

C.N.S.A.

376
366

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat Marton Ulici Lazar nascut la 14. Iunie 1896.
in Virsul de uzloc - Mera Mures, fiul lui Ioan si Marcuța, cu
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
domiciliul in Arad - Mures, Str. Neculai Jorga Nr. 13.

28 - August 1954
Orașul Arad.

Interogatoriul a început la ora 9 și min 45
„ s'a terminat „ „ 14 „ „ 30

Intrebare: Cind ai luat d-ta legatura prima data cu mișcarea muncitorească ?

Răspuns: Am luat legatura cu mișcarea muncitorească în anul 1915.

În Partidul comunist Român am activat de la înființarea sa din 1921 și până în anul 1928, cind am fost exclus de către fracțiunea creștina de Luca Vasile în șeful organizației P.C.R. - Arad.

Intrebare: Ce cind cunoști d-ta pe Luca Vasile ?

Răspuns: Prima data l-am cunoscut pe Luca Vasile în anul 1924, în Broșar, acun Oronel Mohiu, de la care date l-am întâlnit de mai multe ori și în mai multe locobitete.

Intrebare: Ce legaturi ai avut d-ta cu Luca Vasile ?

Răspuns: Cu Luca Vasile am avut

Iscałitura

Marton Ulici

Jrmare: legatură numai pe huse de partid.

În timpul activității ilegale a P.C.R. eu am luat legătura de mai multe ori cu Luca Varile cu care scazie îi raportam activitatea ilegală de partid pe care o duceam eu cit și a celorlalți membri de partid cu care activam eu împreună.

Întrebare: Cum îl cunoști de ta pe Luca Varile?

Răspuns: Pe Luca Varile îl cunosc ca pe un element fără caracter, trădător, al unirii muncitorești, fractiunist și dușman al clasei muncitorești.

Întrebare: În ce constă concret activitatea trădătoare, fractiunistă și dușmărească din partea Luca Varile în timpul P.C.R.?

Răspuns: În anul 1924 am fost chemat de C.C. al P.C.R. la o conferință teritorială care se ținea în Brăsova, pe Valea Lungă.

În acel timp eu eram secretar regional a sindicatelor Unitare din Sibiu și membru în P.C.R.

La gară în Brăsova am fost asigurat de Luca Varile care mă condus pe Valea Lungă-Brăsova, unde era sediul C.C. al P.C.R.

Acolo m-am întâlnit cu toți conducătorii minori sindicali din Transilvania și Banat. Secretarul general al P.C.R. era Kőbless Elek.

Pe drum de la gară Brăsova și până în Valea Lungă, Luca Varile sa purtat

367 377

Urmare: suspect cu unne doarece se interesa de toate miscarile ilegale de sub conducerea mea înaintind sa unuse pe toti conducatori de fronte din unore cu care activam.

Menționez ca toti delegatii care au participat la acea conferinta organizata de Portid, ia condus Luca Vorile dela gora la Valca Lunga, el fiind curier de legatura între gora Brosei și C.C. al P.C.R. core avca reșidul in Valca Lunga.

Conferinta a traut 4 zile - asupra reintococerea mea la Sibiu am fost arestat de securanta și ma dus dela Sibiu la Brad, unde am fost arestat și toti delegatii care au participat la conferinta.

La securanta din Brad am fost lăgati în arest. cu toti imprenun și am dirutot între noi corii fapt am fost arestat și cine anume a fost traditorul.

Atit din dirutoti cit și din cele ce am fost întrebati de securanta, am stabilit cu toti că traditor a fost Luca Vorile.

Vorile Luca in unna acertei tradori a fost suspectat de Portid, deoarece prin acerte tradore a cazut majoritatea membrilor cinstoti și ei mai activi ai portidului dind prin acerte o grea lantura portidului.

Urmasivile lui Vorile Luca nu sa așrit la acerte tradore prin care a dat o grea lantura Portidului. Luca Vorile după

Semnătura.

Ulieș

Urmare: ce o mare parte din activitati existente a partidului anticomunist si condamnati la anii grei de inchisoare in urma traderei lui dela Brosos, a trecut si a creiat o serie de organizatii pactoniste prin care a dus lupta pentru destramarea partidului si atragrea muncitorilor pentru ai folosi in rezerva lui personala, desmancon.-

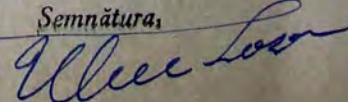
Acetia pactum, Luca Vorile a creiat in sinul Partidului Comunist Roman in urma cu Pauker Morcel si alii..

Intrebare: ce metode a intrebuintat Luca Vorile in creiera luptei pactoniste in sinul P.C.R. ?

raspuns: Luca vorile propovadua in lupte sa pactonista ca membri de partid din Transilvania sa se deslegeasca de nebul legat si sa ia legatura cu partidul din Ungaria. - Prin acetia activitate pactonista Luca Vorile urmarea sa ruga P.C.R. in dera, sa stabileasca lupta de clasa deoarece sprijinea totauctismul burghez si sovietismul ce exista in acea perioada in Transilvania. -

Elementele pactoniste care conducea acetia grupu pactoniste, Luca Vorile si Pauker Morcel le gata hani si traian o vieta de uzur.-

Estfel stiu ca Luca Vorile a dat hani lui Blatan Ion pit secretar regional al P.C.R. factumea Luca Vorile din Arad, Vasuta Bela, tot din

Semnatura,

Urmare: Arad, lui Goldberger Alador din oradea, Berger Alador dela Timisoara, si altora, pentru ca ^{acesta} ra activeze in lupta fractiunista pe care a dusa el in timpul P.C.R. -

Intrebare: Unde l-ai intilnit d-ta pe Luca Vorile in Arad?

Raspuns: In anul 1928 Luca Vorile a venit la Arad si a luat legalura siu unim. - lu acorda scazi mia spus ca in timpul P.C.R. exista doua fractiuni. Fractiunea condusa de Berbu pe care el mia spus ca scoti sunt tradetori si aguti si siguranti surzeze si fractiunea Luximiu (Pauker Morcel) din care pe parte si el si ca acorda fractiune condusa de ei sunt neincantati de comintern si sigurati partidul in Romania.

Tot atunci mia propus ra intru si eu in fractiunea condusa de el si Luximiu promitindu-mi ca mi va da un salariu de 1500 lei pe luna, insa eu am refuzat. In urma acestui refuz a aporut un manifest in care eu erau demonst ca am fost la noala in Moscova in urma carui fost am fost arestat de siguranti.

Menționez ca Luca Vorile a creiat o organizatie fractiunista in Arad si pe care a condus ea Vorile bels.

Semnatura.

Urmare: Kali Jean, Blatau Ion si alti. Pozele
 cu aceasta mai era si organizatia pe
 care o conduceam eu, insa eu nu am
 putut sa activez decat pino in anul
 1930 deacei am fost compramis prin
 acel manifest aratat mai sus si orientat
 de Siguranta. Deci Luca Vorile a
 venit si in Arad sa reprez organizatia
 de partid in deosebi distrainind partidul
Intrebare: se cine a fost sprijinit
 Luca Vorile in lupta lui fractiuniste
 in afara de cei de mai sus aratati de d-ta?

Raspuns: Atunci cum am aratat
 mai sus, Luca Vorile fiind un element
 trahitor a fost sprijinit in lupta lui
 fractiuniste si de Siguranta deoarece
 membrii care a actiuit in fractiunea
 lui se bucurau de toate libertatea
 si mai tirzie sa devenit ca raportate
 membrilor din conducerea fractiunii lui
 erau agenti ai Sigurantei, cum a put
 in Arad Kali Jean si Vasuta Bela. -

Intrebare: Ce mai cunost d-ta
 despre activitate dumavasa contrarie
 liniei politice a partidului pe care a
 dusa Vorile Luca?

Raspuns: In anul 1929, am participat
 la congresul Sindicatelor Unitare tinut
 la Tillyrova.

cu aceasta ocazie Luca Vorile
 in curinterea sa a spus sa intensifiam
 munca in acord, contror liniei politice

Semnatura,

Wille

379

(369)

Urmare: a portolului care spunea sa luptam
contra muncii in acord.

Si aici se vede ca Luca Vorile
era un element de grijiune al burgheziei
luptand contra portolului Comunist Roman.
dupa 23 August 1944, abia mai
puin in anul 1946 m-am intilnit
cu Luca Vorile pe B-vd. in Arad
cu care scobie acesta mia spus
ca sa nu vorbesc cu nimeni despre
activitatea lui din trecut, pentruca
in cazul de sa afla voi si iuscat
si in acest sens sa schitat un
gest cu decetue aratator.

Aceasta a fost ultima
intilnire a mea cu Luca Vorile.
dupa ce am cetit prezentul
proces-verbal de interogatoriu curint
cu curint si am constatat ca
corespunde in totul cu cele declarate
de mine il sustin si renuez.

Arhivistator
si uf. in acta

Notar
O. H. I. I. I.

Originalul de mână se află
la dosarul de Justiție al a-
cesta celui Varga Gavrila

24.09.954

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Martora VARGA ILONA, născută la 26 Sept. 1906, în
Lemnia, fiica lui Santo George și Polixenia, lucătoreasă, cu
ultimul domiciliu în Tg. Mureș str. Cuza Vodă Nr. 17.-

3 Octombrie 1953, TG. MUREȘ.

Interogatoriul a început la ora 8,15

" a terminat " 16,30.

Intrebare:

Când te-ai căsătorit cu VARGA GABOR?

Răspuns:

Pe VARGA GABOR l-am cunoscut în comuna Lemnia, deoa-
rece amândoi suntem de acolo și astfel în 1923, ne-am căsă-
torit.-

Intrebare:

Unde ați locuit după ce v'ați căsătorit?

Răspuns:

După ce ne-am căsătorit ne-am mutat la Brașov, unde
am locuit 7 ani până în anul 1930, când ne-am mutat din nou
în comuna Lemnia.-

Intrebare:

Unde ați locuit în Brașov?

Răspuns:

Când ne-am mutat în Brașov în anul 1923, am locuit în
casa lui VARGA LUDOVIC, pe Calea Zizinului nr. 28, aci am locuit
3 sau 4 ani până în anul 1925 sau 1926, când ne-am mutat pe
Calea Zizinului în colonia nouă în spatele fabricii "KOCSIS".
Aici am locuit din 1926 până în 1930.-

Intrebare:

Unde a lucrat VARGA GABOR în acel timp?

Răspuns:

Când ne-am mutat la Brașov, VARGA GAVRIL a lucrat ca
lăcătuș la fabrica de vagoane "VOINA". Aici a lucrat aproxima-
tiv un an iar după aceea a lucrat la fabrica de ciment depe

//.

371 381

Calea Zizinului.- Aici a lucrat aproximativ din anul 1924 până în anul 1926.- De aici a plecat la fabrica cea mare de ciment, unde a lucrat numai câteva luni, după care a fost agent de asigurare.-

Intrebare:

D-ta unde ai lucrat în timp ce ai locuit la Braşov, între anii 1923-1930?

Răspuns:

Su nu am fost angajată niciunde în acel timp, ocupându-mă doar cu căminia.-

Intrebare:

Când a luat contact VARGA GAVRIL cu mişcarea muncitorească?

Răspuns:

Su nu ştiu precis când a luat contact VARGA GAVRIL cu mişcarea muncitorească, însă ştiu că în 1924, a avut ceva legături, deoarece la noi au fost ascunse manifestele unde alţii au venit să le ridice, -şi împreună cu el le-au difuzat.-

VARGA GAVRIL în acel timp umbla regulat la şedinţe şi plătea regulat cotizaţia.- Menţionez că după ce ne-am mutat în colonia nouă depe Calea Zizinului, în casa noastră, sau mai bine zis în locuinţa noastră, încontinuu au avut loc şedinţe ilegale cu care ocazie cei prezenţi dormeau la noi.

Intrebare:

Arată nominal pe aceia care s'au intrunit în şedinţe în locuinţa voastră în acel timp?

Răspuns:

Su nu cunosc numele acelor persoane, însă ştiu că printre ei au fost şi braşoveni şi alţii din alte localităţi.-

Intrebare:

Su cunoşti nici un nume din cei care au umblat prin casa d-tale?

Răspuns:

Su-mi amintesc de nici un nume.-

Intrebare:

Ce înalţări a avut VARGA GABOR pe linia mişcării muncitoreşti şi dela cine?

372 372

Răspuns:

VARGA GABOR a avut sarcina de a pune la dispoziție locuința noastră, spre a fi folosită pentru ședințe și adunări ale curierilor ilegali, însă nu pot să arăt nominal că cine i-a dat această îndrăcinare.-

Întrebare:

Care sunt acele rude mai apropiate ale lui VARGA GAVRIL pe care i-ai cunoscut cu ocazia căsătoriei voastre?

Răspuns:

Cu ocazia căsătoriei am cunoscut pe TOTH VENCZEL, TOTH GEZA, TOTH ANTON, VARGA PETERU, VARGA LADOVIC, VARGA EMERIC, LUGA LASZLO, aceștia sunt toți frații vitregi și BALINT IOAN căsătorit.-

Întrebare:

Care din aceștia a lucrat în ilegalitate?

Răspuns:

În ilegalitate au activat din familie pe linia mișcării muncitorești: LUGA LASZLO, TOTH ANTON și TOTH GEZA.-

Întrebare:

Care din aceștia a fost vreodată arestat?

Răspuns:

Toți cei de mai sus în timpul ilegalității au fost arestați.-

Întrebare:

VARGA GAVRIL a fost vreodată arestat?

Răspuns:

Nu știu precis anul, însă în mod precis afirm că în acel timp când am locuit la Brașov, în orice caz după anul 1924, VARGA GAVRIL a fost chemat la Siguranță, însă nu arestat iar după un scurt interogatoriu l-au lăsat să plece acasă. Am năsi de acest singur caz îmi aduc aminte că a venit cineva acasă la noi de la Siguranță și VARGA GAVRIL imediat a plecat cu el.-

Se poate că VARGA GAVRIL a fost chemat de mai multe ori la Siguranță însă nu știu precis.-

Întrebare:

Ce funcționari de Siguranță a cunoscut VARGA GAVRIL și d-ta?

3873

Răspuns:

Stiu că VARGA GAVRIL a cunoscut un detectiv din Siguranța Brașov, care se numește MUNTĂȘANU, însă se poate ca VARGA GAVRIL și fără știrea mea să fi cunoscut și pe alții. Menționez că pe detectivul MUNTĂȘANU l-am cunoscut și eu personal.-

Intrebare:

In ce împrejurări ai cunoscut d-ta pe detectivul MUNTĂȘANU?

Răspuns:

Su pe detectivul MUNTĂȘANU dela Siguranța Brașov, l-am cunoscut personal in toamna anului 1925, când am dus de mâncare lui VASILE LUCA, care in acel timp era arestat la Siguranța Brașov.- Acest MUNTĂȘANU mi-a înlesnit să introduc mâncare lui VASILE LUCA.-

Intrebare:

Ce legături au fost între VARGA GABOR, d-ta și MUNTĂȘANU?

Răspuns:

VARGA GABOR in toamna anului 1925, deasemenenea a dus de mâncare la Siguranță lui VASILE LUCA iar MUNTĂȘANU i-a înlesnit și lui să introducă mâncarea și să poată vorbi cu VASILE LUCA.-

Menționez că detectivul MUNTĂȘANU a venit și in locuința noastră din colonia nouă depe Călea Zizinului, unde stăteau el și VARGA GAVRIL câteodată l-am cîndit cu mâncare.-

Intrebare:

Până când a umblat MUNTĂȘANU la voi?

Răspuns:

Su nu știu precis până când a umblat detectivul MUNTĂȘANU la noi, însă mi aduc aminte că aproximativ in anul 1927, sau 1928, a venit ultima dată, când s'a supărat pe mine, deoarece i-am cusut două sau trei cămăși cari n'au reușit așa cum ar fi vrut el și de atunci n'a mai venit la noi.-

Intrebare:

MUNTĂȘANU a plătit lucrul cămășilor?

Răspuns:

MUNTĂȘANU nu a plătit mâna de lucru, pentru că nici eu nu le-am făcut pentru bani.-

384
374

Intrebare:

D-ta in acel timp ai avut mașină de cusut?

Răspuns:

In acel timp am primit imprumut mașina de cusut a cunnații mele și cu aceea am cusut cămășile lui MUNTȘANU.- Acuma am mașină de cusut proprie.-

Intrebare:

Când și unde ai învățat să coși cămăși?

Răspuns:

Să cos am învățat încă în 1922 în comuna Lemnea.

Intrebare:

Când a fost prima dată arestat VASILE LUCA?

Răspuns:

VASILE LUCA prima dată a fost arestat în luna Decembrie 1924, în casa mamei sale din comuna Lemnea. De aici a fost dus la Siguranța Brașov.- Când VASILE LUCA a fost arestat în 1924 și atunci i-am adus de mâncare la Siguranță.-

Intrebare:

Când a mai fost arestat după aceea VASILE LUCA?

Răspuns:

După cum știu VASILE LUCA a mai fost arestat odată în toamna anului 1925, când a fost prins de jandarmii din Comandău și dus la Siguranța Brașov.-

Intrebare:

D-ta ai cunoscut pe soția lui VASILE LUCA?

Răspuns:

Eu am cunoscut pe soția lui VASILE LUCA al cărei nume de fată a fost POPP ROZALIA.-

Intrebare:

In ce relații ai fost d-ta și VARGA GAVRIL cu soția lui VASILE LUCA?

Răspuns:

Relațiile dintre VASILE LUCA și noi au fost bune.-

Intrebare:

Unde a locuit VASILE LUCA în Brașov între anii 1924-1930?

Răspuns:

VASILE LUCA în anul 1924 a locuit în Brașov în "Bolgarșez", însă nu știu precis în care stradă însă după un an sau doi soția lui VASILE LUCA s'a mutat chiar lângă casa noastră pe Calea Zizinului iar mai târziu și el s'au mutat în colonia nouă depe Calea Zizinului deasemenea în vecinătate în colonia nouă depe Calea Zizinului deasemenea în vecinătate.

375
385

tatea noastră.-

Intrebare:

D-ta mai sus ai arătat că în toamna anului 1925, VASILE LUCA a fost arestat la Siguranța Brașov.-

Până când a fost ținut LUCA la Siguranță și ce s'a făcut cu el după aceea?

Răspuns:

Dacă îmi aduc bine aminte VASILE LUCA a fost ținut la Siguranța Brașov, două trei săptămâni, după care a fost dus în București la Consiliul de Război.-

Intrebare:

Cine din familie l-a vizitat pe VASILE LUCA la Consiliul de Război din București?

Răspuns:

La Consiliul de Război din București, VASILE LUCA a fost vizitat de mama sa, soția sa și soțul meu VARGA GABOR.

Intrebare:

Ce ți-a spus VARGA GABOR după ce s'a întors din București dela Consiliul de Război?

Răspuns:

După ce VARGA GAVRIL s'a întors dela Consiliul de Război din București, mi-a spus că la proces a vorbit câteva minute cu VASILE LUCA.-

VARGA GAVRIL nu mi-a spus despre conținutul discuțiilor lor.-

Intrebare:

Ancheta îți prezintă câteva fotografii. Arată pe care din aceștia îi cunoști?

Răspuns:

Din fotografiile de mai sus recunosc persoana dela nr. 2 care este fostul detectiv de siguranță din Brașov, MUNTEANU și despre care am arătat mai sus că atât eu personal cât și soțul meu VARGA GABOR l-am cunoscut.-

Mai departe în fotografia dela nr. 3, recunosc persoana lui VASILE LUCA, care este frate vitreg cu soțul meu.-

Intrebare:

Nu ai greșit când ai recunoscut cele două figuri din aceste fotografii?

Răspuns:

Nu am greșit pentru că nr.2 precis este MUNTEANU și nr.3 VASILE LUCA.-

Intrebare:

Care sunt acele persoane cu care a lucrat împreună VARGA GAVRIL la cele două fabrici de ciment?

Răspuns:

Eu n'am cunoscut pe niciunul din foștii colegi de muncă ai lui VARGA GABOR, însă am cunoscut unul singur din fabrica de ciment de pe Calea Zizinului, anume HAJDU IOSIF.-

Intrebare:

Care sunt acele persoane cu care ați locuit în aceeaș curte?

Răspuns:

În Calea Zizinului nr.28 am locuit împreună cu VARGA LUDOVIC, care în prezent locuiește în comuna Tușnad-sat. În colonia nouă din Calea Zizinului am locuit singuri în casa noastră proprie.-

Prezentul proces verbal după ce l-am citit cuvânt cu cuvânt și am constatat că concordă cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez nesilită de nimeni.-

ss.Varga Ilona

ANCHETATOR

LT. MAJOR DE SECURITATE

W. Mahler

387
377

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul VOINEA SEPTIM, născut la 1 Ianuarie 1894, în orașul Stalin, fiul lui Vasile și Elena, de profesie referent tehnic, fotografist, căsătorit, cu doi copii, cu ultimul domiciliu în Orașul Stalin str. Gh. Lazăr nr. 29.-

16 Septembrie 1952, București.-

Interogatoriul a început la ora 10,15
" s'a terminat " 13,55.-

Intrebare:

In ce an ai intrat în serviciul Siguranței și ce funcție ai avut?

Răspuns:

In serviciul Siguranței am intrat în anul 1919 luna Iunie, având funcția de agent la Siguranța Brașov, iar din anul 1924 am lucrat în problema muncitorească până în anul 1926, când am trecut în problema minorităților, între timp lucrând și la biroul pașapoartelor și Controlul Străinilor, făcând serviciu la Siguranța Brașov până în anul 1938, când în urma unui conflict cu șeful Siguranței Brașov anume LIPOVEANU, am demisionat.-

Intrebare:

Ce arestări și ce persoane cunoști din mișcarea muncitorească, din Brașov, din perioada cât ai funcționat ca agent în problemele muncitorești?

Răspuns:

In timp cât am funcționat ca agent de siguranță la Brașov, în problemele muncitorești, cunosc arestarea lui ILIES IOSIF, FERENTZ IOSIF, LUCA LASZLO, SECKEI și sora sa SECKEI KOTOLAS, paremi-se ILEANA.-

Intrebare:

In ce împrejurări s'a întâmplat arestarea acestor persoane și care a fost atitudinea lor la Siguranță?

Răspuns:

Inspectoratul de Siguranță Brașov, a făcut o descindere în comuna Cernata la locuința lui KOBLOS BLEK, fost secretar general ss.Voinea Septim

378 388

al Partidului Comunist din România, cu scopul de a-l aresta pentru activitatea lui în mișcarea muncitorească, KOLBES nefiind găsit la locuință, au fost arestate persoanele cu care a avut legătură printre care trei membri ai familiei SECKEI, adică tata, fiul și fiica, la care după descinderea dela Cernata eu am făcut percheziția domiciliară împreună cu agentul POPA D. DUMITRU. Tot cu ocazia acestor arestări, ce s'au efectuat la sfârșitul verii sau toamna anului 1924, a fost arestat și LUCA VASILE. Pe el l-am văzut la Siguranță, fiind în cercetarea comisarului COJOCARU, aceasta cu câteva săptămâni înainte de arestarea familiei SECKEI. Cu această ocazie am vorbit cu LUCA care era în biroul comisarului COJOCARU, pe care l-am întrebat în ungurește "dece nu faci d-ta propaganda mai cu perdea, ca să nu fi încontinuu căutat și arestat?", la care LUCA nu mi-a răspuns, însă a zâmbit semnificativ. Despre atitudinea celor trei persoane din familia SECKEI, la cercetări, nu cunosc, întrucât ei au fost cercetați de către Inspectoratul de Siguranță însă mi-a spus cineva dela Inspectorat că fiica lui SECKEI KATELIAȘ, anume ILEANA la cercetări a avut poziție dârză, cu toate că a fost bătută de fostul șef de siguranță LIPOVEANU, dela Trei Scaune, care în acel timp lucra la Siguranța din Brașov.-

Intrebare:

Ce misiune ai îndeplinit d-ta în timpul cercetării acestor persoane de către Siguranță și la care din persoanele mai sus amintite?

Răspuns:

În afară de percheziția dela familia SECKEI, de care am vorbit mai sus, nu am îndeplinit altă misiune în legătură cu persoanele mai sus amintite.-

Intrebare:

Ai fost chemat de Inspectorul Siguranței Brașov pentru a fi tranzlator la unele cercetări făcute de Inspectorat în această perioadă, când și în legătură cu ce persoane?

Răspuns:

În timpul cercetărilor în legătură cu persoanele mai sus amintite sau alte cercetări privind persoane din mișcarea muncitorească, nu am fost chemat și nu am făcut niciodată muncă de tranzlator.-

Intrebare:

Ancheta îți cere să declari adevărul.

ss.Voinea Septim

././.

378 389

Răspuns:

Am declarat adevărul. Nu am fost tranzlator la nici o cercetare făcută de Inspectorat sau Siguranță Brașov, în legătură cu persoane din mișcarea muncitorească.-

Intrebare:

Dacă mai ai ceva de declarat în legătură cu persoanele despre care ai vorbit mai sus?

Răspuns:

Cu patru-cinci săptămâni înainte de descinderea dela Cernata, în legătură cu domiciliul lui KOLBES m'a chemat inspectorul general al Siguranței din Brașov, anume ZAHIU, care m'a întrebat dacă l-am văzut pe LUCA, la care am răspuns că nu. Nu după mult timp, după această întrebare a lui ZAHIU, data nu-mi amintesc precis, însă era înainte de descinderea dela Cernata, inspectorul general ZAHIU m'a acostat pe stradă, fost Calea Victoriei (Brașov) și mi-a spus că dacă îl văd pe LUCA să-l rog să vină până la el, fără să precizeze când.-

Cu o zi înainte de descinderea dela Cernata, în timpul serii am văzut pe LUCA VASILE pe str. Vămiei, intrând într'o clădire a Băncii de Credit Maghiar, după care am mers imediat la inspectorul general ZAHIU și l-am întrebat dacă mai are nevoie de LUCA, întrucât l-am văzut pe stradă, la care ZAHIU a răspuns că nu. A doua zi seara, după ce am vorbit cu ZAHIU despre această problemă, am fost trimis tot de el să fac percheziție la familia SECKEI KATELAS, împreună cu agentul POPA D. DUMIERU, percheziție ce s'a efectuat după ce descinderea dela Cernata la domiciliul lui KOLBES nu a dat rezultat. Cu această ocazie am aflat că locuința lui SECKEI KATELAS era identică cu clădirea Băncii, unde cu o zi înainte intrase LUCA.- Mai menționez că în vara anului 1949 m'am întâlnit în Brașov la tramvai cu GABOR PETRU funcționar la o societate de asigurări din Brașov (acum Sovrom-Asigurare) care între altele mi-a spus "vezi pe LUCA și-a ajuns scopul și a devenit ministru și ce ar fi dacă s'ar ști că a fost informator", la care unul dintre noi am spus "dar cine cuteză să facă lucrul acesta". GABOR PETRU în timpul lui ZAHIU a fost agent de siguranță la Inspectoratul Brașov, însă fiind dat afară din Siguranță a fost folosit mai departe de către ZAHIU ca agent acoperit.-

După ce am citit cele de mai sus și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, susțin și semnez.

LT. COLONEL DE SECURITATE

ss. Voinea Septim

Butyka Francisc

390
380

Proces-Verbal de interogator

Arestat Voinca Septim, născut la 1 Ianuarie 1894 în Orasel
Stălin, fiul lui Varile și Elena, de profesie referent tehnic, fost polițist,
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
cazător cu doi copii, cu ultimul domiciliu în Orasel Stălin Str. Gh. Lăzar Nr. 29.

16 Septembrie 1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 10 și 15 min.
„ s'a terminat la „ 13 și 55 „

Intrebare: În ce an ai intrat în Serviciul Siguranței și
ce funcții ai avut ?

Răspuns

În serviciul Siguranței am intrat în anul 1919 luna
Iunie, având funcția de agent la Siguranța Buzov,
în anul 1924 am lucrat în problema unmețurării
pinii în anul 1926 când am lucrat în problema unmețurării
șitilor, între timp lucrând și la biroul proporzionilor și
controlul șitilor, fiind în serviciul la Siguranța Buzov
pinii în anul 1938, când în urma unui conflict cu reședintele
Siguranței Buzov, amos Lipoveanu, am demisionat.

Intrebare

Pe cineți și ce persoane cunoști din unmețurării unmețurării
șitilor din Buzov din perioada cât ai funcționat ca
agent în problema unmețurării ?

Răspuns

În timpul cât am funcționat ca agent de Siguranță la Buzov,
în problema unmețurării, cunoșc anumite lui Ștăin Ștăin

Semnătura,

Voinca Septim

Urmare: Ferencz Jozef, Luca Laslo, Seckei ni mi m,
Seckei Koteles, pareu si Glava.

Intrebare

In ce imprejurari s'a intimplat arestarea acestor per-
soane si cum a fost obtinuta lor la Siguranta? —

Raspuns

Inspectoratul de Siguranta-Bucura a facut o descindere
in Comuna Cornate la domiciliu lui Koteles Elek, fost
secretar general al Partidului Comunist din Romania, cu
scopul de a-l aresta, pentru activitatea lui in miscarile
nationale. Koteles nefiind gair la domiciliu, au
fost arestate persoanele cu care a avut legatura imediat
cu trei membri ai familiei Seckei, adica tata, fiul
si fiica, la care dupa descinderea dela Cornate, eu am
fost perchezitie domiciliara imprenu cu agentul Bogdan
J. Ionescu. Tot cu ocazia acestor arestari, se s'a efec-
tuat la sfarsitul verii sau toamna anului 1944 a fost
arestat si Luca Varil. Pe el l'am vizitat la Siguranta fiind
in cercetarea Comisariatului Cojocari, aceasta cu citiva
saptamani inainte de arestarea familiei Seckei. Cu ocazia
acestei, am vorbit cu Luca care era in biroul Comisariatului
Cojocari, pe care l'am intalnit in unghuresti, dicea ca
faci ota propaganda mea cu pierdea, ca si un fi
incontinuu cantat si arbat" la care Luca nu mi-a
raspus, insa a gairbit semnificativ. Dupa arestarea
slov lui persoane din familia Seckei, la cercetari, un
numar, intucum e au fost cercetati de catre Inspe-
ctoratul de Siguranta, insa mi-a spus c'euera dela impu-
nunt ca fiica lui Seckei Koteles, amme Glava
la cercetari a avut fugitie larga, cu toate ca a
fost batuta de fostul sef de Siguranta Lipoveanu, dela

Semnatura,

Boira Lepotimiu

391 (981)

Urmare: Trei femei, care in acel timp lucrau la Siguranta
din Buzov.

Intrebare

Ce misiune ai indeplinit Ite in timpul cercetarii
acestei persoane, de catre Siguranta si la care din
persoanele mai sus amintite?

Raspuns

In afara de perchezitia dela familia Secker,
de care am vorbit mai sus, nu am indeplinit alte
misiune in legatura cu persoanele mai sus amintite.

Intrebare

Si fost chemat de inspectant Siguranta Buzov,
pentru a fi translator la unele cercetari facute
de inspectant in aceasta perioada, si in
legatura cu se persoane?

Raspuns

In timpul cercetarilor in legatura cu persoanele mai
sus amintite sau alte cercetari privind persoane din
miscarea nuntrenera, nu am fost chemat si nu am fa-
cut niciodata munca de translator.

Intrebare

Incetati iti cere sa declari adevarul?

Raspuns

Su declant adevarul. Nu am fost translator la
nici o cercetare facuta de inspectant sau Siguranta
Buzov, in legatura cu persoane din miscarea nun-
trenera.

Intrebare

Saca mai ai ceva de declarat in legatura cu
persoanele despre care ai vorbit mai sus?

Semnatura,

Corina Septimiu

Urmare:

Răspuns

Cu printr-o scrisoare săptămânală înainte de descenderea dela Cernate, în legătură cu domiciliul lui Kobles m'a chemat inspectorul general al Siguranței din Buzov, amnume Zahiu, care m'a întrebat dacă l-am văzut pe Luca, la care am răspuns că nu. În după mult timp după aceasta întrebare a lui Zahiu, într-o zi am amintire precis, însă era înainte de descendera dela Cernate, inspectorul general Zahiu m'a arătat pe strada, fost Cămin Victoria (Buzov) și mi-a spus că dacă îl văd pe Luca să-l rog să vină până la el, fără să puzigeze sind.

Cu o zi înainte de descendera dela Cernate, în timpul serii am văzut pe Luca în vile pe Str. Păunii, intrând într-o clădire a Princi de Credit Maghara, după care am mers imediat la inspectorul general Zahiu și l-am întrebat dacă mai are nevoie de Luca, întrucât l-am văzut pe strada, la care Zahiu a răspuns că nu. A doua zi seara, după ce am vorbit cu Zahiu despre această problemă am fost trimis tot de el să fie percheziți la familia Seckei Kobles, împreună cu agentul Popa J. Scuridun percheziții se să efectuat după ce, descendera dela Cernate la domiciliul lui Kobles nu a dat rezultat. Cu această ocazie am aflat că locuința lui Seckei Kobles era identică cu clădirea Princi, unde cu o zi înainte intrase Luca. Mai menționez că în vara anului 1949 m'am întâlnit ^{în Brașov} la Brașov cu Gabor Petru funcționar la o Societate de Siguranță din Buzov (acum Securitate-Argum) care într-o altă zi a spus că merge pe Luca și-a ajuns scopul și a devenit

Semnătura,

Vasile Scutaru

382 392

Urmare: ministru si ce ar fi daco-sar si a fost informat. " la care unul dintre noi am spus, dar cine cunosc si fac lucrul acesta ". Gabriel Petre, in timpul lui Zabin, a fost agent de siguranta la Inspectoratul Brno, in cadrul unei oferte din Siguranta a fost folosit mai departe de catre Zabin ca agent acoperit.

Supra se am citit prezentul proces-verbal de interogatoriu, cuvant cu cuvant si am constatat ca corespunde in total cu cele declarate de mine, sustin si scuzez liber si veselit de mine.

La omnia Petre

Georghe I. I. I.
St. I. I. I.

Semnatura,